

STRATEGIA PENTRU CULTURĂ A MUNICIPIULUI BRAȘOV

**2015-2030
SINTEZĂ**

1. Considerații generale

1. Argument
2. Etapele construirii strategiei pentru cultură
3. Analiza contextului socio-economic
4. Infrastructura culturală existentă

2. Studiul de consum și practici de consum cultural

1. Preambul
2. Metodologie
3. Profilul socio-cultural și percepția publicului
4. Concluzii și recomandări

3. Direcții de acțiune

1. Direcții de acțiune coroborate cu Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Brașov 2030
2. Axele strategice
3. Priorități transversale

4. Analiză și propunere îmbunătățire oferta culturală existentă

5. Comunicare și marketing

6. ECOC2021

7. Bibliografie selectivă

De ce are nevoie Brașovul de o Strategie pentru Cultură?

Strategia culturală constă în structurarea unui sistem de acțiuni care să poată asigura realizarea obiectivelor pe termen mediu și lung. Valabilitatea și validitatea oricărei strategii depinde de concordanța între obiective și resursele existente. În acest sens, strategia culturală presupune o eficientă repartizare a responsabilităților între comunitatea culturală, instituții, societatea civilă, grupuri culturale, grupuri asociative și nu în ultimul rând autorități cu decizie administrativă și politică. O strategie eficientă în cazul particular al Brașovului presupune răspunsuri la următoarele întrebări:

- Care este situația existentă?
- Cui se adresează oferta actuală?
- Ce se poate face pentru îmbunătățirea calității actului de cultură și accesului cetățenilor?
- Cum se poate face?
- Care sunt prioritățile?

Elaborarea strategiei va ține seama de modul cum se poziționează sectorul culturii în contextul economic și social specifice pentru Brașov – un oraș, care ca și toate orașele care au decis recent să participe la cursa pentru titlul de Capitală Europeană a Culturii, a decoperit că are nevoie pe lângă instituții bine guvernate, infrastructură, finanțări și programe sau proiecte interesante, de un plan strategic care să structureze sistemul de decizii pe care administrația și politicul le va lua în următorii zeci de ani. O astfel de întreprindere riscantă și aparent superfluă atunci când vorbim de un context eminentemente instabil politic și economic este cu atât mai dificilă cu cât până acum cultura nu a urmat un plan, nici prin reprezentanții autorității nici prin managerii instituțiilor sau organizațiilor culturale.

De ce are nevoie Brașovul de o Strategie pentru Cultură?

Brașovul nu este doar un oraș de munte, el este construit în jurul Muntelui Tâmpa astfel încât spațiul urban înconjoară o arie protejată de interes național, la care fiecare locuitor privește zilnic.

Această vecinătate fascinantă a naturii copleșește și marchează comportamentul urban și alegerile de petrecere a timpului liber de către locuitorii săi.

Direcțiile strategice pentru care se va opta în punerea în aplicare a prezentei Strategii vor dovedi dacă Brașovul este în măsură să se regândească și să se dezvolte ca un oraș al viitorului.

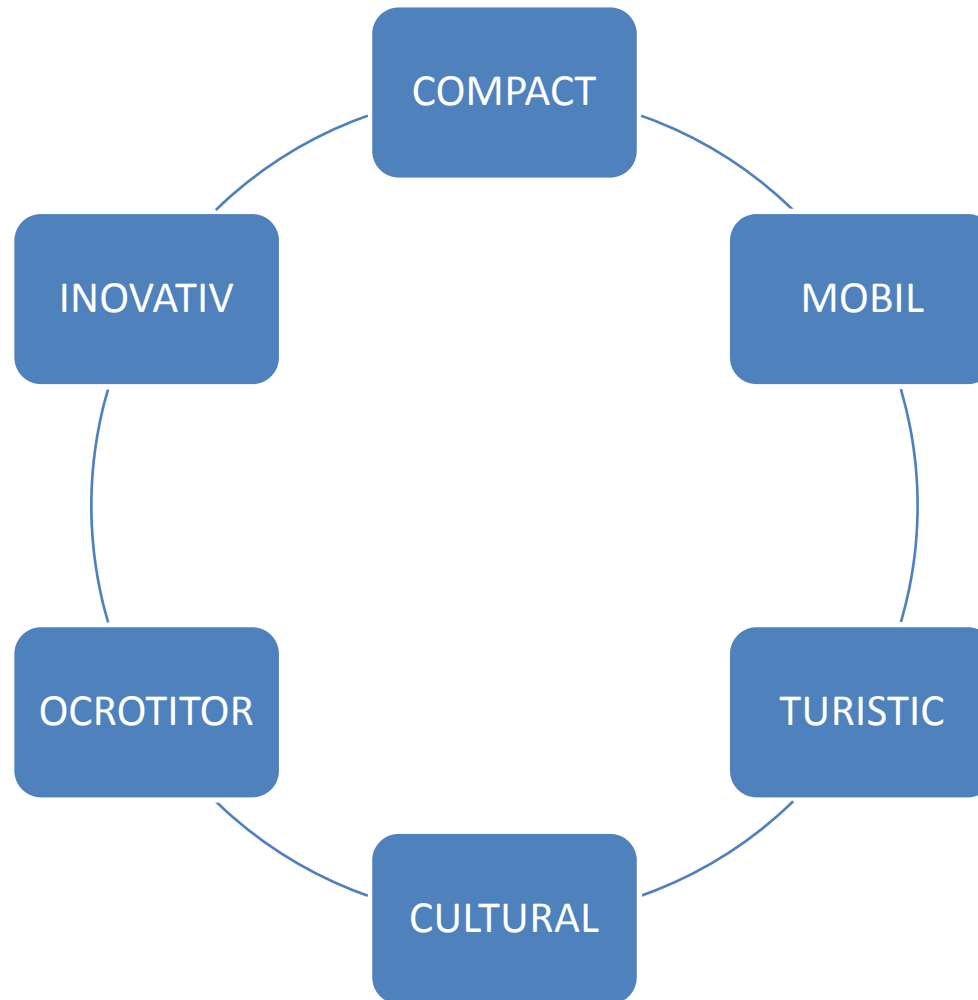
În formularea strategiei și a politicilor sale culturale Brașovul trebuie să găsească răspunsuri la o serie de întrebări esențiale:

- ✓ Cum poate deveni cultura un **factor de coeziune socială**, contribuind la o mai mare coerență actului de cultură?
- ✓ Cum se poate realiza un climat cultural care să promoveze **comunicarea între numeroasele colectivități** atomizate la nivelul Brașovului și a zonei metropolitane?
- ✓ Cum se va realiza a nivel local, **acceptarea și susținerea diferențelor** și a diversității de practici și expresii culturale?
- ✓ Care sunt elementele strategice care pot **repoziționa cultura**, aducând-o de la periferie în centrul politicilor publice, ca parte a eforturilor de dezvoltare durabilă?
- ✓ Care sunt segmentele pe care trebuie intervenit cu prioritate pentru **redeșeptarea interesului** pentru cultură; interes destul de scăzut după toate măsurătorile efectuate, despre care vom vorbi pe larg în cadrul acestui document.

Strategia de Dezvoltare Durabilă Brașov 2030 sintetizează viziunea de dezvoltare a orașului pentru orizontul 2030 prin intermediul a șase cuvinte cheie:

Compact
Mobil
Turistic
Cultural
Ocrotitor
Inovativ

*Direcția de dezvoltare „oraș compact“ cuprinde măsuri ce asigură o structură urbană durabilă. În cadrul acestei direcții de dezvoltare se regăsesc sarcini cu privire **la protecția monumentelor și a clădirilor**, la îmbunătățirea condițiilor de locuit și dezvoltare economică, la susținerea **dezvoltării policentrice a ofertei sectoarelor culturale și creative pentru creșterea calității vieții locuitorilor și lupta împotriva excluziunii sociale**.*

Direcția de dezvoltare „oraș mobil“ vizează îmbunătățirea condițiilor-cadru ale transportului intra- și interurban, premisă de bază pentru o bună funcționare a orașului.

*Direcția de dezvoltare „oraș turistic“ cuprinde măsuri ce se concentrează asupra dezvoltării turismului în oraș. Acest domeniu de măsuri înglobează dezvoltarea activităților turistice, de marketing dar **și măsuri pentru dezvoltarea sectoarelor culturale și creative ca pivot al unei sinergii cu domeniul culturii**. Turismul se conturează firesc printre prioritățile autorităților și locuitorilor și reprezintă de fapt o condiționare geografică, dar pasul următor pentru atragerea și dezvoltarea acestui domeniu este oferirea unor perspective culturale de petrecere a timpului celor care sunt atrași de provocările turistice. **De altfel în puține regiuni din România îmbinarea dintre turism și cultură poate fi atât de natural asimilată.***

*Direcția de dezvoltare "oraș cultural" vizează măsuri de **potențare a capacității sectoarelor culturale și creative**, măsuri care să contribuie și să susțină în mod eficace dezvoltarea socio-economică a municipiului Brașov și, în același timp, să ofere locuitorilor municipiului și zonei metropolitane satisfacerea nevoilor și aspirațiilor lor culturale încurajând **întărirea sentimentului de apartenență și de identitate și o creștere a participării acestora la o viață culturală care promovează diversitatea în context european.***

Direcția de dezvoltare „oraș ocrotitor” cuprinde măsuri relevante pentru dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor sociale, de sănătate și educaționale, alături de valorile dobândite deja prin climatul urban favorabil.

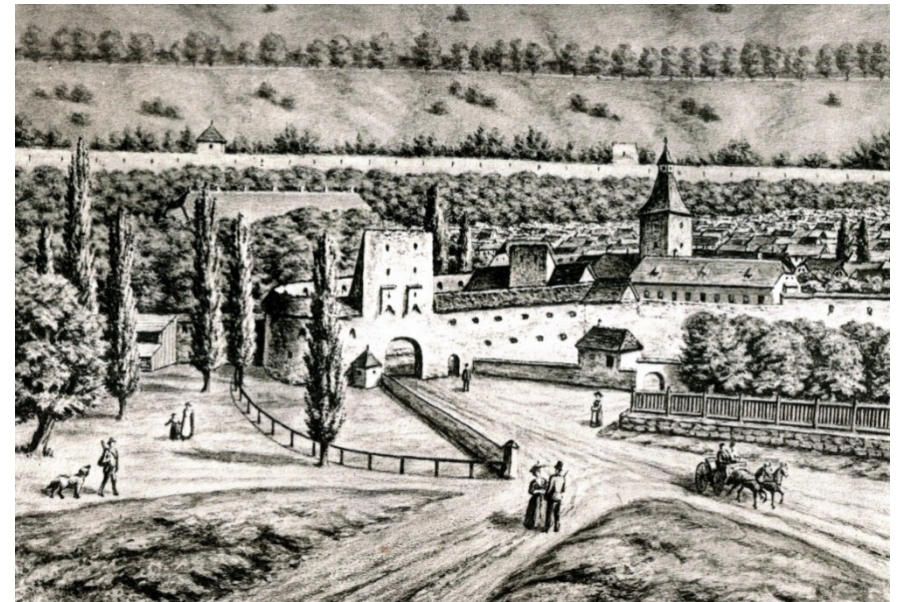
*Direcția de dezvoltare oraș creativ și "inovativ" vizează **capacitatea de inovare și de competitivitate** a municipiului Brașov în domeniul economic, potențate și puse în valoare prin **industriile culturale și creative**, cu accent pe creștere inteligentă. Îmbunătățirea forței de inovare a orașului deschide oportunități pentru economia locală și pentru piața forței de muncă, propunând un concept de mediu și de protecție a climei.”*

În centrul tuturor acestor direcții de dezvoltare se află cetățenii municipiului Brașov și nevoile lor

După cum se poate constata aceste direcții de dezvoltare strategică pe termen lung, pentru orizontul de timp 2030, sunt consonante și subsumează obiectivele generale, specifice și operaționale identificate pentru abordarea strategică nu numai a domeniului cultural dar și a proiectului Capitală Europeană a Culturii 2021.

Prima etapă în decizia elaborării unei strategii pentru cultură pentru un orizont de timp care ajunge până în 2030 a fost recunoașterea faptului că în prezent, Brașovul nu are o emulație culturală notabilă și coerentă, iar o strategie pe termen scurt sau mediu s-ar fi confruntat cu lipsa cadrului general de perspectivă. În același timp, candidatura reprezintă un TEST atât pentru autorități cât și pentru populație.

Al doilea argument se concentrează pe seriozitatea abordării unui asemenea parcurs, deoarece toți decidenții locali, indiferent de partidul din care provin au hotărât susținerea și elaborarea unei strategii pe termen lung, pentru cultură, strategie care va fi implementată indiferent de rezultatul competiției¹.

¹Demonstrată prin acordurile cadru semnate de autoritățile actuale și prin acordurile transpartinice pentru susținerea BV 2021

Istoricii brașoveni atestă că de la venirea coloniștilor germani în secolul al XIII-lea, zona geografică delimitată de râul Olt la nord și vest, Carpații Orientali la est și Carpații Meridionali la sud, și-a avut mereu „capitala” în Cetatea Coroanei, la Brașov.

De la primele mențiuni documentare ale zonei se vorbește despre „Țara Bârsei”, care a evoluat spre comitat, ulterior Districtul Brașov (ca zonă de graniță). Din secolul al XIV-lea, comitatul Brașov avea o administrație proprie, comună pentru toate localitățile locuite de sașii din împrejurimi. Din secolul al XV-lea, noua conducere a zonei poartă denumirea de Magistratul Brașovului, care reunea pe lângă reprezentanții cetății și pe cei ai târgurilor Feldioara, Codlea, Râșnov și Prejmer.

Din anul 1498, cetatea și domeniul Bran trec de asemenea în subordinea Magistratului Brașovului (domeniul Bran a avut de-a lungul timpului în subordine localitățile Purcăreni, Zizin, Târlungeni, Satulung, Cernatu, Turcheș, Baci, Crizbav și Apața - primele șapte localități menționate mai sunt cunoscute și sub denumirea generică Săcele, sau Șapte Sate). Această situație s-a prelungit până la sfârșitul secolului al XVIII-lea, când apare un nou comitat, Trei Scaune, care reunea pe lângă alte zone și Țara Bârsei, Brașovul devenind oraș liber, dar limitat la arealul aproximativ de astăzi. Secolele XIX și XX au dus la noi reorganizări administrative, în care Brașovul a dat succesiv denumirea comitatului sau a județului.

În istoria recentă, **zona metropolitană Brașov** a apărut, informal, în urma elaborării Planului de Dezvoltare Durabilă pentru Municipiul Brașov, în anul 2005. Această direcție de acțiune a dus la crearea unei organizații non guvernamentale - Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov - AMB. În prezent, membrii acestei organizații sunt municipiile Brașov, Săcele, Codlea, orașele Râșnov, Ghimbav, Zărnești, Predeal, și comunele Sânpetru, Hărman, Prejmer, Tărlungeni, Bod, Hălchiu, Cristian, Crizbav, Feldioara și Vulcan. Dintre acestea, câteva localități, precum Cristian, Sânpetru sau Ghimbav, s-au transformat, datorită procesului de urbanizare continuă, aproape în cartiere ale Brașovului.

Față de situația istorică se poate constata că a dispărut Bran, dar care a fost înlocuit de Predeal. Zona Branului a evoluat distinct și autonom la sfârșitul secolului al XX-lea și începutul secolului XXI, transformându-se în aglomerația Bran-Moeciu, cu zona aferentă pasului Rucăr-Bran. Pe de altă parte, noua zonă metropolitană Brașov se bucură de aportul unei localități mai tinere, precum Predeal, dar care constituie un motor economic și turistic extrem de valoros.

În anii dictaturii comuniste, cei care au fost aduși din regiunile lor ca forță de muncă pentru centrul industrial Brașov au dezvoltat o rezistență culturală la presiunea dizlocării. La rândul lor, localnicii au dezvoltat propriul sistem de apărare contra "intrușilor". Nici unii nici alții nu s-au antagonizat excesiv, pentru că au fraternizat în zona comună a idealurilor de libertate. Libertatea ca mod de gândire a fost astfel nu numai adoptată imediat de noii veniți, dar a și devenit o forță socială manifestă în anii 80 ai sec. XX.

Din perspectivă socială și istorică, revolta din 1987 nu a fost nici simulată, nici sprijinită din exterior; ea nu a fost nici măcar intuită de serviciile de supraveghere ale Securității pentru că s-a construit și coagulat în conștiințele locuitorilor Brașovului, indiferent de zona din care proveneau.

O CULTURĂ A LIBERTĂȚII funcționează și astăzi într-un oraș care, deși are toate atuurile istorice și socio-etnice necesare, nu se grăbește să mimeze europenizarea, ci încearcă să devină structural european.

Definirea polilor naționali de creștere a dus la constituirea unor zone de dezvoltare ce va genera o influență benefică din punct de vedere economic și social, iar aici cultura ca mod de manifestare comunitară, are un loc foarte important. În acest moment Zona Metropolitană Brașov dezvoltă un parteneriat pe termen mediu și lung pentru dezvoltarea municipiului și a localităților ce-l înconjoară, după un model consacrat de cele 120 regiuni sau zone metropolitane recunoscute la nivelul Europei.

Atractivitatea municipiului Brașov din perspectiva locuirii (distribuție pe categorii de vârstă)

**non-răspunsurile nu au fost luate în considerare în calculul scorului mediu*

Tabelul alăturat, pe care autorii l-au considerat reprezentativ pentru ilustrarea tipului de percepție pentru oraș arată că problemele economice legate de prețul vieții cotidiene sunt preponderent surse de nemulțumire, că există o apetență destul de scăzută pentru tineri de a se stabili și munci în Brașov, iar activitățile alternative de divertisment sunt moderat satisfăcătoare. Cele mai ridicate valori percepute ca fiind asociate cu orașul Brașov sunt cele legate de curățenia orașului, un obiectiv important al dimensiunii urbane care poate reprezenta un prim punct pozitiv pentru autorități.

<i>Acordând o notă de la 1 la 7, în ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații: Brașovul...(notă de la 1 la 7 cu „1 = total dezacord”, iar „7 = total de acord”)</i>	18-34 ani	35-49 ani	50-64 ani	65 ani și peste
... este un oraș în care îți găsești ușor un loc de muncă	4.21	3.94	4.06	4.26
... este un oraș în care tinerii vor să se stabilească după terminarea studiilor	4.48	4.43	4.28	4.51
... este un oraș în care tinerii își pot închiria o locuință la un preț pe care și-l permit	3.77	3.55	3.55	3.87
... este un oraș în care tinerii își pot cumpăra o locuință la un preț pe care și-l permit	3.31	3.32	3.19	3.62
...este un oraș în care poți avea încredere în cei mai mulți dintre locuitorii săi	4.96	4.92	4.94	5.11
... este un oraș în care calitatea aerului este foarte bună	5.73	5.70	5.67	5.77
... este un oraș cu puțină poluare fonică (zgomot)	5.49	5.46	5.40	5.51
... este un oraș curat	5.90	6.11	6.07	6.09
... este un oraș în care nu te plictisești niciodată	5.24	5.63	5.67	5.75
...este un oraș tânăr, în care locuiesc mulți tineri	5.20	5.51	5.29	5.45

Unul din cele mai importante aspecte legate de viața unui oraș se poate măsura în gradul de asumare al locuirii lui.

Dincolo de orice efort de dezvoltare durabilă estimat, dincolo de orice plan economic și social visat și transportat în spațiul public de politicieni, asumarea locuitorilor față de propriul spațiu al locuirii ne dă de fapt dimensiunea reală a atașamentului lor în raport cu orașul în care trăiesc.

Tabelul de mai sus, pe care autorii l-au considerat reprezentativ pentru ilustrarea tipului de percepție pentru oraș arată că problemele economice legate de prețul vieții cotidiene sunt preponderent surse de nemulțumire, că există o apetență destul de scăzută pentru tineri de a se stabili și munci în Brașov, iar activitățile alternative de divertisment sunt moderat satisfăcătoare. Cele mai ridicate valori percepute ca fiind asociate cu orașul Brașov sunt cele legate de curățenia orașului, un obiectiv important al dimensiunii urbane care poate reprezenta un prim punct pozitiv pentru autorități.

În afara argumentelor care țin de valoarea istorică și culturală a Brașovului, de importanța și prioritatea "premierelor" culturale naționale pe care le-a generat și/sau găzduit, Brașovul are nevoie de un **proiect unificator**, care să coaguleze impulsurile și valențele latente ale orașului pentru re poziționarea sa culturală, economică și socială atât în plan european cât și în plan național.

În același timp, se simte nevoie de o potențare a participării cetățenilor și stakeholderilor, alături de autorități, pentru a crea **un oraș care nu mai trăiește doar în trecut, ci explorează noul și îmbrățișează viitorul** pe care-l construiește în respectul tradițiilor și valorilor care au constituit, de-al lungul secolelor, "sufletul" Brașovului.

Astfel, în acest context, Brașovul are oportunitatea ca, printr-un efort conjugat și coerent, având ca țintă anul 2021 și titlul de Capitală Europeană a Culturii, să își redefinească abordările strategice și să își construiască viitorul, prin reconfigurarea mediului socio-cultural, ca și prin acordarea unei atenții susținute pe parcursul întregii perioade de pregătire pentru creșterea gradului de satisfacere a nevoilor de autoîmplinire ale rezidenților și de dezvoltare coezivă și pentru atragerea acelor categorii de antreprenori - culturali și nu numai - care să contribuie la dezvoltarea orașului în parametrii dezvoltării inteligente, durabile și "verzi" .

Pentru aceasta, dezvoltarea și susținerea sinergiilor între diversele sectoare socio-economice, internalizarea valorilor și principiilor europene, dezvoltarea unor sisteme cu o puternică dimensiune participativă care să angreneze toate categoriile de stakeholderi, a unei noi paradigme de guvernare a sectorului cultural și creativ prin susținerea dezvoltării, consolidării și participării sale la formularea și implementarea politicilor publice incidente sunt tot atâtea direcții strategice de acțiune.

Locuitorii zonei metropolitane trebuie implicați direct sau indirect în acest moment în viața publică a Brașovului. Legăturile pot fi dintre cele mai diverse: mobilitate zonală a forței de muncă, activități comerciale, servicii medicale, activități culturale menite să rezolve diverse aspecte sociale divergente.

Fluxul financiar în interiorul zonei are două sensuri, orașul fiind numitorul comun. Acești locuitori sunt și vor fi primii beneficiari ai ofertei culturale, iar o parte dintre ei, din ce în ce mai mulți datorită vectorului Capitalei Europene a Culturii, vor fi și creatori, nu doar consumatori ai culturii.

Nivelul de trai în zona Brașovului este unul destul de ridicat, raportat la restul României, Brașovul fiind pe locul 7 la nivel național, din punctul de vedere al salariului mediu brut. Această bunăstare nu se regăsește proporțional în consumul cultural, dar trebuie să fie un obiectiv în anii care urmează. În mod simetric, nu se regăsește la populația din Brașov și zona metropolitană o disponibilitate de a aloca un buget special pentru consumul cultural (cumpărarea de cărți, bilete la spectacole, vizitarea unor muzee, sau alte obiective culturale).

Chiar dacă infrastructura șoselelor între localități este limitată și extrem de aglomerată, în schimb infrastructura de transporturi a zonei metropolitane, o rețea de transport interurban rutieră și feroviară este corespunzătoare. Încheierea lucrărilor la șoseaua de centură a Brașovului permite transferul între cele mai îndepărtate puncte ale ariei metropolitane în maxim o oră. Această realitate permite plasarea produselor și evenimentelor culturale în mod facil în toată zona, respectiv îmbunătățește accesul locuitorilor, indiferent de zona de rezidență.

Asumarea în mod programatic (prin declarații formale) a obiectivelor și idealurilor Brașov 2021 - Capitală Europeană a Culturii de către reprezentanții autorităților locale din toate primăriile zonei metropolitane constituie un argument valid pentru implicarea financiară, administrativă și logistică a acestor localități în proiectul cultural.

Mai trebuie evidențiat faptul că Brașovul a realizat că principalul susținător al culturii nu poate fi nici societatea civilă nici micii operatori culturali pentru care nu există legislație suport semnificativă. Autoritățile și-au dat seama că aportul și susținerea lor financiară și materială este de fapt principalul stimulent în demersul revitalizării culturale a orașului și a zonei metropolitane. Abia după concretizarea acestor intenții, restul spațiului public va reacționa. Prin urmare decidenții locali și-au asumat rolul determinant în finanțarea culturii, începând cu infrastructura, și continuând cu programe speciale de patrimoniu, programe educative sau de educație artistică.

Dinamica economică este baza dezvoltării cultural-turistice pe care Brașovul își propune să se dezvolte.

Deși activitatea și viața culturală este apreciată pozitiv de locuitorii orașului și ai zonei metropolitane, totuși autoritățile sunt conștiente de nivelul scăzut al dinamicii culturale la nivelul orașului și al zonei metropolitane, managerii instituțiilor de cultură se declară nemulțumiți de gradul de participare al localnicilor la proiectele care le sunt destinate și solicită măsuri concertate de educare culturală și artistică a cetățenilor.

Nivelul și modul de consum este rezultatul unei structuri etnice și regionale compozite, nerecunoscută la nivel național timp de cinci decenii dar care se manifestă vizibil în modul dezordonat al consumului și chiar al generării de idei creative în domeniul culturii și al managementului cultural.

În timp, dincolo de impulsul economic, trebuie să existe un alt tip de intervenție care să educe și să responsabilizeze cetățenii în raport cu **propriul spațiu public**, iar aceste acțiuni pot fi declanșate și susținute prin actul de cultură.

Graficele de mai jos arată câteva dintre aspectele percepute mai mult sau mai puțin pozitiv de locuitorii Municipiului Brașov și de către cei ai Zonei metropolitane.

Măsurătorile extrem de recente² dovedesc că majoritatea locuitorilor Brașoveni prețuiesc spațiile și parcurile pline de verdeață din oraș, și că indiferent de categoria de vârstă, sunt relativ mulțumiți de străzile metropolei iar în general, orașul le conferă un sentiment de siguranță personală.

Satisfacția față de diversitatea vieții culturale reușește să ocupe o poziție interesantă, deși graficele pe care le vom regăsi la celelalte capitole ale acestui material devoalează o frecvență modestă și o prezență slabă la manifestările culturale curente organizate la nivelul orașului.

²STUDIUL DE CONSUM CULTURAL efectuat de Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală (INCF) în perioada iulie-august 2015

Calitatea vieții în municipiul Brașov
(distribuție pe categorii de vârstă)

<i>În ce măsură sunteți satisfăcut de următoarele aspecte ale vieții din Municipiul Brașov?...(notă de la 1 la 7 cu „1 = total dezacord”, iar „7 = total de acord”)</i>	18-34 ani	35-49 ani	50-64 ani	65 ani și peste
Spațiile verzi și parcurile	5,7	5,7	5,8	5,8
Sistemul public de transport în comun	4,9	5,0	5,2	5,2
Sistemul medical (spitale, policlinici)	3,9	3,9	4,0	4,1
Facilitățile de practicare a sportului și a activităților de recreere fizică	4,8	4,8	4,8	5,1
Facilitățile pentru activități culturale (muzee, biblioteci etc.)	4,9	5,0	5,2	5,2
Sistemul public de învățământ	4,5	4,6	5,0	5,0
Situația străzilor (întreținerea lor)	5,0	5,0	5,2	5,4
Situația clădirilor istorice (aspect, întreținere)	4,6	4,8	4,7	5,0
Numărul de evenimente culturale desfășurate în afara centrului istoric (în cartiere, de exemplu)	4,3	4,6	4,6	4,9
Situația clădirilor din afara centrului istoric (aspect, întreținere)	4,6	4,9	4,8	4,9
Situația spațiilor publice (piețe publice, zone pietonale etc.)	4,9	5,0	5,3	5,3
Situația serviciilor sociale (de exemplu: de îngrijire a persoanelor cu dizabilități, a persoanelor în vârstă etc.)	4,3	4,5	4,6	4,7
Siguranța personală atunci când sunteți în afara casei (pe stradă, la cumpărături etc.)	5,3	5,0	5,2	5,3
Diversitatea activităților sau evenimentelor culturale	5,0	5,0	5,1	5,3
Prețurile activităților sau evenimentelor culturale	4,9	5,0	4,9	5,0

**non-răspunsurile nu au fost luate în considerare în calculul scorului mediu*

Calitatea vieții din zona metropolitană Brașov
(distribuție pe categorii de vârstă, scor mediu)

<i>În ce măsură sunteți satisfăcut de următoarele aspecte ale vieții din localitatea dvs? ... (notă de la 1 la 7 cu „1 = total dezacord”, iar „7 = total de acord”)</i>	18-34 ani	35-49 ani	50-64 ani	65 ani și peste
Spațiile verzi și parcurile	3,9	3,6	4,2	4,4
Sistemul public de transport în comun	2,9	3,2	4,1	3,8
Sistemul medical (spitale, policlinici)	2,7	2,9	3,7	3,8
Facilitățile de practicare a sportului și a activităților de recreere fizică	3,5	3,1	4,1	4,4
Facilitățile pentru activități culturale (muzee, biblioteci etc.)	2,8	3,0	3,4	4,3
Sistemul public de învățământ	3,7	3,4	4,1	4,8
Situația străzilor (întreținerea lor)	2,9	3,1	3,6	3,1
Situația clădirilor istorice (aspect, întreținere)	3,3	3,2	3,6	3,6
Numărul de evenimente culturale desfășurate în afara centrului istoric (în cartiere, de exemplu)	2,9	2,7	3,3	4,1
Situația clădirilor din afara centrului istoric (aspect, întreținere)	3,0	3,2	3,6	4,7
Situația spațiilor publice (piețe publice, zone pietonale etc.)	3,3	3,4	3,8	3,8
Situația serviciilor sociale (de exemplu: de îngrijire a persoanelor cu dizabilități, a persoanelor în vârstă etc.)	2,9	2,9	3,5	4,0
Siguranța personală atunci când sunteți în afara casei (pe stradă, la cumpărături etc.)	3,9	3,8	4,2	3,5
Diversitatea activităților sau evenimentelor culturale	3,3	3,2	3,6	2,9
Prețurile activităților sau evenimentelor culturale	3,6	3,4	3,6	3,5

**non-răspunsurile nu au fost luate în considerare în calculul scorului mediu*

1. Considerații generale

1.2. Etapele construirii strategiei pentru cultură

Documentele de referință luate în calcul în principal pentru elaborarea acestei strategii au fost:

- ✓ Carta Verde a Comisiei Europene "Eliberarea potențialului industriilor culturale și creative"(COM(2010) 183 final)
- ✓ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Promovarea sectoarelor culturale și creative pentru creștere economică și crearea de locuri de muncă în UE (COM(2012) 537 final)
- ✓ Rezoluția Parlamentului European din 12 septembrie 2013 privind promovarea sectoarelor culturale și creative europene ca surse de creștere economică și de ocupare
- ✓ Concluziile Consiliului Uniunii Europene privind guvernarea culturală din 26 noiembrie 2012
- ✓ Concluziile Consiliului Uniunii Europene privind patrimonial cultural ca o resursă strategică pentru o dezvoltare durabilă în Europa din 20 mai 2014
- ✓ Concluziile Consiliului Uniunii Europene privind guvernarea participativă pentru patrimoniul cultural din 12 noiembrie 2014
- ✓ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Către o abordare integrată a patrimoniului cultural în Europa (COM(2014) 477 final)
- ✓ Raportul de inventariere al Comisiei Europene – Patrimoniul cultural în politicile, programele și activitățile UE, 2014
- ✓ Documentele programatice ale Inițiativei Comune de Programare Patrimoniul Cultural și Schimbările Globale: o nouă provocare pentru Europa (Joint Programming Initiative Cultural Heritage and Global Change: a new challenge for Europe)
- ✓ Programele UE privind Zilele Patrimoniului European, Premiul UE pentru Patrimoniu Cultural "Europa Nostra" și Lista Patrimoniului European
- ✓ Recomandarea Comisiei (2011/711/EU) privind digitizarea și accesibilitatea on-line a materialelor culturale și prezervarea în format digital
- ✓ Prioritățile Programului Erasmus+ , precum proiectele pilot din cadrul "Knowledge Alliances":CIAKL - Cinema and Industry Alliance for Knowledge and Learning și EDUCCKATE - Education Cultural & Creative Knowledge Alliance for Tomorrow's Entrepreneurs
- ✓ Acordul de parteneriat între România și Comisia Europeană pentru perioada 2014-2020

- ✓ Proiectul de Strategie Sectorială a României în domeniul culturii și patrimoniului național pentru perioada 2014-2020.
- ✓ Decizia nr. 445/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 de instituire a unei acțiuni a Uniunii în favoarea evenimentului „Capitale europene ale culturii” pentru anii 2020-2033 și de abrogare a Deciziei nr. 1622/2006/CE
- ✓ Ghid pentru orașele care se pregătesc pentru depunerea candidaturii – 2020-2033
- ✓ Regulament de procedură al Competiției pentru titlul de Capitală Europeană a culturii în România în anul 2021
- ✓ Orientări pentru autoevaluarea de către orașe a rezultatelor în ceea ce privește acțiunea CEAC Capitalele europene ale culturii (CEAC) 2020-2033
- ✓ COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT European Capitals of Culture post 2019 (Accompanying the document Proposal for a Decision of the European Parliament and of the Council establishing a Union action for the European Capitals of Culture for the years 2020 to 2033)
- ✓ Interim evaluation of selection and monitoring procedures of European Capitals of Culture (ECoC) 2010-2016, Final Report
- ✓ Analysis of the results of the Online consultation “The European Capitals of Culture (ECoC) Post-2019”
- ✓ European Parliament study on "European Capitals of Culture: Success Strategies and Long-Term Effects"
- ✓ Summary of the European Commission conference "Celebrating 25 years of European Capitals of Culture" (2010)
- ✓ European Capitals of Culture: the road to success - from 1985 to 2010 Strategia Europa 2020
- ✓ Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020 (PDR Centru)
- ✓ Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Brașov 2030 – varianta actualizată prin H.C.L. 234/28.05.2015 pentru modificarea H.C.L. nr. 566/2011 prin care s-a aprobat Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Brașov 2030
- ✓ Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului National 2007 - 2026
- ✓ Master Plan General de Transport al României - Variantă finală revizuită a Raportului privind Master Planul pe termen scurt, mediu și lung (iulie 2015)

La acestea se adaugă o bibliografie substanțială a lucrărilor de specialitate la care se face referință, sau pe care autorii diverselor capitole le-au citat.

În plus, cu ocazia participării în competiția Capitală Europeană a Culturii 2021, la nivelul Municipiului Brașov s-au organizat, în perioada iunie – iulie, **7 consultări publice**, pentru a facilita crearea de programe reprezentative pentru întreaga populație din municipiul Brașov și Zona Metropolitană Brașov. Consultările, la care au participat 400 de persoane, au fost demarate începând cu luna iunie și divizate pe domeniile de activitate ale celor prezenți: mass-media, bloggeri, oameni politici, minorități, instituții publice de cultură, mediul privat, ONG-uri cu activitate culturală și publicul larg.

Prima întâlnire, la care au participat 30 de persoane, a fost organizată în data de 19 iulie, cu **reprezentanții din mass-media locală și bloggeri**.

La întâlnirea oficială a **decidenților politici** (22 iunie), cele 25 de persoane prezente au semnat o declarație de susținere a proiectului.

Cei 9 **reprezentanții minorităților** au susținut, la consultarea publică din 22 iunie, că ***accentul ar trebui pus pe educarea publicului pentru consumul cultural de calitate.***

20 coordonatori ai **instituțiilor de cultură** din Brașov, prezenți în 23 iunie, la consultarea publică și-au exprimat părerea că trebuie să fie dobândit un conținut cultural valoros al actului artistic din municipiu.

La **dezbateră publică adresată comunității**, din 6 iulie, au participat aproximativ 200 de persoane, iar brașovenii prezenți au considerat că este o ocazie unică, ca prin această candidatură, pe agenda publică a autorităților publice și a oamenilor să fie și cultura.

Toți cei 8 reprezentanți ai **mediului de afaceri** din Brașov, și-au manifestat susținerea pentru proiectul Brașov Capitală Europeană a Culturii, la dezbateră publică din 13 iulie. Ei au considerat oportun să se implice și în finanțarea evenimentelor culturale și au anunțat că din 2016 se vor implica și mai mult în acest sens.

La consultarea publică cu **reprezentanții ONG-urilor** care activează în domeniul cultural (29 iulie), s-a propus ca având la bază valorile Brașovului **să se pună accentul pe zona de educație** și să fie demarat un program care să ducă cultura în cartiere, prin intermediul școlilor, astfel încât în 2021, copiii de acum să știe ce înseamnă obținerea titlului de Capitală Europeană a Culturii.

1. Considerații generale

1.3. Analiza contextului socio-economic

Orașul s-a format la răscrucea vechilor drumuri comerciale ce duceau spre Asia Mică, Marea Adriatică, Europa Centrală și spre Balcani. Zonele de bază ale relațiilor comerciale erau Moldova, Țara Românească și Occidentul.

Dezvoltarea orașului a fost susținută pe de-o parte de obținerea privilegiului acordat Ordinului German în anul 1212 pentru a bate monede, iar pe de altă parte de dreptul de încasare a unei taxe de 10% din câștigul credincioșilor pentru biserică (1213). Beneficiile coloniștilor germani au stârnit proteste din partea nobilimii maghiare, motiv pentru care privilegiile Ordinului German au fost sistate. Prima atestare documentară a municipiului Brașov se regăsește documentar în jurul anilor 1235, „Catalogus Ninivensis”.

Măsurile de apărare și folosirea pământului de către coloniștii germani au lăsat urme care mai pot fi observate chiar și după 800 de ani. Regiunea s-a bucurat întotdeauna de o anumită autonomie, iar ca entitate politică a fost timp de peste patru secole și jumătate parte a „Națiunii Săsești”. Locația principală a devenit Brașovul, care până în 1867 s-a dezvoltat, fiind cel mai mare oraș din Transilvania; abia mai târziu a fost

ajuns din urmă și depășit de orașul Cluj. Până în secolul al XIX-lea coloniștii germani au format majoritatea populației orașului.

La sfârșitul Evului Mediu, pe lângă negustorimea săsească înstărită s-a format și comunitatea română care avea să joace un rol important în viitor. După dominația săsească a urmat o perioadă de scurtă durată de egalitate între sași, maghiari și români.

În perioada interbelică orașul se extinde foarte mult cu importante zone de locuințe individuale și noi zone industriale.

Perioada postbelică este marcată de industrializarea forțată și de marea explozie urbană prin atragerea populației rurale. Se cristalizează și concretizează voința de a schimba radical structurile urbane tradiționale prin apariția marilor ansambluri de locuit. După 1989, odată cu decăderea industriei, platformele industriale mari au fost folosite doar parțial de către mici unități de producție care s-au desprins din vechile fabrici. Aceste platforme constituie acum un mare potențial în vederea atragerii de noi investiții în oraș.

În anul 2011, Brașovul este al 8-lea oraș ca mărime din țară și cel mai mare din Regiunea Centru. Din acest punct de vedere municipiul Brașov este considerat un motor al dezvoltării regionale. Începând cu anul 2005, Brașovul formează împreună cu alte 13 localități zona metropolitană, iar din anul 2008 se numără printre poli naționali de creștere.

Eforturile depuse de către Municipiul Brașov de a crea și îngriji parcurile din oraș, locurile de joacă pentru copii și suprafețele mici de spații verzi au fost recompensate de către Ministerul Mediului în 2011 cu distincția de „Capitală Verde a României”. Suprafețe mari din oraș sunt ocupate de zone rezidențiale cu blocuri cu patru sau mai multe etaje construite între 1960-1989.

Zona urbană a oraşului cuprinde 14 cartiere care nu sunt organizate administrativ:

- Astra
- Bartolomeu
- Bartolomeu Nord
- Centrul Nou
- Centrul Vechi
- Florilor-Kreiter
- Noua-Dârste
- Platforma Industrială Est-Zizin
- Poiana Braşov
- Prund-Schei
- Stupini
- Tractorul
- Triaj-Hărman
- Valea Cetăţii (cunoscut pe plan local şi sub denumirea de Răcădau)

Între cele 14 cartiere există diferenţe majore din punct de vedere al nivelului de dezvoltare şi al condiţiilor de locuire.

În cartierele **Centrul Vechi** și **Prund-Schei** este concentrată întreaga arhitectură istorică a orașului.

Cartierul **Centrul Nou** – cunoscut și sub denumirea de **Centrul Civic** – poate fi mai degrabă considerat un cartier rezidențial cu blocuri de locuințe și număr mare de instituții financiare și administrative, a cărui imagine este marcată de zona Gării Centrale.

Cartierul **Noua-Dârste** s-a dezvoltat ca și cartier muncitoresc, aici neexistând unități economice și comerciale importante. Cartierul este așezat într-o zonă pitorească, având un mare potențial de dezvoltare turistică. Tot aici se află Grădina Zoologică Brașov, Parcul Aventura și lacul Noua.

Cartierele **Bartolomeu Nord** și **Stupini**, relativ nou construite (25 ani), se întind pe o suprafață mare și cuprind case particulare, blocuri și terenuri proprietate privată. Problemele specifice sunt: probleme de mediu, datorate râului Graft care traversează cartierul precum și cele legate de intercalarea unor mari depozite de construcții, parcuri auto și societăți comerciale. Reprezintă zona cu cel mai mare potențial de dezvoltare economică. Aici sunt planificate a fi realizate centura ocolitoare și campusul universitar iar în imediata vecinătate a acestor cartiere este prevăzută construirea aeroportului Brașov-Ghimbav.

Cartierele **Florilor-Kreiter** și **Platforma Industrială Est-Zizin** s-au dezvoltat între anii 1970-1985 ca și cartiere muncitorești. Datorită decăderii industriei, populația care locuia aici a fost afectată în mai mare măsură decât restul locuitorilor orașului de o scădere dramatică a nivelului de trai. Zona are probleme de mediu, aici fiind amplasate groapa de gunoi a orașului și CET-ul.

Cartierul **Astra** este cel mai aglomerat cartier al municipiului Brașov (cuprinde 25 % din populația orașului, concentrată pe aproximativ 30% din suprafața acestuia). Este primul cartier de blocuri construit în municipiul Brașov. Datorită densității construcțiilor, în cartier nu există niciun parc, însă între timp au fost create multe locuri de joacă pentru copii și mici spații verzi.

Poiana Brașov constituie principala atracție turistică privind practicarea sporturilor montane. Cartierul, deși este situat la 12 km de Brașov beneficiază de acces facil asigurat și de transportul public în comun.

Bartolomeu este unul dintre cele mai vechi cartiere ale Brașovului, iar Biserica „Sf. Bartolomeu” este cea mai veche biserică din oraș. Zona de locuințe este mărginită în vest de dealuri. Multe dintre locuințele de aici au nevoie de lucrări de reabilitare, lucru

valabil și pentru infrastructura tehnică deoarece conductele de apă potabilă și cele de ape uzate sunt foarte vechi. Cartierul **Triaj-Hărman** este unul marginal.

Cartierul **Valea Cetății (Răcădău)** se găsește în sudul municipiului Brașov și este considerat drept o zonă locativă de lux.

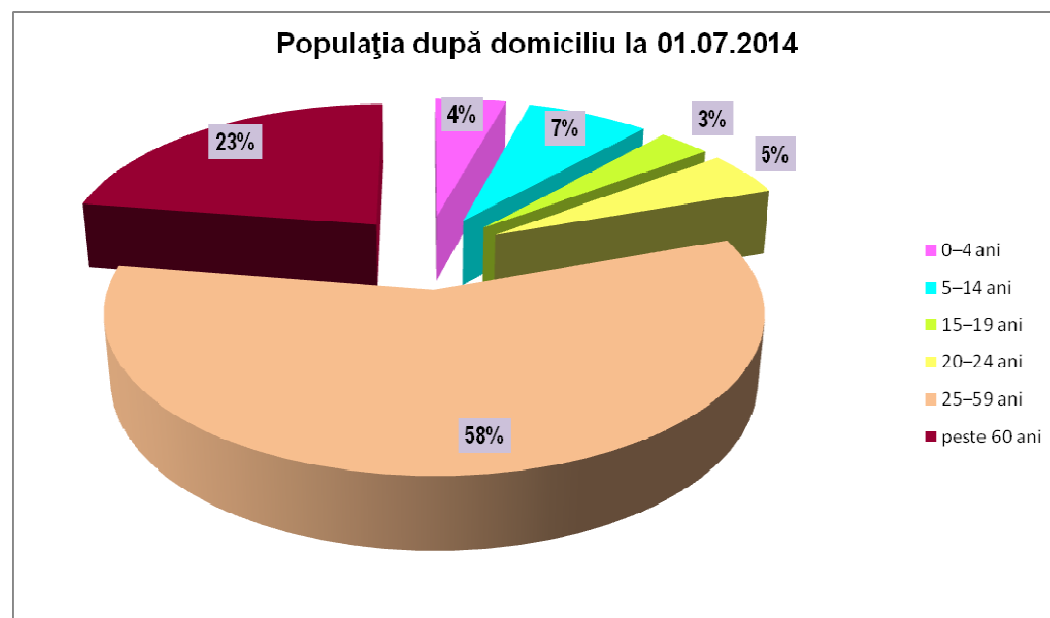
Cartierul **Tractorul** este alcătuit dintr-o zonă industrială (platforma industrială Tractorul, Rulmentul) și o zonă de locuințe compusă în cea mai mare parte din blocuri construite în perioada anilor '60-'70. Fosta platforma industrială Tractorul ocupă o suprafață de 126 ha, fiind al doilea sit industrial ca și mărime din interiorul unui oraș care urmează a fi revitalizat în următorii 15-20 de ani (construcția de spații comerciale și birouri, clădiri publice, locuințe, spații verzi).

La data de 01.07.2014, populația stabilă a Municipiului Brașov înregistra un număr de 291.490 persoane, fiind încadrat la rang 2 (peste 200 000 locuitori).

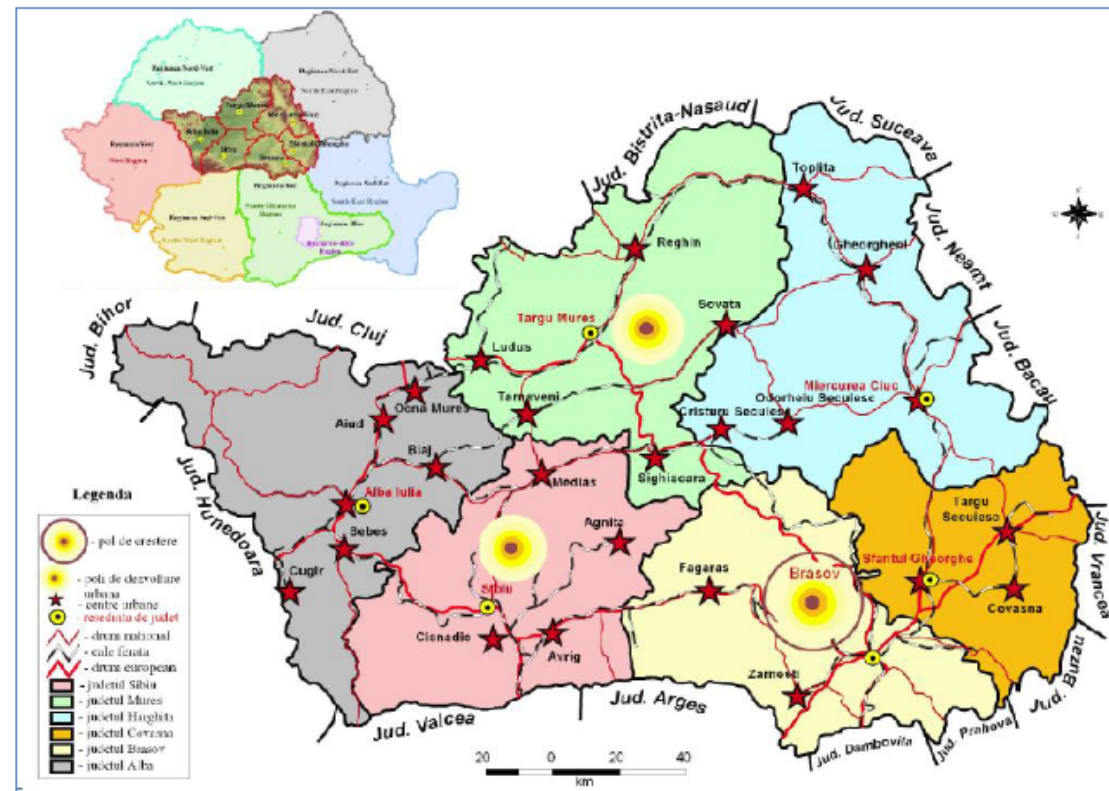
Structura populației după domiciliu pe grupe de vârstă în Municipiul Brașov este ilustrată în graficul alăturat:

Rezultă că din punct de vedere demografic populația Municipiului Brașov este o populație preponderent matură și îmbătrânită, procentele aferente populației sub 25 ani nereușind să asigure o regenerare demografică pe termen mediu și lung.

Notă! Considerând faptul că oferta culturală la nivelul Municipiului Brașov deservește întreaga populație a zonei metropolitane și a județului, prezenta strategie nu se limitează numai la data statistice înregistrate la nivelul municipiului, în cadrul fiecărui capitol fiind

analizate date complete și complexe care determină sustenabilitatea deciziilor pentru o dezvoltare durabilă integrată la nivelul municipiului → zonei metropolitane → județului → regiunii, **Municipiul Brașov fiind singurul pol de creștere din Regiunea Centru.**

Rețeaua de orașe din Regiunea Centru cu rol de: pol de creștere, pol de dezvoltare urbană, centru urban
 Sursa: ADR Centru, Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020, cap. 2 Analiza socio-economică a Regiunii Centru

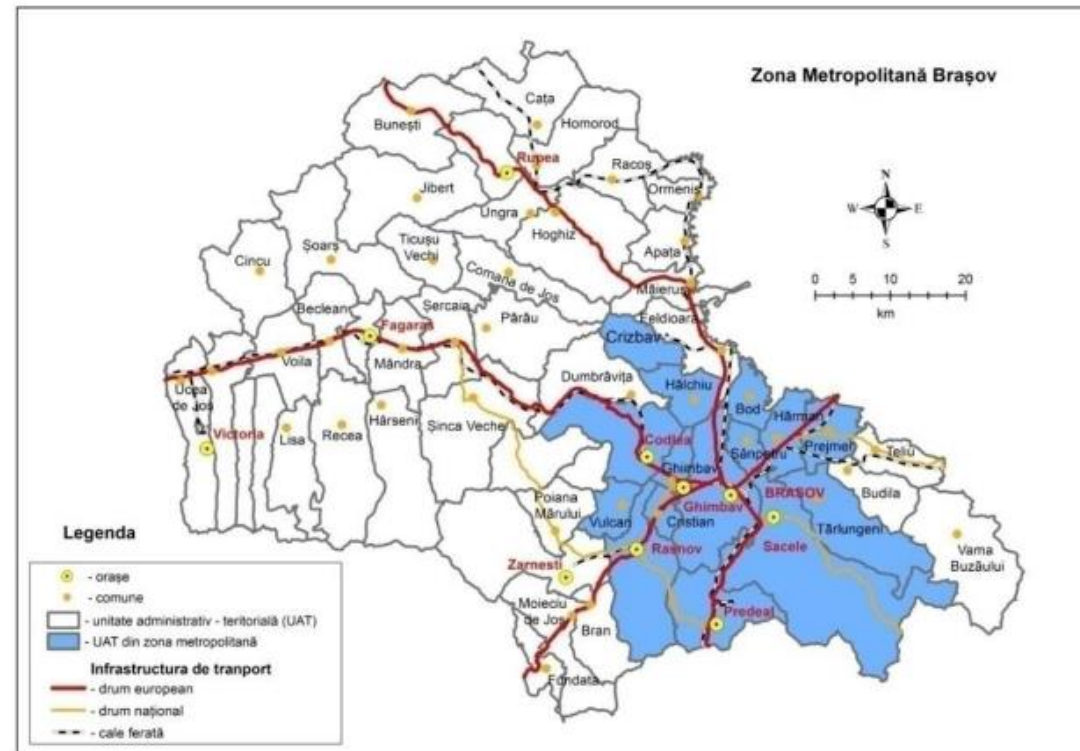
În conformitate cu clasificarea orașelor pe baza CSDTR 2030 și a cercetărilor ESPON, în tabelul de mai jos este ilustrată încadrarea Municipiului Brașov, respectiv:

Localitate	În acord cu cercetările teritoriale ESPON	În acord cu Legea 351/2001, CSDTR 2030
Municipiul Brașov	poli de importanță națională	Polinațional OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Aree Funcționale Urbane și potențial MEGA pe termen lung

Pe teritoriul Regiunii Centru au fost delimitate două zone metropolitane având ca centre polarizatoare polul de creștere Brașov și polul de dezvoltare urbană Târgu Mureș.

Zona metropolitană Brașov reprezintă un spațiu geografic compact fiind format din următoarele unități administrativ - teritoriale: Brașov, Bod, Hălchiu, Sânpetru, Cristian, Vulcan, Codlea, Ghimbav, Râșnov, Predeal, Săcele, Hărman, Prejmer și Târlungeni. Format din centrul polarizator Brașov și 13 localități înconjurătoare, zona metropolitană formează un teritoriu urban-rural cu o suprafață de 136.101 ha și o populație de 403.867 de locuitori.

Localizarea geografică a Zonei Metropolitane Brașov este ilustrată în harta mai jos prezentată:

Brașovul, prin potențial și tradiție, accede la tendințele dezvoltării urbane europene, prin politici publice de dezvoltare spațială care să țină cont de interesele complexe ale întregului teritoriu înconjurător.

Prezența unui mare centru urban, alături de două municipii și trei orașe de mici dimensiuni oferă condiții pentru o dezvoltare economică echilibrată a zonei metropolitane. Un rol important în procesul de dezvoltare economică îl au comunitățile rurale pe teritoriul cărora se găsesc majoritatea resurselor naturale. Îmbinarea armonioasă a avantajelor pe care le oferă mediul urban și mediul rural pun bazele unei microregiuni de dezvoltare cu impact la nivel regional și național.

Sectorul economic

În economia municipiului Brașov, la sfârșitul anului 2009 existau un număr de 14.304 agenți economici. Dintre aceștia 45% activau în domeniul prestării de servicii, 33% în comerț, 12% în construcții, 9% în industrie și 1% în agricultură. Din punct de vedere al evoluției cifrei de afaceri, la nivelul municipiului Brașov constatăm creșteri semnificative de la an la an, mai ales în domeniul comerțului și al industriei de prelucrare. Majoritatea investițiilor la Brașov (43%) s-au realizat în industria de prelucrare.

Brașovul este considerat ca fiind unul din orașele României aflate în plin proces de expansiune economică.

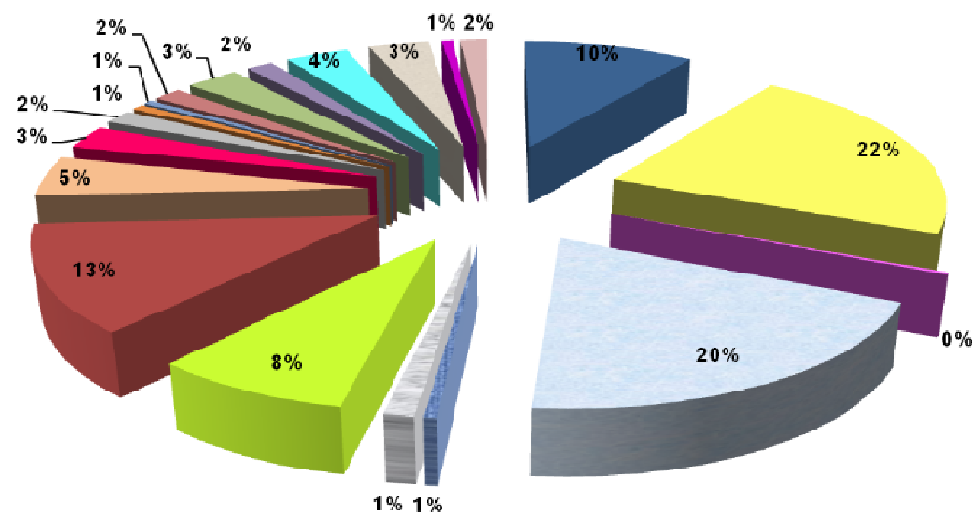
La periferia orașului s-au dezvoltat noi cartiere rezidențiale și mall-uri. Elanul pozitiv al dezvoltării a fost stopat în anul 2008 de către criza financiară internațională. Începând cu anul 2010, la Brașov se resimte o revenire la normalitate, deși efectele crizei sunt încă prezente, ele nefiind rezolvate în totalitate.

Unități locale active pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, clase de marime după numărul de salariați

Activități economice	2010	2011	2012	2013	2014	% din total (analiză anul 2014)
A Agricultură, silvicultură și pescuit	384	392	425	466	491	2,76%
B Industria extractivă	41	36	37	34	32	0,18%
C Industria prelucrătoare	2.035	1.841	1.719	1.790	1.838	10,35%
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	22	27	28	33	46	0,26%
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	67	77	80	85	90	0,51%
F Construcții	2.271	1.846	1.612	1.670	1.746	9,83%
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	6.840	6.222	5.678	5.762	5.758	32,42%
H Transport și depozitare	1.167	1.094	1.047	1.094	1.153	6,49%
I Hoteluri și restaurante	1.243	1.159	1.055	1.091	1.137	6,40%
J Informații și comunicații	757	668	608	665	675	3,80%
K Intermedieri financiare și asigurări	234	239	229	242	244	1,37%
L Tranzacții imobiliare	596	534	478	494	494	2,78%
M Activități profesionale, științifice și tehnice	2.439	2.171	1.984	2.058	2.078	11,70%
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	810	690	650	708	748	4,21%
P Învățământ	114	104	100	105	122	0,69%
Q Sănătate și asistență socială	341	332	354	375	395	2,22%
R Activități de spectacole, culturale și recreative	216	196	167	210	239	1,35%
S Alte activități de servicii	537	454	414	452	474	2,67%
Total	20.114	18.082	16.665	17.334	17.760	100,00%

Rezultă că în anul 2014, în funcție de numărul de salariați, unitățile locale din **Învățământ** reprezentau 0,69% raportat la total anual, iar cele aferente **Activităților de spectacole, culturale și recreative** 1,35% din total anual.

Județul Brașov: Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2

- A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT
- B INDUSTRIA EXTRACTIVA
- C INDUSTRIA PRELUCRATOARE
- D PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, CAZE, APA CALDA SI AER CONDITIONAT
- E DISTRIBUTIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DESEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE
- F CONSTRUCTII
- G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR
- H TRANSPORT SI DEPOZITARE
- I HOTELURI SI RESTAURANTE
- J INFORMATII SI COMUNICATII
- K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI
- L TRANZACTII IMOBILIARE
- M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE
- N ACTIVITAT DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPORT
- O ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE, ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC
- P INVATAMANT
- Q SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA
- R ACTIVITAT DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE
- S ALTE ACTIVITATI DE SERVICII

În ceea ce privește populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev. 2, în anul 2013, s-a înregistrat un număr de 2,1 mii persoane în sectorul **Activităților de spectacole, culturale și recreative**.

Județul Brașov: Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2

CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale)	Ani		
	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013
	UM: Mii persoane		
	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane
TOTAL	229,2	237,6	241,7
A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	30,9	32,3	30,4
INDUSTRIE	60,4	63,1	67,1
B INDUSTRIA EXTRACTIVA	0,9	0,8	0,8
C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	54,1	56,9	60,8
D PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, GAZE, APA CALDA SI AER CONDITIONAT	1,6	1,6	1,7
E DISTRIBUTIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DESEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	3,8	3,8	3,8
F CONSTRUCTII	24,4	24,1	25
G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	38,3	38,2	39,2
H TRANSPORT SI DEPOZITARE	14,9	15,1	14,7
I HOTELURI SI RESTAURANTE	7,8	8,6	8,6
J INFORMATII SI COMUNICATII	4,2	5,1	5,1
K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	2,5	2,4	2,2
L TRANZACTII IMOBILIARE	1,3	1,3	1,6
M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	4,9	4,9	4,9
N ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPORT	7,4	7,9	9,4
O ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE; ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	5	4,9	4,9
P INVATAMANT	11,1	12	11
Q SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	10,1	10,6	10,6
R ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	1,9	1,8	2,1
S ALTE ACTIVITATI DE SERVICII	4,1	5,3	4,9

© 1998 - 2015 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Comisia Europeană a prezentat pe 26 septembrie 2012 o **strategie de deblocare a întregului potențial al sectoarelor culturale și creative din UE pentru a impulsiona crearea de locuri de muncă și creșterea economică**. Aceste sectoare, care includ societăți și alte organizații active în domeniile arhitectură, artizanat, patrimoniu cultural, design, festivaluri, filme și televiziune, muzică, arte interpretative și vizuale, arhive și biblioteci, edituri și radio, reprezintă deja până la 4,5% din produsul brut al Uniunii Europene și până la 8,5 milioane de locuri de muncă în UE. Dar sectoarele culturale și creative se confruntă, de asemenea, cu provocări majore ca urmare a digitalizării și globalizării, precum și ca urmare a unei fragmentări accentuate a piețelor de produse culturale și lingvistice. **Accesul la finanțare rămâne așadar, o dificultate majoră.**

Conform ediției 2010 a Raportului privind competitivitatea Europei și altor surse, sectoarele culturale și creative reprezintă între 3,3% și 4,5% din produsul brut al UE și între 7 și 8,5 milioane de locuri de muncă. Date colectate la nivel european, național, regional și local confirmă importanța economică a sectoarelor care au manifestat o rezistență relativă în perioada actuală de recesiune economică. Cercetări independente au arătat că întreprinderile care cheltuiesc dublul sumelor medii pe resurse creative au cu 25% mai multe șanse de a introduce produse inovatoare. Alte efecte colaterale includ un impact pozitiv asupra turismului, modei și industriilor produselor de vârf, precum și asupra artizanatului.

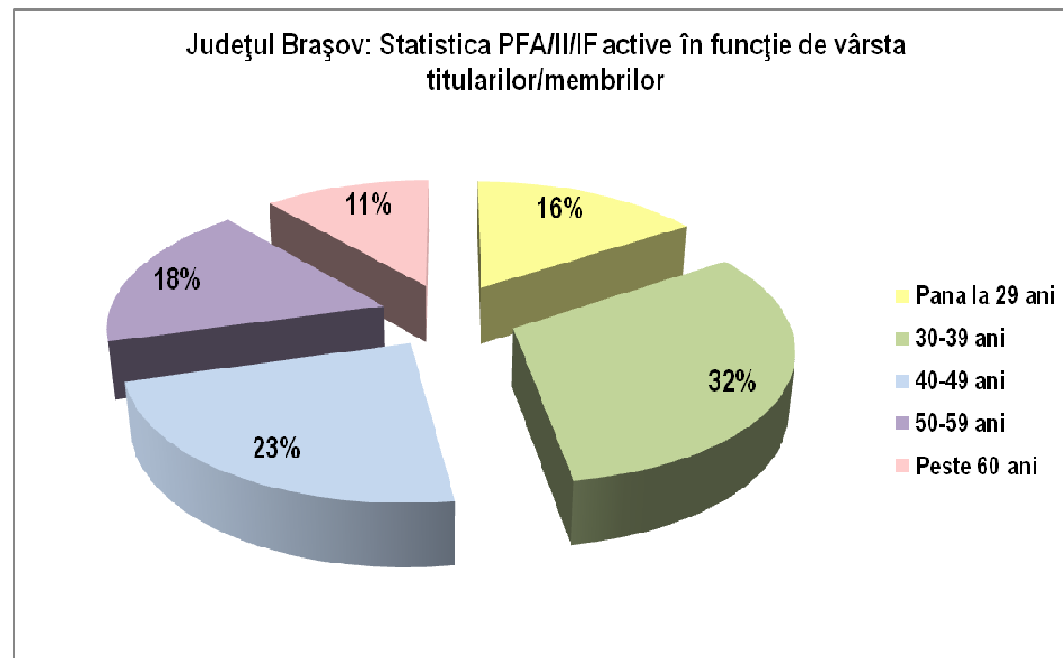
Noua strategie a Comisiei urmărește să sporească competitivitatea și potențialul de export al acestor sectoare, precum și să maximizeze beneficiile acestora pentru alte domenii precum inovarea, TIC și reabilitarea urbană. Comisia îndeamna la o serie de acțiuni de promovare a condițiilor adecvate pentru înflorirea sectoarelor culturale și creative. Ele se concentrează pe dezvoltarea competențelor, accesul la finanțare, promovarea de noi modele de afaceri, lărgirea audienței, accesul la piețele internaționale și îmbunătățirea legăturilor cu alte sectoare.

„Sectoarele culturale și creative din Europa nu sunt doar esențiale pentru diversitatea culturală; ele contribuie, de asemenea, în mare măsură la dezvoltarea socială și economică din statele membre și regiunile UE. La nivel local și regional, investițiile strategice în aceste sectoare au furnizat adesea rezultate impresionante, exemple fiind multiplele capitale europene ale culturii. Ele determină, de asemenea, efecte colaterale importante, precum și o imagine dinamică mai intensă a unei Europe atractive și creative, care este deschisă unor culturi și talente din întreaga lume”, a declarat Androulla Vassiliou, comisar european pentru educație, cultură, multilingvism și tineret.

Strategia, prezentată într-un document intitulat „Promovarea sectoarelor culturale și creative pentru creștere și locuri de muncă în UE”, preconizează o serie de inițiative de politici și promovarea unui mediu de reglementare modern. De asemenea, Comisia dorește să încurajeze parteneriate mai strânse între diferitele politici, în special cele vizând cultura, educația, industria, afacerile economice, turismul, dezvoltarea regională și urbană și amenajarea teritoriului. Ea plănuiește, de asemenea, mobilizarea de fonduri UE în vederea creșterii sprijinului pentru sectoare, în special prin propunerea de a aloca 1,8 miliarde EUR în perioada 2014-2020 pentru programul „Europa creativă” și prin intermediul fondurilor politicii de coeziune.

Analiza datelor oficiale ale Oficiului Național al Registrului Comerțului la data de 31.08.2015 aferente activităților incidente sectoarelor culturale și creative, ilustrează **necesitatea mobilizării pentru atragerea de fonduri naționale** - prin activități de educație pentru accesarea de fonduri în cadrul Programului național multianual pentru susținerea meșteșugurilor și artizanatului, Programului pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, Programului național multianual pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale în rândul femeilor manager din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii, Programului de dezvoltare și modernizare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață, Programului pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului la finanțare - START, proiecte culturale finanțate prin Ministerul Culturii și instituțiile subordonate acestuia) **și europene** (prin granturi: Europa Creativă 2014-2020, ERASMUS +, COSME, ORIZONT 2020, Mecanismul Conectarea Europei, Programul Cultural al Parteneriatului Estic etc).

În ceea ce privește persoanele fizice (persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale), se observă că extremele categoriilor de vârstă reprezintă acele categorii care necesită o incluziune mai mare pentru activități culturale și creative, înregistrând ponderile cele mai mici în total statistică, respectiv 16% pentru titulari cu vârsta până la 29 de ani și 11% pentru titulari cu vârsta de peste 60 de ani, conform graficului de mai jos:

În ceea ce privește repartitia pe secțiuni (activități conform cod CAEN Rev2), datele sunt prezentate în tabelele de mai jos, respectiv:

**Județul Brașov: Statistica PFA/II/IF active în funcție de vârsta titularilor/membrilor
la data de 31.08.2016**

SECȚIUNE	OBIECT PRINCIPAL DE ACTIVITATE	Nr. PFA/II/IF active	Nr. titulari/membri PFA/II/IF	Pana la 29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	Peste 60 ani	
Secțiunea C - Industria prelucrătoare	1320 Productia de tesaturi	1	1	0	0	0	1	0	
	1391 Fabricarea de metraje prin tricotare sau crosetare	1	1	0	0	0	1	0	
	1392 Fabricarea de articole confectionate din textile (cu exceptia imbracamintei si lenjeriei de corp)	12	13	0	6	1	2	4	
	1396 Fabricarea de articole tehnice si industriale din textile	1	1	0	0	0	1	0	
	1399 Fabricarea altor articole textile n.c.a.	7	7	1	0	3	3	0	
	1411 Fabricarea articolelor de imbracaminte din piele	1	2	0	0	0	2	0	
	1413 Fabricarea altor articole de imbracaminte (exclusiv lenjeria de corp)	47	48	0	6	19	15	8	
	1419 Fabricarea altor articole de imbracaminte si accesorii n.c.a.	12	12	0	3	1	5	3	
	1431 Fabricarea prin tricotare sau crosetare a ciorapilor si articolelor de galanterie	1	1	0	0	1	0	0	
	1439 Fabricarea prin tricotare sau crosetare a altor articole de imbracaminte	12	12	0	0	3	1	8	
	1520 Fabricarea incaltamintei	2	2	0	0	2	0	0	
	2312 Prelucrarea si fasonarea sticlei plate	2	2	0	0	0	1	1	
	2313 Fabricarea articolelor din sticla	1	1	0	0	0	0	1	
	2341 Fabricarea articolelor ceramice pentru uz gospodaresc si ornamental	2	2	1	0	1	0	0	
	2349 Fabricarea altor produse ceramice n.c.a.	1	1	0	0	0	0	1	
	3212 Fabricarea bijuteriilor si articolelor similare din metale si pietre pretioase	8	8	2	2	4	0	0	
	3213 Fabricarea imitatiilor de bijuterii si articole similare	11	11	4	4	1	1	1	
	3299 Fabricarea altor produse manufacturiere n.c.a.	45	46	8	12	10	9	7	
	TOTAL		167	171	16	33	46	42	34

Sursa: ONRC

**Județul Brașov: Statistica PFA/II/IF active în funcție de vârsta titularilor/membrilor
la data de 31.08.2016**

SECȚIUNE	OBIECT PRINCIPAL DE ACTIVITATE	Nr. PFA/II/IF active	Nr. titulari/membri PFA/II/IF	Pana la 29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	Peste 60 ani
Secțiunea G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	4741 Comerț cu amănuntul al calculatoarelor, unităților periferice și software-ului în magazine specializate	3	3	1	2	0	0	0
	4761 Comerț cu amănuntul al cărților, în magazine specializate	1	2	0	0	1	1	0
	4762 Comerț cu amănuntul al ziarelor și articolelor de papetărie, în magazine specializate	14	14	0	3	5	5	1
	TOTAL	18	19	1	5	6	6	1

Sursa: ONRC

**Județul Brașov: Statistica PFA/II/IF active în funcție de vârsta titularilor/membrilor
la data de 31.08.2016**

SECȚIUNE	OBIECT PRINCIPAL DE ACTIVITATE	Nr. PFA/II/IF active	Nr. titulari/membri PFA/II/IF	Pana la 29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	Peste 60 ani	
Secțiunea J - Informații și comunicații	5811 Activități de editare a cărților	2	3	0	1	2	0	0	
	5813 Activități de editare a ziarelor	1	1	0	1	0	0	0	
	5819 Alte activități de editare	4	4	0	1	2	0	1	
	5829 Activități de editare a altor produse software	2	2	1	1	0	0	0	
	5911 Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune	12	12	5	5	2	0	0	
	5912 Activități post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune	1	1	0	1	0	0	0	
	5914 Proiecția de filme cinematografice	1	1	0	0	0	1	0	
	5920 Activități de realizare a înregistrărilor audio și activități de editare muzicală	4	4	1	0	2	1	0	
	6110 Activități de telecomunicații prin rețele cu cablu	6	6	1	2	3	0	0	
	6311 Prelucrarea datelor, administrarea paginilor web și activități conexe	57	58	14	27	8	7	2	
	6312 Activități ale portalurilor web	8	8	3	5	0	0	0	
	6391 Activități ale agențiilor de știri	1	1	0	0	0	0	1	
	TOTAL		99	101	25	44	19	9	4

Sursa: ONRC

**Județul Brașov: Statistica PFA/II/IF active în funcție de vârsta titularilor/membrilor
la data de 31.08.2016**

SECȚIUNE	OBIECT PRINCIPAL DE ACTIVITATE	Nr. PFA/II/IF active	Nr. titulari/membri PFA/II/IF	Pana la 29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	Peste 60 ani
Secțiunea P - Invatamant	8552 Invatamant in domeniul cultural (limbi straine, muzica, teatru, dans, arte plastice, alte domenii)	65	65	17	25	10	8	5

Sursa: ONRC

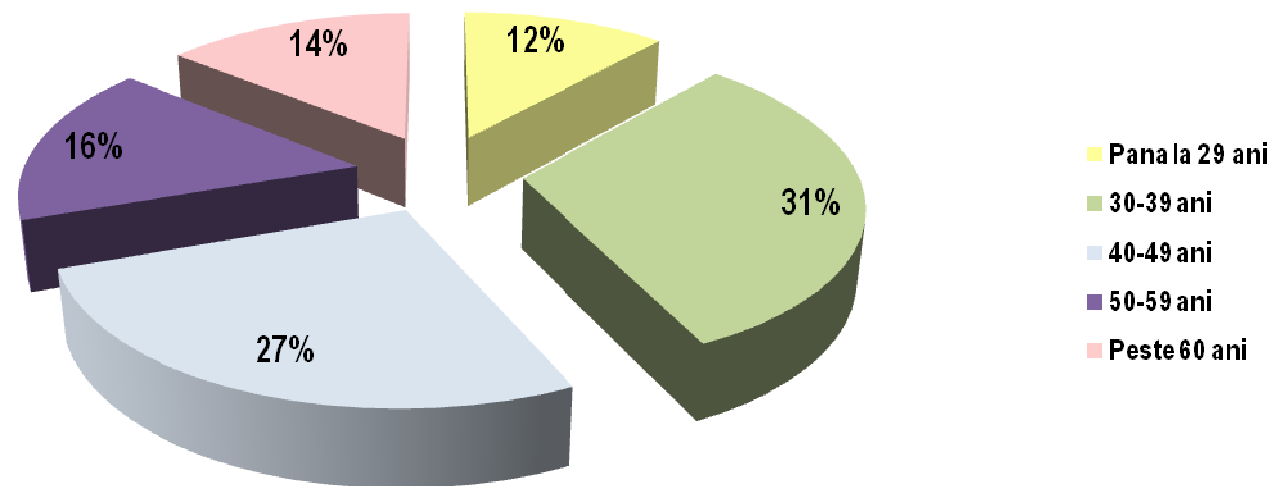
**Județul Brașov: Statistica PFA/II/IF active în funcție de vârsta titularilor/membrilor
la data de 31.08.2016**

SECȚIUNE	OBIECT PRINCIPAL DE ACTIVITATE	Nr. PFA/II/IF active	Nr. titulari/membri PFA/II/IF	Pana la 29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	Peste 60 ani
Secțiunea R - Activitati de spectacole, culturale si recreative	9001 Activitati de interpretare artistica (spectacole)	78	78	10	30	25	7	6
	9002 Activitati suport pentru interpretarea artistica (spectacole)	28	28	7	12	4	4	1
	9003 Activitati de creatie artistica	63	63	7	23	8	19	6
	9004 Activitati de gestionare a salilor de spectacole	1	1	1	0	0	0	0
	9101 Activitati ale bibliotecilor si arhivelor	3	3	1	0	0	0	2
	9329 Alte activitati recreative si distractive n.c.a.	58	59	12	25	14	6	2
	TOTAL		231	232	38	90	51	36

Sursa: ONRC

În ceea ce privește statistica persoanelor juridice (Societate în nume colectiv, societate în comandită simplă și societate cu răspundere limitată, Societate cu răspundere limitată – debutant, Grup de interes economic, Societate pe acțiuni și societate în comandită pe acțiuni, Societate și companie națională, Societate europeană Holding, Societate europeană constituită prin fuziune, Societate cooperativă de gradul I și gradul II etc), se menține ponderea majoritară pentru persoanele adulte (între 30 – 49 ani) și necesitatea unor măsuri integrate pentru stimularea persoanelor tinere și vârstnice care își mențin ponderile cele mai mici, respectiv 12% și 14%.

Județul Brașov: Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/acționarilor la data de 31.08.2015

Detalierea statistică pe secțiuni corelat cu obiectul principal de activitate aferent, este prezentată în tabelul de mai jos:

**Județul Brașov: Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/acționarilor
la data de 31.08.2015**

SECȚIUNE	OBIECT PRINCIPAL DE ACTIVITATE	Nr. persoane juridice active	Nr. asociati/ actionari persoane fizice	Pana la 29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	Peste 60 ani
Secțiunea C - Industria prelucrătoare	1320 Productia de tesaturi	8	23	0	0	4	6	13
	1392 Fabricarea de articole confectionate din textile (cu exceptia imbracamintei si lenjeriei de corp)	30	63	1	15	17	15	15
	1396 Fabricarea de articole tehnice si industriale din textile	1	2	0	0	1	0	1
	1399 Fabricarea altor articole textile n.c.a.	13	20	1	10	6	3	0
	1413 Fabricarea altor articole de imbracaminte (exclusiv lenjeria de corp)	79	152	13	38	35	42	24
	1419 Fabricarea altor articole de imbracaminte si accesorii n.c.a.	17	22	1	9	3	7	2
	1431 Fabricarea prin tricotare sau crosetare a ciorapilor si articolelor de galanterie	2	2	0	2	0	0	0
	1439 Fabricarea prin tricotare sau crosetare a altor articole de imbracaminte	20	28	1	5	10	6	6
	1520 Fabricarea incaltamintei	48	78	9	16	19	22	12
	1811 Tiparirea ziarelor	5	9	0	0	4	2	3
	1820 Reproducerea inregistrarilor	9	16	0	2	13	0	1
2312 Prelucrarea si fasonarea sticlei plate	9	13	0	3	5	1	4	

	2313 Fabricarea articolelor din sticla	4	6	0	1	4	1	0
	2341 Fabricarea articolelor ceramice pentru uz gospodaresc si ornamental	3	4	0	1	3	0	0
	2349 Fabricarea altor produse ceramice n.c.a.	1	1	0	1	0	0	0
	3212 Fabricarea bijuteriilor si articolelor similare din metale si pietre pretioase	19	36	0	8	7	9	12
	3213 Fabricarea imitatiilor de bijuterii si articole similare	2	3	2	1	0	0	0
	3220 Fabricarea instrumentelor muzicale	1	2	0	2	0	0	0
	3299 Fabricarea altor produse manufacturiere n.c.a.	39	58	7	17	15	12	7
Sectiunea G - Comert cu ridicata si cu amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	4741 Comert cu amanuntul al calculatoarelor, unitatilor periferice si software-lui in magazine specializate	29	40	8	11	13	5	3
	4742 Comert cu amanuntul al echipamentului pentru telecomunicatii in magazine specializate	18	27	1	14	9	3	0
	4743 Comert cu amanuntul al echipamentelor audio/video in magazine specializate	13	16	0	10	1	5	0
	4761 Comert cu amanuntul al cartilor, in magazine specializate	19	32	0	9	11	6	6
	4762 Comert cu amanuntul al ziarelor si articolelor de papetarie, in magazine specializate	38	60	2	7	22	15	14
Sectiunea J - Informatii si comunicatii	5811 Activitati de editare a cartilor	26	37	3	9	11	4	10
	5812 Activitati de editarea de ghiduri, compendii, liste de adrese si similare	3	4	0	0	2	0	2
	5813 Activitati de editare a ziarelor	11	31	1	3	6	5	16

	5814 Activitati de editare a revistelor si periodicele	12	21	4	9	3	2	3
	5819 Alte activitati de editare	17	23	1	10	4	3	5
	5829 Activitati de editare a altor produse software	54	92	4	36	15	18	19
	5911 Activitati de productie cinematografica, video si de programe de televiziune	29	41	3	15	15	5	3
	5914 Proiectia de filme cinematografice	2	2	0	2	0	0	0
	5920 Activitati de realizare a inregistrarilor audio si activitati de editare muzicala	9	12	4	3	2	3	0
	6010 Activitati de difuzare a programelor de radio	4	13	1	0	1	3	8
	6020 Activitati de difuzare a programelor de televiziune	9	10	2	3	2	3	0
	6110 Activitati de telecomunicatii prin retele cu cablu	25	38	3	11	9	12	3
	6120 Activitati de telecomunicatii prin retele fara cablu (exclusiv prin satelit)	12	24	0	7	15	1	1
	6130 Activitati de telecomunicatii prin satelit	1	2	0	1	1	0	0
	6190 Alte activitati de telecomunicatii	26	45	5	15	12	11	2
	6311 Prelucrarea datelor, administrarea paginilor web si activitati conexe	113	182	27	69	45	25	16
	6312 Activitati ale portalurilor web	15	27	3	11	11	0	2
	6391 Activitati ale agentilor de stiri	1	1	0	0	1	0	0
Sectiunea P - Invatamant	8552 Invatamant in domeniul cultural (limbi straine, muzica, teatru, dans, arte plastice, alte domenii)	29	43	12	20	7	3	1

Sectiunea R - Activitati de spectacole, culturale si recreative	9001 Activitati de interpretare artistica (spectacole)	34	54	11	28	8	4	3
	9002 Activitati suport pentru interpretarea artistica (spectacole)	38	56	13	23	11	3	6
	9003 Activitati de creatie artistica	19	25	3	8	6	4	4
	9101 Activitati ale bibliotecilor si arhivelor	8	21	6	12	2	1	0
	9102 Activitati ale muzeelor	1	2	0	0	0	1	1
	9103 Gestionarea monumentelor, cladirilor istorice si a altor obiective de interes turistic	3	8	0	1	1	2	4
	9104 Activitati ale gradinilor zoologice, botanice si ale rezervatiilor naturale	1	1	0	0	1	0	0
	9321 Balciuri si parcuri de distractii	8	12	1	5	4	0	2
	9329 Alte activitati recreative si distractive n.c.a.	166	248	55	78	78	19	18
TOTAL		1.103	1.788	208	561	475	292	252

În tabelul de mai jos este ilustrată statistica ONRC privind profesioniștii activi din punct de vedere juridic la data de 31.08.2015, cu evidențierea activităților care înglobează peste 100 profesioniști, respectiv:

Profesioniști activi din punct de vedere juridic la data de 31.08.2015

Județ	Cod CAEN	Număr profesioniști activi la 31.08.2015		TOTAL pe cod CAEN
		Persoane fizice autorizate	Persoane juridice	
BRAȘOV	1320	1	8	9
	1391	1	0	1
	1392	12	30	42
	1396	1	1	2
	1399	7	13	20
	1411	1	0	1
	1413 Fabricarea altor articole de îmbracaminte (exclusiv lenjeria de corp)	47	79	126
	1419	12	17	29
	1431	1	2	3
	1439	12	20	32
	1520	2	48	50
	1811	0	5	5

1820	0	9	9
2312	2	9	11
2313	1	4	5
2341	2	3	5
2349	1	1	2
3212	8	19	27
3213	11	2	13
3220	0	1	1
3299	45	39	84
4741	3	29	32
4742	0	18	18
4743	0	13	13
4761	1	19	20
4762	14	38	52
5811	2	26	28
5812	0	3	3
5813	1	11	12
5814	0	12	12
5819	4	17	21
5829	2	54	56
5911	12	29	41
5912	1	0	1
5914	1	2	3
5920	4	9	13

6010	0	4	4
6020	0	9	9
6110	6	25	31
6120	0	12	12
6130	0	1	1
6190	0	26	26
6311 Prelucrarea datelor, administrarea paginilor web si activitati conexe	57	113	170
6312	8	15	23
6391	1	1	2
8552	65	29	94
9001 Activitati de interpretare artistica (spectacole)	78	34	112
9002	28	38	66
9003	63	19	82
9004	1	0	1
9101	3	8	11
9102	0	1	1
9103	0	3	3
9104	0	1	1
9321	0	8	8

	9329 Alte activitati recreative si distractive n.c.a.	58	166	224
TOTAL		580	1.103	1.683

NOTĂ: Sunt considerati activi, din punct de vedere juridic, profesioniștii înregistrați în Registrul Comerțului care nu și-au declarat suspendarea activității și nu se află în nici una din stările ce pot duce la pierderea personalității juridice. Din numărul total de profesioniști înregistrați în Registrul Comerțului, au fost excluși profesioniștii cu suspendare temporară a activității, sucursalele fără personalitate juridică, profesioniștii radiați, profesioniștii aflați în dizolvare, lichidare, reorganizare judiciară, faliment, insolventă, etc.

Sursa: ONRC

În perioada 01.01 – 31.08.2015, la nivelul județului Brașov au fost operate un număr total de 165 de înmatriculări, din care 30 de înmatriculări Întreprinderi individuale, 60 de înmatriculări Persoane fizice autorizate și 75 de înmatriculări de Societăți cu răspundere limitată. În ceea ce privește codurile CAEN (Rev.2), cele mai multe înmatriculări au avut ca obiect principal de activitate cod 9329 *Alte activitati recreative si distractive n.c.a.* cu un număr de 32 de înmatriculări, cod 9001 *Activitati de interpretare artistica (spectacole)* cu un număr de 28 de înmatriculări, cod 9002 *Activitati suport pentru interpretarea artistica (spectacole)* și cod 9003 *Activitati de creatie artistica*, fiecare cu câte 13 înmatriculări ș.a., datele complete fiind prezentate în tabelul de mai jos:

Înmatriculări efectuate în perioada 01.01.2015 - 31.08.2015

Județ	Cod CAEN	Nr. înmatriculări în perioada 01.01.2015 - 31.08.2015			TOTAL
		II	PFA	SRL	
BRAȘOV	1320		1		1
	1392		1		1

1399		1	1	2
1413 Fabricarea altor articole de imbracaminte (exclusiv lenjeria de corp)	2	2	6	10
1419		1		1
1439			2	2
1520			4	4
3212		1	1	2
3213		2		2
3299 Fabricarea altor produse manufacturiere n.c.a.	3	3	5	11
4741			1	1
4742			2	2
4762			2	2
5811		1		1
5819		1	3	4
5829			1	1
5911	1	2	1	4
5920			1	1
6110			1	1

6311 Prelucrarea datelor, administrarea paginilor web si activitati conexe		3	9	12
6312	2		1	3
8552		8		8
9001 Activitati de interpretare artistica (spectacole)	9	13	6	28
9002 Activitati suport pentru interpretarea artistica (spectacole)	6	6	1	13
9003 Activitati de creatie artistica	2	7	4	13
9004		1		1
9101			1	1
9321			1	1
9329 Alte activitati recreative si distractive n.c.a.	5	6	21	32
Total		30	60	75

Sursa: ONRC

Raportat la codurile CAEN analizate, în perioada 01.01 – 31.08.2015, la nivelul județului Brașov au intrat în insolvență un număr de 4 societăți, au fost operate 17 suspendări și 50 de dizolvări, datele detaliate la nivel de cod CAEN (Rev.2) fiind prezentate în tabelele de mai jos:

Societăți intrate în insolvență în perioada 01.01.2015 - 31.08.2015

JUDEȚ	Cod CAEN	Nr. societăți intrate în insolvență în perioada 01.01.2015 - 31.08.2015
BRAȘOV	1392 Fabricarea de articole confectionate din textile (cu exceptia imbracamintei si lenjeriei de corp)	1
	1413 Fabricarea altor articole de imbracaminte (exclusiv lenjeria de corp)	1
	5814 Activitati de editare a revistelor si periodicele	1
	9003 Activitati de creatie artistica	1
TOTAL		4

Sursa: ONRC

Suspendări în perioada 01.01.2015 - 31.08.2015

Județ	Cod CAEN	Nr. suspendări în perioada 01.01.2015 - 31.08.2015
BRAȘOV	1413	1
	4762	1
	5911	2
	5914	1
	6311	3
	6312	1
	8552	2
	9001	2
	9003	1
	9102	1
	9329	2
TOTAL		17

Sursa: ONRC

Dizolvări în perioada 01.01.2015 - 31.08.2015

Județ	Cod CAEN	Nr. dizolvări în perioada 01.01.2015 - 31.08.2015
BRAȘOV	1320	1
	1391	1
	1396	1
	1413	3
	1419	1
	1439	1
	1520	1
	3212	1
	3299	1
	4741	3
	4742	2
	4762	2
	5811	1
	5814	1
	5819	2
	5821	1
	5829	3
	6010	1
	6110	1
	6190	4
	6311	2
	8552	1
	9002	1
	9003	1
	9321	2
	9329 Alte activitati recreative si distractive n.c.a.	11
Total	50	

Sursa: ONRC

Doi dintre cei mai importanți indicatori statistici ce caracterizează piața muncii sunt mărimea populației active și rata de activitate a populației în vârstă de muncă:

Populația activă civilă pe sexe

Sexe	Județ	Ani					
		Anul 1990	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013
		UM: Mii persoane					
		Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane
Total	Brașov	324,40	251,30	245,80	241,50	249,90	253,50
Masculin		173,40	142,40	137,20	135,40	140,90	145,10
Feminin		151,00	108,90	108,60	106,10	109,00	108,40

© 1998 - 2015 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Față de anul 1990, în anul 2013 se înregistrează o descreștere a populației active civile cu 70,90 mii persoane, însă evoluția din perioada 2011-2013 evidențiază un trend crescător al acesteia.

Rata de activitate a resurselor de muncă

Sexe	Județ	Ani					
		Anul 1990	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013
		UM: Procente					
		%	%	%	%	%	%
Total	Brașov	76,6	60,9	59,1	58,4	60,8	62,1
Masculin		76,2	67,4	64,7	64	66,9	69,3
Feminin		77	54,1	53,3	52,5	54,4	54,4

© 1998 - 2015 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Analizând statistica la nivelul Regiunii Centru rezultă că județul Brașov înregistrează cea mai mică rată de activitate a resurselor de muncă, respectiv 62,10% față de 75,70% în județul Alba (nivelul cel mai ridicat înregistrat), 68,80% în județul Sibiu, 68,70% în județul Harghita, 66,40% în județul Mureș și 62,3% în județul Covasna. Media înregistrată la nivelul regiunii este de 67%.

Valorile ambilor indicatori au evoluat pe fondul întârzierii intrării tinerilor pe piața muncii și a ieșirilor timpurii prin pensionarea anticipată sau prin alte căi.

Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe a înregistrat o involuție cu 17,4%, descreștere înregistrată la nivelul anului 2013 comparativ cu anul 1990. Având în vedere și scăderea efectivului populației la nivelul județului, rezultă că baza acestui indicator a suferit de asemenea un trend descrescător, determinat în mod direct de evoluția sectorului industrial. În ceea ce privește repartitia pe sexe, o descreștere mai accentuată a fost resimțită pentru sexul feminin, respectiv -25,10% în anul 2013 față de anul 1990, în timp ce la nivelul sexului masculin involuția pentru perioada în discuție a fost de -10,10%. La nivelul Regiunii Centru, județul Covasna înregistrează cea mai mică rată de ocupare a resurselor de muncă (57,7%), urmat de județul Brașov cu 59,2%, media la nivel de regiune fiind de 62,8%.

Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe

Sexe	Județ	Ani					
		Anul 1990	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013
		UM: Procente					
		%	%	%	%	%	%
Total	Brașov	76,60	55,60	54,80	55,40	57,80	59,20
Masculin		76,20	61,70	60,00	60,80	63,70	66,10
Feminin		77,00	49,20	49,50	49,90	51,70	51,90

© 1998 - 2015 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

În cadrul Planului Integrat de Dezvoltare Urbană (PID) au fost definite în anul 2010 mai multe obiective și proiecte de dezvoltare. Nucleul dezvoltării strategice rămâne însă municipiul Brașov, ce domină zona metropolitană în proporție de 85%. Suprafețele de teren tot mai puține din interiorul orașului precum și obiectivul strategic al administrației publice locale de a muta la periferia acestuia anumite amplasamente industriale au dus la o creștere a solicitărilor privind suprafețele de teren aflate în imediata apropiere a municipiului Brașov. Ca urmare, se constată o creștere semnificativă a numărului de firme active din zona de influență a municipiului Brașov pe două axe: axa Brașov – Cristian – Ghimbav și axa Brașov – Hărman – Sânpetru – Prejmer.

Principala caracteristică a reliefului Regiunii Centru este varietatea acestuia, fiind predominant muntos, cu un ridicat potențial turistic și de dezvoltare a zootehniei, dar și cu suprafețe de platou și lunca propice culturilor agricole. Zona montană se întinde pe 47% din suprafața Regiunii Centru, ocupând părțile de est, sud și vest ale regiunii. Datorită particularităților geografice, relieful montan impune restricții în dezvoltarea teritorială și dezvoltarea socio-economică a așezărilor (principalul aspect fiind accesibilitatea).

Județul	Relieful județului	Altitudinea minimă (m)	Altitudinea maximă (m)
Brașov	Dominat de zone montane relieful este format din 4 unități majore: Carpații Meridionali (M-ții Făgăraș, M-ții Bucegi, Piatra Craiului) în partea de sud, Carpații de Curbură (M-ții Ciucaș) în partea de sud-est, M-ții Perșani în partea de nord, Podișul Târnavelor în partea de nord-vest și două zone depresionare extinse (Depresiunea Brașovului și Depresiunea Făgăraș)	400 m (în lunca Oltului, Ucea)	2.527 m (Vârful Viștea Mare)

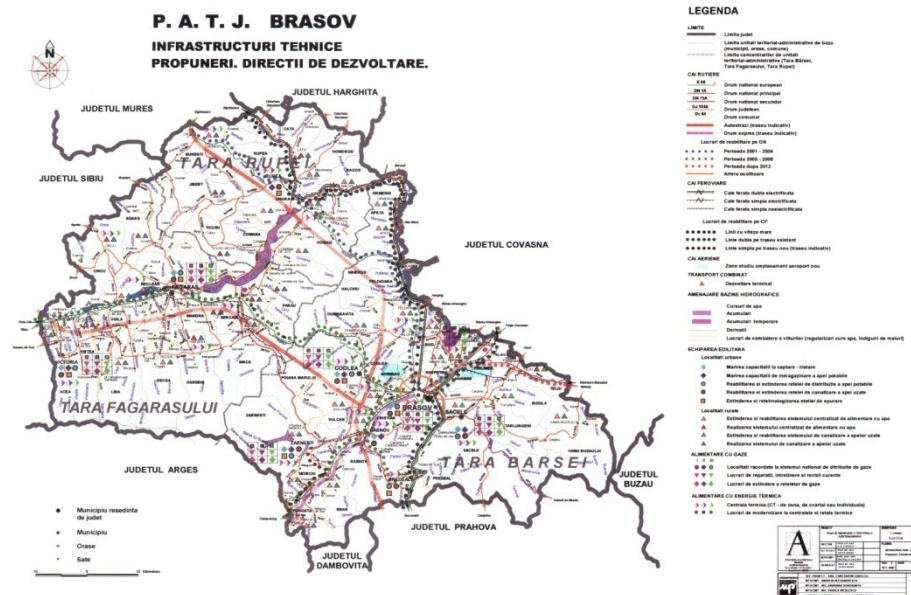
Sursa: ADR Centru, Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020, cap. 2 Analiza socio-economică a Regiunii Centru

Particularitățile reliefului au o influență directă asupra configurației și dezvoltării rețelei de așezări, căilor de transport și hidrografiei. Relieful este factorul geografic esențial care influențează sau restricționează dezvoltarea rețelelor de transport rutiere și feroviare. Astfel, în funcție de fragmentarea reliefului, care la rândul ei a determinat organizarea și expansiunea așezărilor, s-a construit rețeaua majoră de transport. La nivel regional aceasta rețea de transport poate fi considerată una strategică, integrând rețeaua de orașe de importanță regională în sistemul național.

Indicator de măsurare a accesibilității, **densitatea drumurilor** este un indicator relevant de urbanizare, fiind astfel considerate zone foarte accesibile cele care au un procent ridicat al densității drumurilor. O rețea de drumuri mai dezvoltată facilitează reducerea timpului de deplasare spre diferite destinații, sporind accesibilitatea în regiune.

La nivelul întregii Regiunii Centru densitatea drumurilor publice pe 100Km² este de 32,4 Km², sub media la nivelul României (35,1 Km²), la nivelul județului Brașov densitatea drumurilor pe 100Km² fiind de 29,9 Km²

Economia Brașovului va trebui să se profileze și să își identifice noi caracteristici proprii, tocmai pentru a nu pierde și mai mult din atractivitatea sa în competiția cu celelalte locații.

Sursa: Consiliul Județean Brașov

Industria

Încă din anii '50, Brașovul a fost proiectat ca oraș industrial model în România. Ulterior însă, marile platforme industriale ale Brașovului s-au închis rând pe rând. În intervalul scurs din decembrie 1989, de la Revoluție, până în prezent, dintr-un județ puternic industrializat, al doilea după municipiul București, cu fabrici de tractoare, autocamioane, rulmenți, unelte și scule, industrie chimică diversificată, industrie de apărare, confecții, textile, încălțăminte, produse cosmetice, industrie alimentară, Brașovul a pierdut toate motoarele de dezvoltare.

Marii coloși industriali din municipiul Brașov lucrau în pierdere. Eforturile de privatizare întreprinse de către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului (AVAS) au cunoscut un minim succes. Ca urmare aceste societăți au fost închise. Oamenii care de-a lungul anilor au fost aduși din diverse zone ale țării cu scopul de a munci și a se integra în societatea brașoveană, și-au pierdut cu miile locurile de muncă, mulți dintre ei reîntorcându-se la locurile natale sau emigrând în alte țări.

În anul 2011, rezultatele proceselor de transformare a economiei municipiului Brașov se prezintă după cum urmează: industria produce peste 40% din cifra de afaceri, dar reprezintă numai 33% din activitatea economică.

În prezent, cel mai mare aport la cifra de afaceri îl au industriile alimentară, prelucrarea lemnului și industria farmaceutică. Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații, fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice precum fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice sunt domeniile care au înregistrat scăderi considerabile. Profilul economic al municipiului Brașov se transformă tot mai mult de la o pondere mare a industriei de prelucrare a metalelor, a construcțiilor de mașini și mijloace de transport către domeniile automotive, industrie alimentară, prelucrarea lemnului și farmaceutică.

Decizia administrației publice locale a municipiului Brașov privind mutarea anumitor unități de producție în afara orașului este strâns legată de identificarea unor alternative în imediata vecinătate a acestuia. Ceea ce se poate constata este faptul că orașul și zona metropolitană încep să se dezvolte împreună tot mai mult.

Construcțiile

Brașovul se află într-un amplu proces de transformare. În cadrul procesului de reabilitare, infrastructura este în centrul atenției: drumurile și podurile, sensurile giratorii, drumurile de legătură și cele de acces. Noi locuințe sunt construite, iar cele vechi sunt renovate. Școlile, căminele de bătrâni și clădirile diverselor instituții publice sunt dotate cu sisteme de izolare termică, iar acoperișurile sunt refăcute. Noi hale ale unor diverse societăți se află în fază de construcție, suprafețele de teren ale siturilor industriale sunt curățate pentru a face loc unor viitoare activități economice ce vor fi dezvoltate acolo. În domeniul construcțiilor civile și industriale ca și în domeniul reabilitării siturilor abandonate sunt foarte multe de făcut. Grație accesului la fondurile Uniunii Europene, în prezent există mai multe posibilități de finanțare a unor proiecte decât înainte de 2007. Realizarea proiectelor și măsurilor în domeniul construcțiilor contribuie la creșterea gradului de atractivitate a unor spații publice în vederea atragerii de noi investitori.

Agricultura

Importanța economică a agriculturii este într-un oraș precum Brașovul relativ scăzută. Statisticile arată că suprafața agricolă a municipiului Brașov este de aproximativ 6.500 ha. 60% din această suprafață este teren arabil și o treime sunt pășuni. În municipiul Brașov se găsesc în prezent șapte mari piețe agro-alimentare. În afara producătorilor autohtoni din Brașov, există mulți alți producători din imediata vecinătate care doresc să își comercializeze produsele în aceste piețe.

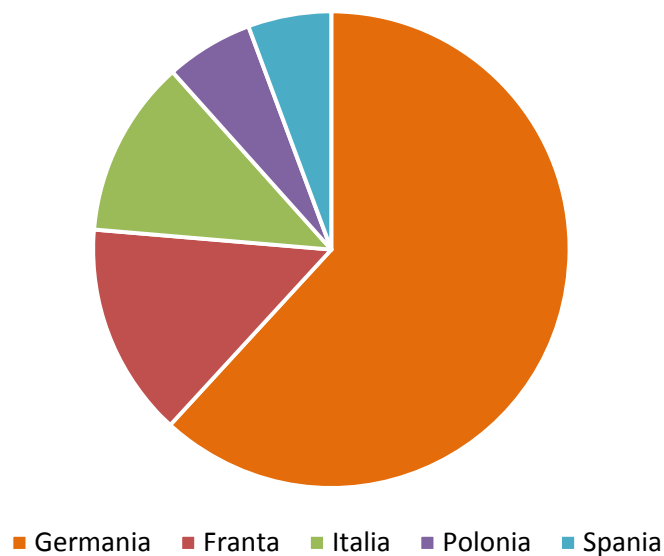
Comerțul

În municipiul Brașov, societățile comerciale din sectorul comerțului cu amănuntul reprezintă aproape jumătate din totalul societăților comerciale din oraș, iar societățile comerciale cu ridicata realizează trei sferturi din cifra de afaceri a sectorului comercial la nivelul municipiului.

Topul principalelor țări partenere ale județului Brașov în luna octombrie 2014 la export este:

- Germania (42,6%)
- Franța (10,0%)
- Italia (8,3%)
- Polonia (4,1%)
- Spania (3,9%)

Principalii parteneri comerciali ai județului Brașov 2014/10

Serviciile

Domeniul prestărilor de servicii cuprinde bănci, case de economii, societăți de asigurări, poștă, telecomunicații, imobiliare și altele. După căderea industriei și în paralel cu dezvoltarea tehnologiei în acest domeniu au crescut și în Brașov cifra de afaceri, numărul societăților și cel al angajaților din sectorul prestărilor de servicii, în defavoarea industriei. Cifra de afaceri din domeniul serviciilor și-a menținut un trend pozitiv.

Mass-Media

În municipiul Brașov principalele cotidiene locale plătite sunt: „Bună Ziua Brașov“, „Monitorul Express“ și „Transilvania Express“, iar distribuite gratuit sunt: „Adevărul de Seară“ și „Brașovul Tău“. Săptămânal apare „Brassoi Lapok“, ziar editat în limba maghiară. De asemenea mai apare zilnic, cu excepția zilei de luni, ziarul Allgemeine Deutsche Zeitung, ziar editat în București.

La nivel local există patru posturi de televiziune: MIX TV, Nova TV, RTT și TVS. Posturile de televiziune „Antena 1“, „Pro TV“, „Digi24“ și „Realitatea“ dețin la Brașov stații locale de transmisie. Patru posturi locale de radio emit în Brașov: Nova FM, Radio Brașov, Super FM și TEX FM.

Statistica întreprinderilor

La nivelul județului Brașov sunt active un număr de 17.295 întreprinderi, din care 1,35% (233 întreprinderi) în domeniul Activităților de spectacole, culturale și creative. Dintre cele 233 întreprinderi, 209 întreprinderi au între 0-9 salariați, 22 întreprinderi au între 10-49 salariați și 2 întreprinderi au între 50-249 salariați. Statistica întreprinderilor la nivelul județului Brașov este prezentată în tabelul alăturat:

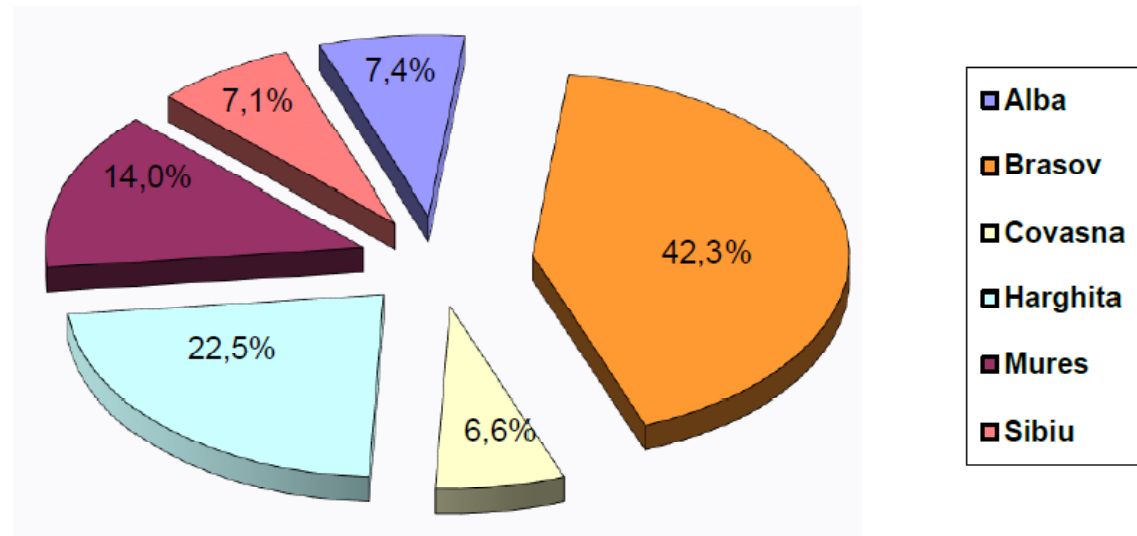
Județul Brașov: Numărul întreprinderilor active pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, clase de mărime după numărul de salariați

CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale - sectiuni)	Clase de marime ale intreprinderilor	Anul 2013
		UM: Numar
		Număr
Total	Total	17.295
	0-9 persoane	15.163
	10-49 persoane	1.721
	50-249 persoane	347
	250 persoane si peste	64
A Agricultura, silvicultura si pescuit	Total	484
B Industria extractiva	Total	27
C Industria prelucratoare	Total	1.797
D Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	Total	44
E Distributia apei; salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	Total	86
F Constructii	Total	1.732
G Comert cu ridicata si cu amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	Total	5.468
H Transport si depozitare	Total	1.130
I Hoteluri si restaurante	Total	1.123
J Informatii si comunicatii	Total	660
K Intermedieri financiare si asigurari	Total	240
L Tranzactii imobiliare	Total	490
M Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	Total	2.069
N Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	Total	729
P Invatamant	Total	122
Q Sanatate si asistenta sociala	Total	390
R Activitati de spectacole, culturale si recreative	Total	233
	0-9 persoane	209
	10-49 persoane	22
	50-249 persoane	2
S Alte activitati de servicii	Total	471

Turism

Cu o natură extrem de generoasă și un patrimoniu cultural de o mare valoare, Județul Brașov dispune de un potențial turistic ridicat și diversificat. Fără a încerca o separare netă între formele de turism practicate, considerăm utilă o analiză diferențiată a acestora. Din cercetările și studiile regionale în domeniu reiese concluzia că formele de turism cu cel mai ridicat potențial de dezvoltare sunt: **turismul montan, turismul balnear, turismul cultural și turismul rural.**

Ponderea județelor în structura de primire turistică din Regiunea Centru

Sursa: ADR Centru, Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020, cap. 2 Analiza socio-economică a Regiunii Centru

În fapt, județul Brașov deține cea mai mare pondere (42,3%) din structura de primire turistică din Regiunea Centru.

Orașul Brașov reprezintă una dintre cele mai variate zone în ceea ce privește oferta turistică din România atât prin obiectivele naturale, posibilitatea de a practica sporturi de iarnă, cât și datorită obiectivelor istorice și culturale. Municipiul și Zona Metropolitană Brașov sunt renumite la nivel național și internațional pentru potențialul turistic.

Turismul reprezintă pentru oraș o sursă importantă de venit iar pentru cetățeni oferă numeroase locuri de muncă. Potențialul turistic al municipiului Brașov îmbină elemente ale cadrului natural cu valori culturale și istorice. Municipiul Brașov datorită cadrului natural, obiectivelor istorice și culturale este în sine un punct de atracție în oricare dintre anotimpuri. **Municipiul Brașov este unul din cele mai bine păstrate orașe medievale.**

Brașovul poate oferi practicarea a diferite forme de turism. Resursele turistice naturale și antropice sunt prezente în municipiul Brașov și în imediata zonă înconjurătoare. O serie de produse turistice au fost dezvoltate deja pe această bază. Există însă diverse posibilități pentru a dezvolta pe mai departe aceste produse și pentru a le promova sistematic.

Turismul montan este favorizat de existența masivelor muntoase, traseelor marcate, a cabanelor montane și bazelor de cazare, precum și de promovarea acestor zone pe plan național și internațional ca propice pentru practicarea de drumeții, a sporturilor de iarnă sau a alpinismului. Poiana Brașov reprezintă principala locație de practicare a turismului montan. Poiana Brașov este un centru sportiv de iarnă de importanță națională pentru alpinism, parapantă, vânătoare și nu numai. Ca și centru pentru sporturile de iarnă, stațiunea Poiana Brașov se află la altitudinea de 1.030 m și la o distanță de 12 km de municipiul Brașov. Climatul stațiunii se caracterizează printr-un regim termic moderat, fără călduri excesive vara sau geruri intense iarna. Stratul de zăpadă de pe masivul Postăvarul se menține timp de 120-165 zile/an, numărul mediu al zilelor cu ninsoare este de 70.

În Poiana Brașov sunt 10 pârtii de schi cu grade diferite de dificultate, cu o lungime totală de 17 kilometri și dotate cu instalații de transport pe cablu. Tâmpa – parcul de recreere al brașovenilor, reprezintă nu numai un punct de atracție pentru turiști. Masivul Postăvarul este bine amenajat pentru turism, aici existând numeroase trasee de drumeții bine marcate. Din vârful Postăvarul mai multe culmi muntoase se desprind în diferite direcții: spre sud-vest Muchia Cheii, spre nord Ruia (1.659 m), Stechil și Tâmpa, spre nord-est Crucuru Mare (1.435 m) și Crucuru Mic (1.024 m), iar spre sud Spinarea Calului.

Climatul montan, traseele turistice amenajate și marcate, lacul artificial, centrul de echitație, unitățile de cazare confortabile și cele de alimentație publică cu specific românesc și internațional justifică renumele stațiunii – acela de destinație turistică atractivă pe tot parcursul anului. Amatorii de mountainbiking, turiștii dornici de aventură, excursioniștii, fotografii, iubitorii de natură și eco-turiștii utilizează aceste produse turistice oferite de turismul sportiv. Patinoarul Olimpic din Cartierul Tractorul este o nouă posibilitate de practicare a turismului sportiv în municipiul Brașov.

Turismul de afaceri și conferințe este în creștere în Brașov fiind favorizat de posibilitățile oferite de hotelurile și facilități diferite de cazare și găzduire pentru evenimente, întruniri, ateliere, conferințe, spații dotate corespunzător. În Brașovși împrejurimi este practicat cu precădereturismul de recreere și wellness.

În municipiul Brașov există mai mult de 100 de agenții de turism. Marea majoritate a acestor agenții sunt membre în cadrul Asociației Naționale a Agențiilor de Turism din România (ANAT).

Cu toate că Brașovul ca oraș, datorită Poienii Brașov, deține ponderea cea mai mare a turismului din județ, din păcate numele „Brașov” nu reprezintă încă o marcă în sine. **Brașovul este încă perceput și promovat doar ca un centru de sporturi de iarnă pentru turiștii interni în căutare de relaxare și ca un oraș pe care trebuie să-l vezi într-o călătorie prin România, dar percepția generală este de pasaj, de trecere, de sejururi de scurtă durată.** Una din explicații ar putea fi și faptul că odată ajuns în oraș vizitatorul sau turistul rămâne captiv în sfera barurilor sau restaurantelor dar nu beneficiază de oferte substanțiale de divertisment de vacanță. Spectacolele sunt puține la număr, producătorul principal fiind Teatrul ”Sică Alexandrescu”, cantonate în câteva genuri minore, lipsite de substanță sau spectaculozitatea pe care o au de pildă spectacolele de la Sibiu (și nu ne referim doar la perioada în care Sibiuul desfășoară Festivalul Internațional de Teatru).

În comparație cu alte destinații turistice moderne din vestul și estul Europei, Brașovul poate să își folosească potențialul variat în vederea dezvoltării unui profil specific.

Pentru a promova cultura, transformând-o în potențator de dezvoltare economică, în orașul Brașov este nevoie de o dezvoltare sistematică și planificată a întregului conglomerat care definește oferta culturală.

Pe primul plan ar trebui să se situeze profesionalizarea în domeniul managementului cultural, deoarece în acest moment el se dovedește a fi principala piedică în conturarea unei oferte atractive și autentice. O pregătire managerială pentru sectorul culturii va trebui să se dezvolte pe trei nivele:

- a. **Nivelul decizional** – implementarea și dezvoltarea unor unități de management cultural gestionat profesionist la nivelul autorităților locale decidente
- b. **Management la nivelul instituțiilor publice.** Din acest punct de vedere, Brașovul este într-o situație aproape unică la nivel național întrucât municipalitatea nu are niciun manager angajat în baza unui contract reglementat prin Legea specială 189/2008, cu modificările și completările ulterioare.
- c. **Management al evenimentelor și organizațiilor non-guvernamentale independente** care ar trebui stimulat prin activarea finanțării în baza legilor care permit finanțarea nerambursabilă a proiectelor culturale prin licitații deschise de proiecte. Pe de altă parte, o corelare a acestor inițiative ar permite o mai bună promovare și punere în valoare. Multe dintre proiectele desfășurate de sectorul non-profit sunt în acest moment cu mult peste cele finanțate prin subvenție de la bugetul local.

Un sistem coerent managerial de monitorizare, evaluare a directorilor și proiectelor ar permite o programare judicioasă pentru că spațiile deschise sunt puține la număr, clima nu permite desfășurări majore în aer liber decât puține luni pe an (clima la Brașov este predominant rece și umedă, iar lunile de vară nu pot fi exploatate integral), iar spațiile închise sunt puține la număr și nu foarte generoase, Brașovul nedeținând săli cu acustică de spectacol care să depășească 4-500 locuri.

Un sistem eficient de evaluare, un management al calității consecvent și pe termen lung și un sistem de informare financiară și managerială care să permită un control operativ și complet ar trebui să definească viitoarea dezvoltare.

Din 1989/1990 s-a realizat o dezvoltare accentuată în domeniul gastronomiei. În numai câțiva ani numărul restaurantelor a crescut considerabil. Însă criza economică și financiară din 2008 s-a resimțit și la Brașov în gastronomie și în industria hotelieră.

Parțiala revenire de după 2011 a făcut ca parte din aceste diminuări să fie recuperate, dar ritmul de dezvoltare s-a încetinit în mod evident după criza din 2008.

În mod similar, personalul angajat în serviciile de turism urmează trendul pozitiv sau negativ al evoluțiilor economice.

Pentru domeniul culturii aceste cifre nu sunt însă semnificative. Ceea ce este semnificativ, însă este prăpastia dintre turism și cultură în dezafoarea acesteia din urmă. O tratare interdisciplinară ar permite specularea oportunităților pe care turismul le deschide dar nu le poate exploata până la capăt, în timp ce cultura ar da substanță actului turistic.

Amplasare **Centre de Informare Turistică (CIT):**

Județul Brașov	Bran
	Brașov
	Predeal
	Prejmer

Sursa: Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului National 2007 - 2026

Amplasarea regională a ghizilor de turism:

Județ	Ghizi naționali	Ghizi locali	Ghizi de specialitate
Brașov	45	10	32

Sursa: Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului National 2007 - 2026

Capacități de cazare

Orașul Brașov dispune de o gamă largă și diversificată de capacități de cazare. Acestea includ în special hoteluri și pensiuni, dar și alte forme cum ar fi moteluri, cabane, sate de vacanță, bungalouri și campinguri. O situație generală a capacităților de cazare este prezentată în tabelul de mai jos:

Tipuri de structuri de primire turistica		Anul 2011		Anul 2012		Anul 2013		Anul 2014	
		Structuri	Locuri	Structuri	Locuri	Structuri	Locuri	Structuri	Locuri
Total	TOTAL	324	13583	365	15545	750	25524	456	18483
	URBAN	309	13241	347	14922	409	17438	431	17746
-	MUNICIPIUL BRASOV	127	7487	148	8472	175	9702	181	9643
-	MUNICIPIUL CODLEA	2	32	4	84	3	70	4	88
-	MUNICIPIUL SACELE	21	695	27	935	27	932	27	932
-	ORAS GHIMBAV	1	30	1	30	2	59	2	59
-	ORAS PREDEAL	100	3700	104	3833	127	4729	134	4828
-	ORAS RASNOV	25	451	30	648	40	989	45	1189
-	ORAS ZARNESTI	33	846	33	920	35	957	38	1007
	RURAL	15	342	18	623	23	684	25	737
-	CRISTIAN	2	28	3	52	2	28	3	48
-	FELDIOARA	0	0	0	0	1	13	1	13
-	HALCHIU	1	30	0	0	0	0		
-	HARMAN	5	72	4	60	4	62	5	82
-	PREJMER	2	34	3	46	4	58	4	58
-	SANPETRU	2	64	2	64	5	110	5	110
-	TARLUNGENI	2	106	5	393	6	405	6	405
-	VULCAN	1	8	1	8	1	8	1	21
Hoteluri	TOTAL	73	7376	80	8150	89	8978	97	9403
	URBAN	72	7296	79	8040	86	8818	94	9243
-	MUNICIPIUL BRASOV	41	4908	47	5571	49	5939	55	6313

-	MUNICIPIUL SACELE	3	351	3	357	3	357	3	357
-	ORAS PREDEAL	25	1881	23	1774	28	2184	30	2235
-	ORAS RASNOV			2	96	2	96	2	96
-	ORAS ZARNESTI	3	156	4	242	4	242	4	242
	RURAL	1	80	1	110	3	160	3	160
	HALCHIU								
	SÂNPETRU					2	50	2	50
-	TARLUNGENI	1	80	1	110	1	110	1	110
Hoteluri pentru tineret	TOTAL			0	0	0	0	0	0
-	MUNICIPIUL BRASOV				0	0	0	0	0
-	ORAS PREDEAL				0	0	0	0	0
Hosteluri	TOTAL	7	207	14	445	19	962	22	1073
	URBAN	7	207	13	421	18	942	22	1073
-	MUNICIPIUL BRASOV	3	97	8	211	12	722	15	831
-	MUNICIPIUL SACELE	2	46	3	146	3	146	3	146
-	ORAS PREDEAL	2	64	2	64	2	64	3	86
	ORAS ZARNESTI					1	10	1	10
	RURAL	0	0	1	24	0	0	0	0
-	CRISTIAN			1	24	0	0	0	0
Moteluri	TOTAL	2	96	5	413	11	772	4	211
	URBAN	2	96	4	200	5	261	4	211
-	MUNICIPIUL BRASOV			1	50	1	50		0
-	ORAS PREDEAL	2	96	3	150	4	211	4	211
	RURAL	0	0	1	213	1	213	0	0
-	TARLUNGENI			1	213	1	213		
Vile turistice	TOTAL	32	710	38	844	80	1764	53	1007
	URBAN	31	698	37	832	53	1046	52	995
-	MUNICIPIUL BRASOV	11	299	16	367	28	487	26	419
-	MUNICIPIUL SACELE			1	12	1	12	1	12
-	ORAS PREDEAL	20	399	20	453	22	497	23	514

	ORAS ZARNESTI					2	50	2	50
	RURAL	1	12	1	12	1	12	1	12
-	CRISTIAN	1	12	1	12	1	12	1	12
Cabane turistice	TOTAL	18	753	17	704	28	1005	24	951
	URBAN	18	753	16	676	23	929	23	923
-	MUNICIPIUL BRASOV	1	78	1	78	2	98	3	142
-	MUNICIPIUL SACELE				0	0	0		
-	ORAS PREDEAL	7	328	5	254	7	344	5	271
-	ORAS RASNOV	2	69	2	69	4	198	5	217
-	ORAS ZARNESTI	8	278	8	275	10	289	10	293
	RURAL	0	0	1	28	1	28	1	28
-	TARLUNGENI			1	28	1	28	1	28
Bungalouri	TOTAL	1	96	2	88	2	88	2	88
	URBAN	1	78	1	78	1	78	1	78
-	MUNICIPIUL BRASOV	1	78	1	78	1	78	1	78
-	ORAS PREDEAL				0	0	0		
	RURAL		18	1	10	1	10	1	10
-	FUNDATA	3	18		0	0	0		
-	MOIECIU			1	10	1	10	1	10
Sate de vacanta	TOTAL	1	72	1	72	1	72	2	112
	URBAN	0		0	0	0	0	1	40
-	MUNICIPIUL BRASOV				0	0	0	1	40
	RURAL	1		1	72	1	72	1	72
-	BRAN	1	72	1	72	1	72	1	72
Campinguri	TOTAL	2	874	2	874	2	870	2	402
	URBAN	1	524	1	524	1	518	1	50
-	MUNICIPIUL BRASOV	1	524	1	524	1	518	0	
-	ORAS PREDEAL				0	0	0	0	
-	ORAS RASNOV				0	0	0	1	50
	RURAL	1	350	1	350	1	352	1	352

-	BRAN	1	350	1	350	1	352	1	352
Casute turistice	TOTAL					1	240	2	112
	URBAN							2	112
	ORAS PREDEAL							1	12
	ORAS RASNOV							1	100
Tabere de elevi si prescolari	TOTAL	1	50	1	50	1	50	1	50
	URBAN	1	50	1	50	1	50	1	50
-	MUNICIPIUL SACELE				0	0	0		
-	ORAS PREDEAL	1	50	1	50	1	50	1	50
Pensiuni turistice	TOTAL	170	3439	178	3809	217	4719	218	4750
	URBAN	170	3439	178	3809	208	4548	218	4750
-	MUNICIPIUL BRASOV	69	1503	72	1585	81	1810	80	1820
-	MUNICIPIUL CODLEA	2	32	4	84	3	70	4	88
-	MUNICIPIUL SACELE	13	258	15	338	14	343	15	345
-	ORAS GHIMBAV	1	30	1	30	2	59	2	59
-	ORAS PREDEAL	43	882	47	1063	62	1367	65	1417
-	ORAS RASNOV	22	362	22	377	31	598	34	665
-	ORAS ZARNESTI	20	372	17	332	15	301	18	356
	RURAL	0	0	0	0	1	12	0	0
	PREJMER					1	12		
Pensiuni agroturistice	TOTAL	28	475	39	675	286	5024	45	977
	URBAN	6	100	17	292	12	228	12	205
-	MUNICIPIUL BRASOV			1	8	0	0		
-	MUNICIPIUL SACELE	3	40	5	82	6	74	5	56
-	ORAS GHIMBAV				0	0	0		
-	ORAS PREDEAL			3	25	1	12	2	32
-	ORAS RASNOV	1	20	4	106	2	77	2	61
-	ORAS ZARNESTI	2	40	4	71	3	65	3	56

	RURAL	22	375	22	383	28	488	33	772
-	CRISTIAN	1	16	1	16	1	16	2	36
-	FELDIOARA				0	1	13	1	13
-	FUNDATA	10	155	9	147	12	229	13	235
	HALCHIU								
-	HARMAN	5	72	4	60	4	62	5	82
-	PREJMER	2	34	3	46	3	46	4	58
-	SANPETRU	2	64	2	64	3	60	3	60
-	TARLUNGENI	1	26	2	42	3	54	4	267
-	VULCAN	1	8	1	8	1	8	1	21

La 27 septembrie 2005, Guvernul României a semnat Acordul de Geoturism cu National Geographic pentru a promova dezvoltarea durabilă a turismului și destinațiilor din România. Județul Brașov a preluat această inițiativă. La cererea Asociației Județene de Promovare și Dezvoltare a Turismului (APDT) Brașov, un reprezentant al Centrului National Geographic pentru Destinații Durabile a vizitat județul Brașov în mai 2005, pentru a participa la o serie de ateliere de conștientizare turistică destinate educării localnicilor din Brașov cu privire la semnificația păstrării caracterului specific al zonei. Din păcate, demersurile nu au fost susținute (pagina BrasovTourism.com nu mai este funcțională) iar măsurile dorite nu au fost implementate (ex. înființarea Consiliului pentru Geoturism în orașul Brașov), la nivel național inițiativa în „geoturism” fiind slabă.

În schimb, a fost lansat **“Carpathian TOURISM CLUSTER ROMANIA”**, o rețea inovatoare de organizații profesionale și de dezvoltare, având ca membri persoane de decizie la nivel regional și național, experți în industria turismului din România.

Misiunea Clusterului este promovarea turismului durabil și crearea valorii adăugate pentru industria turismului în regiunea Munților Carpați. “Carpathian Tourism Cluster” se bazează pe strategia națională de dezvoltare a Clusterelor în România, strategie sprijinită de Comisia Europeană. “Carpathian TOURISM CLUSTER ROMANIA” a fost înființat la inițiativa Asociației pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului din județul Brașov (APDT Brașov) împreună cu Monteoru Renaissance - Asociația pentru dezvoltare regională durabilă în turism (județul Buzău).

“Carpathian TOURISM CLUSTER ROMANIA” este o rețea de manageri și experți din industria turismului, organizată la nivel regional și național, fiind primul cluster de turism inter-regional de interes național din România.

Clusterul cuprinde asociații de dezvoltare a turismului și de dezvoltare regională, alte ONG-uri, autorități locale și naționale, tour-operatori, agenții de turism, ghizi de turism, agenții de evenimente, furnizori de cazare și alți furnizori din industria turismului. Planul de acțiuni privind marketing-ul pentru regiunea turistică Munții Carpați va fi dezvoltat în concordanță cu strategia de brand și turism național: “România – Explorați grădina Carpaților”.

Proiectele clusterului au un caracter inter-regional, concentrându-se pentru început, pe regiunile turistice carpatice și subcarpatice din centrul Arcului Carpatic, incluzând județele Brașov, Buzău, Sibiu, Covasna, Argeș și Prahova. Ele vor contribui la dezvoltarea parteneriatelor locale și regionale, la punerea în valoare a resurselor și capacităților organizațiilor în scopul îndeplinirii obiectivelor generale asumate de Cluster.

Asociația pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului din județul Brașov – APDT Brașov participă în cadrul unui parteneriat public-privat la implementarea proiectului **Management Inteligent al Destinației pentru un Turism Durabil – DIMAST**. Parteneriatul este format din Universitatea Transilvania din Brașov (coordonator), Asociația pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului - APDT Brașov, Agenția de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov – ADDJB, SC BIT Software SRL, Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Turism – INCDT, SC Euro Tour SRL și SC CALLIA Cruise & Travel SRL. Proiectul se derulează în perioada 1 iulie 2014 – 30 iunie 2016. Proiectul pilot urmărește conceperea și dezvoltarea unui procedeu tehnic original de testare a Sistemului European de Indicatori Turistici pentru Destinații Durabile (ETIS 2013) în județul Brașov, prin intermediul unui sistem informatic inovativ de suport decizional, care să susțină în mod direct și activ managementul participativ al dezvoltării unui turism durabil în cadrul destinației.

Pentru a satisface cererea viitoare de personal calificat și de forță de muncă competentă pentru sectorul ospitalității, la nivel național, trebuie creată o rețea de cel puțin 8 – 10 Institute de Pregătire în sectorul Ospitalității integral dedicate, care oferă programe de pregătire profesională instituționalizată pe etape, într-un număr de zone de dezvoltare turistică existente și potențiale, prin recrutarea studenților din regiune și prin implicarea activă a acestora în sectorul ospitalității și turismului din aceste regiuni. Cea mai importantă condiție este aceea ca noile școli hoteliere să aibă suficiente facilități de pregătire practică corespunzătoare unui mediu de pregătire. Aceasta include facilități de pregătire în arta culinară, facilități de restaurant și bar, recepție și câteva camere de oaspeți și facilități de spălare a rufelor pentru instruirea practică în ospitalitate. Se recomandă înființarea unei rețele de **Institute de**

Pregătire în sectorul Ospitalității (HTI), pe baza unui concept comun, cu următoarele regiuni:

- București (2x)
- Litoral (2x)
- Regiunea Brașov (1x)
- Regiunea Bucovina (1x)
- Regiunea Maramureș (1x)
- Nordul Transilvaniei (1x)
- Regiunea Timișoara (1x)
- Băile Herculane (1x)
(atunci când această stațiune va fi renovată și modernizată în viitor)

Sursa: Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007 - 2026

Facilități de agrement

Din 2007 la Brașov s-au dezvoltat complexe și spații de agrement ce pot fi utilizate în toate anotimpurile.

Complexul “Paradisul Acvatic” situat în Bartolomeu Nord deține în prezent șapte piscine moderne și un bazin de înot acoperit cu o zonă specială pentru sărituri de la înălțimi de 5 m, 3 m și respectiv 1,5 m. Complexul se întinde pe o suprafață de 6,5 ha.

O altă posibilitate de petrecere a timpului liber o oferă Complexul Smile Aqua Park din Cartierul Noua.

Parcul de aventură “Parc Aventura” din Cartierul Noua-Dârste reprezintă o altă alternativă de a petrece timpul liber. Parcul întins pe o suprafață de 2,5 ha de pădure dispune de opt trasee de dificultate progresivă ce conțin pe 92 de platforme, 100 de jocuri, 692 m de tiroliene, 1000 m de coardă, 5.400 m de cablu, 7.000 de șuruburi. Parcul Aventura este cel mai mare parc de acest gen din România.

Grădina Zoologică Brașov

Grădina Zoologică Brașov, înființată în anul 1960, se află situată în Cartierul Noua-Dârste și găzduiește în prezent aproximativ 760 de animale, păsări și reptile, din peste 60 de specii. Grădina Zoologică Brașov are acum trei atracții unice în România: **Casa cu Ocol**, un **Planetariu** și o panoramă extraordinară a leilor și tigrilor. Parcul zoologic, situat lângă pădurea și lacul din Noua într-o zonă naturală superbă înconjurată de pădure, se întinde pe zece hectare față de patru hectare cât avea înainte de modernizare. **Casa cu Ocol** este o clădire construită în specificul arhitecturii rurale din zona Rucăr – Bran, foarte asemănătoare cu o gospodărie țărănească. Aici sunt adăpostite animale și păsări domestice: găini, rațe, curci, găște, prepelițe, bibilici, iepuri, nutrii, ovine, cornute și porcine. Astfel, cei mici pot vedea exact cum trăiesc animalele de curte la țară, cum se hrănesc și cum se îngrijesc. “Casa leilor și a tigrilor” este o clădire în care se poate intra din trei locuri diferite. Se poate ajunge deasupra ei de unde se pot vedea de la înălțime leii și tigrii, dar se poate ajunge și în interior printr-un tunel din care leii și tigrii se pot vedea, prin geamuri speciale, de la doar câțiva centimetri distanță. Un alt punct de atracție va fi și o clădire specială în care se vor afla peste 50 de specii de păsări exotice și reptile. O altă noutate pentru **Grădina Zoologică** este locul de joacă special amenajat pentru cei mici.

Nu deținem date despre tipul de programe desfășurate de managementul acestui așezământ, dar relevarea pe toate statisticile de

consum pe primele locuri în preferințele brașovenilor, ne sunt suficiente pentru a estima o bună punere în valoare a acestui patrimoniu public.

Parcuri

Parcurile din municipiul Brașov ocupă o suprafață de 22 ha, la care se adaugă 230 ha de spații verzi în cartiere.

De asemenea, alte 82 ha sunt ocupate de zonele de agrement aflate la marginea municipiului.

Ele sunt completate de Parcul Național Tâmpa, care se întinde pe o suprafață de 162,9 ha. Spațiile verzi din municipiul Brașov sunt în general foarte bine întreținute.

O mare parte din ele sunt amenajate cu echipamente și mobilier urban pentru copii sau bătrâni. Nu mai rămâne decât ca acestea să fie vizitate și de evenimente culturale sistematice (pe cele întâmplătoare nu le putem măsura sau cuprinde în statistici), evenimente care să structureze agende culturale de petrecere a timpului de calitate în aer liber.

Principalele parcuri din municipiul Brașov sunt:

- Parcul central "Nicolae Titulescu" – este amplasat în centrul orașului, pe Bulevardul Eroilor, și cuprinde locuri de joacă pentru copii (leagăne, tobogane, groapă cu nisip, etc.), bănci, monumente statuare (Nicolae Titulescu, Cincinat Pavelescu, Șt. O. Iosif) și o

fântână arteziană. În apropierea parcului se află hotelurile Capitol și Aro Palace.

- Parcul “Magnolia” – se găsește în Centrul Civic. Pe lângă spațiile de joacă pentru copii, aici sunt amenajate și zone pentru activități sportive: un teren de baschet și un spațiu dotat cu rampe speciale pentru skateboard-uri.
- Parcul de la baza Tâmppei – dispune de următoarele dotări: teren de baschet, spații de joacă pentru copii, leagăne, groapă de nisip, învârtitoare, etc.. Promenada de la baza Tâmppei este un excelent loc pentru plimbările duminicale, având alei umbrite, bănci, un pavilion pentru fanfară și sursă de apă potabilă.
- Parcul „Gheorghe Dima” – se află în apropierea Colegiului Național "Andrei Șaguna" și dispune de următoarele dotări: spațiu de joacă pentru copii (balansoar, leagăne, tobogan), bănci și sursă de apă potabilă.
- Parcul Tractorul – dispune de vegetație, patinoar, bănci și locuri de joacă pentru copii.
- Parcul Trandafirilor din Cartierul Valea Cetății.
- Parcul „Livada Poștei“ din Cartierul Centrul Vechi.

Locuri de joacă pentru copii

În contextul procesului de reabilitare a spațiilor verzi din municipiul Brașov, multe locuri de joacă pentru copii (197) au fost nou înființate, iar cele deja existente au fost modernizate și dotate. În toate cartierele din oraș există suficiente locuri de joacă pentru copii. Aceste spații sunt luate în calcul (cele care nu presupun afectarea destinației inițiale) pentru manifestările care pot fi adaptate și pot fi prezentate publicului, chiar dacă parte din ele sunt construite sau gândite în mos obișnuit pentru spații închise.

Echitație

Există diferite tipuri de activități de echitație oferite în România:

- Școli de echitație
- Ferme-crescătorii de cai
- Trasee și operatori de vacanță de echitație

Școlile de echitație se adresează în principal rezidenților locali și oferă facilități de divertisment. Fermele de creștere a cailor pot dispune de facilități pentru vizitatori, dar sunt în mod obișnuit o atracție pentru vizitatori, și mai puțin furnizori de activități de vacanță. Principalii operatori de vacanță de echitație sunt:

Tabel: Centre de echitație care oferă vacanțe de echitație

Județ	Nume	Locație
Bistrița-Năsăud	Centrul de echitație Ștefan cel Mare	Lunca Ilvei
Brașov	Equus Silvania	Șinca Nouă
Brașov	Centrul olandez de călărie	Făgăras
Cluj	Daksa	Cluj-Napoca
Cluj	Green Mountain Holidays	Huedin
Mureș	Corbet Transair	Târgu Mures
Mureș	Hipohouse	Sighișoara
Sibiu	Centrul englez de călărie	Sibiu
Suceava	Parcul național Căliman	Vatra Dornei

Sursa: CNTE & ANT

Toate centrele menționate mai sus sunt membre ale CNTE (Comitetul Național de Turism Ecvestru).

Natura 2000

Lista siturilor Natura 2000 cuprinde ariile de protecție specială avifaunistică (SPA) și siturile de importanță comunitară (SCI) ce aparțin rețelei ecologice Natura 2000 în România, încadrate în cele cinci ecoregioni (bioregioni) existente pe teritoriul țării: alpină, continentală, panonică, pontică și stepică.

SITURI NATURA 2000 → JUDEȚUL BRAȘOV

NR. CRT.	LOCALITATE	SCI (Sit de importanță comunitară)	Suprafata -ha-	SPA (arii de protecție specială avifaunistică)	Suprafata -ha-	Total suprafata adm. a localității -ha-
1.	Mun. Brașov	ROSCI0120 –M. Tâmpa ROSCI0207- Postăvarul	- 203,4 - 610,2	-	-	20.340
2.	Mun. Făgăraș	-	-	ROSPA0003- Avrig-Scorei ROSPA0099-Podișul Hârtibaciului	- 34,12 - 784,76	3.412
3.	Mun. Săcele	ROSCI0001-Aninișurile de pe Trâlung ROSCI0038 –Ciucaș ROSCI0195-Piatra Mare ROSCI0207- Postăvarul	-131 -4.968,7 -2.615,1 - <1%	-	-	26.151
4.	Mun. Codlea	-	-	ROSPA0037- Dumbrăvița- Rotbav-Măgura Codlei	- 2697,64	12.262
5.	Oras Predeal	ROSCI0013- Bucegi ROSCI0195-Piatra Mare ROSCI0207- Postăvarul	- 467,12 - 525,51 - 350,34	-	-	5.839
6.	Oras Râșnov	ROSCI0013- Bucegi ROSCI0207- Postăvarul	- 3.197,3 - <1%	-	-	15.225,25

7.	Oras Rupea	ROSCI0227-Târnava Mare	- 686,7	ROSPA0099-Podişul Hârtibaciului	- 1373,4	7.630
8	Oraşul Zărneşti	ROSCI0122 -M-ţii Făgăraş ROSCI0194-Piatra Craiului	- 3.112,7 - 3.112,7	-	-	18.310
9.	Oras Victoria	-	-	ROSPA0098-Piemontul Făgăraş	- 418,5	930
10.	Com. Apaţa	ROSCI0137-Păd. Bogăţii	- <1%	ROSPA0093-Păd Bogata	- <1%	5.399
11.	Com. Augustin	-	-	ROSPA0027- Dealurile Homoroadelor	- 65,88	1.317,53
12.	Com. Beclean	ROSCI0144- Păd de Gorun si Stejar- Dealul Purcăretului	- 72,38	ROSPA0003- Avrig-Scorei ROSPA0099-Podişul Hârtibaciului	- 289,5 - 3.908,52	7.238
13.	Com. Bod	ROSCI0056-Dealul Viţelului	- 29,11	ROSPA0082-M-ţii Bodoc- Baraolt	- 33,56	3.356
14.	Com. Bran	ROSCI0013-Bucegi ROSCI0194-Piatra Craiului	- 3.188,95 - 135,7	-	-	6.785
15.	Com. Buneşti	ROSCI0227-Târnava Mare	- 13870,03	ROSPA0099-Podişul Hârtibaciului	- 9580,33	14.299
16.	Com. Caţa	ROSCI0227-Târnava Mare	- <1%	ROSPA0027- Dealurile Homoroadelor	- 2244,23	11.812
17.	Com. Cincu	-	-	ROSPA0099-Podişul Hârtibaciului	- 21.719	21.719
18.	Com. Comana	-	-	ROSPA0099-Podişul Hârtibaciului	- 4473,96	9.726
19.	Com. Crizbav	ROSCI0137-Păd. Bogăţii	- <1%	ROSPA0093-Păd Bogata	<1%	5.023
20.	Com. Drăguş	ROSCI0122 -M-ţii Făgăraş	- 1522,67	ROSPA0098-Piemontul Făgăraş	- 1.848.95	3.625,4
21.	Com. Dumbrăviţa	-	-	ROSPA0037- Dumbrăviţa-Rotbav-Măgura Codlei	- 693,7	9910

22.	Com. Feldioara	-	-	ROSPA0037- Dumbrăvița-Rotbav-Măgura Codlei	- 455,82	7.597
23.	Com. Fundata	ROSCI0102-Leaotă ROSCI0194-Piatra Craiului	- 36,81 - 478,53	-	-	3.681
24.	Com. Hălchiu	-	-	ROSPA0037- Dumbrăvița-Rotbav-Măgura Codlei	- 289,85	5.797
25.	Com. Hărman	ROSCI0056-Dealul Vițelului ROSCI0055-Dealul Cetății Lempeș-Mlaștina Hărman ROSCI0170-Păd. și Mlastinile eutrofe-Prejmer	- 52,79 - 52,79 -105,58	ROSPA0082-M-ții Bodoc- Baraolt	- 158,37	5.279
26.	Com. Hârșeni	ROSCI0122 -M-ții Făgăraș	- 8.588,06	ROSPA0098-Piemontul Făgăraș	- 5774,73	14.807
27.	Com. Hoghiz	ROSCI0137-Păd. Bogății	- 3.831,52	ROSPA0093-Păd Bogata ROSPA0099-Podișul Hârtibaciului	- 3.831,52 - 870,8	17.416
28.	Com. Holbav	-	-	ROSPA0037- Dumbrăvița- Rotbav-Măgura Codlei	- 85,16	4.258
29.	Com. Homorod	-	-	ROSPA0027- Dealurile Homoroadelor	- 4.784,4	11.961
30.	Com. Jibert	ROSCI0227-Târnava Mare	- 2.818,94	ROSPA0099-Podișul Hârtibaciului	- 15421,26	16.582
31.	Com. Lisa	ROSCI0122 -M-ții Făgăraș	- 4.796,55	ROSPA0098-Piemontul Făgăraș	- 5.232,6	8.721
32.	Com. Măieruș	ROSCI0137-Păd. Bogății	- 2.472,66	ROSPA0037- Dumbrăvița- Rotbav-Măgura Codlei ROSPA0082-M-ții Bodoc- Baraolt	- 2800,01 - <1%	6.507

				ROSPA0093-Păd Bogata	- 2.475,66	
33.	Com. Mândra	-	-	ROSPA0099-Podișul Hârtibaciului	- 2095,2	8.730
34.	Com. Moieciu	ROSCI0013- Bucegi ROSCI0102-Leaotă ROSCI0194-Piatra Craiului	- 1.507,36 - 565,26 - 1.884,2	-	-	9.421
35.	Com. Ormeniș	-	-	ROSPA0082-M-ții Bodoc- Baraolt ROSPA0027- Dealurile Homoroadelor	- <1% - 34,79	3479,47
36.	Com. Părău	-	-	ROSPA0099-Podișul Hârtibaciului	- 111,62	11.162
37.	Com. Prejmer	ROSCI0170-Păd. și Mlastinile eutrofe-Prejmer	- 241,72	-	-	6.043
38.	Com. Racoș	-	-	ROSPA0027- Dealurile Homoroadelor	- 3.889	7.778
39.	Com. Recea	ROSCI0122 -M-ții Făgăraș	- 7.653,12	ROSPA0098-Piemontul Făgăraș	- 6.855,92	15.944
40.	Com. Șercaia	ROSCI0205-Poienile cu Narcise de la Dumbrava Vadului	- 364,84	ROSPA0099-Podișul Hârtibaciului	- 2918,72	9.121
41.	Com. Șinca Veche	ROSCI0122 -M-ții Făgăraș ROSCI0205-Poienile cu Narcise de la Dumbrava Vadului	- 6.450,5 - 31,16	ROSPA0098-Piemontul Făgăraș	- 9.583,6	18.430
42.	Com. Șinca Nouă	ROSCI0122 -M-ții Făgăraș	- 430	ROSPA0098-Piemontul Făgăraș	- 1892	8.600
43.	Com. Sâmbăta de Sus	ROSCI0122 -M-ții Făgăraș	- 2.343	ROSPA0098-Piemontul Făgăraș	- 1921,26	4.686
44.	Com. Sânpetru	ROSCI0055-Dealul Cetății	- 348,2	ROSPA0082-M-ții Bodoc-	- <1%	3.482

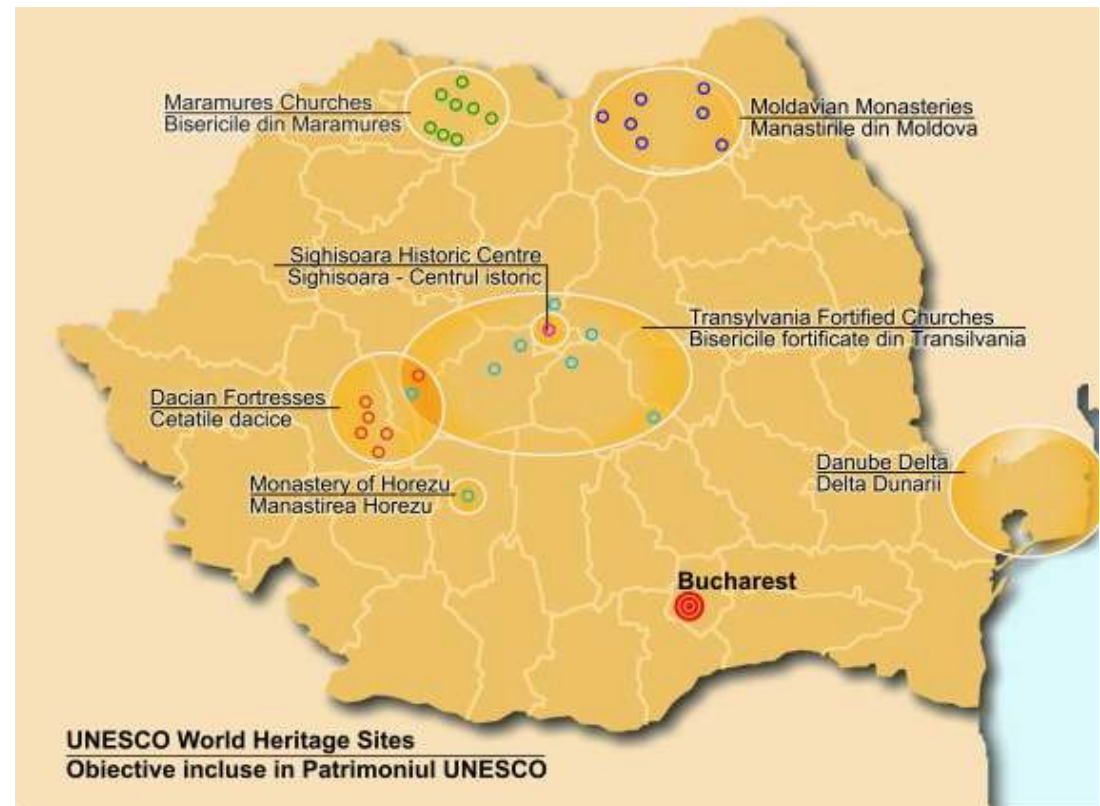
		Lempeș-Mlaștina Hărman		Baraolt		
45.	Com. Șoars	ROSCI0143-Pad de gorun si stejar	- 167,6	ROSPA0099-Podișul Hârtibaciului	- 16.760	16.760
46.	Com. Târlungeni	ROSCI0038 –Ciucaș	- 2.371,5	-	-	13.950
47.	Com. Ticuș	-	-	ROSPA0099-Podișul Hârtibaciului	- 6.954	6.954
48.	Com. Ucea	ROSCI0122 -M-ții Făgăraș	- 4.036,89	ROSPA0003- Avrig-Scorei ROSPA0098-Piemontul Făgăraș	- 310,53 - 1.759,67	10.351
49.	Com. Ungra	-	-	ROSPA0099-Podișul Hârtibaciului	- 4244,94	6.738
50.	Com. Vama Buzaului	ROSCI0038 –Ciucaș	- 4.698,99	-	-	15.663
51.	Com. Viștea	ROSCI0122 -M-ții Făgăraș	- 3.893,83	ROSPA0003- Avrig-Scorei ROSPA0098-Piemontul Făgăraș ROSPA0099-Podișul Hârtibaciului	- 402,81 - 2.953,94 - 1587,24	13.427
52.	Com.Voila	-	-	ROSPA0003- Avrig-Scorei ROSPA0099-Podișul Hârtibaciului	- 1.046,71 - 3140,13	14.953

1. Considerații generale

1.4. Infrastructura culturală existentă

România are șapte obiective turistice incluse în patrimoniul mondial UNESCO. Unele din acestea sunt deosebite prin faptul că reprezintă grupuri de puncte de atracție într-o anumită zonă și nu un singur centru de interes:

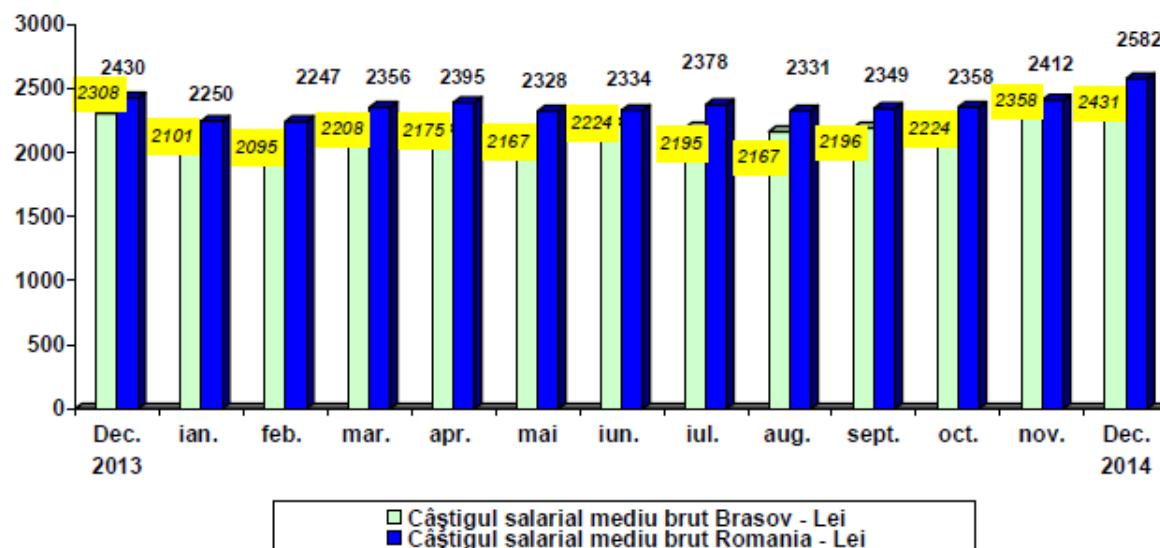
- Delta Dunării (desemnată în 1991)
- Mănăstirile din Moldova (1993) – 7 puncte de interes
- Mănăstirea Horezu (1993)
- Satele cu biserici fortificate din Transilvania (1993, 1999) – 7 puncte de interes
din care în județul Brașov: **Situl rural Prejmer, Cod LMI BV-II-s-A-11744** și **Situl rural Viscri, Cod LMI BV-II-s-A-11841**
- Cetățile dacice din Munții Orăștie (1999) – 6 puncte de interes
- Centrul istoric din Sighișoara (1999)
- Bisericile de Lemn din Maramureș (1999) – 8 puncte de interes

Așa cum s-a menționat anterior, Brașovul și localitățile din Zona Metropolitană vor continua și în perioada 2015-2020 inițiativele destinate să asigure dezvoltarea și extinderea infrastructurii pentru toate cele trei componente anterior menționate, astfel încât calitatea activității culturale derulate sub egida conceptului de Capitală Europeană a Culturii va fi potențată de condițiile optime de organizare și derulare.

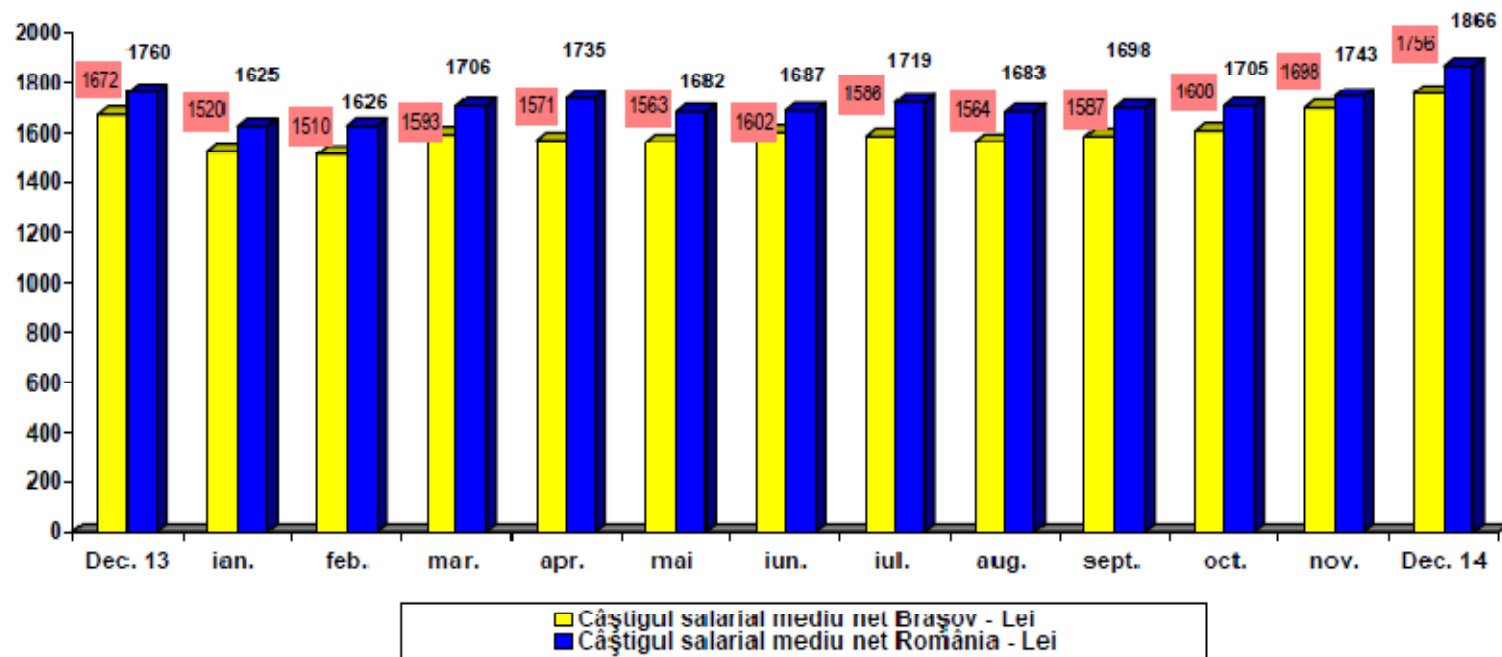
O corelație importantă este între tipul de consum cultural și nivelul de trai. Fiecare gospodărie își alocă bugetul pentru consum și practici culturale, în funcție de puterea de cumpărare a veniturilor de care dispun.

Evoluția câștigului salarial mediu nominal brut în perioada decembrie 2013 – decembrie 2014 la nivelul Municipiului Brașov, comparativ cu câștigul salarial mediu brut la nivel național, este ilustrată în graficul de mai jos:

Diferența de 151 lei brut înregistrată la nivelul lunii decembrie 2014 comparativ cu media națională implică o diferență de 110 lei net.

Astfel, evoluția câștigului salarial mediu nominal net în perioada decembrie 2013 – decembrie 2014 la nivelul Municipiului Brașov, comparativ cu câștigul salarial mediu brut la nivel național, este ilustrată în graficul de mai jos:

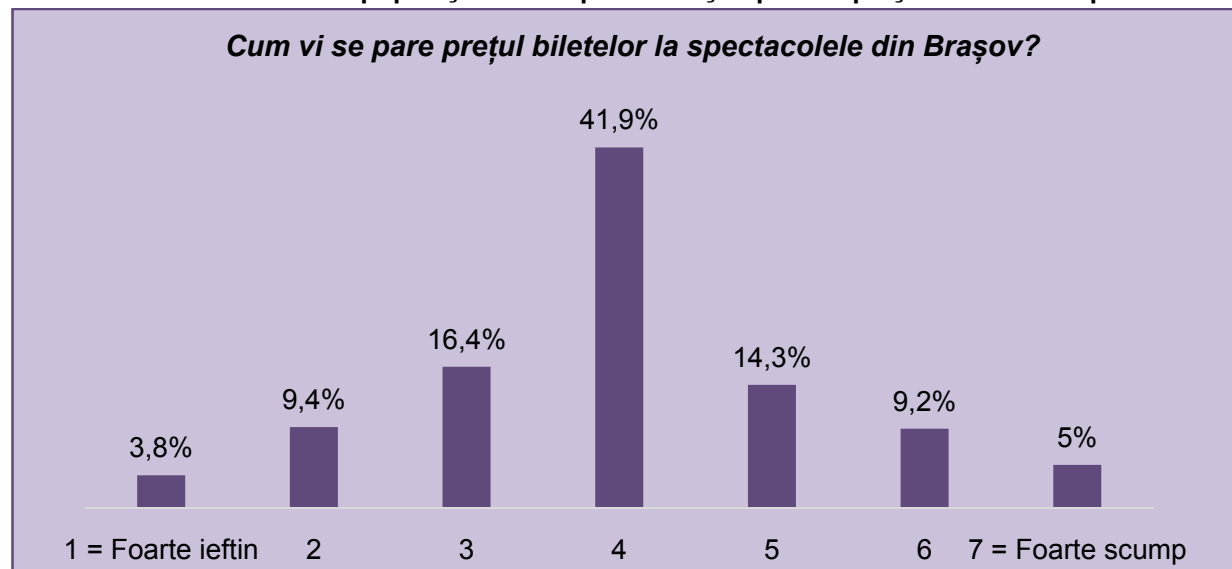

Câștiguri salariale **peste media județului** s-au înregistrat în industrie și construcții (1.948 lei). Câștiguri salariale sub media județului s-au înregistrat în ramurile servicii și comerț (1.611 lei) și, respectiv, agricultură, silvicultură și piscicultură (1.533 lei).

În cadrul Studiului de consum și practici culturale realizat în perioada iulie-august 2015 de către Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală (INCFC) la comanda Primăriei Municipiului Brașov și Agenției Metropolitane pentru Dezvoltare Durabilă Brașov s-a evidențiat percepția consumatorilor cu privire la prețul biletelor la spectacolele din Brașov. Astfel, 41,9% dintre persoanele chestionate consideră că prețul biletelor atinge un nivel de echilibru, în sensul că biletele nu sunt nici ieftine, nici scumpe.

Analiza rezultatelor extreme denotă că ponderea celor care consideră că biletele sunt *foarte scumpe* este de 5%, față de 3,8% care consideră că biletele sunt *foarte ieftine*.

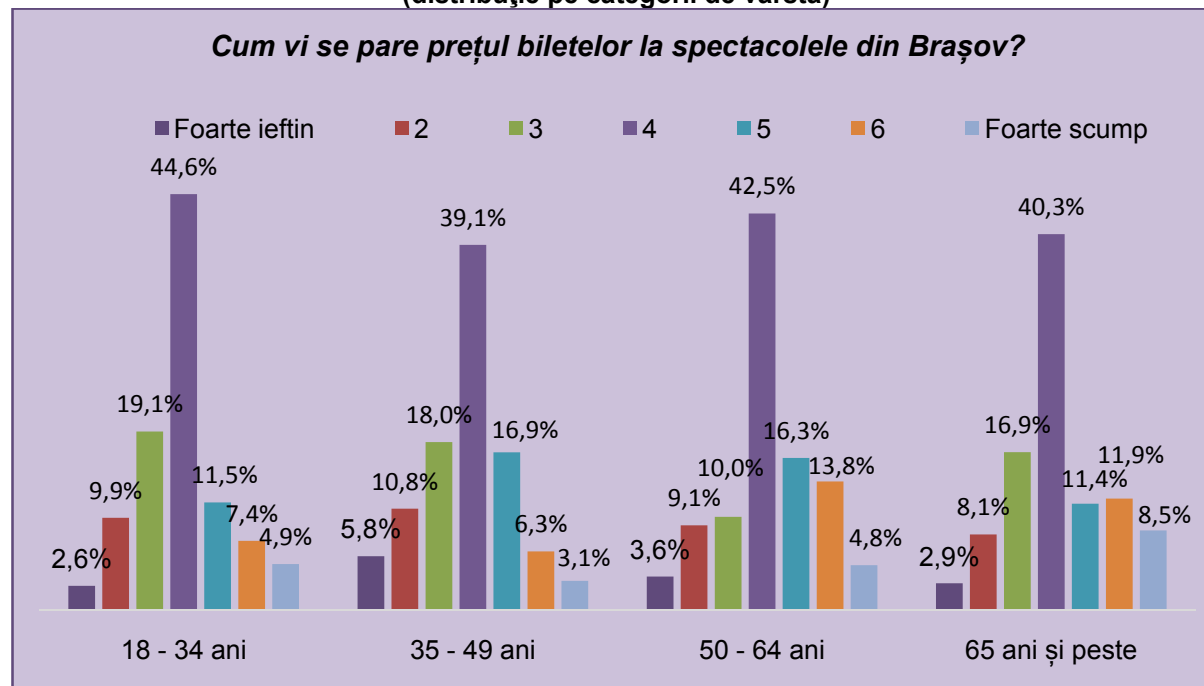
Graficul 19. Evaluări ale populației municipiului Brașov privind prețul biletelor la spectacole

Sursa: Studiu de consum și practici culturale în rândul populației Municipiului Brașov și Zonei Metropolitane, INCFC 2015, Cercetare cantitativă

În ceea ce privește structurarea percepției privind prețul biletelor la spectacolele din Brașov pe categoriile de vârstă aferente persoanelor chestionate, rezultă că populația adultă (35 - 49 ani) înregistrează cel mai mare procent aferent evaluării ca *foarte scump* respectiv de 5,8%, în schimb ce populația încadrată în categoria 65 ani și peste (categorie de vârstă pretabilă pensionarilor) înregistrează cel mai mare procent aferent evaluării ca *foarte ieftin* respectiv de 8,5%. Rezultatul poate fi fundamentat pe existența unor tarife speciale pentru elevi, studenți și pensionari care înregistrează un discount chiar și de 50% față de prețul întreg al biletului.

Graficul 20. Evaluări ale populației municipiului Brașov privind prețul biletelor la spectacole (distribuție pe categorii de vârstă)

Sursa: Studiu de consum și practici culturale în rândul populației Municipiului Brașov și Zonei Metropolitane, INCF 2015, Cercetare cantitativă

Justificarea economică rămâne principalul factor motivațional care ar stimula accesarea ofertei locale de spectacole înregistrând un procent de 52,1%, urmată de existența timpului liber necesar cu 45,2%.

Tabelul 26. Factori motivatori pentru populația municipiului Brașov în accesarea ofertei locale de spectacole

<i>Care dintre următoarele variante v-ar determina să mergeți mai des la spectacole în municipiul Brașov? (răspuns multiplu)</i>	<i>%</i>
Oferte de bilete promoționale (abonament redus)	52,1%
Mai mult timp liber	45,2%
Programarea spectacolelor la ore accesibile	28,8%
O mai bună promovarea a spectacolelor	21,4%
Cunoașterea programului de spectacole pe termen lung 2-3 luni în avans	16,8%
Diversificarea tipului de spectacole (ex. spectacole cu caracter interdisciplinar-teatru, dans, muzică)	15,5%
Desfășurarea spectacolelor în spații neconvenționale	12,5%
Îmbunătățirea calității informațiilor despre spectacole	8,6%
Existența unei cafenele/ceainării în incinta instituției de spectacol	7,3%
Facilități de parcare	5,8%
Diversificarea modalităților de achiziționare a biletelor	3,3%
Altceva	5,7%

Sursa: Studiu de consum și practici culturale în rândul populației Municipiului Brașov și Zonei Metropolitane, INCFC 2015, Cercetare cantitativă

Resursele culturale, comunitare și de patrimoniu oferă o combinație deosebită de arhitectură, clădiri de patrimoniu, monumente și evenimente comunitare. De o importanță deosebită este Centrul Istoric arhitectural unde sunt conservate într-o stare bună Biserica Neagră, Cartierul Schei, Piața Sfatului, zidurile de apărare ale vechii cetăți împreună cu turnurile și bastioanele.

Imaginea arhitectonică a zonei centrale din Brașov este marcată de construcții ce datează din secolele XVII și XIX și care au apărut după marele incendiu din anul 1689. Pe lângă Piața Sfatului cu Casa Sfatului (sediul vechii Primării) reconstruit în stil baroc, punctul principal de atracție în oraș îl reprezintă „Biserica Neagră”, numele bisericii fiind dat de urmele lăsate de incendiu pe exteriorul clădirii. Impozanta biserică gotică ce a intrat în istoria artei ca fiind cea mai estică construcție de tip catedrală în stil gotic central-european posedă astăzi, pe lângă diversele comori și obiecte de artă, una dintre cele mai importante colecții de covoare anatoliene din Europa. Ea a fost punctul de plecare pentru reformare în Transilvania începând cu anul 1543.

Se remarcă, în egală măsură bisericile: Biserica Catolică “Sf. Petru și Pavel” în stil baroc, Biserica Ortodoxă Sf. Nicolae din Schei, și Sinagoga recent renovată, reprezintă simboluri arhitectonice ale diverselor comunități religioase și etnice din oraș, dar și ale istoriei și multiculturalității Transilvaniei. Printre cele mai vechi biserici din oraș se numără Biserica

„Sfântul Bartolomeu” din Cartierul Bartolomeu, Biserica Evanghelică „Sfântul Martin” și Biserica „Sfântul Nicolae”.

Teatrul, opera, muzeele, bibliotecile, concertele, festivalurile sunt dovada unei vieți culturale active. Mii de turiști vizitează anual orașul în dorința de a descoperi suflul medieval al acestuia. În anul 2010 orașul a sărbătorit împlinirea a 775 de ani de existență.

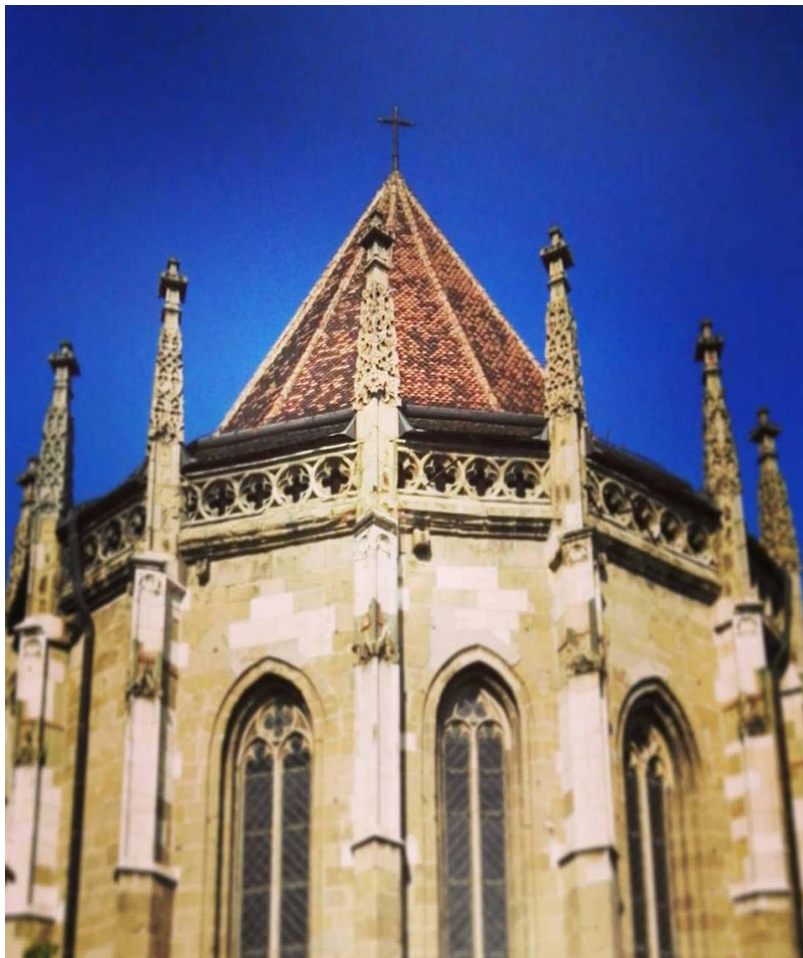
Instituțiile de cultură din municipiul Brașov – Teatrul „Sică Alexandrescu”, Opera Brașov, Filarmonica Brașov și Teatrul pentru Copii „Arlechino” – sunt subordonate Consiliului Local Brașov. Instituțiile de cultură participă la rândul lor cu programe artistice specifice la evenimentele organizate de către Primăria Brașov, de exemplu “Zilele Brașovului”, “Brașov – Oraș din poveste”, etc.

Patrimoniul cultural și arhitectural

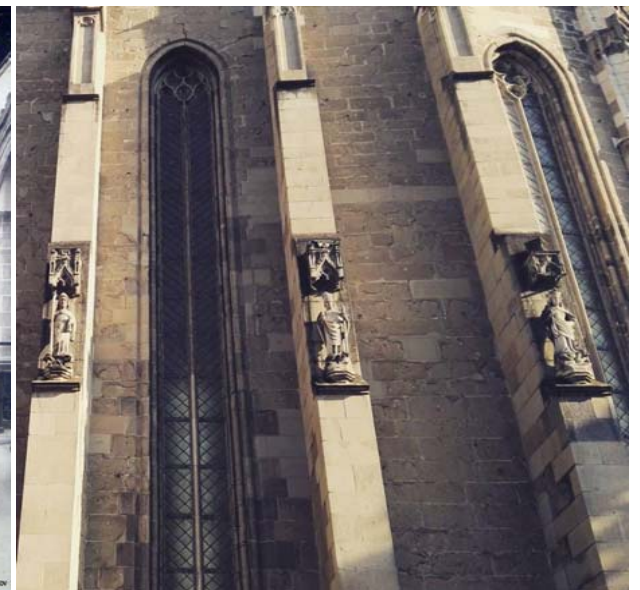
Valorificarea unitară și strategică a patrimoniului cultural și arhitectural al municipiului reprezintă una dintre prioritățile de dezvoltare a activității turistice în oraș.

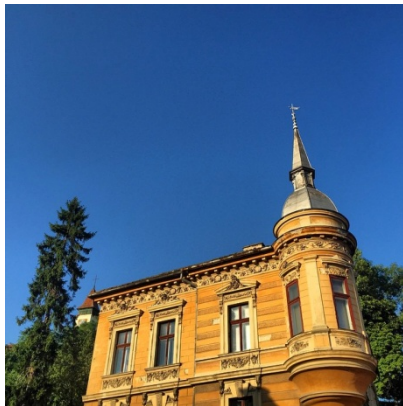
Principalele monumente culturale și arhitecturale sunt:

Biserica Neagră (Schwarze Kirche) construită în secolele XIV-XV este un simbol al Brașovului. Cu o lungime de 89 m, biserica este cel mai mare edificiu religios construit în stil gotic între Viena și Istanbul. În catedrala gotică cu trei nave, cea mai mare orgă din Transilvania, cu 4.000 de tuburi și 76 de registre merită menționată alături de colecția de covoare anatoliene de rugăciune și de clopotul de 6.300 kg, cel mai mare din România. În perioada iunie-septembrie și în decembrie au loc concerte de muzică clasică și preclasică (concertul organizat cu ocazia Crăciunului este celebru). În fața bisericii se află statuia marelui umanist german Johannes Honterus.

Biserica „Sfântul Bartolomeu” ridicată în secolul al XIII-lea (cca. 1260), cu modificări substanțiale în secolul al XV-lea, este cea mai veche construcție de acest fel din Brașov. A fost cunoscută și sub denumirea de *Biserica celor trei orfane*, care conform legendei și-au lăsat tot ce aveau bisericii au și fost înmormântate sub altar. Aici s-a încheiat în anul 1395 tratatul de alianță dintre Mircea cel Bătrân, domnul Țării Românești și Sigismund de Luxemburg, regele Ungariei. Partea originală, rămasă neatinsă, cuprinde corul și încăperile adiacente acestuia, inclusiv cele două capele pătrate cu care se închid, spre răsărit, brațele transeptului. Planul edificiului este asemănător cu cel al bisericii de la Cârța, numai că acesta dispune de trei travei pătrate. În fațada vestică sunt două turnuri, din care doar unul este în întregime executat. Turnul de astăzi este construit în anul 1842, în locul turnului vechi, prăbușit la cutremurul din 1822. Pe fațadă există un ceas solar.

Biserica Evanghelică ”Sfântul Martin”, edificată în secolul al XIII-lea (cca. 1235) a suferit de-a lungul timpului diverse transformări. La sfârșitul secolului al XVII-lea au fost executate orga și altarul, iar un secol mai târziu în urma demolării corului, biserica a fost extinsă în direcția estică și au fost construite un cor nou și o tribună de lemn, în formă de U. În 1926 a fost construită o nouă orgă și au fost montate vitralii, iar între 1961-1962 au fost efectuate lucrări de restaurare de către Oficiul Național al Monumentelor Istorice din București.

Datând ca așezământ din anul 1292, **Biserica „Sfântul Nicolae“** domină, prin dimensiunile sale impresionante, Scheii Brașovului. Biserica a fost ridicată în piatră începând din anul 1495 de către localnici, cu ajutorul domnitorului Țării Românești, Neagoe Basarab. Biserica “Sfântul Nicolae” a fost renovată în perioada interbelică prin grija localnicilor și păstrează fresce executate de marele pictor Mișu Pop.

Catedrala Ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului” a fost ridicată în secolul al XIX-lea de către românii ortodocși din cetate care nu aveau o biserică și o parohie proprie. Protopopul Bartholomeu Baiulescu a obținut dreptul de a ridica, într-o curte din zona Târgului Grâului (Piața Sfatului), o biserică parohială. Ca și alte lăcașuri de cult ortodoxe din centru, biserica este ascunsă într-o curte și nu are fațadă la stradă. Planul bisericii amintește mai curând de biserica de tip sală, specifică stilului Baroc, decât de planul triconic, sau treflat, al bisericilor ortodoxe.

Sinagoga este templul comunității evreilor din Brașov, începând cu anul 1901, când a fost inaugurată. Sinagoga are planul unei bazilici cu trei nave și este realizată în stilul spaniol sefardit, cu elemente decorative gotice și romanice.

Cetățuia Brașovului este o construcție fortificată din lemn și piatră, în prezent transformată într-un restaurant. Din vechea fortificație au mai rămas astăzi doar câteva segmente de zid de apărare și câteva bastioane. La începutul secolului al XVI-lea cetățuia era un fort din lemn cu patru turnuri. Distrusă în timpul luptei cu domnitorul moldovean Petru Rareș, a fost refăcută din piatră, iar în 1630 i-au fost adăugate patru bastioane care se păstrează și astăzi. Alte lucrări de întărire au fost realizate la 1704 în timpul luptelor cu Francisc Rakoczi al II-lea. De-a lungul vremii a fost garnizoană militară sau închisoare.

Vechea Cetate a Brașovului era alcătuită odinioară din ziduri groase, multe turnuri și 32 de bastioane. Porțile încastate în zidurile orașului serveau drept intrări: Bastionul Fierarilor, Poarta Ecaterinei, Turnul Orfelinatului, Bastionul Țesătorilor, Bastionul Tunarilor, Bastionul Tăbăcarilor.

Bastionul Țesătorilor este considerat o construcție unică în felul său în România. Este cel mai bine păstrat dintre cele șapte bastioane ale cetății din secolul al XV-lea. În prezent, aici se află Muzeul Cetății Brașov.

Bastionul Graft a fost ridicat la mijlocul secolului al XVI-lea, având un dublu rol: de a asigura legătura dintre oraș și Turnul Alb și de a apăra latura de nord a orașului. Tot în această perioadă a fost săpat **canalul Graft** pentru drenarea apelor scurse de pe pantele dealului Warthe. În urma inundațiilor din 1809, fundațiile fortificate au fost slăbite, iar zidurile au fost sprijinite cu arcuri de susținere. În prezent, în Bastionul Graft este găzduită o secție a Muzeului Județean de Istorie Brașov. Expoziția de la Graft are ca tematică „Meșteșugarii din Brașov, apărători ai cetății”, se întinde pe spațiul unei singure săli, aflată la etajul Bastionului Graft, și cuprinde arme utilizate la apărarea cetății și panouri cu imagini ale fortificațiilor din Brașovul medieval.

Bastionul Postăvarilor (zidurile de sub Tâmpa) a fost apărat și construit de breasla aurarilor, între 1450 și 1455. Zidurile sale aveau la bază 2 m grosime și prezentau la primul nivel găuri pentru instalarea tunurilor de calibru mic. În prima parte a secolului al XVI-lea au fost realizate lucrări la bastion, iar în 1640 punctul de apărare a fost preluat de către postăvari. Bastionul Postăvarilor s-a păstrat relativ bine până astăzi, fiind consolidat în anii 1961-1962 și renovat în 2005.

Turnul Alb a fost construit între anii 1460 – 1494 în afara zidurilor cetății pe un vârf de stâncă al dealului Warthe. Are un plan semicircular deschis, zidurile au la bază 4 m, iar diametrul turnului măsoară 19 m. Turnul comunica cu zidul cetății printr-un pod mobil ce făcea legătura cu Bastionul Graft. Avea vedere spre Blumăna și, cu cele 5 etaje ale sale, era cel mai înalt punct de fortificație din Brașov. Marele incendiu din 21 aprilie 1689 a cuprins și Turnul Alb, care a ars, fiind renovat de-abia în anul 1723. Alte acțiuni de restaurare au fost efectuate în anii 1902, 1974, 2002, 2005 – 2006. Astăzi deține un punct muzeal, fiind o parte a Muzeului Județean de Istorie.

Turnul Negru – datează din secolul al XV-lea, fiind realizat concomitent cu Turnul Alb. Prima mențiune documentară a turnului datează din anul 1541. Avea rolul de a împiedica apropierea dușmanilor de zidurile cetății. Ocupă o suprafață de 50 mp, iar zidurile sale măsoară la bază 2 m grosime. De pe zidurile înalte de peste 10 m se dădea alarma în cazul unui atac sau al unui incendiu. Prezintă șase goluri de tragere pe fiecare față a sa, dispuse pe trei rânduri de atac. Acoperișul inițial nu se mai păstrează, fiind distrus de trăsnet, la 23 iulie 1559, și de incendiul din 1689 – care au înnegrit zidurile turnului, de aici și denumirea sub care este cunoscut până astăzi.

Porțile Brașovului – Brașovul, unul dintre cele mai fortificate orașe transilvănene, a avut și cele mai multe porți, a căror edificare începea odată cu construirea și refacerea treptată a cetății. Din numărul mare de porți s-au păstrat până astăzi doar două: Poarta Ecaterina și Poarta Mureșenilor (numită și Poarta Schei). Celelalte porți au fost demolate, fie pentru că incomodau pătrunderea carelor cu coviltir ale negustorilor, fie datorită introducerii tramvaiului.

Poarta Ecaterinei, veritabilă bijuterie arhitecturală, este cea mai bine păstrată poartă de acces în oraș. A fost ridicată în 1559 pe cheltuiala magistratului Johannes Beckner, fiind principala poartă de acces către oraș dinspre Schei și având în plus rol de “bastion de colț”. A fost restaurată în anul 1971, iar în prezent aici se află sediul Uniunii Arhitecților.

Poarta Schei a fost construită în stil clasic între anii 1827 – 1828 cu contribuția financiară a negustorilor scheieni, pentru a ușura accesul spre oraș din cartierul românesc.

Strada Sforii este cunoscută ca fiind cea mai îngustă stradă din oraș. Explicația constă în faptul că de la început avea destinația de a face legătura între străzile Porții și Cerbului, fiind un simplu coridor pentru pompieri.

Piața Sfatului (11.621 m²) este atestată documentar pentru prima dată în anul 1420, locație ce încă de atunci domină orașul vechi. Piața este înconjurată de case în stil Renascentist, Baroc și Neoclasic cu frumoase arcade. Aici se află Casa Sfatului unde, din anul 1950, funcționează Muzeul Județean de Istorie, împărțit pe patru secțiuni: Arheologie, Istorie Medievală, Modernă și Contemporană.

Ansamblul „Case Medievale” (Piața Sfatului, Nr.15-16) este considerat un monument valoros din secolele XVI-XVII, atât pentru istoria orașului cât și pentru istoria farmaciilor din România, deoarece a adăpostit prima farmacie din Brașov, atestată documentar în anul 1512.

Casa Hirscher (Str. Apolonia Hirscher, colț cu Piața Sfatului) a fost ridicată între anii 1539-1545 ca obiect de donație meseriașilor brașoveni de către văduva judecătorului Lucas Hirscher și folosită de aceștia ca și “Casă a negustorilor”. Este realizată în stilul Renașterii timpurii (începutul secolului al XVI-lea), cu elemente clasicizante și de Neorenaștere (mijlocul secolului al XIX-lea).

„Reduta” – clădirea veche, datată din secolul al XVIII-lea, a fost utilizată până în anul 1892 de către brașoveni ca sală de spectacole. După această dată a fost demolată din cauza deteriorării structurii de rezistență. Un an mai târziu a fost inaugurată noua clădire în stil Neobaroc.

Statui – statuia lui Johannes Honterus (1498-1549), mare umanist brașovean, reformatorul religios al sașilor. Lui i se datorează reorganizarea școlii din Brașov în primul gimnaziu umanist al țării și înființarea primei tipografii din Brașov. Statuia lui Andrei Mureșianu (1816-1863), autorul versurilor imnului național al României. Statuia lui Nicolae Titulescu (1882-1941), mare diplomat român. Statuia lui Ștefan Octavian Iosif (1975-1913), poet și traducător, membru fondator al Asociației Scriitorilor Români.

408 clădiri de patrimoniu datate sec.I IV-XIX figurează în lista monumentelor istorice, editată de Institutul Național al Monumentelor Istorice. Trei monumente importante din Brașov (Biserica Neagră, Piața Unirii, Biserica „Sfântul Martin”) sunt vizate pentru a deveni parte a patrimoniului UNESCO.

Trebuie menționat efectul negativ pe care-l au instalațiile vizibile în spațiul public asupra fațadelor unor clădiri cu valoare arhitecturală. De semnalat este faptul că foarte multe dintre cablurile de electricitate ce atârnau la suprafață de stâlpi au fost îngropate în pământ în urma unor lucrări de reabilitare a rețelelor. Fotografiatul clădirilor istorice și a zonei Centrului Vechi a devenit astfel mult mai atractiv pentru turiști.

Teatrul, filarmonica și opera

În municipiul Brașov există două teatre, o filarmonică și o operă.

Tabelul 24. Satisfacția populației municipiului Brașov privind participarea la spectacole

<i>Pe o scală de la 1 la 5 (1 înseamnă „foarte puțin” și 5 înseamnă „foarte mult”), cât de mult v-a plăcut să vizionați / asistați la..</i>	1 = foarte puțin	2	3	4	5 = foarte mult	Total
Teatru	5,3%	3,6%	10,3%	26,8%	54%	100%
Teatru pentru copii (de păpuși)	22,4%	6,8%	16,3%	15,5%	39%	100%
Teatru independent	18%	9,9%	10%	23,2%	38,9%	100%
Muzică pop / dance	12%	5,4%	16,2%	30,4%	36%	100%
Muzică contemporană	18,9%	9,3%	15,6%	28,5%	27,7%	100%
Jazz / Blues	14,3%	7,1%	9,9%	24,6%	44,1%	100%
Folclor / populară	10,7%	6%	14,7%	25%	43,6%	100%
Balet	36,1%	6,6%	14,6%	12%	30,7%	100%
Dans contemporan	20,5%	11,8%	10,3%	18%	39,4%	100%
Dans folcloric / popular	18,3%	8,2%	16,3%	18,6%	38,6%	100%
Stand up comedy	13,8%	4,6%	9,3%	22,8%	49,5%	100%
Spectacole de magie (iluzionism)	22,2%	10,5%	11,2%	20,8%	35,3%	100%
Circ	15,7%	11,7%	13%	29%	30,6%	100%

Teatrul „Sică Alexandrescu”

Teatrul Sică Alexandrescu înființat în anul 1946, trece în subordinea Consiliului Local Brașov în anul 1994 conform Deciziei Consiliului Județean Brașov nr. 33/1994, emisă în baza HG 710/1993 de modificare și completare a HG 811/1992, privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii. Conform HCL 118/2007 emisă în baza OG 21/2007 privind instituțiile și companiile de spectacole sau concerte, Teatrul Sică Alexandrescu este încadrat ca instituție de spectacole de repertoriu.

Finanțarea Teatrului Sică Alexandrescu Brașov se realizează din venituri proprii și din subvenții acordate de la bugetul de local, prin bugetul municipiului Brașov.

Teatrul "Sică Alexandrescu" din Brașov a luat ființă în anul 1946 sub denumirea "Teatrul Poporului". Din 1949 primește denumirea de "Teatru de Stat", pentru ca din 1967, marele regizor Sică Alexandrescu, pe atunci directorul teatrului, să îi pună numele de "Teatru Dramatic". Din 1994, pentru a cinsti memoria marelui regizor și mentor, primește denumirea de Teatrul "Sică Alexandrescu".

În cei 60 de ani de activitate, Teatrul "Sică Alexandrescu" a realizat peste 350 de premiere.

S-au montat pe scena sa spectacole cu piese din repertoriul universal: *Goldoni, Schiller, Cehov, Shakespeare, Ostrovski, Shaw, Calderon de la Barca, Ibsen, Scribe, Labiche, Lope de Vega, Molière, Marivaux, O'Neill, Tennessee Williams, Arthur Miller, Jean*

Cocteau, Mrožek, Gibson, Edward Albee, Dario Fo, Bulgakov, Vaclav Havel, Dusan Kovacevic, Jean-Claude Carriere, Jean Anouilh, precum și ai ale tuturor dramaturgilor români importanți: *Caragiale, Alecsandri, Delavrancea, Mihail Sebastian, George Ciprian, V. I. Popa, Mușatescu, Kirițescu, Paul Everac, Marin Sorescu, A. Baranga, Theodor Mazilu, D. R. Popescu* etc. Teatrul "Sică Alexandrescu" este inițiatorul și organizatorul FESTIVALULUI DE DRAMATURGIE CONTEMPORANĂ ajuns la cea de-a XXV-a ediție și a obținut, în cadrul diverselor concursuri și festivaluri la care a participat de-a lungul anilor, o serie de premii și distincții, atât colective cât și individuale.

Obiectivele instituției:

Teatrul Sică Alexandrescu Brașov promovează valorile culturale autohtone, încurajază tinerele talente, asigură realizarea și exploatarea bunurilor culturale, a producțiilor artistice, precum și susținerea culturii brașovene.

Această activitate specifică a Teatrului se adresează publicului local cu scop de serviciu cultural și educațional permanent, precum și unui public potențial extern în special din țară , în acest caz adăugându-se componenta afirmării și propagandei valorilor culturale locale.

Pentru desfășurarea activității specifice o atenție deosebită este acordată nivelului valoric al prestațiilor ce decurg din obiectivele anterioare prin menținerea și îmbunătățirea capacității de abordare a unui repertoriu de nivel profesional maxim (adaptabilitatea la toate perioadele cultural-artistice), a pregătirii la standard profesional internațional, a capacității valorice și numerice a grupului de actori, precum și a asigurării colaborării unor artiști de nivel și circulație naționale și la standardele profesionale naționale.

Teatrul Sică Alexandrescu Brașov participă la proiectele elaborate de către autoritatea publică locală, asigurând baza tehnică și materială de care dispune instituția, fiind un bun colaborator, precum și un partener în cadrul proiectelor organizate de către autoritatea locală.

Situația actuală:

Funcționarea teatrului se asigură de către personalul artistic, tehnic și administrativ, angajat în condițiile legii, care își desfășoară activitatea de regulă în baza contractului individual de muncă încheiat pe perioadă nedeterminată sau determinată, inclusiv pe stagiune ori pe producție artistică.

La 26.09.2014 Teatrul "Sică Alexandrescu" Brașov, are un număr de **80 de posturi** în statul de funcții, din care:

- 7 posturi de conducere (1 post director, 1 post contabil și 5 posturi sefi de servicii sau birouri)
- 73 posturi de execuție

Bugetul instituției pentru perioada 01.01.2014 - 31.12.2014

Nr. crt.	Categorii	Prevăzut (lei)	Realizat (lei)
1.	Venituri proprii (totalitatea surselor atrase)	180.000	312.582
2.	Subvenții/Alocații	2.454.000	2.438.096
3.	Total buget venituri	2.634.000	2.750.678
4.	Cheltuieli materiale (întreținere și funcționare)	1.205.000	1.266.580
5.	Cheltuieli de capital: investiții	0	
6.	Cheltuieli de personal	1.500.000	1.402.552
7.	Total buget cheltuieli	2.705.000	2.669.132

Sursa: Primăria Municipiului Brașov

Indicatori:

gradul de acoperire din surse atrase și/sau din venituri proprii a cheltuielilor instituției (%)	10,27%
gradul de creștere a surselor atrase și/sau a veniturilor proprii în totalul veniturilor (%):	0,99%
ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor:	49,71%
ponderea cheltuielilor de capital din bugetul total:	0 %
gradul de acoperire a salariilor din subvenție (%):	100,00%
managementul de proiect: număr de premiere: număr de spectacole din stagiunile anterioare	2 15
numărul proiectelor proprii în cadrul programelor (producții artistice, spectacole/concerte, expoziții, cercetări etc.), din care: la sediu în afara sediului (turnee, deplasări etc.) altele	150 150
numărul beneficiarilor, din care: la sediu în turnee altele	15.000 15.000

Sursa: Primăria Municipiului Brașov

În tabelul de mai jos este ilustrat extrasul din Situația privind realizarea principalilor indicatori culturali și economici la Teatrul “Sică Alexandrescu” pentru anul 2014:

Categorie indicator	propus	realizat
Număr de premiere	2	3
Număr de spectacole din stagiunile anterioare	15	15
Număr de spectacole	150	176
Număr de spectatori	15.000	22.817

Sursa: Primăria Municipiului Brașov

În perioada 01.01 - 31.12.2014 au fost realizate următoarele premiere:

- "Olenka", de Vasili Sigarev, regia Sânziana Stoican – premiera 22.03.2014
- "Auto", de Ernesto Caballero, regia Sorin Militaru – premiera 01.06.2014
- "Sluga la doi stăpâni", de Carlo Goldoni, regia Cristian Hadji-Culea – premiera 16.01.2015

În perioada 01.01-31.12.2014, am avut 15 spectacole în repertoriu, după cum urmează:

- "American Buffalo", de David Mamet
- "Autostrada", de Neil LaBute
- "Cel de lângă tine" de David Lindsay-Abaire
- "Copilul acesta" de Joel Pommerat
- "Cu inima în pungă" de John Cariani
- "Fanteziile sexuale ale soțului meu aproape că m-au înnebunit" de John Tobias
- "Fazanul" de George Feydeau
- "Jake și femeile lui" de Neil Simon
- "Metoda G" de Jordi Galceran
- "Niște fete" de Neil LaBute
- "Povestiri alese" de Neil LaBute
- "Sectorul S" de Emanuel Pârvu
- "Sex, drugs, rock and roll" de Eric Bogossian
- "Trei femei înalte" de Edward Albee
- "Un bilet spre fericire" de Spiro Gyorgy

În perioada 24 -30 noiembrie 2014, a avut loc ediția a XXV-a a Festivalului de Dramaturgie Contemporană, ediție la care au fost prezentate 10 spectacole.

număr de spectatori	4372
încasări din vânzarea biletelor și programelor	124.728 lei

Sursa: Primăria Municipiului Brașov

Obiectivul principal pentru următorii 5 ani, va fi **dezvoltarea Teatrului "Sică Alexandrescu"**, urmărind :

a) managementul resurselor umane:

- conducerea
- personalul
- atragerea personalului artistic pentru completarea posturilor vacante prin pensionarea unui numar foarte mare de salariați

b) managementul economico-financiar:

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii)
- bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; cheltuieli de capital, cheltuieli de întreținere; cheltuieli pentru reparații capitale)

c) managementul administrativ:

- modificarea/completarea documentelor interne de organizare și funcționare
- reglementări prin acte normative

d) managementul de proiect:

- atragerea de fonduri pentru realizarea de proiecte culturale.

De asemenea, se dorește:

- reconsiderarea strategiilor instituției și reconfigurarea acesteia pe termen scurt și mediu;
- întărirea capacității instituționale și de administrare a programelor, acțiunilor și activităților culturale;
- îmbunătățirea dotării materiale, identificarea și asigurarea resurselor materiale în vederea desfășurării activității la un nivel tot mai ridicat;
- stabilirea concretă a priorităților Teatrului Sică Alexandrescu Brașov, în vederea creșterii nivelului cultural pe plan intern și extern;
- realizarea unor parteneriate cu alte instituții cu obiective asemănătoare, din țară și străinătate, cu instituții guvernamentale, autorități locale, etc., inițierea și dezvoltarea parteneriatelor public-privat;
- atragerea și menținerea în colectiv a unor artiști de valoare, angajați sau colaboratori, din rândul artiștilor consacrați;
- menținerea Teatrului Sică Alexandrescu în circuitul de valori contemporane pe plan național și inserarea ei la nivelul comunității europene;
- definirea și implementarea strategiei privind identificarea noilor segmente de public din rândul populației majoritare;
- atragerea și formarea unui public interesat de valorile culturale.

Filarmonica Braşov

Societatea filarmonică a avut primul concert la 6 mai 1878, aceasta fiind practic data de înfiinţare a Filarmonicii Braşov. După mute transformări, trece în subordinea Consiliului Local Braşov în anul 1994 conform Deciziei Consiliului Judeţean Braşov nr33/1994, emisă în baza HG 710/1993 de modificare şi completare a HG 811/1992, privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Culturii. Conform HCL 121/2007 emisă în baza OG 21/2007 privind instituţiile şi companiile de spectacole sau concerte, Filarmonica Braşov, este încadrată ca instituţie de concerte.

Finanţarea Filarmonicii Braşov se realizează din venituri proprii şi din subvenţii acordate de la bugetul local, prin bugetul Municipiului Braşov.

Obiectivele instituţiei:

Filarmonica Braşov promovează valorile culturale autohtone, încurajează tinerele talente, asigură realizarea si exploatarea bunurilor culturale, a producţiilor artistice, precum şi susţinerea culturii braşovene.

Această activitate specifică a Filarmonicii se adresează publicului local cu scop de serviciu cultural si educaţional permanent, precum şi unui public potenţial extern în special din ţară, în acest caz adăugându-se componenta afirmării şi propagandei valorilor culturale locale. Pentru desfăşurarea activităţii specifice o atenţie deosebită este acordată nivelului valoric al prestaţiilor ce decurg

din obiectivele anterioare prin menținerea și îmbunătățirea capacității de abordare a unui repertoriu de nivel profesional maxim (adaptabilitatea la toate perioadele cultural-artistice), a pregătirii la standard profesional internațional, a capacității valorice și numerice a grupului de soliști, precum și a asigurării colaborării unor artiști de nivel și circulație naționale și la standardele profesionale naționale.

Filarmonica Brașov participă la proiectele elaborate de către autoritatea publică locală, asigurând baza tehnică și materială de care dispune instituția, fiind un bun colaborator, precum și un partener în cadrul proiectelor organizate de către autoritatea locală.

Scurt istoric:

În primul său concert, Societatea Filarmonică Brașoveană a prezentat, în data de 6 mai 1878, Uvertura la opera „Flautul fermecat” de Mozart și Simfonia a VI-a de Beethoven, sub bagheta lui Anton Brandner, considerat fondatorul și primul dirijor al acestei Societăți.

Acest concert a constituit de fapt inaugurarea stagiunilor permanente pe care Filarmonica Brașov le continuă și astăzi.

Societatea Filarmonică (*Kronstädter Philharmonische Gesellschaft*) a impulsionat, prin personalități marcante care au condus-o, viața muzicală a Brașovului, timp de 66 de ani.

Locurile de desfășurare a manifestărilor muzicale în Brașovul secolului XIX erau în primul rând sălile de festivități ale diferitelor hanuri. Capela orașului a constituit baza întregii vieți muzicale brașovene până în anul 1935, când a fost desființată.

Vechea Redută a fost reconstruită în anul 1894 din fondurile Băncii „*Kronstädter Allgemeine Sparkasse*”, cu destinația de sală de concerte (*Konzerthaus*). Noua sală a fost inaugurată la 11 noiembrie 1894, cu un concert susținut de Societatea Filarmonică și Asociația Corală Bărbătească, cu ocazia aniversării unui sfert de veac de activitate a capelmaestrului Anton Brandner la Brașov. Presa vremii sublinia excelenta acustică a sălii, motiv pentru care această sală va găzdui concertele Societății până după primul război mondial. După anul 1918, intră în circuitul concertelor simfonice și noua sală a cinematografului Appolo – lângă Hotelul nr. 1, („Astra”), o sală tip hală, cu două rânduri de balcoane.

În deceniile al III-lea și al IV-lea, concertele Societății se desfășoară și în frumoasa aulă a noului gimnaziu „Johannes Honterus” dotată cu orgă (actualmente clădirea maternității). Dar cea mai mare sală de concerte din Brașov a fost construită în anul 1909, prin contribuția populației, cu ocazia festivităților semicentenarului Asociației Corale Bărbătești din Brașov, o sală tip hală, din lemn cu o capacitate de 2.500 locuri care din păcate nu a rezistat în timp, căzând pradă incendiilor.

De-a lungul anilor, pe podiumul și la pupitrul Orchestrei Societății Filarmonice brașovene s-au perindat dirijori, soliști, compozitori, personalități de excepție care au susținut și o intensă activitate pedagogică, printre aceștia amintim prezența lui Johann Strauss în anul 1848, a lui Joseph Joachim și Johannes Brahms în 1878.

O etapă importantă în devenirea orchestrei simfonice a constituit-o prezența la pupitrul dirijoral a lui Anton Brandner.

Activitatea lui Anton Brandner, între anii 1878 și 1900, s-a caracterizat prin strădania sa de organizare a repertoriului de concert după model vienez. An de an a inclus tot mai multe lucrări simfonice care au contribuit la ridicarea nivelului muzical al orchestrei și publicului brașovean.

După moartea lui Anton Brandner, în anul 1900, postul de dirijor îl câștigă prin concurs prim-violonistul Capelei orășenești, Max Krause, originar din Leipzig, care va rămâne la pupitrul orchestrei până în anul 1917. Sub conducerea sa, repertoriul orchestrei se diversifică, viața de concert se amplifică, orchestra reușind să execute pagini dificile din literatura romantică.

Ultimii doi ani ai primului război mondial, vor întrerupe această activitate frenetică, iar viața muzicală din Brașov va pierde, prin moartea lui Max Krause, în 1917, și a lui Rudolf Lassel, în 1918, ca și prin plecarea lui Dima de la conducerea Reuniunii Române de gimnastică și cântări, pe cei mai buni muzicieni ai săi.

Activitatea Societății Filarmonice Brașovene se va relua de-abia în anul 1919 când brașoveanul Paul Richter este ales dirijor al Capelei și al Orchestrei Societății. Activitatea sa neobosită de compozitor, pianist și dirijor (1919 – 1935) va revigora în scurt timp viața muzicală brașoveană.

În acești 16 ani de directorat, Paul Richter invită la Brașov nume consemnate azi în paginile de istorie a muzicii, și anume Richard Strauss (1921), Felix von Weingartner (1923), George Enescu (1923, 1928, 1930), Edwin Fischer.

Paralel cu concertele simfonice și vocal-simfonice, Emil Honigberger organizează prima stagiune de muzică de cameră în cadrul societății „*Neue Zielgesellschaft*”, iar Viktor Bickerich inaugurează în anul 1924 ciclul de concerte estivale de muzică sacră, la Biserica Neagră.

Pentru menținerea unei vieți muzicale permanente în Brașov, în ultimii doi ani ai războiului, Societatea recurge tot mai des la programarea unor formații camerale, în concertele de abonament. Ultimul concert al Societății Filarmonice din Brașov a avut loc la 17 iulie 1944, având în program Uvertura la opera „Freischutz” de Weber, Concertul pentru violoncel și orchestră de Schumann și Simfonia a VIII-a de Schubert.

Paralel cu activitatea Societății Filarmonice din Brașov, în anul 1941, Dinu Niculescu și un grup de muzicieni români înființează Societatea Filarmonică Română care la data de 2 februarie 1945 devine Asociația „Filarmonica Română din Brașov” având președinte pe Tiberiu Brediceanu și ca dirijor pe Dinu Niculescu.

O parte din instrumentiștii Societății filarmonice desființate se vor integra în noua Asociație, creându-se astfel baza viitoarei Filarmonici de Stat.

După primul și singurul concert dat în anul 1945 (15 iunie), Filarmonica a reușit în anul următor să susțină 6 concerte simfonice.

Grupând în jurul ei un public crescând, Filarmonica, al cărei nume a devenit în luna octombrie 1964, Asociația Filarmonică „G. Dima” din Brașov, a reușit în anii următori, să-și lărgescă cadrele cu elementele profesionale, din ce în ce mai numeroase și să-și asigure colaborarea unor apreciați artiști, soliști și dirijori din țară sau străinătate.

Sprijinită de maestrul Mircea Bârsan, entuziast animator al vieții muzicale și stimulată de colaborarea unor mari dirijori ca George Georgescu și Constantin Silvestri, sub bagheta cărora a obținut succese trumfale, Filarmonica a făcut în anii următori progrese remarcabile.

Orchestra merita astfel, pe drept cuvânt, întreaga atenție pe care partidul și guvernul i- au acordat-o prin Decretul 156 din 15.IV.1949, transformând-o în Filarmonica de Stat „G. Dima” Brașov.

O latură însemnată a activității Filarmonicii „G. Dima” o constituie concertele de muzică populară prezentate de către orchestra „Miorița”, care din anul 1951 a fost trecută sub îndrumarea și coordonarea Filarmonicii.

Timp de două decenii marele dirijor Dinu Niculescu creează o orchestră considerată, prin anii 1962, 1963 „*cea mai bună orchestră simfonică din provincie*”.

Din 1970, Filarmonica Brașov organizează anual *Festivalul Internațional al Muzicii de Cameră*, unicul de acest gen din țară și printre puținele din Europa, festival care a ajuns în 2008 la cea de-a XXXVII-a ediție. În același an, din inițiativa și sub conducerea

maestrului I. Ionescu-Galați, a fost înființată Orchestra de Cameră a Filarmonicii Brașov. Încetându-și activitatea în anul 1999, din rațiuni economice, acest ansamblu cameral este reînființat începând cu ianuarie 2005, la inițiativa concert-maestrului Dănuț Manea.

În perioada 1973 – 1986, Directorul Filarmonicii Brașov a fost dirijorul Ilarion Ionescu-Galați, care a organizat și primul turneu peste hotare, fie aflându-se la pupitrul Orchestrei simfonice, fie la pupitrul Orchestrei de Cameră.

Cel ce a reluat ciclurile de concerte lecție pentru școlari și preșcolari, a promovat tinere talente alături de artiști de talie internațională și a reîntinerit orchestra angajând tineri absolvenți a fost dirijorul Ovidiu Dan Chirilă ce a ocupat funcția de Director al Filarmonicii Brașov în perioada 1996-2004.

Din luna februarie a anului 2007, până în anul 2010, funcția de Director coordonator a fost deținută de doamna Cecilia Doiciu, numită prin dispoziție de primar.

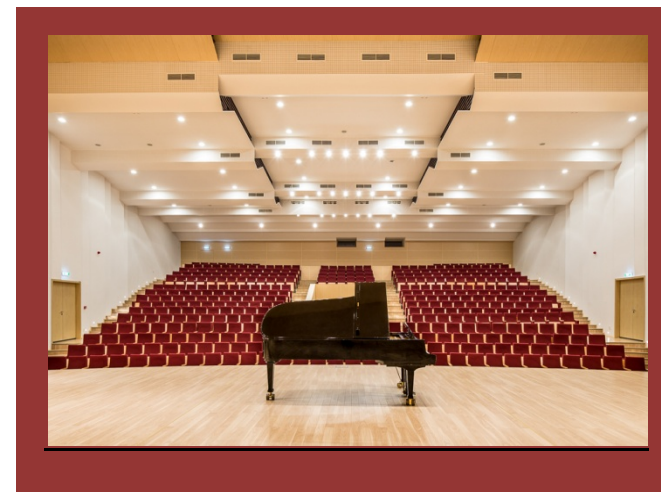
Din anul 2010 funcția de Director interimar este deținută de domnul Liviu Mateș, numit prin Dispoziția de Primar nr. 6262/18.08.2010.

Dintre muzicienii care s-au aflat de-a lungul anilor alături de Orchestra Filarmonicii Brașov amintim pe dirijorii *Horia Andreescu, Ion Baci, Edward Civjil, Sergiu Comisiona, Iosif Conta, Gheorghe Costin, Emanuel Elenescu, Mark Kadin, Misha Katz, Kiril Kondrasin, Alexandru Lăscăe, Cristian Mandeal, Cem Manzur, Nicolae Moldoveanu, Sabin Pautza, Petre Sbârcea, Emil Simon, Carlo Zecchi, Kurt Woss* și soliștii *Radu Aldulescu, Liliana Bizineche, Lola Bobescu, Dmitri Baskirov, Igor Bezrodnii, Marin Cazacu, Aldo Ciccolini, Li-Min-Cean, Mihail Fichtengolz, Valentin Gheorghiu, Ivry Gitlis, Dan Grigore, Wolfgang Güttler, Jean Jaques Kantorow, Rudolf Kerer, Patricia Kopacinskaia, Radu Lupu, Silvia Marcovici, Mihaela Martin, Vladimir Orlov, Stefan Ruha, Viktor Tretiakov, Mihaela Ursuleasa, Ion Voicu* și alții.

Situația prezentă:

Filarmonica Brașov, instituție cu o bogată tradiție muzicală, împlinește în primăvara acestui an 137 ani de activitate artistică. Activitate ce marchează viața muzicală a Brașovului prin evenimente deosebite și succese remarcabile, fiind una dintre cele mai vechi orchestre simfonice din România. Alături de orchestra Filarmonicii Brașov, numeroase personalități marcante ale culturii muzicale românești, precum și personalități de talie internațională, urcă pe scenă, încântând publicul cu excepționale lucrări din repertoriul mondial.

Filarmonica Brașov promovează valorile culturale autohtone, încurajază tinerele talente, asigură realizarea și exploatarea bunurilor culturale, a producțiilor artistice, precum și susținerea culturii brașovene.

În prezent, Filarmonica Brașov susține o bogată activitate concertistică în cadrul fiecărei stagiuni (concerte simfonice săptămânale, concerte educative organizate bilunar, stagiune camerală permanentă, Festivalul Internațional al Muzicii de Cameră – singurul de gen din România), având angajați instrumentiști de o reală valoare artistică, soliști de renume național și internațional: violonistul Florin Ionescu-Galați, violoncelistul Anton Niculescu, pianistul Horia Mihail și cvartetul de coarde „GAUDEAMUS”.

Astăzi, alături de Filarmonica Brașov își aduc din plin contribuția și dirijorii angajați Ovidiu Dan Chirilă și Cristian Oroșanu.

Filarmonica Brașov asigură desfășurarea concertelor și recitalurilor de muzică clasică, activitate ce se adresează publicului local cu scop de serviciu cultural și educațional permanent, precum și unui public potențial extern (din țară și din străinătate), în acest caz adăugându-se componența afirmării și propagandei valorilor culturale locale, respectiv naționale.

Filarmonica Brașov își desfășoară activitatea artistică la Sala Patria, situată pe Bl. 15 Noiembrie nr. 50A. Concertele simfonice au loc în Sala Mare, iar concertele camerale sunt susținute în Sala Muzicii de Cameră. Sediul administrativ se află pe str. Apollonia Hirscher nr. 10.

Funcționarea Filarmonicii Brașov este asigurată de către personalul de conducere, personalul de specialitate artistică și personalul de specialitate administrativă, organizat conform organigramei, pe compartimente funcționale.

Organigrama și statul de funcții al Filarmonicii Brașov pentru anul 2015, au fost aprobate prin HCL nr. 497/26.09.2014.

În statul de funcții valabil la momentul actual sunt aprobate 109 posturi, din care în prezent sunt ocupate 101 posturi, iar 8 posturi sunt vacante.

Personalul de conducere al Filarmonicii Brașov :

- Director general / Manager
- Șef Serviciu Artistic
- Contabil Șef
- Șef Serviciu Administrativ

Personalul executiv de specialitate artistică: **90 posturi**, din care:

- în Compartimentul Orchestră Simfonică: 78 posturi aprobate, 71 ocupate și 7 posturi vacante,
- în Compartimentul Secretariat Muzical / Bibliotecă: 3 posturi din care: 3 posturi ocupate,
- în Compartimentul Dirijori / Soliști Concertiști: 9 posturi aprobate, toate posturile fiind ocupate.

Personalul executiv de specialitate administrativă: **14 posturi**, din care:

- Compartiment Financiar / Contabilitate: 5 posturi din care 4 posturi ocupate și 1 post vacant,
- Compartiment Juridic / Resurse Umane: 2 posturi, ocupate,
- Compartiment Administrativ: 7 posturi, toate ocupate,
- Birou Manager: 1 post, ocupat.

Bugetul instituției pentru perioada 01.01.2014 - 31.12.2014 (conform execuției bugetare) este prezentat în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Categorii	Prevăzut (lei)	Realizat (lei)
1	2	3	4
1.	Venituri proprii (totalitatea surselor atrase)	261.000	277.000
2.	Subvenții/Alocații	3.865.000	4.019.000
3.	Surse atrase sponsorizari	0	82.000
4.	Total buget	4.126.000	4.378.000
5.	Cheltuieli materiale (întreținere și funcționare)	722.000	776.000
6.	Cheltuieli de capital: investiții	100.000	99.000
7.	Cheltuieli de personal	3.350.000	3.451.000

Sursa: Primăria Municipiului Brașov

Rezultă astfel capacitatea instituției de a încasa venituri proprii peste bugetul inițial estimat, dar și o suplimentare a nivelului alocațiilor de la bugetul local.

Sumele atrase din sponsorizări reprezintă 1,87% din total buget, iar faptul că acestea nu au fost inițial prevăzute denotă că nu există o politică unitară de atragere în mod constant, anual, de donații și sponsorizări.

Cheltuielile au cumulat un total de 4.326.000 lei, iar structura pe titluri bugetare denotă că ponderea cea mai mare aparține cheltuielilor de personal care au reprezentat 79,78% din cheltuieli, fiind urmate de cheltuielile materiale cu 17,94%, investițiile având o pondere de doar 2,28%.

Situația programelor artistice derulate în anul 2014:

Managementul de proiect						
Nr. ctr. prg.	Programul	Tipul proiectelor în cadrul fiecărui program	Denumirea proiectului <i>Titlul producției artistice</i>	Numărul de proiecte	Numărul de producții artistice/proiect	Numărul de beneficiari
I. PROGRAM MINIMAL						
1	"A 136- ^{ea} și 137- ^{ea} STAGIUNE CURENTĂ DE CONCERTE" <i>per.ian-dec.2014</i>	- proiecte mici	Educație prin muzica clasică -concert educativ Muzica de cameră -recital de muzică	1 1	6 23	2.159 1.638
		- proiecte medii	Muzica simfonică în concertele de joi -concert simfonic	1	35	12.438
		- proiecte mari	Muzica simfonică și sărbătorile la români -concert de Paște -concert de Crăciun	1	1 2	333 851
2	"A 4- ^a STAGIUNE ESTIVALĂ DE CONCERTE" <i>per.iul.-sept.2014</i>	- proiecte mari	Muzica simfonică pentru toți prin concerte în spații publice -concert simfonic estival in PIATA SFATULUI	1	2	2.150
TOTAL-AN 2014					69	19.569
TOTAL PROGRAM MINIMAL					69	19.569
II. ALTE PROGRAME						
	Promovarea pe plan național și internațional a valorilor artistice autohtone și universale	- proiecte mari	Concerte și recitaluri în deplasare și festivaluri / concursuri -în țară -SF.GHEORGHE -în străinătate -nedefinitivat -festivaluri / concursuri -FMC ed.XXXIX	1 1	3 7	925 592
TOTAL ALTE PROGRAME					10	1.517
TOTAL GENERAL PROGRAME an 2014					79	21.086

Sursa: Primăria Municipiului Brașov

În tabelul de mai jos este ilustrat un extras din Situația privind realizarea principalilor indicatori culturali și economici pentru anul 2014, respectiv:

CRITERII DE PERFORMANȚĂ - an 2014:			Realizari
1.	Cheltuieli pe spectator - total, din care:	lei	219,54
	-din subvenție		205,38
	-din venituri proprii / surse atrase		14,16
2.	Gradul de acoperire din venituri proprii/surse atrase a chelt.instituției	%	6,40
3.	Ponderea cheltuielilor de personal în totalul cheltuielilor	%	79,77
4.	Gradul de acoperire a salariilor din subvenție	%	100,00
5.	Gradul de creștere a veniturilor proprii în totalul veniturilor	%	128,07
6.	Numărul proiectelor proprii în cadrul programelor, din care:		79
	-la sediu		74
	-în afara sediului		5
7.	Numărul de spectatori, din care:		21.086
	-la sediu		18.011
	-în afara sediului (deplasări în afara sediului, în țară, etc)		3.075
8.	Participări la festivaluri, gale, concursuri, etc.	număr	2
9.	Proiecte realizate ca partener/coproducător	număr	3
10.	Indice de ocupare a sălilor la sediu	%	74,26
11.	Apariții în presa de specialitate - națională / internațională	număr (presa locală)	50
12.	Realizarea unor studii vizând cunoașterea categoriilor de beneficiari	număr	0

Sursa: Primăria Municipiului Brașov

Obiectivul principal al managerului pentru următorii 5 ani va fi **dezvoltarea Filarmonicii**, urmărind:

a) managementul resurselor umane:

- conducerea;
- personalul;
- atragerea personalului artistic pentru completarea posturilor vacante prin pensionarea unui număr foarte mare de salariați;

b) managementul economico-financiar:

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii);
- bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; cheltuieli de capital, cheltuieli de întreținere; cheltuieli pentru reparații capitale);

c) managementul administrativ:

- modificarea/completarea documentelor interne de organizare și funcționare;
- reglementări prin acte normative;

d) managementul de proiect:

- atragerea de fonduri pentru realizarea de proiecte culturale; De asemenea, managerul instituției va avea ca obiective:
- reconsiderarea strategiilor instituției și reconfigurarea acestora pe termen scurt și mediu;
- întărirea capacității instituționale și de administrare a programelor, acțiunilor și activităților culturale;
- îmbunătățirea dotării materiale, identificarea și asigurarea resurselor materiale în vederea desfășurării activității la un nivel tot mai ridicat;
- stabilirea concretă a priorităților Filarmonicii Brașov, în vederea creșterii nivelului cultural pe plan intern și extern;
- realizarea unor parteneriate cu alte instituții cu obiective asemănătoare, din țară și străinătate, cu instituții guvernamentale, autorități locale, etc., inițierea și dezvoltarea parteneriatelor public-privat;
- atragerea și menținerea în colectiv a unor artiști de valoare, angajați sau colaboratori, din rândul artiștilor consacrați;
- menținerea Filarmonicii în circuitul de valori contemporane pe plan național și inserarea ei la nivelul comunității europene;
- definirea și implementarea strategiei privind identificarea noilor segmente de public din rândul populației majoritare;
- atragerea și formarea unui public interesat de valorile culturale.

Opera Braşov

Instituția este înființată prin decizia 54088/1953 emisă de Sfatul popular Regional, sub denumirea de Teatrul Muzical Braşov, având sediul în Braşov, str. Operetei nr. 51.

Pe parcursul anilor denumirea s-a modificat astfel:

- Teatrul Liric începând cu anul 1996 prin HCL 61/01.04.2006.
- Opera Braşov, începând din anul 2001, prin HCL 196/04.06.2001.

Opera Braşov trece în subordinea Consiliului Local Braşov în anul 1994 conform Deciziei Consiliului Judeţean Braşov nr. 33/1994, emisă în baza HG 710/1993 de modificare și completare a HG 811/1992, privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii. Conform HCL 120/2007 emisă în baza OG 21/2007 privind instituțiile și companiile de spectacole sau concerte, Opera este încadrată ca instituție de spectacole de repertoriu.

Obiectivele instituției:

Opera Brasov realizează și participă la programe și proiecte culturale cu caracter național și internațional de genul: festivaluri, concursuri, workshop-uri, proiecte europene, diverse proiecte cu caracter aniversar / omagial, proiecte cu caracter cultural-educational.

În calitate de instituție publică și profesionistă de spectacole Opera Braşov are ca obiectiv principal promovarea valorilor din domeniul artei spectacolului de opera, operetă și balet, spectacole pentru copii, din repertoriul național și universal.

Un alt obiectiv major îl constituie perfecționarea continuă a calității spectacolelor și satisfacerea nevoii de consum cultural al publicului spectator precum și creșterea accesului publicului la spectacole.

Situația prezentă:

Opera Brașov este o instituție profesionistă publică de cultură, cu personalitate juridică, funcționând sub autoritatea și finanțarea Consiliului Local și Primăriei Brașov. Finanțarea se realizează, de asemenea, din venituri proprii precum și din alte surse.

Opera face parte din sistemul instituțiilor de importanță locală și județeană, desfășurându-și activitatea în conformitate cu prevederile legislației specifice în vigoare, prevederile O.G. nr. 21/2007 privind instituțiile și companiile de spectacole sau concerte, precum și desfășurarea activității de impresariat artistic, cu modificările și completările ulterioare și cele ale Regulamentului de organizare și funcționare.

Opera Brașov funcționează ca instituție publică de repertoriu având un colectiv artistic permanent care susține activitatea stagiunilor de spectacole, conformându-se sub acest aspect prevederilor specifice elaborate de către Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului și, de asemenea, personal tehnic și administrativ necesar pentru realizarea de producții artistice.

Opera Brașov dispune de un repertoriu constant anual, care include în jur de 31 de titluri diferite (operă, operetă, balet și spectacole pentru copii).

Opera Braşov îşi desfăşoară activitatea pe baza unui program cultural. Acest program determină repertoriul, componenţa distribuţiei, colaborările, organizarea concretă a activităţii, bugetul.

Activităţile curente ale Operei Braşov ” sunt următoarele:

- a) stagiunea permanentă de spectacole;
- b) realizarea de spectacole, producţii noi;
- c) recitaluri susţinute în diferite locaţii, altele decât sediul instituţiei;
- d) colaborarea cu alte instituţii de specific din ţară şi/sau din străinătate;
- e) spectacole cu caracter de eveniment;
- f) festivalul Internaţional de Operă, Operetă şi Balet, aflat la a XII a ediţie.

Structura de conducere este asigurată de:

- a) Manager- ordonator terţiar de credite, coordonează activitatea instituţiei.
- b) Director artistic - asigură coordonarea şi realizarea din punct de vedere artistic a programelor.
- c) Contabil şef - asigură activitatea financiar - contabilă a instituţiei.
- d) Şefi servicii, şefi birouri, şefi formaţie de muncitori – coordonează activitatea serviciilor, birourilor, formaţiilor din cadrul instituţiei.

Structura de producţie sau operaţională în cadrul căreia se regăsesc componentele primare şi anume posturi, funcţii, servicii, birouri, ateliere, tehnic de scenă este structurată pe niveluri ierarhice şi relaţii organizatorice.

Managementul resurselor umane:

- conducere instituţie – manager
- personal artistic – 127 posturi
- personal tehnic – 36 posturi
- personal administrativ - 24 posturi

Total instituţie 188 posturi.

Bugetul instituției pentru perioada 01.01.2014 - 31.12.2014 este ilustrat în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Categorii	Prevăzut (mii lei)	Realizat (mii lei)
1	2	3	4
1.	Venituri proprii (totalitatea surselor atrase)	340	409
2.	Subvenții/Alocații	6.002	5.957
3.	Subvenție Festival	80	80
4.	Total buget venituri	6.422	6446
5.	Cheltuieli cu bunuri și servicii (realizare, întreținere decoruri, costume etc; întreținere și	1.407	1.367
6.	Cheltuieli de personal	5.015	5.010
7.	Total buget cheltuieli	6.422	6.377

Sursa: Primăria Municipiului Brașov

Indicatorii aferenți sunt prezentați în tabelul de mai jos:

Categorii	Prevăzut	Realizat
• gradul de acoperire din surse atrase și/sau din venituri proprii a cheltuielilor instituției (%)	5,29%	6,41%

• numărul de spectatori, din care:	21.000	29.116
* la sediu	19.000	22.445
* recitaluri și prestații artistice	2.000	6.671
• numărul proiectelor proprii în cadrul programelor, din care:	97	109
* la sediu	60	62
* în cadrul Festivalului	4	4
* în aer liber	1	1
* recitaluri și alte prestații	32	42
• ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor:	79,41%	78,56%
• gradul de acoperire a salariilor din subvenție (%):	100 %	100%
• indicele de ocupare al sălii %	90 %	98,70 %

Sursa: Primăria Municipiului Brașov

Obiectivul principal pentru următorii 5 ani, va fi **dezvoltarea Operei Brașov**, urmărind:

a) managementul resurselor umane:

- conducerea,
- personalul,
- atragerea personalului artistic pentru completarea posturilor vacantate prin pensionarea unui număr foarte mare de salariați;

b) managementul economico-financiar:

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii)
- bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; cheltuieli de capital, cheltuieli de întreținere; cheltuieli pentru reparații capitale)

c) managementul administrativ:

- modificarea/completarea documentelor interne de organizare și funcționare

- reglementări prin acte normative

d) managementul de proiect:

- atragerea de fonduri pentru realizarea de proiecte culturale De asemenea, managerul instituției va avea ca obiective:
- reconsiderarea strategiilor instituției și reconfigurarea acesteia pe termen scurt și mediu;
- întărirea capacității instituționale și de administrare a programelor, acțiunilor și activităților culturale;
- îmbunătățirea dotării materiale, identificarea și asigurarea resurselor materiale în vederea desfășurării activității la un nivel tot mai ridicat;
- stabilirea concretă a priorităților Operei Brașov, în vederea creșterii nivelului cultural pe plan intern și extern;
- realizarea unor parteneriate cu alte instituții cu obiective asemănătoare, din țară și străinătate, cu instituții guvernamentale, autorități locale, etc., inițierea și dezvoltarea parteneriatelor public-privat;
- atragerea și menținerea în colectiv a unor artiști de valoare, angajași sau colaboratori, din rândul artiștilor consacrați;
- menținerea Operei Brașov în circuitul de valori contemporane pe plan național și inserarea ei la nivelul comunității europene;
- definirea și implementarea strategiei privind identificarea noilor segmente de public din rândul populației majoritare;
- atragerea și formarea unui public interesat de valorile culturale.

Teatrul pentru Copii „Arlechino”

A fost înființat în anul 1949, funcționând ca secție a TEATRULUI DRAMATIC din Brașov.

Începând cu anul 1991 a devenit instituție profesionistă independentă și trece în subordinea Consiliului Local Brașov în anul 1994 conform Deciziei Consiliului Județean Brașov nr.33/1994, emisă în baza HG 710/1993 de modificare și completare a HG 811/1992, privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii . Conform HCL 119/2007 emisă în baza OG 21/2007 privind instituțiile și companiile de spectacole sau concerte, Teatrul pentru copii Arlechino este încadrat ca instituție de spectacole de repertoriu.

Finanțarea Teatrului Pentru Copii „Arlechino” se realizează din venituri proprii și din subvenții acordate de la bugetul de local, prin bugetul municipiului Brașov.

Obiectivele instituției:

Teatrul „Arlechino” realizează și participă la programe și proiecte culturale cu caracter național și internațional de genul: festivaluri, concursuri, workshop-uri, proiecte europene, diverse proiecte cu caracter anivesar/ omagial, proiecte cu caracter cultural-educational.

În calitate de instituție publică și profesionistă de spectacole Teatrul „Arlechino” are ca obiectiv principal promovarea valorilor din domeniul artei spectacolului de papuși și marionete, din domeniul scrierilor literare de profil - autohtone și universale, contribuția la educarea și formarea conștiinței copiilor, a responsabilizării acestora pe plan național și internațional.

Un alt obiectiv major îl constituie perfecționarea continuă a calității spectacolelor și satisfacerea nevoii de consum cultural al publicului spectator precum și creșterea accesului publicului la spectacole.

Datorită nivelului artistic deosebit de ridicat a dobândit pe parcursul anilor o serie de succese, atât pe plan național cât și internațional. Astfel, prin participarea la Festivalurile Naționale de la București, Bacău, Brăila, Cluj-Napoca, Constanța, Sinaia, Timișoara, Bistrița-Năsăud, Botoșani, etc., s-au obținut numeroase premii de prestigiu. Participările la Festivalurile Internaționale din străinătate, în țări precum: Polonia, Croația, Franța, Belgia, Spania, Italia, Republica Moldova, Danemarca, Cehia, Israel, Serbia, Mexic etc. au confirmat de asemenea, capacitatea artistică și valoarea spectacolelor Teatrului Pentru Copii „Arlechino”.

Din anul 1949, Teatrul Pentru Copii „Arlechino” s-a afirmat ca instituție culturală de renume, inițiind și desfășurând proiecte și programe culturale – educaționale, susținute în primul rând prin spectacolele de teatru oferite publicului larg.

Situația prezentă:

Teatrul Pentru Copii „Arlechino” este o instituție profesionistă publică de cultură, cu personalitate juridică, funcționând sub autoritatea și finanțarea Consiliului Local și Primăriei Brașov. Finanțarea se realizează, de asemenea, din venituri proprii precum și din alte surse.

Teatrul face parte din sistemul instituțiilor de importanță locală și județeană, desfășurându-și activitatea în conformitate cu prevederile legislației specifice în vigoare, prevederile O.G. nr. 21/2007 privind instituțiile și companiile de spectacole sau concerte, precum și desfășurarea activității de impresariat artistic, cu modificările și completările ulterioare și cele ale Regulamentului de organizare și funcționare.

Teatrul Pentru Copii „Arlechino” funcționează ca instituție publică de repertoriu având un colectiv artistic permanent care susține activitatea stagiunilor de spectacole, conformându-se sub acest aspect prevederilor specifice elaborate de către Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului și de asemenea, personal tehnic și administrativ necesar pentru realizarea de producții artistice.

Teatrul Pentru Copii „Arlechino” dispune de un repertoriu constant anual, care include în jur de 35 de titluri diferite, cu o bogată diversificare, structurată pe marile teme ale literaturii românești culte și populare, cât și pe piese de referință ale literaturii universale clasice și contemporane.

În prezent, spectrul repertorial include atât spectacole adresate copiilor cât și tineretului/adulților, având mijloace foarte diversificate de expresie: animație cu păpuși, măști, actorie „la vedere”, pantomimă, dans, teatru de umbre sau balet al formelor de

animatie, spectacole interactive (cu sau fără text),sau spectacole realizate prin metisajul artei animației cu alte forme de spectacol (spectacole sincretice).

Teatrul Pentru Copii „Arlechino” își desfășoară activitatea pe baza unui program cultural . Acest program determină repertoriul, componența distribuției, colaborările, organizarea concretă a activității, bugetul.

Activitățile curente ale Teatrului Pentru Copii „Arlechino” sunt următoarele:

- a) stagiunea permanentă de spectacole;
- b) realizarea de spectacole, producții noi;
- c) realizarea de prestații artistice prin prezentarea spectacolelor din repertoriu la solicitarea autorităților locale, a altor instituții sau ale terților interesați;
- d) colaborarea cu alte instituții de specific din țara și/sau din străinătate ;
- e) spectacole cu caracter de eveniment;
- f) realizarea în atelierele proprii de creație a costumelor de carnaval pentru copii, destinate închirierii acestora pentru serbări, carnavaluri, etc.

Datorită nivelului artistic deosebit de ridicat a dobândit pe parcursul anilor o serie de succese, atât pe plan național cât și internațional. Astfel , prin participarea la Festivalurile Naționale de la București,Bacău,Brăila,Cluj-Napoca, Constanța, Sinaia, Timișoara, Bistrița-Năsăud, Botoșani,etc.,s-au obținut numeroase premii de prestigiu. Participările la Festivalurile Internaționale din străinătate, în țări precum: Polonia, Croația, Franța, Belgia, Spania, Italia, Republica Moldova, Danemarca, Cehia, Israel, Serbia, Mexic etc., au confirmat de asemenea, capacitatea artistică și valoarea spectacolelor Teatrului Pentru Copii „Arlechino”.

Din anul 1949, Teatrul Pentru Copii „Arlechino” s-a afirmat ca instituție culturală de renume, inițiind și desfășurând proiecte și programe cultural – educaționale, susținute în primul rând prin spectacolele de teatru oferite publicului larg.

Teatrul Pentru Copii „Arlechino” Brașov în perioada 2010 – 2014 a participat la mai multe festivaluri, astfel:

2010

- ❖ Festivalul Internațional „Gala Internațională a Teatrelor de Păpuși „Licurici 65”, ediți a IV- a” 7-15 oct.2010 - cu spectacolul „Povestea omulețului alb- Asmodee”;

2011

- ❖ Festivalul de teatru pentru copii și tineret Cernavodă, ediția a 3-a, 01- 03 mai 2011- cu spectacolul „Alina și Gâscănelul”.

- ❖ Festivalul Internațional al Teatrelor de Păpuși și Marionete “PUCK” 2011, editia a 10-a, 17-21 octombrie 2011 - cu spectacolul “Aladin și lampa fermecată”

2012

- ❖ Festivalul Internațional de păpuși Robert Schuman Eurofest 07-12 mai 2012 - cu spectacolul „Aladin și lampa fermecată”
- ❖ Festivalului Internațional de Păpuși "Golden Sparkl" Serbia, ediția a 14-a, 13- 19 mai 2012 - cu spectacolul „Aladin și lampa fermecată”
- ❖ Festivalul Internațional de Arta Animației Euromarionete 2012 - Arad, 19-20 mai 2012 - cu spectacolul „Aladin și lampa fermecată”.
- ❖ Festivalul de Vară „Teatru, Stradă și Copil”, ediția a II-a, 19 mai - 16 sept 2012, București - cu spectacolul „Frumoasa Rapunzel”
- ❖ Festivalul Internațional de Teatru „Povești ” ediția a VII-a, 03 - 07 octombrie 2012, la Teatrul de Păpuși „Prichindel” Alba-Iulia - cu spectacolul „Frumoasa Rapunzel”
- ❖ Festivalul Internațional al Teatrelor de Păpuși și Marionete “Puck” 15 - 19 octombrie 2012, Cluj- cu spectacolul „Frumoasa Rapunzel” care a obținut „Premiul pentru expresivitatea relației actor – păpușă - obiecte și material sonor”
- ❖ Festivalul Internațional de Animație „Gulliver” Galați, ediția a XX-a, 19 -23 nov. 2012 – cu spectacolul „Frumoasa Rapunzel”
- ❖ Festivalul Internațional al Teatrului de Animație „Bucurii Pentru Copii. Spectacole de Colecție” ediția a 8-a, 22 nov. - 01 dec. 2012 - Teatrul de Animație Țândărică București. Teatrul Arlechino a fost premiat în cadrul festivalului cu “Premiul pentru pitorescul personajelor și calitatea muzicală a spectacolului Frumoasa Rapunzel”

2013

- ❖ Festivalul Internațional de Arta Animației Euromarionete 2013, ediția a XIV-a , Arad, 19-20 mai 2013 - cu spectacolul „Pinocchio”.
- ❖ Festivalul de Vară „Teatru, Stradă și Copil”, ediția a III-a, 9 -17 iulie 2013, Teatrul Țândărică București - cu spectacolul „Cenușăreasa”
- ❖ Festivalul Internațional de Teatru „POVEȘTI” ediția a VIII-a 02 - 06 oct 2013, la Teatrul de Păpuși „Prichindel”Alba-Iulia - cu spectacolul “Pinocchio”
- ❖ Festivalul Internațional al Teatrelor de Păpuși și Marionete “Puck” 2013, editia a 12-a, 14-18 oct 2013 - cu spectacolul „Dragostea celor trei portocale”

- ❖ Festivalul Internațional de Animație „Gulliver” Galați, ediția a XXI-a, 14 -16 nov 2013 – cu spectacolul „Dragostea celor trei portocale”. Teatrul Arlechino a fost premiat în cadrul festivalului cu Premiul pentru scenografie doamnei Ildiko Luckacsy pentru spectacolul „Dragostea celor trei portocale”.

2014

- ❖ Festivalul Internațional de Arta Animației Euromarionete 2014, ediția a XV-a , Arad 05-11 mai 2014 - cu spectacolul „Păcală în satul lui”.
- ❖ Festivalul „Puppet Occupy Streets” organizat de Teatrul pentru Copii și Tineret “Colibri” Craiova, 25 august – 1 septembrie 2014, în cadrul căruia, Teatrul Arlechino a beneficiat de Stand Expozițional scenografic pentru scene principale din 9 spectacole.
- ❖ Festivalul Național de Teatru pentru Copii “Cărăbuș” Brăila, ediția 1, 13-16 august 2014 – cu spectacolul „Rățușca cea urâtă”
- ❖ Festivalul Internațional de Teatru pentru Copii „100, 1.000, 1.000.000 de Povești”, Teatrul Ion Creangă București, ediția a X-a, 27sept. – 4 oct. 2014 – cu spectacolul „Fluierul fermecat”
- ❖ Festivalul Internațional al Teatrelor de Păpuși și Marionete “Puck” 2014, ediția a 13-a, 13 - 15oct. 2014 - cu spectacolul „Fluierul fermecat” unde s-a obținut premiul de interpretare pentru rolul Sfetnicului din spectacolul „Fluierul fermecat”.
- ❖ Participare la Festivalul Internațional al Teatrului de Animație „Bucurii Pentru Copii. Spectacole de Colecție” ediția a 10-a, 16 -17 nov.2014 - Teatrul de Animație Țândărică București unde s-a obținut „Premiul de excelență pentru corpul tehnic în animația românească pe anul 2014”
- ❖ Participare la Festivalul Internațional de Animație „Gulliver”Galați, ediția a XXI- a, 12 -14 noiembrie 2014 – cu spectacolul „Fluierul fermecat”

Organigrama și statul de funcții al Teatrului Pentru Copii ”Arlechino” pentru anul 2015, au fost aprobate prin HCL nr. 498/26.09.2014.

În statul de funcții valabil la momentul actual, sunt aprobate **30 posturi**, din care în prezent sunt ocupate 27 posturi, iar 3 posturi sunt vacante.

Personalul de conducere al Teatrului Pentru Copii „Arlechino”:

- Director / Manager
- Contabil Șef

- Șef Serviciu Artistic/Creație
- Șef Serviciu Contabilitate /Marketing/R.U.

Numărul total de posturi al instituției, respectiv cele 30 posturi, sunt distribuite astfel:

- 2 posturi - COMPARTIMENT MANAGEMENT
- 13 posturi - SERVICIUL ARTISTIC/CREAȚIE
- 7 posturi - COMPARTIMENT TEHNIC/ DESERVIRE SCENĂ
- 8 posturi - SERVICIUL CONTABILITATE/MARKETING /R.U.

**NOMENCLATOR PRIVIND PRINCIPALII INDICATORI ECONOMICI
realizați pe anul 2014**

INDICATOR	PROPUȘI	REALIZATI IN 2014
<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
1.PERSONAL	30	30
a)Numar de personal conform statului de functii aprobat,din	30	30
-personal conducere		
-personal artistic	12	12
-personal tehnic-muncitori	7	7
-personal administrativ	8	8
2.VENITURI TOTALE , din care: mii lei	1005	993
-venituri proprii	148	161
-subventii	857	832
3.CHELTUIELI TOTALE, din care: mii lei	850	759

-Cheltuieli de personal, inclusiv colaboratori	739	645
-Cheltuieli de intretinere si functionare	111	114
-Cheltuieli pentru RK	0	0
-Cheltuieli de capital	0	0
4.CHELTUIELI pe SPECTATOR , din care: mii lei	47,86	36,80
-din subventie	40,81	30,75
-din venituri proprii	7,05	6,05
5.GRADUL de acoperire din venituri proprii a cheltuielilor institutiei(%)	14,73	16,43
6.PONDEREA cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor(%)	66,67	66,53
7.GRADUL de acoperire a salariilor din subventie (%)	100,00	100,00
8.GRADUL de crestere,fata de propunri, a veniturilor proprii in totalul veniturilor(%)	77,84	74,93

Sursa: Primăria Municipiului Braşov

În tabelul alăturat este ilustrat un extras din Situația privind realizarea principalilor indicatori culturali și economici la Teatrul pentru copii „Arlechino” Brașov pentru anul 2014:

Managementul de proiect (modul de efectuare cf.ctr.de management)						
Nr. ctr. prg.	Programul	Tipul proiectelor in cadrul fiecarui program	Denumirea proiectului <i>Titlul productiei artistice</i>	Numarul de proiecte	Numarul de productii artistice/proiect	Numarul de beneficiari
I. PROGRAM MINIMAL						
1	STAGIUNEA CURENTA <i>per.ian-dec.2014</i>	- proiecte mici	Reluări 31 titluri <i>(conform Prg.min)</i>	1	244	19.025
		- proiecte medii	Refaceri 4 titluri GULLIVER IN TARA PAPUSILOR CROITORASUL CEL VITEAZ GALOSUL FERMECAT MICUL MUCK	1	4	354
		- proiecte mari	Premiere 2 titluri FRUMOASA, BESTIA SI FLOAREA PURPURIE CINE A FURAT FULGII DE NEA ?	1	2	546
2	STAGIUNEA ESTIVALA	- proiecte mari	Reluări 5 titluri <i>(conform Prg.min)</i>	1	5	573
TOTAL - an 2014 din care:						
<i>-la sediu</i>					255	20.498
<i>-in afara sediului (la crese, gradinite, scoli, etc.-din Brasov)</i>					198	17.753
					63	2.745
II. ALTE PROGRAME						
	Promovarea pe plan national si international a valorilor artistice autchtone și universale	- proiecte mici	1. Deplasari in afara Brasovului -Sacele -Alte loc.la cerere	1	8	1.023
			2. Proiecte diverse -Expozitie papusi-CRAIOVA	1	X	500
		proiecte mari	Festivaluri internationale in tara si strainatate -in tara ARAD; BRAILA ; CLUJ.GALATI; T.I.CREANGA-BUC; T.TANDARICA-BUC;	1	7	2030
			Spectacole eveniment	1	10	2580
TOTAL ALTE PROGRAME					25	6.133
TOTAL GENERAL PROGRAME an 2014					280	26.631

Sursa: Primăria Municipiului Brașov

Obiectivul principal pentru următorii 5 ani, va fi **dezvoltarea Teatrului Pentru Copii „Arlechino”**, urmărind:

a) managementul resurselor umane:

- conducerea;
- personalul;
- atragerea personalului artistic pentru completarea posturilor vacante prin pensionarea unui număr foarte mare de salariați;

b) managementul economico - financiar:

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii);
- bugetul de cheltuieli (personal: contracte de muncă/convenții/contracte încheiate în baza legilor speciale; bunuri și servicii; cheltuieli de capital, cheltuieli de întreținere; cheltuieli pentru reparații capitale);

c) managementul administrativ:

- modificarea/completarea documentelor interne de organizare și funcționare;
- reglementări prin acte normative;

d) managementul de proiect:

- atragerea de fonduri pentru realizarea de proiecte culturale

De asemenea, se dorește:

- reconsiderarea strategiilor instituției și reconfigurarea acesteia pe termen scurt și mediu;
- întărirea capacității instituționale și de administrare a programelor, acțiunilor și activităților culturale;
- îmbunătățirea dotării materiale, identificarea și asigurarea resurselor materiale în vederea desfășurării activității la un nivel tot mai ridicat;
- stabilirea concretă a priorităților Teatrului Arlechino Brașov, în vederea creșterii nivelului cultural pe plan intern și extern;
- realizarea unor parteneriate cu alte instituții cu obiective asemănătoare, din țară și străinătate, cu instituții guvernamentale, autorități locale, etc., inițierea și dezvoltarea parteneriatelor public-privat;
- atragerea și menținerea în colectiv a unor artiști de valoare, angajați sau colaboratori, din rândul artiștilor consacrați;
- menținerea Teatrului Pentru Copii Arlechino în circuitul de valori contemporane pe plan național și inserarea ei la nivelul comunității europene;
- definirea și implementarea strategiei privind identificarea noilor segmente de public din rândul populației majoritare;
- atragerea și formarea unui public interesat de valorile culturale.

Muzee

În municipiul Braşov se află cinci muzee: Muzeul Judeţean de Istorie, Muzeul de Artă, Muzeul de Etnografie, Casa Mureşenilor şi Muzeul Primei Şcoli Româneşti. Braşovul oferă propriei comunităţi, respectiv turiştilor, posibilitatea să îi descopere trecutul şi valorile patrimoniale sau artistice prin intermediul mai multor muzee şi puncte de vizitare. Acestea sunt în subordinea mai multor entităţi, persoane juridice de drept public sau privat. Înainte să trecem la istoricul şi detalierea acestora vom prezenta structura actuală, cu subordonări şi localizări.

Consiliul Judeţean Braşov

Muzeul de Istorie Braşov - Casa Sfatului, Bastionul Ţesătorilor, Bastionul Graft

Muzeul de Etnografie Braşov - Muzeul Etnografic Braşov, Muzeul Civilizaţiei Urbane Braşov, Muzeul Etnografic Săcele, Muzeul Etnografic Rupea

Muzeul de Artă Braşov

Muzeul „Casa Mureşenilor” Braşov - Casa Mureşenilor, Casa Ştefan Baci

Centrul Cultural Reduta - Turnul Artelor

SC Consilprest SRL Braşov (societate cu acţionar unic - Consiliul Judeţean Braşov)

Bastionul Postăvarilor, Turnul Lemnarului, Turnul Alb, Turnul Negru, Turnul Vânătorilor

Biserica Ortodoxă Română - Protopopiatul Braşov

Muzeul Prima Şcoală Românească - Muzeul Prima Şcoală Românească, Muzeul Junii Braşovului, Muzeul ExLibris, Muzeul Tudor Ciorte (toate aceste puncte de vizitare funcţionează în incinta complexului Biserica Sf. Nicolae Braşov)

Biserica Evanghelică CA Braşov

Biserica Neagră - acces în biserică şi la colecţiile de covoare orientale contra cost

Sinagoga Neologă Braşov - Ashkenazi

Sinagoga Neologă Braşov - acces contra cost

Scurt istoric al muzeelor braşovene

Prima colecție muzeală publică din Braşov (1908), se realizează pe baza donațiilor unor colecționari sași. Aceste donații stau la baza Muzeului Săsesc al Țării Bârsei, fondat de Julius Teutsch (1867-1936), un pasionat colecționar de artă populară. Muzeul Săsesc al Țării Bârsei se îmbogățește în perioada interbelică prin donații particulare și publice, precum colecția Gimnaziului „Honterus” din Braşov, ce ilustrează civilizația, cultura și arta sașilor din Braşov și din Țara Bârsei.

În anul 1937, prin aportul unor cărturari români care au întreprins cercetări și achiziții, îndeosebi de obiecte etnografice și de artă populară românească, se înființează Muzeul Asociației Culturale ASTRA, care se afla în aceeași clădire cu Biblioteca Astra, prima bibliotecă publică a orașului.

Prin reunirea colecțiilor Muzeului Săsesc al Țării Bârsei și cele ale Muzeului Asociației Culturale ASTRA, se constituie Muzeul Regional Braşov (1949-1950). În anul 1949 apare secția de artă a Muzeului Regional. La 15 februarie 1950 s-a deschis la etajul Casei Sfatului prima expoziție de artă plastică, iar din 1 martie 1970 muzeul de artă funcționează în actuala locație din Bulevardul Eroilor. În anul 1967 se creează Secția de etnografie în cadrul Muzeului Regional. În anul 1968 se deschide publicului Muzeul Casa Mureșenilor din Piața Sfatului.

Fostul Muzeu Regional Braşov se redenumeste în Muzeul Județean Braşov după reforma administrativă care duce la dispariția regiunilor, înlocuite cu județe.

Muzeul Județean Braşov se desființează în anul 1990 prin desprinderea din vechiul trunchi a trei noi muzee distincte, autonome: Muzeul de Istorie Braşov, Muzeul de Artă Braşov și Muzeul de Etnografie Braşov. Această mișcare de secesiune este completată în anul 1998 prin apariția Muzeului „Casa Mureșenilor” Braşov.

Independent de eforturile publice/de stat de muzeificare, în zona Braşovului mai există inițiative religioase, comunitățile ortodoxă, evanghelică și evreiască, deschizând propriile puncte de vizitare contracost, de tip muzeal.

Muzeul de Istorie Braşov

Muzeul de istorie îşi are expoziţia de bază în Casa Sfatului - clădire simbol a oraşului, alături de Biserica Neagră. Muzeul are cea mai mare colecţie de bunuri culturale de patrimoniu dintre toate muzeele din oraş. Acesta desfăşoară mai multe şantiere arheologice în oraş şi judeţ (Râşnov, Racoş), şi acordă descărcare de sarcină arheologică pentru orice obiectiv - monument istoric sau construcţie nouă.

Infrastructura acestui muzeu deţine Casa Sfatului din Piaţa Sfatului, Bastionul Ţesătorilor şi Bastionul Graft. Expoziţia permanentă din Casa Sfatului descrie evoluţia comunităţii braşovene din cele mai vechi timpuri până la 1918. Mijloacele tehnice de expunere sunt depăşite de evoluţia tehnologică actuală şi necesită modernizare. Expoziţia permanentă de la Bastionul Ţesătorilor conţine macheta oraşului (cu cele două componente ale ei - cetatea şi cartierul Şchei) precum şi un istoric al armamentului medieval. În curtea interioară a Bastionului au loc frecvente concerte şi evenimente culturale artistice, bine primite de public. Bastionul Graft este de dimensiuni mai mici şi expoziţia permanentă necesită modernizare.

Deși este muzeul cu cei mai mulți angajați dintre toate muzeele orașului, raportul dintre personalul de specialitate și cel tehnic-administrativ este net în favoarea celui din urmă. Se impune cu necesitate angajarea de noi specialiști, pregătiți să răspundă provocărilor specifice noului mileniu.

Muzeul a avut și are colaborări internaționale, editează publicații și are experți atestați de Ministerul Culturii. Are cea mai bună perspectivă dintre toate instituțiile de cultură, fiind singura condusă de un manager ce a inițiat un festival certificat european, în paralel redactor șef al uneia dintre cele mai importante reviste de popularizarea istoriei din România (**Revista Astra**).

Muzeul de Etnografie Brașov

Acest muzeu avea la Brașov la început doar un mic spațiu, în actualul sediu central (Bulevardul Eroilor, nr. 21 A), care s-a extins, ajungând să aibă în prezent pentru expoziția de bază și cele temporare, precum și pentru spațiile administrative aproape 500 de metri pătrați.

Sediul din Brașov nu era însă cel mai vechi, fiindcă paradoxal începuturile au fost puse la Săcele și Rupea. Muzeul Etnografic Săcele este în prezent o filială a celui brașovean, însă el s-a constituit din 1962 în fosta Casa a Dijmelor, monument istoric din zona metropolitană, atestat de la 1543. Acesta a avut un profil strict etnografic de la începuturi, iar între 1996-2001 a beneficiat de reparații, rezultând un interesant muzeu cu 8 sali ce au 225 m p, iar o parte din obiecte sînt expuse în curte.

Filiala din Rupea, ce poartă în prezent numele lui Gh. Cernea este însă cea mai veche, fiind deschisă din 1957, iar după ce este schimbat spațiul se ajunge ca cel din prezent să aibă 365 mp. După restaurarea încheiată în 2008 a fost considerat de ICOM cel mai bun muzeu din România pentru anul respectiv.

Ultimul dintre ele, **Muzeul Civilizației Urbane a Brașovului**, cea de a treia filială, ilustrează modul de viață al locuitorilor din mediul urban de-a lungul a trei secole, fiind primul și unicul din România de acest tip. Este unicul din Brașov la standarde internaționale, din păcate doar ca muzeu de colecție și mai puțin înglobând noile tehnologii. Clădirea cu 4 etaje, cu tot cu subsol, este monument istoric de clasă A, având o valoare deosebită prin faptul că este plasat în Piața Sfatului. Urmele arheologice o atestă din secolul XIII, ea fiind refăcută la 1566, având pictură pe perete de secol XVII-XVIII, ce a fost scoasă la lumină după un laborios proces de refacere a întregii clădiri între 1991-2009, muzeul fiind deschis în 2010.

Cele patru muzee au separat și un spațiu pentru depozite, pe Strada Bălcescu, spațiu împărțit și cu Muzeul de artă și de istorie, instituții de sine stătătoare. Toate cele 4 muzee reunite administrativ sub titulatura de Muzeul de Etnografie au chioșcuri cu vânzare, materiale promoționale proprii, în mai multe limbi străine, produse culturale ale muzeului și Brașovului, iar cel mai nou dintre ele deține la mansardă și o sală pentru expoziții temporare, una dintre cele mai frumoase ale orașului.

După repetate restructurări de personal și reduceri de bugete muzeul are în prezent 23 de angajați, dintre care doi cercetători, precum și 5 muzeografi.

Patrimoniul muzeului, de peste 21.256 obiecte, este structurat pe următoarele colecții: textile și port popular, lemn, metal, ceramică, sticlă, ouă încondeiate, jucării, fotografii de epocă, documente; muzeul deține o bibliotecă de specialitate (3674 volume), o arhivă foto (15000 negative alb-negru, 2600 diapozitive color), arhivă audio-video (1000 casete). În cadrul programelor pedagogice organizate de Muzeul de Etnografie Brașov în care sunt antrenați copiii de școală generală se realizează întâlniri atât teoretice cât și aplicative, concepute să stimuleze imaginația copiilor. Aici copiii (peste o mie pe an) pătrund în universul meșteșugurilor tradiționale românești, încercând să aprofundeze tehnici și operații specifice încondeieri ouălor de Paști, modelări lutului, picturii icoanelor pe sticlă, creștăturilor în lemn, țesutului sau confecționării păpușilor.

Muzeul a fost partener în câteva proiecte AFCN, angajații lui au participat la simpozioane locale, naționale, internaționale, editează revista *etno.brasov.ro*, cu apariție bianuală, a primit numeroase premii naționale. Are și o bogată activitate științifică și de cercetare, de departe cea mai meritorie între toate muzeele brașovene, cu cărți apărute în spațiul german sau referindu-se și la tradițiile germane și maghiare, pe lângă cele românești. Cercetările au fost orientate și spre strângerea mărturiilor video și audio, iar personalul a fost implicat și în realizarea unor filme documentare.

Muzeul de Artă Brașov

Muzeul de Artă Brașov a fost înființat în anul 1949 ca secție a Muzeului Regional. La 15 februarie 1950 s-a deschis la etajul Casei Sfatului prima expoziție de artă plastică, iar din 1 martie 1970 muzeul funcționează în actuala locație. Clădirea care adăpostește Muzeul de Artă Brașov a fost ridicată în anul 1902 după planurile arhitectului brașovean Moritz Wagner, în stilul neobaroc, pentru Asociația Meseriașilor din Brașov (*Kronstadt Gewerbeverein*). Muzeul de Artă Brașov s-a constituit ca instituție de sine stătătoare la 1 iunie 1990, în baza Deciziei nr. 227 din 11 iunie 1990, prin desprinderea din Muzeul Județean Brașov a Secției de Artă.

Sediul Muzeului de Artă Braşov se află în Bulevardul Eroilor nr. 21 (lângă Hotel Capitol). În sălile de la parter sunt organizate expoziții temporare și o gamă variată de manifestări culturale (concerte, lansări de carte, mese rotunde, conferințe etc.). Expoziția permanentă a Muzeului de Artă Braşov, Galeria Națională, reunește o selecție de lucrări reprezentative pentru arta plastică modernă din spațiul românesc (pictură și sculptură). În cadrul expoziției sunt incluse piese care ilustrează evoluția picturii transilvănene din secolele XVIII-XIX și a artei românești din intervalul cuprins între prima jumătate a secolului XIX și perioada postbelică. Alături de operele măștrilor artei românești figurează în expunere și creațiile artiștilor activi la Braşov, de la portretele patriciatului săsesc la lucrările artiștilor contemporani braşoveni.

Patrimoniul muzeal cuprinde peste 4300 de bunuri culturale (pictură de șevalet, grafică, sculptură, artă decorativă, icoane, tapiserie, covoare orientale etc.). Colecția de pictură, grafică și sculptură este reprezentativă pentru arta românească modernă și contemporană și pentru arta transilvăneană din secolele XVI-XX.

Expozițiile temporare organizate în ultimii ani au evidențiat momente și personalități semnificative din evoluția artei românești și transilvănene (Avangarda artistică, Mișu Popp, Petre Abrudan, Hans Eder, Artiști Braşoveni Uitați, Constantin Brâncuși, Hans Mattis-Teutsch, Arthur Coulin, Elena Popea, Braşovul și Ţara Bârsei în Arta Românească, Karl Hübner, Școala de la Poiana Mărului, Portretele patriciatului săsesc din Braşov, Friedrich Miess). Muzeul de Artă Braşov a organizat în ultimii ani ample expoziții având ca obiectiv valorificarea patrimoniului muzeal: Colecția de grafică, Măștri ai picturii românești - patrimoniu inedit din colecția Muzeului de Artă Braşov și Arta sub comunism. Arta oficială a regimului comunist (1945-1989), Arta germană din Transilvania în colecția Muzeului de Artă Braşov. De-a lungul timpului, muzeul a acordat un generos spațiu expozițional artiștilor contemporani, consacrați sau debutanți. Nu au lipsit nici manifestările expoziționale de prestigiu dedicate artei moderne universale și marilor fotografi ai secolului XX (Salvador Dalí, Juan Miró, Pop Art, Brassai, Robert Capa etc.).

Muzeul „Casa Mureșenilor” Brașov

Muzeul „Casa Mureșenilor” s-a înființat în anul 1968, ca urmare a donației făcute de urmașii familiei Mureșianu. Ei puneau astfel în operă testamentul cultural al lui Iacob Mureșianu, oferind statului român, în vederea organizării unui muzeu, spațiul necesar, o foarte valoroasă colecție de mobilier, pictură, sculptură și, mai ales, o arhivă de o inestimabilă valoare culturală, numărând peste 25.000 de documente. Muzeul este consacrat memoriei mai multor membri ai acestei familii cu mari merite în viața culturală și politică a vremii lor. Arhiva Mureșenilor este una dintre cele mai bogate și importante arhive de familie. Conducând timp de mai bine de o jumătate de secol „Gazeta Transilvaniei”, Mureșenii au corespondat cu toți fruntașii politici ai vremii lor, atât din Ardeal cât și din celelalte provincii locuite de români. Pe lângă corespondența politică, în Arhiva Mureșenilor se găsesc - sporindu-i

valoarea culturală - numeroase manuscrise ale Mureșenilor și ale corespondenților ziarelor conduse de ei. Atrage atenția și prezența documentelor legate de istoria Imnului național „Deșteaptă-te, Române”, creație a nemuritorului Andrei Mureșanu. Instituția are în proprietate două muzee memoriale, unul al familiei Mureșianu, și altul al familiei Baci. Muzeele au o bogată colecție de obiecte, o arhivă de documente impresionantă - în total peste 35.000 bunuri culturale de patrimoniu, precum și spații modern amenajate pentru expoziții temporare. Muzeul a fost rebranduit ca unul al imnului național. Casa Ștefan Baci a fost inaugurată în anul 2006, ca urmare a donației urmașilor poetului brașovean, mort în exil. Acest muzeu completează oferta culturală locală pe un domeniu mai puțin valorificat, cel al literaturii contemporane. Muzeul are o echipă tânără, dinamică și foarte bine sudată, cu experți în patrimoniu ai Ministerului Culturii. Editează publicații și organizează manifestări științifice. Managerul muzeului este membru în Consiliul Director al Rețelei Naționale a Muzeelor din România. Ani la rând a câștigat proiecte AFCN, fiind prima instituție publică de cultură ce a câștigat astfel de proiecte.

Muzeul Prima Școală Românească

Muzeul se află în incinta Bisericii „Sf. Nicolae” din Șcheii Brașovului. Reorganizat în 1964 în clădirea celei mai vechi școli românești, pe baza colecțiilor adunate începând din anul 1933, complexul muzeal mai cuprinde Muzeul Ex Libris (cateva sute de piese unicate Ex Libris datând din secolele XV - XIX, donate de dr. Emil Bologna), Muzeul Junilor Brașoveni (obiecte de etnografie, costume, tablouri, icoane), Muzeul de muzică Tudor Ciortea (clavir, gramofon, manuscrise muzicale, tablouri, cărți donate de compozitor) și Muzeul Ștefan Mironescu (imagini ale Șcheiului în acuarelă și ulei donate de pictor), Arhiva și biblioteca (cărți vechi, protocoale-catastife, cărți din fondul documentar, documente de patrimoniu).

Clădirea muzeului este monument istoric și datează din secolul al XV-lea. Aici s-a predat pentru prima dată în limba română în anul 1559. Muzeul mai include Sala de clasă „Anton Pann”, Tiparnița diaconului Coresi, Sala „Cartea - factor de unitate națională”, „Cartea și cărturarii brașoveni”, Liceul „Andrei Șaguna”.

Sunt expuse colecții de carte veche: tipărituri coresiene, manuscrise (românești, grecești și slavone); cataloage din secolul al XVIII-lea ale Bisericii "Sf. Nicolae", documente originale ale domnitorului Constantin Brancoveanu, hrisoave domnești (80

documente); arta medievală și bisericească; tipăriturile veacului al XVIII-lea: „Biblia de la București”, „Îndreptarea Legii - Târgoviște”, „Cazania lui Varlaam”, „Evanghelia de la Govora”, „Mineiele de la Râmnic” etc.

Starea de conservare a patrimoniului necesită mai multe atenție din partea autorităților bisericești. Lipsa acută de personal duce la o valorificare precară a patrimoniului. Absența bugetului propriu face ca unul dintre cei mai importanți deținători de patrimoniu din Brașov să aibă disfuncționalități severe de funcționare.

Biserica Neagră

Biserica Neagră, unul dintre simbolurile orașului Brașov, este biserica parohială a Bisericii Evanghelice C.A. din România. Numele actual l-a primit după ce, în 1689, incendiul care a cuprins tot orașul a transformat-o într-o ruină. Inițial ea purtase hramul Sfintei Maria. După Reformă a fost cunoscută ca "Biserica Mare", însă denumirea populară de după incendiu, „Biserica Neagră”, a fost acceptată oficial în secolul al XIX-lea.

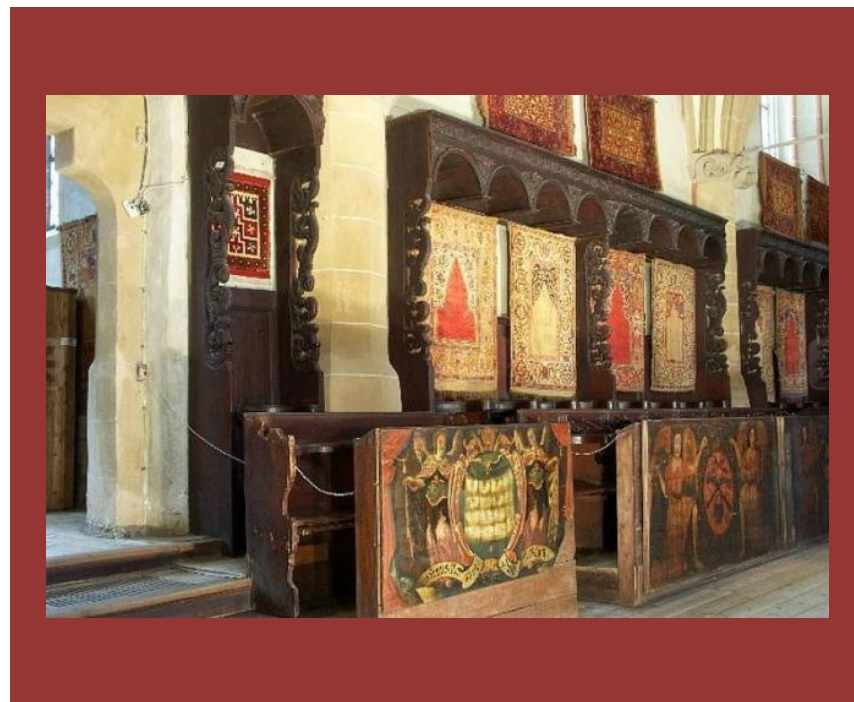
Biserica Neagră este cea mai mare construcție sacrală din România, cea mai mare biserică-hală la răsărit de Viena și unul dintre cele mai mari lăcașe de cult medievale de la domul Sf. Ștefan din Viena până la Hagia Sophia din Constantinopol.

Orga Buchholz, construită în perioada romantismului timpuriu, este cea mai mare orgă mecanică din România. Sunetul ei atrage în fiecare an organiști atât din țară cât și din străinătate, care își doresc să concerteze aici. La data construirii ei, se număra printre cele mai mari orgi din Europa.

Cu excepția Turciei, Biserica Neagră posedă cea mai mare colecție de covoare orientale din Europa, datând din secolele XV-XVI. În turnul Bisericii Negre se află cel mai mare clopot mobil din România, cu o greutate de cca. 6.000 kg.

În interior, vizitatorul poate descoperi nenumărate obiecte de artă: critselnița (1472), pictura murală a Sf. Maria (1476), stranele din secolele XVIII-XIX care atestă activitatea intensă a breslelelor brașovene, altarul neogotic (1866) alături de multe alte piese din aur și pietre funerare ale personalităților brașovene. În partea din spate a bisericii se află două expoziții deschise permanent, care povestesc despre istoria Bisericii Negre și despre viața reformatorului Johannes Honterus.

Până de curând tezaurul de parament al locașului a fost în mare măsură trecut cu vederea, până când, în 2002, specialiștii i-au descoperit valoarea. Cuprinzând piese vestimentare din perioada Evului Mediu, el nu este cu nimic mai prejos decât marile colecții din Danzig, Halberstadt, Brandenburg și Stralsund, dar în prezent nu este disponibil publicului. În anii următori tezaurul va fi însă restaurat de către specialiști.

Sinagoga Neologă Ashkenazi

Sinagoga Neologă din Brașov este un lăcaș de cult evreiesc, situat pe strada Poarta Șchei, la numărul 29. Se încadrează în rândul lăcașurilor de cult ridicate în stil neogotic, cu influențe maure. Sinagoga din Brașov a fost construită în perioada 1899-1901, iar din 2004 figurează în lista monumentelor istorice din județ. Astăzi, ea poate fi vizitată contra cost, în cadrul sinagogii putând fi vizionate expoziții permanente și temporare dedicate comunității evreiești brașovene, respectiv obiecte de cult.

Biblioteci

În anul 2009, conform datelor oficiale ale Direcției Județene de Statistică, în municipiul Brașov existau 70 de biblioteci, dintre care una publică Biblioteca Județeană „G. Barițiu”. În acest număr sunt incluse și cele existente și funcționale din școli, biserici și muzee. Pe lângă Biblioteca Județeană, la Brașov mai există un număr de 90 de biblioteci aflate în școli.

Biblioteca Județeană „G. Barițiu” prima bibliotecă publică brașoveană care a funcționat pe baza unui regulament, a fost creată în anul 1835, în cadrul Casinei Române. Fondul de carte a trecut apoi parțial în patrimoniul Bibliotecii ASTRA. Această Asociație culturală transilvană, înființată în 1861, a avut inițiativa deschiderii în anul 1930 a bibliotecii publice „Dr. Alexandru Bogdan” cu sediul într-o veche și frumoasă clădire datând din anul 1888 – Casa Baiulescu. Sediul central al Bibliotecii Județene, situat pe B-dul Eroilor Nr. 35, se află din 1969 în clădirea construită în perioada 1926-1928 într-un cadru natural de o mare frumusețe, lângă Centrul Istoric al Brașovului și în apropierea drumului spre Poiana-Brașov. Din 1992, Biblioteca Județeană Brașov poartă numele lui George Barițiu.

Biblioteca Județeană „G. Barițiu” are în componență:

- Sediul central cu serviciul bibliografic, sala de lectură și medioteca
- Casa Baiulescu cu secțiile engleză, maghiară, legis, catalogare, periodice, evidență, formare continuă
- Filiala Copii și Tineret
- Filiala 2 “Alexandru Bogdan”.

Biblioteca Județeană „G. Barițiu” utilizează un program intitulat „Biblionet”, program prin intermediul căruia 15 comune și această bibliotecă sunt conectate în rețea. Conform programului, primăriile acestor comune trebuie să pună la dispoziție o sală dotată cu calculator și acces la internet. Este o bibliotecă virtuală ce poate fi accesată și cuprinde doar titlurile cărților cu o scurtă prezentare a acestora, accesul fiind contra cost. Unele biblioteci funcționează ca filiale sau ca arhive. Biblioteca județeană acordă și sprijin altor biblioteci sub formă de dotări și fond de carte.

În Brașov există servicii de înaltă calitate privind scanarea de cărți pentru diverse biblioteci. Pentru biblioteca județeană a fost scanată întreaga presă editată a secolului trecut.

CONSILIUL JUDEȚEAN BRAȘOV
Biblioteca Județeană „George Barițiu” - Brașov

sub
Constelația Honterus - Coresi - Barițiu - Mureșanu

Peste 300.000 de documente catalogate • Evidență computerizată • Trei săli de lectură • Centru cultural francez • Centru cultural englez • Jucăriotecă

Cinematografe și case de cultură

În Brașov există două cinematografe funcționale: unul în spațiul Eliana-Mall și unul pe Bulevardul Griviței. Se constată și la Brașov o scădere a numărului de spectatori comparativ cu anii precedenți. Totuși, numărul spectacolelor nu a scăzut atât de semnificativ, deoarece există mai multe reprezentații în decursul aceleiași zile.

Tot în zona centrală a municipiului Brașov există și funcționează Centrul Cultural „Reduta” și Cercul Militar, acesta din urmă aflându-se în responsabilitatea armatei.

Cinema în aer liber se constituie ca o alternativă viabilă datorită preferinței cetățenilor pentru astfel de manifestări culturale care îmbină arta cu natura.

Galerii de artă

Poate unul dintre cele mai deficitare capitole ale infrastructurii culturale de la Braşov este cel al galeriilor de artă. În absenţa unei comunităţi artistice puternice, respectiv în condiţiile inexistenţei unei Facultăţi de Artă în cadrul Universităţii Transilvania, cererea şi oferta de spaţii expoziţionale de artă plastică este influenţată dramatic în sens negativ.

Spaţiile expoziţionale adecvate etalării artei plastice funcţionează în cadrul unor organizaţii din două categorii: persoane juridice de drept public (Muzeul de Artă Braşov, Muzeul „Casa Mureşenilor” Braşov, Centrul Multicultural al Universităţii Transilvania Braşov) şi de drept privat (Bistro de l’Arte, Galeria Europe, Galeria Transilvania, Kron Art Gallery, Librăria Okian, Laborazone Maker Space).

Muzeul de Artă Braşov: Acest muzeu deţine un spaţiu expoziţional dedicat artei cu o suprafaţă totală de 212 mp şi 72 metri liniari de simeză, dar cu un sistem de luminat deficitar. Aici sunt expuse atât bunuri culturale de patrimoniu, cât şi lucrări de artă plastică contemporană. Organizează două categorii de expoziţii, proprii sau găzduite.

Muzeul „Casa Mureşenilor” Braşov: După reorganizarea şi refuncţionalizarea acestui muzeu din anul 2015, în componenţa sa a apărut cel mai nou şi mai mare spaţiu expoziţional din Braşov. Acesta însumează 250 mp şi peste 105 metri liniari de simeză, precum şi cel mai modern sistem de luminat din oraş. Aici sunt expuse atât bunuri culturale de patrimoniu, cât şi lucrări de artă plastică contemporană. Organizează două categorii de expoziţii, proprii sau găzduite.

Centrul Multicultural al Universităţii Transilvania Braşov: Acest spaţiu expoziţional, realizat prin reorganizarea şi refuncţionalizarea Institutului Confucius din Rectoratul Universităţii Transilvania din anul 2015, deţine 150 mp şi 30 metri liniari de simeză, precum şi un sistem modern de lumini. Organizează doar expoziţii găzduite, Universitatea nefiind deţinătoare de patrimoniu artistic.

Bistro de l’Arte: O locaţie unică în Braşov, Bistro de l’Arte găzduieşte pe lângă clienţii înfomeţaţi sau însetaţi, expoziţii de artă care sunt schimbate periodic. Bistro de l’Arte este un muzeu care obligă consumatorul de produse gastronomice să devină pe loc

și consumator de „produse” artistice. Simeza expozițională măsoară 20 metri liniari. Bistro de l'Arte aduce muzeul, librăria și sala de concerte într-un loc pe care individul îl frecventează neproblematic: cârciuma. Dintre artiștii care au expus în Bistro de l'Arte amintim sculptorii Nicolae Daicu, Horia Hudubeț, Radu Nicolae Petrescu, Alin Ciurba, Mariana Mattis Mariana Manta, pictorii Simona Cadar, Horia Petruțiu, Emanoil Mazilu, Minu Movilă, Florian Lucan, Elena Oleniuc, Cosmin Frunteș, fotografiile Lucian Brandus, Victor Makk etc.

Galeria Europe a Uniunii Artiștilor Plastici : Galeria de artă din strada Mureșenilor nr. 1 deține un spațiu expozițional modest (40 mp, 20 metri liniari de simeză, sistem de luminat inadecvat), unde cu o frecvență sporită au loc expoziții ale artiștilor locali, membri ai Uniunii Artiștilor Plastici - Filiala Brașov, dar și expoziții semnate de artiști plastici din țară. Tinerii artiști, elevi și absolvenți de Arte Plastice „exploatează” artistic la rândul lor această sală de expoziții.

Galeria de Artă Transilvania: Galeria de artă Transilvania este situată în Piața Sfatului 7, într-o curte superbă cu semnificație istorică de secol XV. Amenajat pentru funcționarea ca galerie de artă în anul 2007, spațiul se dedică și reprezintă liantul artiștilor și a lucrărilor acestora cu lumea, este locul în care inspirația și creația sunt puse la dispoziția publicului iubitor și consumator de frumos. Galeria găzduiește pe simezele ei (20 metri liniari) o varietate de lucrări vechi și noi (funcționează și cu regim de anticariat), sculpturi, obiecte decorative din sticlă, ceramică, vitralii, mobilier artistic, artă fotografică.

Kron Art Gallery: Această galerie micuță, situată la intersecția străzilor Postăvarului și Michael Weiss, este extensia artistică a unei firme de înrămări tablouri. Sub influența galeristului Gabriel Stan a devenit în ultimul deceniu locul de găzduire a numeroase evenimente culturale artistice sincretice, de la vernisaje de expoziții (pe cei 20 metri liniari de simeză) la lecturi de carte, conferințe și concerte.

Librăria Okian: Situată la etajul clădirii din Str. Mureșenilor, nr. 1, librăria Okian oferă un spațiu surprinzător de generos artiștilor contemporani. Sala dublă (de aproximativ 60 mp și cu 25 metri liniari de simeză) a găzduit expoziții valoroase în anii din urmă.

Laborazone Maker Space, primul maker space din Braşov cu scopul de a sprijini minţile creative în a construi şi a experimenta cu tehnologie, artă, şi inovare într-un mediu colaborativ. Atelierul este un spaţiu de creaţie, bricolaj şi incubator de idei pentru persoane creative care doresc să-şi pună proiectele în realitate sau să colaboreze. La noi oamenii vin pentru a construi, pentru a crea, pentru a inventa şi pentru a învăţa. Se oferă astfel spaţiu de lucru şi acces la echipamente scule de meşteşugărit clasice (tâmplărie, textile, etc), dar şi moderne - lucru cu Arduino, senzori, etc. - iar în viitor maşină de prelucrat cu comandă numerică (CNC), imprimantă 3D. Totodată, sunt organizate cursuri pentru dezvoltarea abilităţilor tehnice şi tehnologice, promovând educaţia extracurriculară şi stimulând interesul pentru creaţie, bricolaj, ştiinţă, tehnologie, inginerie şi artă.

Deşi apărut foarte recent, spaţiul de creaţie şi producţie din strada N.D. Cocea se adresează tinerei generaţii de artişti şi creativi, iar prin miniexpoziţiile **găzduite temporar aduce un suflu nou în rândul iubitorilor de artă şi frumos.**

Artă, etnografie, evenimente

Pe lângă diversele expoziţii organizate în cadrul unor instituţii şi locaţii de cultură, la Braşov se găsesc şi obiecte de artă expuse în locuri publice. Mulţi pictori şi artişti, muzicieni, cântăreţi şi scriitori, unii chiar cu renume internaţional, provin din Braşov.

În cadrul şcolilor şi bisericilor există câteva **coruri**. Mulţi dintre soliştii acestora activează în paralel în mai multe coruri. Corurile mari din Braşov sunt: Corul Operei Braşov, Concentus şi Ţara Bârsei. În cadrul corurilor cântă câteodată şi membrii corului Concentus – acesta este un cor alcătuit din directorii corurilor şcolare. Corurile din Braşov participă în mod regulat la diverse competiţii. Fanfara există în cadrul Cercului Militar şi la nivelul structurilor de poliţie şi jandarmerie.

Tradiţiile româneşti, maghiare şi germane (săseşti) sunt promovate şi puse în scenă cu ajutorul ansamblurilor folclorice din municipiul Braşov.

În Centrul Istoric al orașului se desfășoară cele mai importante evenimente culturale ale orașului Brașov: Zilele Brașovului, Cerbul de Aur și Sărbătoarea Junilor. Turnirul Cetăților și Oktoberfest sunt evenimente ce se doresc a deveni o tradiție aici.

Alte manifestări culturale organizate la Brașov:

- Festivalul de Dramaturgie Contemporană
- Festivalul Internațional al Muzicii Pop – Cerbul de Aur – anual (nu se mai organizează din 2008)
- Festivalul de Jazz și Blues – anual
- Festivalul Muzicii de Cameră – anual
- Concerte de orgă la Biserica Neagră – săptămânal (în perioada iunie-septembrie)
- Concertele Filarmonicii Brașov – săptămânal
- Sărbătoarea Junilor – anual

Junii Brașoveni, Junii Brașovului sau și mai corect spus Junii din Scheii Brașovului și din Brașovul Vechi reprezintă șapte grupuri de călăreți din Scheii Brașovului (Junii Tineri, Junii Curcani, Junii Bătrâni, Junii Dorobanți, Junii Albiori, Junii Roșiori și Junii Brașovecheni), astăzi cu funcție ceremonială, care an de an defilează pe străzile Brașovului. Sărbătoarea lor reprezintă un complex de obiceiuri ce combină practici pre-creștine cu manifestări creștine pentru a reda vechiul mit al morții și renașterii rituale a timpului calendaristic.

În fiecare an, în Scheii Brașovului, în prima duminică de după Paștile Răsăritene – a Tomii – atât brașovenii cât și turiștii asistă la un spectacol cu elemente de mit, rit, ceremonial și magie. Este vorba despre defilarea Junilor și ilustrarea obiceiurilor pe care aceștia le-au moștenit din timpuri străvechi.

În ceea ce privește viața culturală a municipiului Brașov sunt necesare intervenții asupra monumentelor pentru a stopa astfel procesul de degradare al acestora și identificarea de surse de finanțare pentru evenimentele culturale.

Lipsa infrastructurii culturale limitează în prezent viața culturală (concerte, spectacole de teatru, etc.).

În acest context trebuie amintit faptul că, în prezent viața culturală a Brașovului se desfășoară în centrul orașului, cartierele acestuia neavând dotări culturale care să susțină o viață socio-culturală la nivelul acestora.

Este necesară susținerea financiară de către nivelul național a unor evenimente culturale cu tradiție, precum Festivalul de Operă, Operetă și Balet, Festivalul de Dramaturgie Contemporană sau Festivalul Internațional al Muzicii de Cameră. Mecenatul și sponsorizarea ar putea ajuta la depășirea dificultăților de ordin financiar.

În cadrul procesului de dezvoltare a zonei metropolitane reursele culturale ale orașului ar putea fi utilizate pentru a dezvolta și promova o identitate culturală a regiunii.

Unul dintre cele mai importante puncte tari în demersul Brașovului pentru rezolvarea problemelor legate de politicile și strategiile locale a fost acela de a fi demarat printr-o abordare sistemică organizată atât cercetarea cât și analizarea cauzelor și efectelor încetirii culturale cu care se confruntă.

Un prim studiu sociologic desfășurat în coordonarea unor cadre didactice de prestigiu de la Universitatea Transilvania în anul 2014³ releva deja câteva dintre cele mai interesante neconcordanțe și paradoxuri legate de percepția legată de cultură și efectele ei imediate. Pe lângă o primă sondare propriu-zisă Studiul făcea și serviciul extraordinar de a face o primă informare extinsă la nivelul populației asupra beneficiilor și impactului proiectelor și programelor culturale desfășurate cu ocazia capitalelor culturale.

Autorii studiului, buni cunoscători ai propriului oraș, sesizau încă din acea etapă o oarecare lentoare de reacție a locuitorilor. De aceea întrebările activate în spațiul public au fost mai degrabă unele cu caracter general informativ, și au fost conștineți că nu au putut face la acel moment un sondaj de adâncime extrem de focusat.

Acest tip de atitudine a brașovenilor din oraș și din zona metropolitană este specific orașelor și așezărilor din spații largi, cu oportunități de petrecere a timpului liber în spații deschise, cu tradiție în practicarea sporturilor, cu obiceiurie de consum extrem de diferite de cei cantonați în orașe structurate mai ales de propriile construcții urbane, decât de un peisaj atractiv.

Din acest material substanțial se disting câteva elemente care au pus bazele înțelegerii și conștientizării importanței participării la cursa pentru obținerea titlului, chiar dacă atât din întrebări cât și din rezultate transpare prea accentuat ideea că o astfel de misiune este mai degrabă o temă a autorităților locale și mai puțin a populației și chiar dacă, la o primă triere de păreri s-au obținut sloganuri care ar fi putut crea false așteptări la nivel de concept.

Ca și în cazul oricărui oraș din țară, într-o covârșitoare majoritate, brașovenii au fost de părere că titulatura de CCE trebuie "să li se ofere", fiindcă "merită", neînțelegând că acest tip de competiție nu este un concurs pe merite anterioare sau pentru a premia

³ Este vorba de "Studiul de piață referitor la participarea Brașovului la preselecția pentru Capitală Culturală Europeană 2021" coordonat de: conf.univ.dr. Marius Dincă, prof.univ.dr. Gabriel Brătucu, conf.univ.dr. Gheorghita Dincă, ș.a

valori și valorizări existente, ci pe o construcție conceptuală ancorată într-o necesitate. Atitudinea este firească și justificată în contextul lipsei de pregătire a orizontului de așteptare pentru un demers atât de complicat.

De altfel întreg mentalul colectiv brașovean este puternic amprentat de încărcătura istorică și de o oarecare aplecare nostalgică paseistă.

Partea extrem de pozitivă de apreciat în cazul brașovenilor este capacitatea lor de mobilizare și seriozitatea cu care s-au angajat ulterior în toate acțiunile publice în care au pregătit efectiv, candidatura.

Echipa Institutului pentru Cercetare și Formare Culturală, o echipă cu experiență de cercetare pe domeniul culturii dovedită încă de la primele studii la nivel național, din 2005⁴ și-a asumat o sarcină dificilă de a încerca să sondeze și să scoată la lumină aspectele mai puțin cunoscute ale percepției populației locale față de ce înseamnă comportament cultural, care sunt elementele valorizate în practica obișnuită urbană sau din vecinătatea marilor orașe, a consumului de cultură. De aceea a evitat programatic să pună întrebări din zona axiologică, insistând pe aspectele legate de propriile valorizări, propriile percepții, și mai ales, propriile obiceiuri de consum active și pasive așa cum sunt ele definite de literatura de specialitate.

⁴ A se vedea Barometrul Cultural colecția 2005-2014 www.culturadata.ro

Stabilirea obiectivelor

La baza prezentului material stau două studii realizate în perioada iunie-august 2015 de către Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală (I.N.C.F.C.), respectiv studiul „Consum și practici culturale în rândul populației Municipiului Brașov” (solicitat de Primăria Municipiului Brașov) și studiul „Consum și practici culturale în rândul populației Zonei Metropolitane Brașov” (solicitat de Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov). Ambele cercetări sunt de factură cantitativă, bazate pe metoda anchetei sociologice și tehnica sondajului de opinie. Pentru facilitarea citirii comparative a rezultatelor, cele două studii au fost reunite sub același proiect editorial.

Contextul derulării studiilor, important pentru operaționalizarea obiectivelor și întrebărilor de cercetare, este reprezentat de candidatura municipiul Brașov la titlul de „Capitală Europeană a Culturii 2021”. Astfel, nevoia de informații valide și fidele cu privire la situația actuală a vieții culturale locale (deopotrivă din municipiu și din localitățile ce formează zona metropolitană), utile în perspectiva depunerii aplicației de candidatură, a constituit punctul de plecare în structurarea proiectelor de cercetare.

Obiectivele și întrebările de cercetare formulate plecând de la acest scop au avut în vedere, pentru ambele arii cercetate:

- Determinarea nivelului de consum cultural desfășurat în spațiul domestic;
- Determinarea nivelului de consum cultural desfășurat în spațiul public;
- Identificarea preferințelor de consum sub aspectul *forme* și *conținutului* produselor culturale, cu detaliu pe anumite tipuri de produse;
- Măsurarea gradului de înzestrare a gospodăriilor cu elemente de infrastructură culturală (care facilitează distribuția și consumul produselor culturale), precum și cu bunuri culturale (cărți, de exemplu);
- Descrierea comportamentului digital al populației, cu detaliu pe apropierea mediului digital de practicile culturale cotidiene;
- Identificarea factorilor care pot stimula participarea culturală;

- Descrierea interacțiunii populației cu instituțiile locale de cultură, precum și cu entitățile private ce desfășoară activități ce se intersectează cu / sau circumscriu domeniul cultural;
- Identificarea modului în care populația locală se raportează la / interacționează cu patrimoniul cultural construit;
- Identificarea modului în care populația locală se raportează la titlul de „Capitală Europeană a Culturii 2021”, din perspectiva candidaturii propriului oraș;
- Identificarea conexiunilor existente între municipiul Brașov și localitățile zonei metropolitane Brașov în materie de consum cultural;
- Descrierea și determinarea frecvenței practicilor care circumscriu caracterul de multiculturalism la nivel local;

În abordarea fiecărui punct menționat mai sus, s-a urmărit detalierea analizelor în funcție de variabile importante pentru înțelegerea practicilor și consumului cultural, precum genul, vârsta sau nivelul de educație.

Pentru realizarea fiecăruia dintre cele două studii, au fost parcurse trei etape principale:

- Etapa de proiectare: formularea obiectivelor, întrebărilor și metodologiei de cercetare, stabilirea eșantionului, crearea instrumentului de cercetare și a materialelor auxiliare;
- Etapa de culegere a datelor: crearea echipei locale de culegere a datelor (identificare și selecție operatori, instructaj), supervizarea colectării datelor, verificarea corectitudinii aplicării metodologiei de către operatori și validarea datelor culese;
- Pregătirea raportului final: prelucrarea și analiza datelor culese, redactarea raportului de cercetare;

Proiectarea eșantioanelor

Cele două eșantioane construite au fost independente. În ceea ce privește sondajul dedicat municipiului Brașov, universul cercetării a fost reprezentat de populația cu domiciliu în Brașov, în vârstă de cel puțin 18 ani, împliniți la momentul colectării datelor. În cazul sondajului dedicat Zonei Metropolitane Brașov, a fost avută în vedere populația cu domiciliu în localitățile afiliate acestui areal (municipiile: Codlea și Săcele, orașele: Ghimbav, Predeal, Râșnov și Zărnești, comunele: Bod, Budila, Cristian,

Crizbav, Feldioara, Hălchiu, Hărman, Prejmer, Sânpetru, Tărlungeni și Vulcan), de asemenea, în vârstă de cel puțin 18 ani, împliniți la momentul colectării datelor.

Eșantionul dedicat municipiului Brașov a avut un volum total de 800 de persoane, fiind vorba de un eșantion probabilist, bi-stadial, nestratificat și în acord cu premisele unui studiu cu nivel de încredere 95% și $\pm 3,46\%$ eroare acceptată de eșantionare. În primul stadiu au fost alese, folosind un generator de numere aleatoare, 40 de secții de votare din totalul de 177 de secții de votare ale Brașovului. Așadar, unitatea primară de eșantionare a studiului a fost secția de votare. Fiecărei secții alese aleator i-a fost alocat spre interviu un număr de 20 persoane. În ceea ce privește selectarea persoanelor, s-a optat pentru metoda *drumului aleator (random route)*⁵. Urmând această metodă, unitatea de eșantionare secundară aleasă a fost gospodăria. Selectarea gospodăriilor a fost realizată în funcție de (1) străzile și numerele acestora (corespondente fiecărei secții de votare), (2) punctele de pornire⁶ și (3) un pas statistic fix⁷. Apoi, la nivelul fiecărei gospodării a fost interviuată o persoană în vârstă de cel puțin 18 ani împliniți la momentul vizitei operatorului de teren, folosindu-se pentru selecția acesteia regula *primei zile de naștere*⁸. Operatorii de teren au fost instruiți să viziteze fiecare gospodărie a cărei persoană eligibilă nu putea fi contactată de încă două ori, în zile și la ore diferite, în scopul obținerii interviului (regula celor trei vizite).

⁵ Una din metodele alternative, metoda *simple random selection* aduce cu sine probleme tehnice și riscuri mai mari, asumând actualitatea datelor cu privire la fiecare cetățean al Brașovului și benevolența acestora în ce privește participarea la interviu.

⁶ Drumul aleator a pornit cu prima stradă indicată în lista străzilor arondate fiecărei secții de votare, punctul de start la nivelul fiecărei străzi fiind imobilele situate la numărul 1. Pentru situația în care pe o anumită stradă nu a existat o numerotare sistematică, s-a procedat la numărarea imobilelor de către operatori, pornind de pe partea dreaptă a străzii cu primul imobil.

⁷ Pasul statistic a fost de „3” în cazul imobilelor (de exemplu, pentru punctul de start 1 s-a calculat „1+3=4, 4+3=7, 7+3=10”). Pentru situația în care imobilul determinat ca fiind inclus în eșantion a conținut mai multe scări, s-a efectuat selecția pornind de la prima scară de bloc, ap. 1 (start) urmându-se pasul „5” (pas eșantionare) cu apartamentele „1+5=6, 1+5+5=11” ș.a.m.d., fără a efectua mai mult de 3 interviuri în același imobil. După aceasta s-a trecut la imobilul următor determinat prin adunarea pasului de eșantionare. În aplicarea pasului de eșantionare au fost luate în calcul următoarele: un bloc cu 4 scări și 6 etaje (cel mult) a fost considerat un imobil; clădirilor care au depășit aceste limite li s-au considerat scările de bloc drept imobile separate și s-au numărat respectând metoda de alegere a imobilelor prezentată mai sus.

⁸ Conform acestei reguli, persoana eligibilă pentru interviu este persoana în vârstă de 18 ani împliniți în momentul vizitei operatorului, a cărei zi de naștere este următoarea zi de naștere în respectiva gospodărie. Spre exemplu, dacă data vizitei operatorului este 20 iulie, iar în gospodărie sunt 3 persoane în vârstă de cel puțin 18 ani împliniți cu următoarele date de naștere: 20 aprilie, 1 ianuarie, 7 octombrie, persoana eligibilă este ultima dintre acestea (7 octombrie).

Eșantionul dedicat Zonei Metropolitane Brașov a avut un volum total de 315 de persoane, fiind vorba de un eșantion probabilist, monostadial, stratificat în funcție de localitățile constituente ale Zonei Metropolitane Brașov (municipiile: Codlea și Săcele, orașele: Ghimbav, Predeal, Râșnov și Zărnești, comunele: Bod, Budila, Cristian, Crizbav, Feldioara, Hălchiu, Hărman, Prejmer, Sânpetru, Tărlungeni și Vulcan), cu alocare proporțională, și în acord cu premisele unui studiu cu nivel de încredere 95% și $\pm 5,52\%$ eroare acceptată de eșantionare. Fiecărei localități a zonei metropolitane i-a fost alocat spre interviu un număr de persoane proporțional cu mărimea localității (numărul de persoane cu drept de vot cu o vârstă de cel puțin 18 ani). În ceea ce privește selectarea persoanelor, s-a optat și în acest caz pentru metoda *drumului aleator* (*random route*). Urmând această metodă, unitatea de eșantionare aleasă a fost gospodăria. Selectarea gospodăriilor a fost realizată în funcție de (1) străzile și numerele acestora (corespondente fiecărei secții de votare), (2) punctele de pornire și (3) un pas statistic fix. Apoi, la nivelul fiecărei gospodării a fost interviuată o persoană în vârstă de cel puțin 18 ani împliniți la momentul vizitei operatorului de teren, folosindu-se pentru selecția acesteia regula *primei zile de naștere*. Operatorii de teren au fost instruiți să viziteze fiecare gospodărie a cărei persoană eligibilă nu putea fi contactată de încă două ori, în zile și la ore diferite, în scopul obținerii interviului (regula celor trei vizite).

Proiectarea chestionarelor

Obiectivele și întrebările de cercetare au fost operaționalizate în variabile și întrebări destinate configurării celor două instrumente de colectare a datelor (chestionare). Versiunea finală a chestionarului dedicat municipiului Brașov a cuprins un număr de 84 de întrebări principale, o parte din acestea constituind seturi de itemi destinați surprinderii detaliilor și diferențelor. În cazul Zonei Metropolitane Brașov, versiunea finală a chestionarului a cuprins un număr de 80 de întrebări principale, fiind valabilă aceeași precizare privind faptul că o parte dintre întrebările principale au cuprins seturi de itemi destinați surprinderii detaliilor și diferențelor.

Chestionarele au fost proiectate pentru aplicare *față-în-față*, la domiciliul respondenților, activitate realizată de operatori instruiți în acest sens.

Au fost construite întrebări prin intermediul cărora să poată fi măsurate deopotrivă: valori, practici, percepții, opinii, dar și date factuale (precum înzestrarea gospodăriilor cu elemente de infrastructură culturală) sau de tip socio-demografic (educație, vârstă, ocupație etc.).

Paleta de tipuri de întrebări folosite a cuprins: întrebări cu răspuns „deschis” (liber) și cu răspuns „închis” (categorii de răspunsuri predefinite), întrebări cu răspuns multiplu și cu răspuns unic, scale de diferite tipuri.

Atât chestionarele, cât și metodologia de selecție a respondenților au fost pretestate cu scopul evaluării următoarelor aspecte:

- Durata de aplicare a chestionarului;
- Ușurința selecției respondenților care să corespundă criteriilor de eșantionare;
- Disponibilitatea subiecților de a răspunde la chestionar;
- Ușurința aplicării chestionarului;
- Formularea întrebărilor;
- Formularea variantelor de răspuns;
- Acoperirea variantelor de răspuns;
- Formularea de sugestii pentru îmbunătățirea instrumentului;

Pretestarea a presupus aplicarea a 24 chestionare, distribuite folosind drept criteriu nivelul de educație (tabelul 1). Din cele 12 persoane intervievate, au existat: 13 femei și 11 bărbați, cu vârste cuprinse între 19 și 81 ani.

Concluziile etapei de pretestare au subliniat:

- Durata de aplicare: timpul mediu de aplicare a chestionarelor a fost de 46 de minute (municipiul Brașov) și 43 de minute (zona metropolitană Brașov);
- Ușurința selecției respondenților care să corespundă cerințelor: identificarea respondenților care să corespundă cerințelor de selecție a prezentat o dificultate medie. Selecția gospodăriilor nu a prezentat dificultăți pentru operatorii de interviu, ci doar

selectarea persoanei de la nivelul gospodăriei care să participe la studiu, respectiv aplicarea metodei „zilei de naștere”. Această dificultate s-a întâlnit preponderent în cazul persoanelor ocupate, care la momentul vizitei operatorului nu erau acasă (chiar și ținând cont de aplicarea regulii „celor trei vizite”);

- Disponibilitatea subiecților de a răspunde la chestionare: disponibilitatea persoanelor de a răspunde la chestionar a fost relativ redusă, operatorii întâmpinând dificultăți în obținerea acordului de completare a unui chestionar, precum și în menținerea atenției respondentului pe tot parcursul chestionarului. Operatorii au depus efort în convingerea potențialilor subiecți. În medie, pentru fiecare chestionar aplicat în municipiul Brașov, operatorii au stabilit 8 contacte (pentru fiecare chestionar realizat au fost primite în prealabil 7 refuzuri, în medie, fără a lua în considerare situațiile în care la o anumită adresă nu a fost găsită nicio persoană acasă), iar pentru fiecare chestionar aplicat în Zona Metropolitană au fost stabilite 7 contacte (6 refuzuri înregistrate până în momentul realizării unui interviu). Situația este însă consistentă cu disponibilitatea populației din orașele mari și foarte mari de a participa la sondaje de opinie, în acest sens rezultatele pretestării neabătându-se de la modelul general;
- Ușurința aplicării chestionarelor: complexitatea chestionarelor, precum și durata de aplicare, au făcut ca instrumentele să fie relativ dificil de aplicat în cazul anumitor respondenți. Cu toate acestea, durata de aplicare nu a depășit estimările prevăzute;
- Formularea întrebărilor: formularea întrebărilor nu a ridicat probleme majore. S-a observat o diferență a gradului de înțelegere în rândul persoanelor cu educație elementară și medie comparativ cu persoanele care au absolvit studii superioare, în sensul că operatorii au repetat o întrebare de mai multe ori în cazul primelor două categorii de persoane;
- Formularea variantelor de răspuns: similar punctului anterior, s-au observat diferențe de înțelegere a variantelor de răspuns în rândul populației cu educație elementară și medie, respectiv cea cu studii superioare. Astfel, și aici au fost necesare explicații suplimentare din partea operatorilor;
- Acoperirea variantelor de răspuns: variantele de răspuns au acoperit opiniile respondenților chestionați în întregime.

Tabelul 1. Pretestarea instrumentelor de cercetare

Educație	Gen	Număr chestionare pretestate	
		Municipiul Brașov	Zona metropolitană Brașov
Educație elementară (1-8 clase)	Femeie	3	2
	Bărbat	1	2
Educație medie (Școală profesională/Liceu)	Femeie	2	2
	Bărbat	2	2
Educație superioară (Cel puțin facultate)	Femeie	2	2
	Bărbat	2	2
TOTAL		12	12

În ceea ce privește sugestiile de îmbunătățire a instrumentului, acestea au vizat ajustări minore legate de codurile anumitor întrebări, redarea corectă a filtrelor, respectiv realizarea de instrucțiuni suplimentare adresate operatorilor de interviu cu scopul facilitării aplicării chestionarului în teren.

Culegerea datelor

Interviurile au fost realizate față-în-față, la domiciliul respondenților. Culegerea datelor a fost planificată inițial a se derula pe parcursul a 21 de zile, însă datorită dificultăților din teren, această perioadă a fost extinsă până la 40 de zile, acoperind intervalul 2 iulie – 11 august (pentru municipiul Brașov) și 5 iulie – 4 august (pentru zona metropolitană Brașov). Media duratei interviurilor a fost de 35 de minute.

Pentru formarea echipelor de operatori s-a procedat la distribuirea de anunțuri în rândul studenților Universității Transilvania din Brașov (prin intermediul cadrelor didactice, al afișelor postate în zona căminelor studentești), distribuirea de anunțuri în mediul online (anunț pe website-ul și pagina Facebook I.N.C.F.C., anunțuri pe principalele grupuri online de discuții din Brașov),

contactarea O.N.G.-urilor locale (în vederea activării rețelelor proprii de voluntari). În total, au fost recrutați aproximativ 65 de operatori, procesul de recrutare desfășurându-se cu un caracter permanent pe parcursul etapei de colectare a datelor (datorită începerii vacanței universitare, unii dintre operatorii studenți nu au putut continua activitatea de teren).

Au fost realizate 6 sesiuni de instructaj cu operatorii de teren, aceștia primind materiale de lucru (chestionare, fișe de operator, liste cu răspunsuri, materiale de identificare a membrilor echipei – șepci și tricouri cu însemnele I.N.C.F.C. și ale Agenției Metropolitane Brașov). La nivel local au fost implicate patru persoane pentru asigurarea logisticii necesare coordonării și supervizării activității de culegere a datelor, acestea aflându-se în permanent contact cu experții din echipa de cercetare.

Dincolo de dificultățile legate de disponibilitatea respondenților, prevăzute în urma pretestării chestionarelor, sau de rata de abandon a operatorilor de interviu (pe fondul vacanței școlare sau al perioadei de planificare a concediilor / excursiilor), o altă dificultate a constat în faptul că mulți dintre potențialii respondenți nu erau la domiciliu în zilele de sâmbătă și duminică (datorită implicării în activități de timp liber desfășurate în afara localității). Astfel, dificultatea convingerii persoanelor ocupate de a participa la studiu cu ocazia vizitelor desfășurate în cursul săptămânii a fost dublată de absența acestora de la domiciliu din timpul zilelor de weekend.

Un procent de 25% din totalul chestionarelor aplicate au fost verificate telefonic pentru asigurarea respectării calității metodologiei studiului. Operatorii de control au verificat dacă respondentului i-a fost aplicat chestionarul și dacă selecția acestuia a fost realizată corect (inclusiv prin controlul fișelor de eșantionare), precum și validitatea informației introduse în chestionar (prin repetarea unui număr redus de întrebări cheie). Un procent de 5% din totalul chestionarelor aplicate au fost verificate în teren. La nivelul municipiului Brașov, în urma activității de verificare a fost anulat un număr de 19 de chestionare, din cauza nerespectării corespunzătoare a metodologiei studiului, acestea fiind refăcute.

Datele colectate de operatorii de teren au fost introduse baze de date de un număr de 16 operatori, fiecare din aceștia participând în prealabil la o sesiune de instructaj. Bazele de date au fost prelucrate astfel încât:

- a) Numele variabilelor din bazele de date să corespundă celor din chestionare;
- b) Codurile asociate variabilelor din bazele de date să corespundă codurilor variabilelor din chestionare;
- c) Tipurile de valori pe care le pot lua variabilele din bazele de date să corespundă tipurilor de valori prevăzute de chestionare;
- d) Ordinea variabilelor din bazele de date să fie identică ordinii variabilelor din chestionare;
- e) Să fie corectate potențialele erori de introducere;

În bazele de date finale au fost create variabile de ajustare (ponderare) în calculul cărora au fost folosite date statistice cu referire la distribuția populației locale în funcție de sex sau grupe de vârstă și provenind de la Institutul Național de Statistică.

Concepte de lucru

Pentru facilitarea parcurgerii prezentului material, sunt necesare câteva precizări privind conceptele de lucru. Astfel, prezentăm înțelesul pe care îl folosim în cazul anumitor termeni cheie:

Consum și participare culturală: reprezintă activitățile populației / publicului larg de accesare a produselor culturale și de a lua parte la acțiuni și experiențe culturale, acestea reflectând totodată și comportamentul economic sau social al unui grup (unei comunități). Termenul de *consum* este folosit pentru a face referire la o activitate pentru care individul a plătit în bani, pe când termenul de *participare* este folosit pentru situația în care nu se plătește pentru respectiva activitate ori aceasta este de tip *amator* sau *informal*⁹. În practica de cercetare, această distincție poate fi uneori dificil de trasat, dat fiind că nu de puține ori prețul pentru o activitate culturală poate fi plătit sub forme non-monetare (muncă depusă sub formă de voluntariat în cadrul diferitelor evenimente sau manifestări culturale, sprijin în natură acordat artiștilor ș.a.m.d.) sau poate fi plătit în mod indirect (prin contribuții la bugetul local, folosit și pentru organizarea de manifestări culturale cu acces gratuit). Ținând cont de această dificultate metodologică, în

⁹ UNESCO, 2009. *The 2009 UNESCO Framework For Cultural Statistics* disponibil la <http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001910/191061e.pdf>

materialul prezent termenii *consum* și *participare* sunt folosiți intersarjabil. Atunci când este nevoie (când este urmărită componenta de preț / acces), această lucruri va fi specificat în mod explicit.

Practici culturale: sunt modele, *patternuri* de interacțiuni sociale sau de comportamente. Practica culturală implică folosirea produselor culturale. A cunoaște o practică culturală înseamnă a cunoaște o modalitate de interacțiune cu o anumită cultură.

Produse, bunuri și servicii culturale: produsul cultural este creația tangibilă sau intangibilă a unei culturi specifice, reprezentând rezultatele unor activități complexe de producere și punere în circulație a unor idei simbolice. Într-un astfel de produs se reflectă perspectivele unei culturi. Vorbind despre un produs cultural, ne putem referi la domenii sau activități precum arte (arte vizuale, arhitectură, arte performative), conservarea patrimoniului (muzee, galerii), industrii culturale (film, radiodifuziune, muzică, etc.), festivaluri¹⁰. În categoria produselor culturale pot fi cuprinse bunuri și servicii¹¹. Bunurile culturale comunică, transmit mai departe idei, simboluri și moduri de viață. Acestea pot fi protejate de drepturi de autor, dar pot fi produse și pe o bază non-comercială, prin intermediul unor variați producători, inclusiv: instituțiile publice, grupuri de artiști și creatori de tip amator sau formate ad-hoc¹². Serviciile culturale vizează satisfacerea unor interese sau nevoi culturale; nu reprezintă bunuri materiale, ci facilitează producerea și distribuția lor. Spre exemplu, din categoria serviciilor culturale fac parte activități de licențiere, distribuție audio-vizuală, promovarea evenimentelor artistice și culturale, conservarea cărților, a înregistrărilor și a artefactelor¹³. Astfel, în cadrul prezentului text prin termenul de „produs cultural” ne vom referi la categoria ce înglobează deopotrivă bunuri și servicii.

Structurarea capitolelor

Fiecare capitol din prezentul material debutează cu o scurtă descriere a principalelor direcții de culegere a datelor. Rezultatele sunt prezentate în subsecțiuni distincte, dedicate municipiului Brașov și zonei metropolitane Brașov.

¹⁰Dayton-Johnson, J. (2000). *What's Different about Cultural Products?: An Economic Framework*. Strategic Research and Analysis, Department of Canadian Heritage.

¹¹Colbert, F. (2003). Entrepreneurship and leadership in marketing the arts. *International Journal of Arts Management*, 30-39.

¹² UNESCO, 2009. *The 2009 UNESCO Framework For Cultural Statistics* disponibil la <http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001910/191061e.pdf>

¹³ Idem.

2. Studiul de consum și practici culturale

2.3. Profilul socio-cultural și percepția publicului

Caracteristici socio-demografice ale populației

Datele recensământului din 2011 indică faptul că, începând cu 1990, populația județului Brașov a înregistrat o scădere de 14,1%, cu un ritm sever de declin și cu previziuni de continuare a declinului demografic în perspectiva anului 2050¹⁴. De asemenea, se remarcă procesul de îmbătrânire demografică, cu o pondere mult mai mare a vârstnicilor (de la 7,8% în 1990 la 12,8% în 2012) și, de asemenea, cu perspectiva intensificării procesului¹⁵. Rata de îmbătrânire demografică a crescut de la 346‰ în 1990, la 904‰ în 2010.

**Tabelul 1. Evoluția demografică a județului Brașov în perioada 2011-2014
(total și distribuție pe grupe de vârstă)**

	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014
TOTAL	627957	628598	629159	629814
0- 4 ani	34021	33798	33107	32470
5- 9 ani	30658	31514	32442	33017
10-14 ani	28354	28648	28914	29460
15-19 ani	29403	28050	27625	27432
20-24 ani	46980	43029	39249	35462
25-29 ani	50500	50354	50834	51039
30-34 ani	59003	58446	56504	54305
35-39 ani	49592	51761	54337	56704
40-44 ani	52413	54274	48965	47388
45-49 ani	35449	34988	41711	45648
50-54 ani	46509	43559	40512	38226
55-59 ani	49163	50238	50433	49822
60-64 ani	35221	38100	41299	42658
65-69 ani	22821	23083	24073	26589
70-74 ani	22530	22206	21315	20511

¹⁴ Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru I, Ministerul Federal pentru Economie și Tehnologie. 2012. *Profilul județului Brașov. Oportunități de dezvoltare și afaceri*, p.9-12;

¹⁵ Idem.;

75-79 ani	17379	17649	18159	18750
80-84 ani	11170	11604	11925	12153
85 ani și peste	6791	7297	7755	8180

Sursa datelor: INS Brașov

Populația județului Brașov a scăzut în pofida unei natalități superioare mortalității, pentru cei mai mulți avuți în vedere. Acest fapt este de înțeles prin explozia fenomenului migrațional (atât intern către alte localități din România, cât și extern)¹⁶.

La nivelul municipiului și zonei metropolitane Brașov, evoluția demografică se desfășoară diferit, baza economică și socială favorizând procese diferite. Astfel, zona metropolitană cunoaște o creștere demografică în perioada 2011-2014, în timp ce la nivel de municipiu întâlnim o scădere a populației.

Tabelul 2. Evoluția demografică a municipiului și zonei metropolitane Brașov în perioada 2011-2014

TOTAL		2011	2012	2013	2014
	Municipiul Brașov	293159	292337	292071	291490
Zona Metropolitană	177040	178364	179374	180851	

Sursa datelor: INS Brașov

Conform datelor INS Brașov, la momentul recensământului din 2011, 21,34% din populația de peste 10 ani a zonei metropolitane și 26,47% din cea a municipiului avea o diplomă de studii superioare.

Tabelul 3. Structura populației după nivelul instituției de învățământ absolvite. Total populație de peste 10 ani

	1. Total superior	1.1 Din care: Licență	2. Postliceal, de maiștri	3. Liceal	4. Profesional	5. Gimnazial	6. Primar	7. Fără școală absolvită	7.1. Din care: Analfabeți
Z.metropolitană	21,34%	19,04%	4,34%	29,70%	16,43%	19,29%	7,22%	1,69%	0,44%
Municipiu	26,47%	23,55%	4,94%	31,91%	15,17%	15,47%	5,1%	0,92%	0,08

Sursa datelor: INS Brașov

¹⁶Idem.;

Datele culese prin intermediul studiilor dedicate consumului cultural (la nivelul municipiului și zonei metropolitane Brașov) au fost analizate în funcție de variabile precum gen, vârstă și nivel de educație pentru a putea distinge între multiple profiluri de public și consumatori culturali, precum și pentru a măsura obiceiurile de consum cultural.

La nivel de municipiu, grupa de vârstă cu cea mai mare probabilitate de a cuprinde persoane active (35-49 ani) este și cea care este cel mai bine reprezentată numeric (28,1%), fiind urmată de categoria tinerilor cu vârstă de până în 35 de ani (27,6%), categorie demografică importantă prin prisma resurselor potențiale de dinamism și vitalitate, deopotrivă din punct de vedere cultural, economic și social. La nivelul zonei metropolitane, categoria de tineri până în 35 de ani reprezintă principalul segment demografic (32,7%), urmată de cea a adulților între 35 și 49 de ani (31,4%).

Tabelul 4. Distribuția populației din eșantioane: grupe de vârstă

Grupe de vârstă	Municipiu	Zona metropolitană
18-34 ani	27,6%	32,7%
35-49 ani	28,1%	31,4%
50-64 ani	25,0%	21,4%
65 ani și peste	16,8%	13,9%
Non-răspunsuri	2,5%	0,6%

Tabelul 5. Distribuția eșantioanelor: nivel de educație

Datele referitoare la educație, descriu populația municipiului Brașov ca având un nivel sporit de școlarizare, situație consistentă cu statutul de centru universitar regional și național. La nivelul zonei metropolitane însă, întâlnim mai degrabă un nivel scăzut de educație, 43% din eșantion

Nivel educație	Municipiu	Zona metropolitană
Cel mult 10 clase / Profesioanală	25,3%	43,0%
Liceu / Post-liceală	33,2%	33,9%
Învățământ superior	36,5%	23,1%
Non-răspunsuri	4,9%	0,0%

absolvind cel mult 10 clase sau școală profesională.

În ceea ce privește structura etnică, deși municipiul Brașov este recunoscut și pentru imaginea de comunitate istorică multietnică, datele culese indică o pondere foarte mare a persoanelor care își definesc statutul etnic de român¹⁷. O diversitate etnică mai mare este întâlnită la nivelul zonei metropolitane.

Tabelul 6. Distribuția eșantioanelor: apartenență etnică

Apartenență etnică	Municipiu	Zona metropolitană
Român	93,6%	88,2%
Maghiar	5,3%	7,6%
Rom	0,5%	2,5%
German	0,5%	1,6%

Consum cultural public: preferința populației locale pentru evenimente în aer liber

Datele culese prin intermediul studiului de consum cultural indică faptul că activitățile generale de petrecere a timpului liber sunt mult mai prezente în viața brașovenilor decât cele specifice consumului cultural (tabelul 7). În acest sens, este mult mai probabil să întâlnim brașoveni care în timpul liber preferă să se plimbe prin parcuri și zone verzi (54,8% săptămânal), să viziteze centre comerciale pentru efectuarea cumpărăturilor (13,7% săptămânal) sau să facă sport de întreținere (13,4% săptămânal).

În ceea ce privește consumul public de bunuri culturale, cea mai apreciată este participarea la sărbători / evenimente locale (16,1% cel puțin o dată pe lună), urmată de vizionarea de filme în cinematografe (11,6% dintre respondenți mergând cel puțin o

¹⁷ Datele culese sunt consistente cu structura etnică înregistrată la Recensământul Populației și Locuințelor din 2011, observându-se o subreprezentare de aproximativ două procente a populației maghiare, diferență regăsită în mai buna reprezentare a populației majoritare de români.

dată pe lună) și de participarea la festivaluri de diferite feluri (9,5% cel puțin o dată pe lună) sau spectacole de divertisment (7,5% cel puțin o dată pe lună) și vizitarea muzeelor (6,7% cel puțin o dată pe lună).

Tabelul 7. Participare culturală și activități de timp liber desfășurate de populația municipiului Brașov în spațiul public

<i>De obicei, cât de des ...?</i>	Săptămânal	Lunar	O dată la 2-3 luni	O dată la 4-6 luni	Mai rar	Deloc
Mergeți la cinematograful	1,8%	9,8%	13,4%	8,8%	28,4%	37,8%
Mergeți la concerte de muzică clasică la filarmonică	1,0%	3,6%	5,3%	9,1%	21,6%	59,4%
Mergeți la alt tip de evenimente organizate la filarmonică (ex. proiecții de film, lansări de carte etc.)	0,2%	2,6%	6,0%	7,0%	15,9%	68,3%
Mergeți la spectacole de operă / operetă	0,8%	2,4%	6,6%	9%	18,7%	62,5%
Mergeți la spectacole de divertisment/ muzică	1,3%	6,2%	10%	12,9%	18,1%	51,5%
Mergeți la discotecă / club	3,6%	6,9%	6,8%	5,2%	13,5%	64%
Mergeți la concerte la biserică (ex. concertele de orgă sau concertele corului la Biserica Neagră)	0,8%	3%	3,5%	6,7%	21,8%	64,2%
Mergeți la slujbe religioase la biserică	16,3%	16,3%	9,0%	8,0%	23,6%	26,8%
Mergeți să vizitați muzee / colecții / expoziții	1,3%	5,4%	14,0%	11,9%	28,0%	39,4%
Mergeți la cumpărături în mall-uri	13,7%	24,1%	16,5%	7,3%	16,0%	22,4%
Asistați la competiții sportive	3,9%	5,6%	8,1%	7,4%	18,9%	56,1%
Faceți fitness / sport de întreținere	13,4%	7,8%	5,6%	5,8%	17,5%	49,9%
Mergeți în excursii în afara localității	8,3%	21,9%	20,5%	10,5%	16,7%	22,1%
Vă plimbați prin parcuri, zone verzi	54,8%	19,2%	6%	2,4%	9,6%	8%
Participați la sărbători / evenimente locale	4,3%	11,8%	19,3%	15,6%	21,0%	28%
Participați la festivaluri (muzică, filme etc.)	2,5%	7,0%	13,3%	14,0%	26,2%	37%
Mergeți la bibliotecă pentru a citi	0,8%	4,3%	3,2%	2,9%	12,7%	76,1%

Situația la nivelul zonei metropolitane este similară. Practica de timp liber cu frecvența cea mai mare în acest caz este plimbarea în parcuri/zone verzi, aceasta fiind un mod de petrecere a timpului liber la îndemâna unui număr mai mare de persoane. Alte activități de timp liber cu o frecvență mai mare sunt: mersul în mall-uri sau mersul la biserică (tabelul 8).

Tabelul 8. Participare culturală și activități de timp liber desfășurate de populația zonei metropolitane Brașov în spațiul public

<i>De obicei, cât de des ...?</i>	Săptămânal	Lunar	O dată la 2-3 luni	O dată la 4-6 luni	Mai rar	Deloc
Mergeți la cinematograful	1,2%	10,6%	10,2%	11,2%	20,2%	46,7%
Mergeți la spectacole de operă/ operetă	0,5%	1,5%	2,3%	4,9%	19,2%	71,6%
Mergeți la spectacole de divertisment/ muzică	0,3%	3,4%	9,6%	15,7%	29,1%	42%
Mergeți la discotecă/ club	3,1%	4,9%	6,9%	6,7%	15%	63,5%
Mergeți la slujbe religioase la biserică	11,6%	13,7%	13,9%	12,3%	24,2%	24,3%
Mergeți să vizitați muzee/ colecții/ expoziții	1,5%	2%	6,2%	18,1%	36,3%	35,9%
Mergeți la cumpărături în mall-uri	12,9%	28,1%	12,5%	8%	12,4%	26%
Asistați la competiții sportive	2,8%	6%	8,6%	4,7%	20,6%	57,4%
Faceți fitness/ sport de întreținere	9,4%	6,6%	2,5%	2,6%	20,1%	58,7%
Mergeți în excursii în afara localității	5,4%	16,2%	21,9%	16,9%	20,3%	19,3%
Vă plimbați prin parcuri, zone verzi	33,5%	23,7%	11,8%	6,5%	13%	11,4%
Participați la sărbători/ evenimente locale	2,5%	5,8%	19%	26%	32%	14,7%
Participați la festivaluri (muzică, filme etc.)	1,2%	4,2%	12%	15%	30,9%	36,7%
Mergeți la bibliotecă pentru a citi	1%	0,9%	2,7%	2,8%	11,3%	81,3%

Analiza practicilor de consum cultural în spațiul public evidențiază astfel preferințele brașovenilor pentru evenimentele desfășurate în aer liber, comparativ cu cele care au loc în instituții culturale (orientarea mai degrabă spre petrecerea timpului liber în parcuri, efectuarea de excursii în afara localității sau practicarea unui sport). Se poate observa în acest punct o asocieră între comportamentul cultural și resursele locale reprezentate de așezarea geografică a municipiului. Aceasta poate fi o informație prețioasă pentru organizatorii de evenimente culturale care se pot concentra pe o ofertă culturală de tip outdoor.

Preferința pentru spații deschise și activități în aer liber

Preferința accentuată a populației municipiului și zonei metropolitane Brașov pentru activitățile de petrecere a timpului în aer liber, în „detrimentul” practicilor de consum cultural, poate fi analizată și înțeleasă plecând de la caracteristicile obiective ale cadrului natural înconjurător. În acest sens, este important de înțeles cum comportamentul și practicile de consum cultural sunt legate de aspecte precum clima, forme de relief, elemente naturale ș.a.m.d..

În literatura de specialitate, efectele climei asupra comportamentului uman au fost grupate în cinci categorii majore de răspunsuri¹⁸:

- răspunsuri psihologice, regăsite de exemplu în sfera comportamentului de consum (precum efecte asupra preferințelor în ceea ce privește alimentația, vestimentației sau locației de desfășurare a evenimentelor publice - în interior sau exterior);
- răspunsuri „de siguranță”, cu referire la tendința indivizilor de a evita situațiile cu grad sporit de risc în ceea ce privește siguranța personală (de exemplu, planificarea călătoriilor în afara perioadelor anului în care se pot produce anumite evenimente riscante – avalanșe, inundații, furtuni e.t.c.);
- răspunsuri „de sezon” (*sezonalitate*), ce au în vedere corelarea activităților sau evenimentelor cu anotimpul optim de desfășurare (practicarea skiului iarna, înotului vara ș.a.m.d.);
- răspunsuri culturale, constând în corelarea directă a activităților culturale cu specificul climei (precum organizarea festivalurilor aflate în legătura cu recolta în timpul toamnei);
- răspunsuri „induse”, ce includ efectele directe pe care fenomenele climaterice le au asupra comportamentului și practicilor oamenilor (creșterea cumpărării de echipament specific sporturilor de iarnă în preajma primelor ninsori abundente din iarnă, schimbarea preferințelor pentru locații de desfășurare a evenimentelor în cazul unor evenimente meteo extreme e.t.c.).

¹⁸ (Dewar, 2005:55)

Clima județului Brașov, influențată de relieful muntos ce conduce la „o compartimentare a climatului general și o etajare evidentă a fenomenelor climatice”¹⁹, este propice desfășurării activităților în aer liber pe tot parcursul anului.

În ceea ce privește formele de relief și elementele naturale, studiile de specialitate²⁰ indică faptul că în situația în care un anumit areal primește statutul de arie naturală protejată (sau de parc natural național), impactul asupra populației din zonă constă tocmai în creșterea nivelului de implicare în activități recreaționale în aer liber. Cu alte cuvinte, un astfel de statut are un impact semnificativ (inclusiv pe termen scurt) la nivelul populației locale în ceea ce privește valorizarea patrimoniului natural, fiind punctul de plecare pentru atitudini favorizante acțiunilor de conservare și protejare a mediului înconjurător. Ținând cont de aceste observații, comportamentul și practicile de petrecere a timpului orientate spre activități desfășurate în aer liber sau în afara localității, întâlnite la nivelul populației studiate, sunt de explicat tocmai prin numărul mare și variat (speologic, botanic, geologic, paleontologic, ornitologic, avifaunistic sau mixt) de rezervații naturale²¹ existente pe teritoriul județului Brașov.

Mai mult decât atât, dezvoltarea mijloacelor de comunicație și transport fac mult mai accesibile astfel de practici pentru publicul larg. Analiza procesului de formare a unei decizii favorabile activităților în aer liber desfășurate în afara localității²² evidențiază efectul pozitiv pe care „percepția călătoriei” îl are asupra gradului de satisfacție. Practic, posibilitățile sporite de mobilitate și accesul rapid la zone propice activităților în aer liber, ambele de întâlnit în cazul municipiului și zonei metropolitane Brașov, fac dintr-o deplasare în afara localității o opțiune viabilă pentru o mare parte din populație, care obține astfel un grad sporit de satisfacție.

¹⁹ (cf. Direcției Județene de Statistică)

²⁰ (Wearing, 2005:73)

²¹ 26 de arii protejate conform Direcției Județene de Statistică: <http://www.brasov.insse.ro/main.php?id=405>

²² (Pigram, 2005:101)

Consumatori și non-consumatori culturali: comparații cu situația națională

În ceea ce privește consumul public de bunuri culturale, cea mai apreciată este participarea la sărbători / evenimente locale (16,1% cel puțin o dată pe lună), urmată de vizionarea de filme în cinematografe (11,6% dintre respondenți mergând cel puțin o dată pe lună) și de participarea la festivaluri de diferite feluri (9,5% cel puțin o dată pe lună) sau spectacole de divertisment (7,5% cel puțin o dată pe lună) și vizitarea muzeelor (6,7% cel puțin o dată pe lună).

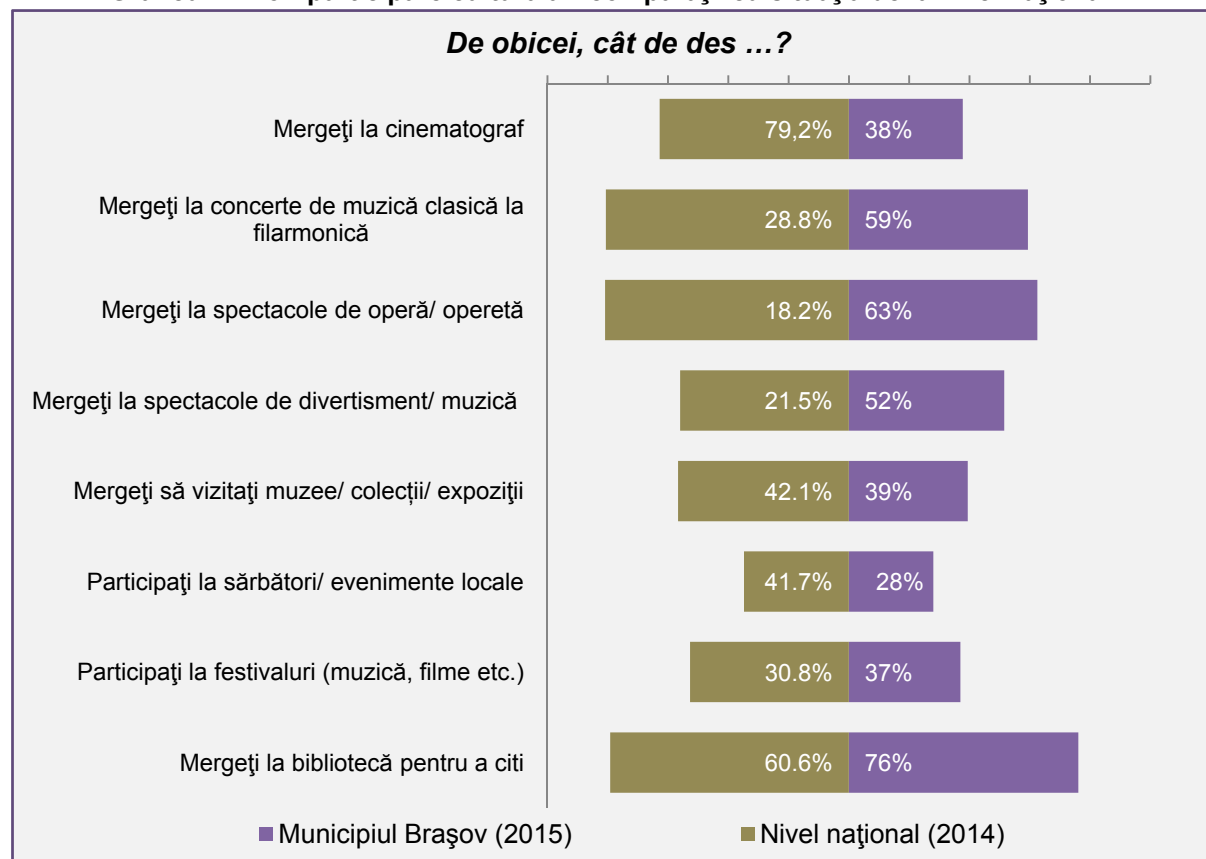
Popularitatea diferitelor activități de petrecere a timpului liber și consumul cultural din spațiul public sunt structurate în funcție de anumite criterii socio-demografice, conform unor teorii sociologice care identifică o legătură strânsă între resursele pe care ni le pune la dispoziție mediul în care trăim și felul în care alegem să acționăm. Sociologul francez Pierre Bourdieu²³, de pildă, vorbea despre un set de dispoziții care sunt formate de conștientizarea/interacțiunea continuă cu anumite condiții obiective în care suntem crescuți (de exemplu comportamentul părinților în educație sau starea materială a familiei) care exercită o influență majoră asupra practicilor pe care le adoptăm. Această teorie a utilității resurselor în consumul cultural este verificată prin observarea legăturii dintre nivelul de educație și participarea la diferite activități culturale și de timp liber.

Dacă efectuăm o comparație cu situația întâlnită la nivel național în ceea ce privește dimensiunea segmentelor de non-consumatori²⁴, se poate observa că vizionarea filmelor la cinematograful, vizitarea muzeelor și participarea la sărbători sau evenimente locale sunt singurele forme de consum cultural în rândul cărora municipiul Brașov se poziționează mai bine, depășind valorile naționale (graficul 1). Absența totală (non-participare) de la concerte organizate la filarmonică, asistarea la spectacole de operă sau operetă și participarea la spectacole de divertisment înregistrează în municipiul Brașov valori mai mici cu aproximativ 30 de puncte procentuale, comparativ cu nivelul național. Valori mai mici se înregistrează și în ceea ce privește mersul la bibliotecă pentru citit sau participarea la festivaluri (muzică, filme etc.), în aceste cazuri diferența fiind de aproximativ 17 puncte procentuale.

²³ P. Bourdieu, 'Structure and the habitus', în *An outline of a theory of practice*

²⁴ Pe baza datelor furnizate de Barometrului de Consum Cultural 2014 (I.N.C.F.C.).

Graficul 1. Non-participare culturală:* comparații cu situația de la nivel național²⁵

**procentele din tabel indică răspunsurile „DA, au loc la noi în localitate”*

²⁵ I.N.C.F.C., 2015. *Barometrul de consum cultural 2014. Cultura, între global și local* (p.43-60).

În ceea ce privește participarea în funcție de vârstă, constatăm:

- Tinerii până în 35 de ani sunt categoria demografică în rândul căroră putem întâlni cei mai mulți participanți la diferite forme de consum cultural public sau activități de petrecere a timpului liber în afara gospodăriei;
- Rata de participare culturală sau implicare în activități de timp liber în afara gospodăriei scade odată cu vârsta (excepție o fac formele de *cultură înaltă*, precum consumul de operă și operetă sau de muzică clasică, caz în care scăderile nu sunt foarte bruște sau întâlnim chiar rate mai mari de participare, comparativ cu alte segmente de vârstă).

Analizând consumul cultural din spațiul public în funcție de nivelul de educație, constatăm că aceasta influențează pozitiv aproape toate formele de consum cultural public și desfășurarea de activități de timp liber în afara gospodăriei.

Referitor la consumul cultural de spectacole, locuitorii Brașovului participă cel mai mult la spectacole de teatru (8,5% cu o frecvență lunară). Important de remarcat este faptul că segmentul de non-consumatori (53,5%) este mai mic decât nivelul național (63,2%)²⁶.

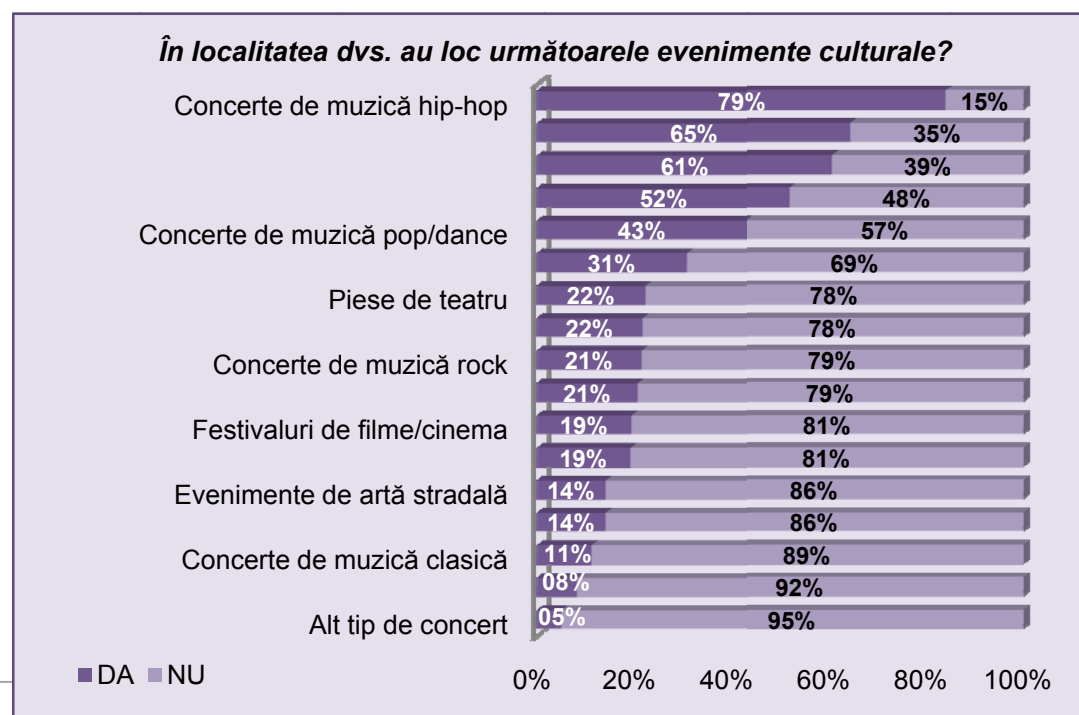
În ceea ce privește tipurile de manifestări culturale din zona metropolitană, datele culese indică faptul că evenimentele muzicale (concerte de muzică pop, dance sau hip-hop, festivaluri de muzică folclorică) sunt cele mai răspândite, alături de festivalurile de tradiții și obiceiuri culturale locale. Procente cu valori apropiate s-au înregistrat pentru manifestările culturale de tipul spectacolelor de teatru, concertelor de muzică folk, concertelor de muzică rock și evenimentelor educaționale dedicate copiilor/tinerilor (graficul 2). Trebuie avut în vedere că aceste date reprezintă o măsură a prezenței sau absenței anumitor tipuri de manifestări și nu o măsură a frecvenței acestora. Cu alte cuvinte, faptul că 78,6% din respondenți au indicat că în localitatea lor au loc concerte de muzică hip-hop nu înseamnă că putem întâlni un număr mare de astfel de manifestări în decursul unui an, la nivelul respectivei localități. Acest procent poate sugera că: (1) respectiva localitate dispune de anumite condiții minime pentru organizarea unui astfel de eveniment, (2) în eventualitatea organizării unei manifestări locale, sunt șanse mari ca în programul acesteia să se

²⁶I.N.C.F.C., 2015. *Barometrul de consum cultural 2014. Cultura, între global și local.*

regăsească o componentă ce ține de muzica hip hop, spectacole folclorice, festivaluri despre tradiții și obiceiuri e.t.c. (o măsură indirectă a probabilității de a întâlni un anumit tip de conținut cultural, o măsură indirectă a preferințelor organizatorilor locali).

Aprecierile privind existența sau absența anumitor manifestări diferă desigur în funcție de factori socio-demografici, cum ar fi vârsta și nivelul de educație. Există diferențe dintre evaluările segmentului de vârstă 18-34 ani și cele ale segmentului de peste 65 ani în ceea ce privește spectacolele de teatru, concertele de muzică (rock, pop/dance, hip-hop), evenimentele de artă stradală sau cele dedicate copiilor și tinerilor. De exemplu, pentru seniorii zonei metropolitane, percepția asupra existenței diferitelor tipuri de manifestări culturale variază în conformitate și cu preferințele acestei categorii de vârstă, respectiv spectacolele folclorice de muzică și dans, festivalurile despre tradiții și obiceiuri sau concertele de muzică religioasă la Biserică.

Graficul 2. Aprecieri* privind existența anumitor manifestări culturale în zona metropolitană Brașov
 (*Sunt prezentate doar procentele celor care nu frecventează niciodată)

Satisfacție, motivații și așteptări ale publicului consumator

Nivelul de satisfacție ar trebui înțeles ca o măsură a potrivirii între caracteristicile evenimentului la care o persoană a participat și așteptările acesteia.

Dacă analizăm datele referitoare la frecvența de consum a manifestărilor din sfera artelor spectacolelor, constatăm că spectacolele de teatru (8,5% cel puțin lunar), stand-up comedy (4,5% cel puțin lunar), cele de muzică pop/dance (3,7% cel puțin lunar), dar și cele de jazz / blues (2,8% cel puțin lunar) sau folclor (2,5% cel puțin lunar) se poziționează pe primele locuri în preferințele brașovenilor. Aceste valori sunt mai degrabă scăzute, însă modalitatea de combinare a tipurilor de spectacole sugerează un consum de tip omnivoism cultural, caracteristic societăților contemporane, în care consumul de cultură *elitistă* (high brow culture) se combină la nivel individual cu cel de cultură *de masă* (low brow culture sau *popular culture*)²⁷. Topul satisfacției populației cu privire la spectacole accesate de populație respectă ordinea de practici culturale, cu o apreciere pozitivă („mult” și „foarte mult”) pentru teatru, stand up comedy, folclor/populară, jazz/blues, muzică pop/dance și teatru independent. Această situație se înscrie astfel tot în ipoteza omnivorismului cultural sau al bricolajului de creații artistice *elististe* și *de masă*.

Tabelul 9. Frecvența consumului cultural de spectacole în rândul populației municipiului Brașov

<i>În general, care este frecvența cu care mergeți la spectacole de...</i>	Săptămânal	Lunar	O dată la 2-3 luni	O dată la 4-6 luni	Mai rar	Deloc
Teatru	1,3%	7,2%	8,9%	8,7%	20,4%	53,5%
Teatru pentru copii (de păpuși)	0,5%	3,4%	1,5%	1,1%	6,7%	86,8%
Teatru independent	0,6%	2,6%	1,3%	3,2%	5,9%	86,4%
Muzică pop / dance	0,6%	3,1%	3,8%	3,6%	11,9%	77,1%
Muzică contemporană	0,3%	1,7%	2,6%	3,2%	7,0%	85,1%
Jazz / Blues	0,5%	2,3%	1,4%	4,1%	8,6%	83,1%
Folclor / populară	0,4%	2,4%	2,4%	5,2%	13,4%	76,3%

²⁷ Peterson, Richard A. "Understanding audience segmentation: From elite and mass to omnivore and univore." *Poetics* 21.4 (1992): 243-258.

Balet	0,1%	1,3%	0,4%	1,4%	5,4%	91,3%
Dans contemporan	0,1%	1,1%	0,9%	2,4%	6,8%	88,7%
Dans folcloric / popular	0,2%	2,3%	2,0%	2,8%	9,1%	83,6%
Stand up comedy	0,6%	3,9%	4,5%	4,4%	9,2%	77,3%
Spectacole de magie (iluzionism)	-	1,6%	1,2%	3,2%	4,8%	89,1%
Circ	0,2%	2,2%	2,0%	3,5%	11,3%	80,8%

Tabelul 10. Satisfacția populației municipiului Brașov privind participarea la spectacole

<i>Pe o scală de la 1 la 5 (1 înseamnă „foarte puțin” și 5 înseamnă „foarte mult”), cât de mult v-a plăcut să vizionați / asistați la..</i>	1 = foarte puțin	2	3	4	5 = foarte mult	Total
Teatru	5,3%	3,6%	10,3%	26,8%	54%	100%
Teatru pentru copii (de păpuși)	22,4%	6,8%	16,3%	15,5%	39%	100%
Teatru independent	18%	9,9%	10%	23,2%	38,9%	100%
Muzică pop / dance	12%	5,4%	16,2%	30,4%	36%	100%
Muzică contemporană	18,9%	9,3%	15,6%	28,5%	27,7%	100%
Jazz / Blues	14,3%	7,1%	9,9%	24,6%	44,1%	100%
Folclor / populară	10,7%	6%	14,7%	25%	43,6%	100%
Balet	36,1%	6,6%	14,6%	12%	30,7%	100%
Dans contemporan	20,5%	11,8%	10,3%	18%	39,4%	100%
Dans folcloric / popular	18,3%	8,2%	16,3%	18,6%	38,6%	100%
Stand up comedy	13,8%	4,6%	9,3%	22,8%	49,5%	100%
Spectacole de magie (iluzionism)	22,2%	10,5%	11,2%	20,8%	35,3%	100%
Circ	15,7%	11,7%	13%	29%	30,6%	100%

La prima vedere, ceea ce diferențiază aceste tipuri de spectacole este gradul de abstractizare a mesajului și de concentrare pe formă, într-un grad mai ridicat în cazul baletului și al dansului contemporan, a cărei apreciere este o precondiție pentru aprecierea spectacolului ca întreg. Dacă privim relația dinspre nivelul de satisfacție spre participare, o posibilă explicație ar fi că publicul

brașovean în general este mai puțin înclinat spre abstract, preferând o evadare din cotidian care să-i țină totuși „cu picioarele pe pământ”, adică un tip de distracție care să aibă relevanță pentru experiența cotidiană a oamenilor.

Dacă, dimpotrivă, privim această relație dinspre participare spre nivelul de satisfacție, conform regulilor de bază ale economiei în ce privește cererea și oferta,²⁸ am putea înțelege că o participare redusă care s-ar putea traduce într-o cerere redusă, creează constrângeri materiale pentru ofertanți, cu dificultăți asociate, printre care s-ar putea număra dificultăți în evaluarea gustului publicului astfel încât să răspundă mai bine acestuia sau în contractarea profesioniștilor, respectiv în punerea la dispoziție de resurse de timp, spațiu și confort necesare pentru desfășurarea unei activități de calitate și pe placul publicului brașovean.

Sursele de informare folosite de brașoveni în căutarea de evenimente culturale sunt preponderent cele clasice, cu un procent destul de mare pentru mass-media, internet și afișe ceea ce subliniază pentru organizatorii de evenimente importanța vizuală a mesajelor promoționale, dar și importanța mass-mediei locale în transmiterea de informații care să faciliteze comunicarea cu publicul țintă.

O veste bună pentru organizatorii de evenimente culturale este și aprecierea prețului билетelor la spectacole ca fiind nici prea scumpe, nici prea ieftine, dar și o preponderență a considerării lor ca fiind ieftine. Aceasta lasă loc unor ajustări de prețuri în funcție de calitatea

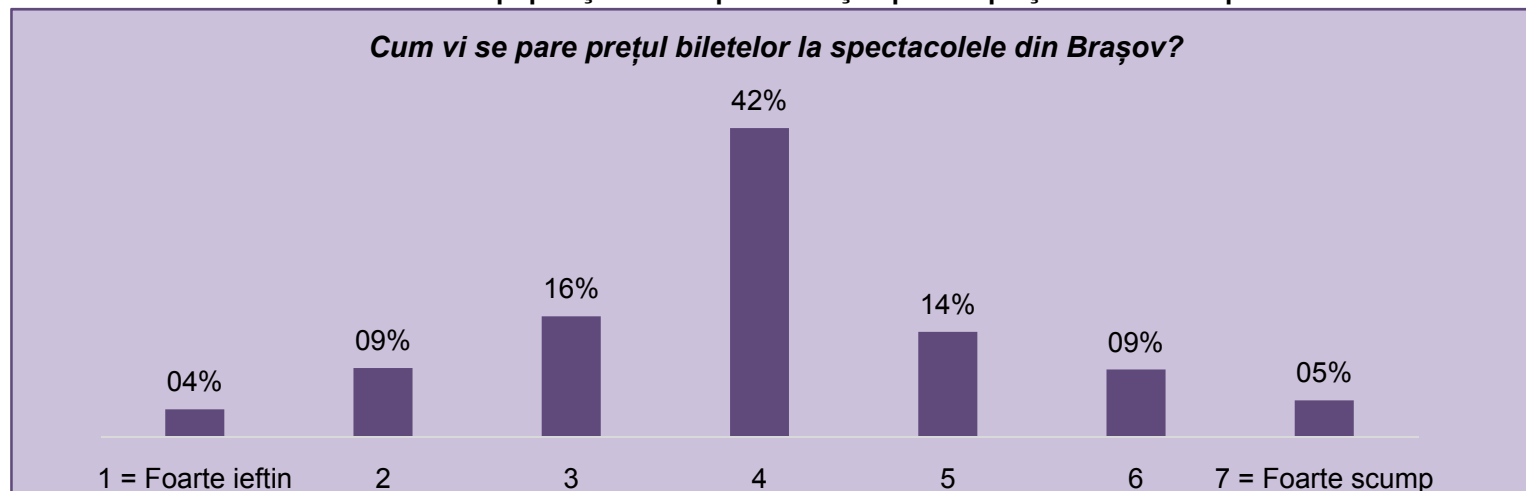
Tabelul 11. Surse de informare folosite de populația municipiului Brașov în procesul de alegere a spectacolelor

<i>Ce surse de informare folosiți pentru spectacolele la care mergeți în municipiul Brașov? (răspuns multiplu)</i>	<i>%</i>
Mass-media (presă, TV, radio)	50,5%
Internet	48,8%
Afișe	45,5%
Prieteni	32,3%
Broșuri, flyere, bannere	15,1%
Ghiduri de timp liber (7 seri, Zile și Noapți, B24 Fun Brașov)	6,6%
Reviste de evenimente culturale	2,7%
Altă sursă	2,5%

²⁸ Deși este adevărat că anumite activități culturale beneficiază de un oarecare suport al statului, care ar putea afecta echilibrul natural care se formează pe piață între cerere și ofertă, acest sprijin nu creează nici pe departe o auto-suficiență, motiv pentru care și aceste tipuri de bunuri trebuie să joace după regulile pieței.

evenimentelor culturale. Dar această decalare a scalei înspre percepția de ieftin poate să traducă și o inatractivitate din perspectiva calității. Este relevant de evidențiat rezultatele analizelor din științele sociale care spun că atunci când un produs este apreciat ca ieftin poate fi considerat de cumpărători mai degrabă ca un produs de calitate inferioară.

Graficul 3. Evaluări ale populației municipiului Brașov privind prețul biletelor la spectacole

Pe de altă parte, în literatura care discută teme de economie, există o diferențiere între consumul funcțional și cel hedonist,²⁹ unde prin primul tip înțelegem consum de bunuri necesare traiului zilnic, care au o utilitate practică, în timp ce prin consum hedonist înțelegem consum de bunuri a căror utilitate este dată de plăcerea experienței. Wakefield și Inman arată într-un studiu din 2003 că în situații de consum hedonist, sensibilitatea față de preț prezintă în general în cazul consumului funcțional nu este la fel de acută.³⁰ Cu alte cuvinte, referindu-ne la consumul cultural care este prin definiție un tip de consum hedonist, oamenii sunt dispuși

²⁹ E.C. Hirschman & M.B. Holbrook, 'Hedonic consumption: emerging concepts, methods and propositions', în *Journal of Marketing*, 46, pp. 92-101.

³⁰ K.L. Wakefield & J.J. Inman, 'Situational price sensitivity: the role of consumption occasion, social context and income', în *Journal of Retailing*, 79, pp. 199-212.

să plătească mai mult atata timp cât experiența care este promițătoare. Această imagine ar putea explica atitudinea brașovenilor față de prețul spectacolelor, pe care le consideră nici prea scumpe, nici prea ieftine.

De remarcat faptul că persoanele tinere și active au tendința să considere biletele ca fiind ieftine sau foarte ieftine. Pe de o parte, ne-am putea gândi că o posibilă explicație în cazul tinerilor este că până la întemeierea unei familii, împărțirea bugetului este mai flexibilă și că aceștia alocă într-o mai mare măsură bani pentru activități culturale și de relaxare, acestea fiind și oportunități de petrecere a timpului împreună cu prietenii. Pe de altă parte, văzând că și în cazul persoanelor cu vârsta de peste 65 de ani, aproximativ 28% consideră prețul билетelor ca fiind mai degrabă scăzut, putem presupune că cel puțin o parte din explicație se datorează subvențiilor acordate de stat pentru copii, studenți și pensionari, subvenții care într-adevăr fac biletele pentru spectacole mai ieftine în cazul acestor categorii de persoane față de biletele pentru adulți.

Nu în ultimul rând, observăm că deși apreciază că prețul билетelor la spectacole în Brașov este în prezent ieftin, tocmai ofertele promoționale de bilete sunt modalitățile menționate că ar putea atrage în direcția unei participări mai mari. Cele două aprecieri nu se află în contradicție: prețului unui bilet poate fi perceput ca fiind ieftin în contextul unei participări restrânse (o dată la două sau trei luni), însă în situația intensificării prezenței în spațiul de spectacole până la de două-trei ori pe lună, de exemplu, bugetul individual alocat culturii crește considerabil.

În contrast cu o perspectivă care explică consumul și non-consumul cultural în termeni de resurse socio-economice la care o persoană are acces, în funcție de contextul social în care aceasta este plasată, au fost propuse abordări care iau în considerare și factori motivaționali. În timp ce unele pun accentul pe factori legați de status social,³¹ altele subliniază importanța așteptărilor legate de aspecte pragmatice circumstanțiale (cum ar fi nesincronizarea între timpul liber și timpul în care sunt programate spectacolele. lipsa locurilor de parcare) sau legate de produs (e.g., diversificarea tipului de spectacole). Aceste din urmă aspecte ale consumului cultural au fost sintetizate de trei cercetători australieni, Kay, Wong și Polonski într-un studiu despre non-consum și bariere în calea

³¹ Chan & Goldthorpe

Tabelul 12. Factori motivatori pentru populația municipiului Brașov în accesarea ofertei locale de spectacole

<i>Care dintre următoarele variante v-ar determina să mergeți mai des la spectacole în municipiul Brașov? (răspuns multiplu)</i>	<i>%</i>
Oferte de bilete promoționale (abonament redus)	52,1%
Mai mult timp liber	45,2%
Programarea spectacolelor la ore accesibile	28,8%
O mai bună promovarea a spectacolelor	21,4%
Cunoașterea programului de spectacole pe termen lung 2-3 luni în avans	16,8%
Diversificarea tipului de spectacole (ex. Spectacole cu caracter interdisciplinar-teatru, dans, muzică)	15,5%
Desfășurarea spectacolelor în spații neconvenționale	12,5%
Îmbunătățirea calității informațiilor despre spectacole	8,6%
Existența unei cafenele/ceainării în incinta instituției de spectacol	7,3%
Facilități de parcare	5,8%
Diversificarea modalităților de achiziționare a билетelor	3,3%
Altceva	5,7%

consumului cultural.³² Aceștia identifică opt tipuri de bariere care explică participarea scăzută, dar care pot fi înțelese și ca potențiali factori motivaționali, așa cum ne arată tabelul 12.

Barierele identificate de autori sunt legate de accesul fizic, accesul personal, cost, timp și potrivire de orar, produs, interes personal și de grup, socializare și familiaritate, informare. Întrucât în paragrafele anterioare am discutat despre percepția pe care brașovenii o au asupra prețului evenimentelor culturale, este important de menționat că impactul pe care prețurile promoționale l-ar avea asupra participării a fost menționat de cei mai mulți respondenți (52%).

Al doilea cel mai invocat factor motivator este legat de resursele de timp, fie că respondenții ar avea nevoie de mai mult timp liber, fie că aceștia sunt nemulțumiți de orele la care spectacolele sunt programate.

Un efort mai mare pare să fie cerut din partea instituțiilor care propun evenimente culturale pentru ca acestea să lucreze la un plan mai bun de promovare a spectacolelor. Astfel, aproximativ 21% dintre respondenți ar dori o promovare mai bună, înțelegând prin aceasta cel mai probabil, o promovare care să acopere un spațiu mai larg și care să fie realizată prin intermediul mai multor căi de informare. Mai mult decât atât, în jur de 17% dintre respondenți ar participa mai des dacă ar cunoaște în avans programul pe 2-3 luni, aspect care poate fi ușor interpretat ca pe un ajutor în sprijinul sincronizării programului individual al consumatorilor cu cel al evenimentelor culturale publice.

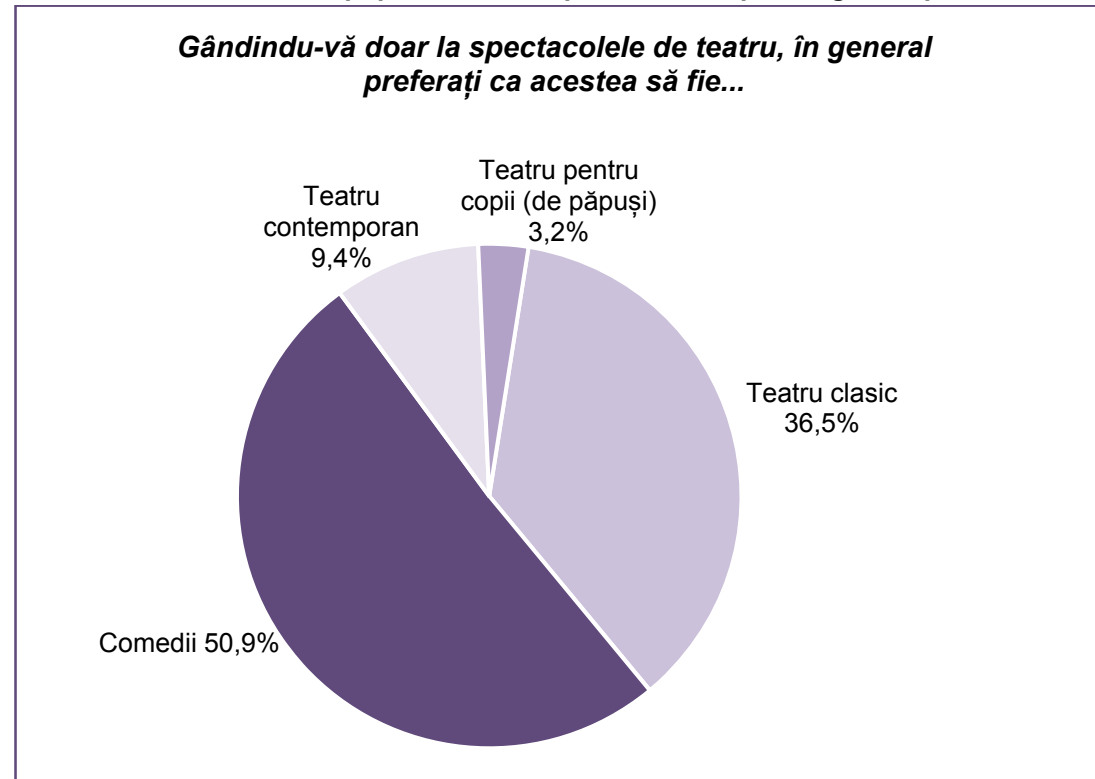
³² Kay, Wong & Polonski

Alți factori motivatori invocați de respondenți sunt legați de barierele referitoare la accesul fizic și la calitățile produsului identificate de Kay și colegii săi. Astfel, în ceea ce privește accesul fizic, aproximativ 6% dintre respondenți au menționat necesitatea existenței unor facilități de parcare în vecinătatea instituțiilor unde au loc evenimentele culturale. În afară de accesul fizic, respondenții au susținut că alte elemente care ar crește șansele ca ei să participe mai des ar fi desfășurarea spectacolelor în spații neconvenționale (13%) sau existența unei cafenele sau a unei ceainării în incinta instituției de spectacol (7%).

Preferințele privind genul spectacolelor de teatru preferat evidențiază un profil de consumator clasic, cu tendințe spre consumul de teatru în sens de distracție și contemplare deopotrivă. Într-o cercetare bazată pe interviuri și observație în cadrul a două teatre cunoscute din Marea Britanie și Australia, Walmsley³³ a descoperit trei motivații principale pentru care oamenii merg la teatru: experiența emoțională, divertisment și provocare intelectuală, respectiv evadare din cotidian. Aceste trei motivații ar putea explica de ce primele două locuri în ordinea preferințelor sunt ocupate de comedii și teatru clasic. Ambele tipuri de spectacole cuprind prin natura lor elemente care să satisfacă cele trei potențiale motivații de participare. Dacă în cazul comedii accentul se pune pe componenta de divertisment, evadare din cotidian și provocare intelectuală, în cazul teatrului clasic, ies în evidență experiența emoțională, detașarea de activitățile zilnice și stimularea intelectuală.

³³ B. Walmsley

Graficul 4. Preferințe ale populației municipiului Brașov pentru genul spectacolelor de teatru

Pe lângă elementele deja menționate, teatrul contemporan reclamă și o ieșire din tiparele clasice, o nouă grilă de evaluare a calității și o adaptare la ce este nou. Prin urmare experiența emoțională și detașarea de cotidian sunt favorizate într-un context în care un efort suplimentar este cerut din partea spectatorilor, un efort de adaptare sau minimizare a așteptărilor și o deschidere mai puternică către nou. Pe de altă parte, este posibil ca în contrast cu piesele clasice, teatrul contemporan aduce în scenă situații actuale și posibil să creeze o situație mai puțin confortabilă pentru spectatorii care doresc o detașare de acestea. O altă posibilă

explicație pentru care este preferat de mult mai puțini consumatori ar fi lipsa de familiaritate cu acest tip de teatru. Teatrul de păpuși are de asemenea o expunere mai scăzută, fiind frecventat îndeosebi de adulți care merg împreună cu copii, care sunt în mod special vizați de aceste piese.

În ceea ce privește diferențele de preferințe în funcție de vârstă, este important de evidențiat creșterea interesului pentru teatrul clasic și descreșterea pentru comedii în funcție de înaintarea în vârstă. Astfel, dacă în cadrul grupei de vârstă 18-34 de ani, 19% dintre respondenți preferă teatrul clasic, în timp ce 66% preferă comedii, în cadrul grupei de vârstă de peste 65 de ani, 68% preferă teatrul clasic și doar 28% comedii. La consumul de teatru contemporan este important de evidențiat preferința celor din categoria 35-49 de ani. Preferința foarte mică pentru teatru de păpuși poate să traducă un nivel scăzut al practicilor de educare timpurie a gustului copiilor pentru teatru. Este cunoscut faptul că gustul pentru cultură se dobândește prin socializare, iar absența sau nivelul scăzut al practicilor de dezvoltare a gustului pentru teatru la vârste scăzute ar trebui să îngrijoreze organizatorii de evenimente culturale pentru că poate să fie un semnal pentru descreșterea consumului de cultură în spațiu public în următoarea perioadă.

Preferințele pentru genul de teatru în funcție de educație nu evidențiază diferențe majore, comedii fiind preferate mai degrabă de cei cu studii medii, teatrul clasic de către cei cu studii scăzute, în timp ce teatrul contemporan este preferat în mai mare măsură de respondenții cu studii superioare. Cu toate că vorbim de un procent relativ scăzut (12% dintre respondenți), faptul că teatrul contemporan este mai apreciat pe măsură ce nivelul de educație crește ar putea fi o indicație că resursele culturale accesibile prin educație sunt utile într-o mai mare măsură pentru a răspunde provocărilor intelectuale lansate de acest tip de teatru, dar și pentru

Tabelul 13. Preferințe ale populației municipiului Brașov pentru genuri de spectacole de teatru (distribuție pe categorii de vârstă)

<i>Gândindu-vă doar la spectacolele de teatru, în general preferați ca acestea să fie...</i>	18-34 ani	35-49 ani	50-64 ani	65 ani și peste
Teatru clasic	19,2%	27,8%	45,0%	67,7%
Comedii	66,1%	55,0%	45,3%	27,8%
Teatru contemporan	9,8%	13,6%	8,0%	3,2%
Teatru pentru copii (de păpuși)	4,9%	3,6%	1,7%	0,8%
TOTAL	100%	100%	100%	100%

a contextualiza mai bine mesajul transmis de aceste piese. Totuși, dat fiind faptul că în societatea contemporană încă există o diviziune între tipul de conținut cu care studenții interacționează în facultăți cu profil real, respectiv socio-uman, faptul de a avea un nivel superior de educație nu este neapărat grăitor pentru tipul de aptitudini și competențe culturale cu care acest sistem de educație ne echipează.

Tabelul 14. Preferințe ale populației municipiului Brașov pentru genuri de spectacole de teatru (distribuție pe nivel de educație)

<i>Gândindu-vă doar la spectacolele de teatru, în general preferați ca acestea să fie...</i>	≤ 10 clase / profesională	Liceu / post-liceală	Învățământ superior
Teatru clasic	40,1%	33%	37,6%
Comedii	52,2%	55,2%	48,2%
Teatru contemporan	4,4%	8,6%	11,5%
Teatru pentru copii (de păpuși)	4,9%	3,6%	1,7%
TOTAL	100%	100%	100%

Dacă la evenimentele culturale tendința era de preferință de consum în aer liber, la consumul de spectacole tendința este spre sala de spectacole. Această informație trebuie interpretată din perspectiva genurilor de teatru preferate, atât comediile, cât și teatrul clasic necesitând decoruri, recuzite și o întreaga scenografie mai potrivită unui mediu construit și artificial, care poate fi modelat mai ușor. În antiteză, spațiul în aer liber prezintă o serie de dezavantaje pentru producătorii de evenimente dar procentul destul de mare al celor care și-au exprimat preferința pentru acest mediu și profilul general la consumatorului de evenimente în aer liber ar trebui să determine o deschidere mai mare pentru organizarea de spectacole outdoor.

Distribuția preferințelor spațiilor în funcție de vârstă evidențiază faptul că tinerii manifestă un interes mai mare pentru evenimentele în aer liber sau în cafenele/baruri, în timp ce preferința pentru sala de spectacole crește direct proporțional cu înaintarea în vârstă.

În ceea ce privește satisfacția cu privire la oferta instituțiilor publice de cultură topul acestora este diferit decât cel al practicilor de consum. Datele din tabelul 15 ne spun că brașovenii sunt mai degrabă mulțumiți de instituțiile publice de cultură din orașul lor. Dacă luăm în considerare doar procentul dintre respondenți care susține că este foarte mulțumit de instituțiile publice, atunci primele în topul preferințelor sunt Muzeul Civilizației Urbane a Brașovului (79%), Teatrul pentru copii „Arlechino” (75%), Biblioteca Academiei Forțelor Aeriene „Henry Coandă” (74%), Teatrul „SICĂ ALEXANDRESCU” Brașov (73%) și Bastionul Graft (71%). Dacă ne interesează aprecierea în termeni de „mulțumit” și „foarte mulțumit”, atunci ierarhia este un pic diferită. Cei mai mulți oameni sunt mulțumiți de Teatrul „SICĂ ALEXANDRESCU” Brașov și de Teatrul pentru copii „Arlechino” (93%), respectiv de Muzeul Civilizației Urbane a Brașovului (92%) și de Muzeul de Artă (90%). În topul preferințelor se află și Bastionul Țesătorilor (89%), Grădina Zoologică, Centrul Cultural Japonez și Opera Brașov (87%).

Tabelul 15. Satisfacția accesării ofertei instituțiilor publice de cultură

<i>Pe o scală de la 1 la 5 (1 înseamnă „foarte puțin” și 5 înseamnă „foarte mult”), cât de mult v-a plăcut să vizitați...</i>	1 = foarte puțin	2	3	4	5 = foarte mult	Total
Bastionul Graft	2,9%	1,6%	10,7%	13,8%	71%	100%
Bastionul Țesătorilor	1,7%	1,5%	7,8%	26%	63%	100%
Biblioteca Academiei Forțelor Aeriene „Henry Coandă”	14,1%	4,1%	7,8%	-	74%	100%
Biblioteca Județeană „George Barițiu”	4,2%	5,9%	10,2%	24,7%	55%	100%
Casa Memorială „Gheorghe Dima”	5,6%		10,2%	32,1%	52,1%	100%
Casa Memorială „Ștefan Baciuc”	8,7%	4,7%	17%	2,7%	66,9%	100%
Centrul Cultural Francez	8%	5,4%	10,8%	30%	45,8%	100%
Centrul Cultural Japonez	8,4%	-	4,6%	22,9%	64,1%	100%
Centrul Județean de Conservare a Creației Populare	9,2%	-	7,7%	40,2%	42,9%	100%
Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Brașov	2,6%	4,7%	11,5%	15,3%	65,9%	100%
Filarmonica Brașov	9%	%	9,3%	26,1%	55,6%	100%
Grădina Zoologică	0,9%	2,7%	9,5%	26,9%	60%	100%

Muzeul „Casa Mureșenilor”	3%	4,1%	9,3%	26,8%	56,8%	100%
Muzeul „Prima Școală Românească”	3,8%	-	12,5%	23,3%	60,4%	100%
Muzeul Civilizației Urbane a Brașovului	5,5%	-	3%	13%	78,5%	100%
Muzeul de Artă	3,3%	1%	5,5%	28,2%	62%	100%
Muzeul de Etnografie	3,5%	2,1%	14,2%	24,6%	55,6%	100%
Muzeul Județean de Istorie	4,2%	6,5%	9,7%	30,1%	49,5%	100%
Opera Brașov	2,5%	1,2%	9,5%	26	60,8%	100%
Teatrul „SICĂ ALEXANDRESCU” Brașov	1,4%	1,3%	4,8%	19,7%	72,8%	100%
Teatrul Pentru Copii „Arlechino”	7,5%	-	-	17,2%	75,3%	100%

Singura preferință care coincide cu practicile de consum este legată de instituțiile de teatru; altfel, aprecierea este îndreptată către muzee și instituții de patrimoniu, spații relativ frecventate de brașoveni. Între instituțiile cele mai apreciate se află unele care deși nu sunt frecventate de mulți consumatori, reușesc să-i mulțumească pe cei care le trec pragul. Opera Brașov este una din aceste instituții unde rata de participare declarată este 13%, dar 87% dintre cei care au vizitat-o sunt mulțumiți și foarte mulțumiți de experiență. Alte exemple cu instituții care accesează mai degrabă o cultură de nișă sunt Centrul Cultural Japonez, a cărei ofertă 3% dintre respondenți au declarat că au accesat-o, dar dintre cei care îi cunosc oferta culturală 87% sunt mulțumiți și foarte mulțumiți, situație similară cu cea a Bibliotecii Academiei Forțelor Aeriene „Henry Coandă”, vizitată de 2% dintre respondenți.

Bastionul Țesătorilor și Bastionul Graft sunt două elemente de patrimoniu cultural devenite instituții de cultură care par a fi apreciate pentru motive diferite. Deși ambele se află în topul aprecierilor brașovenilor, procentul de respondenți care s-au declarat mulțumiți de oferta lor culturală fiind similar (89%, respectiv 85%) primul este mai vizitat decât cel de-al doilea (27% față de 16%). Motivele par a fi diferite, pentru că în timp ce Bastionul Țesătorilor este gazda mai multor evenimente, printre care concerte de muzică clasică sau jazz, cel de-al doilea funcționează doar ca muzeu. Astfel, deși ambele sunt simboluri ale Municipiului Brașov, cel de-al doilea ar putea fi apreciat nu numai pentru exponatele sale, cât ca atracție turistică pentru străini.

O altă observație importantă este că dintre instituțiile de spectacol și muzeele apreciate sunt menționate spații mai puțin cunoscute, cum ar fi Casa Memorială „Gheorghe Dima”. De aceea trebuie specificat faptul că există o diferență între notorietate, practici de consum și satisfacție și acestea deși pot fi legate una de alta, nu întotdeauna se întâmplă așa. Excepțiile reprezentate de diferența între notorietate și practica de consum sunt determinate de variabile care sunt independente de natura ofertei (ca de exemplu, lipsa de timp liber, sau probleme de sănătate). În cazul diferenței dintre practicile de consum, frecvența lor și satisfacție aceasta poate fi determinată de un tip de disonanță cognitivă exprimată pe diferențele aprecierii intelectuale sau emoționale. Cu alte cuvinte, dacă un anumit loc oferă satisfacții de natură intelectuală, este posibil ca anumite aspecte negative (ca de exemplu, infrastructura deficitară sau slaba calitate a serviciilor conexe) să influențeze în mod negativ gradul de satisfacție.

Dacă în cazul instituțiilor publice de cultură există o voce oarecum comună apreciativă la adresa ofertei lor culturale, în ceea ce privește festivalurile, părerile sunt împărțite. Cele mai apreciate evenimente sunt Festivalul de Teatru „Săptămâna Comediei” și Festivalul de film *Dracula Film: Horror and Fantasy*, față de care 92%, respectiv 90% dintre respondenți și-au declarat aprecierea, fiind mulțumiți și foarte mulțumiți de participarea la eveniment. Cele două alegeri confirmă gustul brașovenilor față de spectacole de comedie și proiecții cinematografice. Mult și foarte mult le-a plăcut unui procent de 85% dintre respondenți și Târgul Babelor de martie, singura opțiune legată de tradiții, lucru care sugerează atașamentul locuitorilor orașului față de tradițiile care fac parte din identitatea locului.

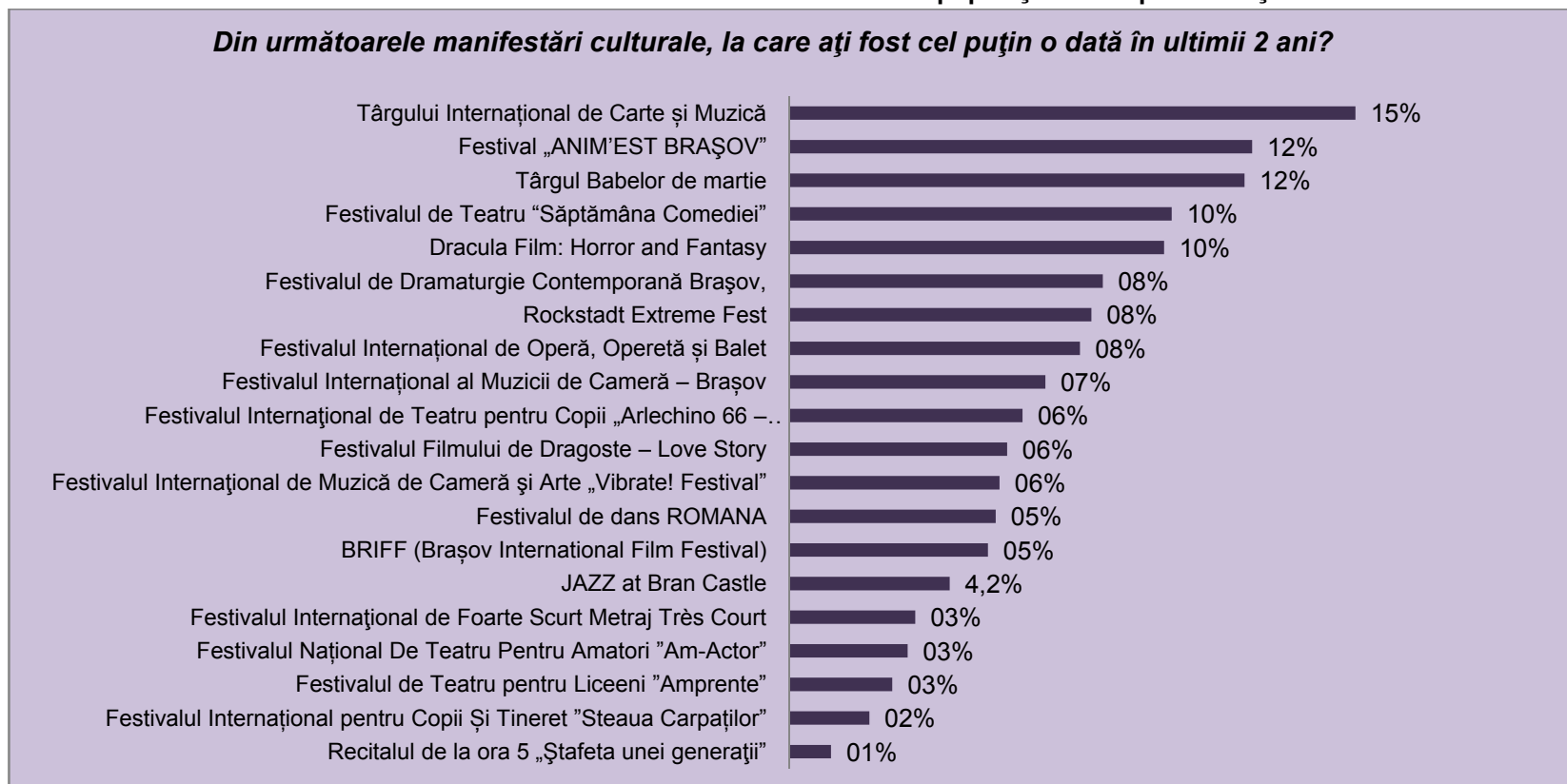
Următoarele opțiuni în ordinea preferințelor vizează spectacolele de muzică, unde varietatea este o caracteristică cheie, dar și festivalurile de film. Astfel 85% dintre respondenți au fost mulțumiți și foarte mulțumiți de experiența trăită la *Rockstadt Extreme Fest*, același procent s-a declarat mulțumit de Festivalul Filmului de Dragoste *Love Story*, în timp ce unui procent de peste 80% dintre respondenți i-a plăcut mult și foarte mult Festivalul Internațional de Muzică de Cameră Brașov, *JAZZ at Bran Castle* și nu în ultimul rând Festivalul Internațional de Operă, Operetă și Balet. Această distribuție a nivelului de satisfacție este un nou indiciu pentru tipul sincretic de consum cultural care pare să fie specific orașului Brașov.

Cel mai puțin apreciate evenimente privesc spectacolele sub forma unei rampe de lansare pentru tinerele generații sau pur și simplu ca spațiu de prezentare pentru non-profesioniști, fie că este vorba de teatru (doar 58% dintre respondenți și-au exprimat

mulțumirea față de Festivalul Național De Teatru Pentru Amatori „Am-Actor” și 62,9% față de Festivalul de Teatru pentru Liceeni „Amprente”) sau muzică (58% dintre respondenți și-au exprimat mulțumirea față de Festivalul Internațional pentru Copii Și Tineret „Steaua Carpaților”).

Graficul 5. Accesarea festivalurilor culturale de către populația municipiului Brașov

Din următoarele manifestări culturale, la care ați fost cel puțin o dată în ultimii 2 ani?

Pentru a găsi potențiale explicații pentru nivelul de satisfacție privind festivalurile, propunem să urmărim rezultatele unui studiu realizat pe participarea la festivaluri internaționale în Scoția.³⁴ Prentice și Andresen, autorii studiului, identifică drept motive principale de participare la festivalurile din zonă în primul rând dorința de a experimenta atmosfera specifică festivalurilor³⁵, în al doilea rând, petrecerea timpului cu prietenii și abia în al treilea rând motivații legate de reprezentațiile propriu-zise (de exemplu, dorința de a participa la reprezentații inovative și de audia/viziona proiecte ale unor artiști străini). Un alt motiv invocat este urmărirea prestației participanților autohtoni. Cu toate că nu putem preciza intensitatea cu care aceste motive se regăsesc în rândul brașovenilor, putem afirma cu o relativă siguranță că aceste motive sunt valabile

Tabelul 16. Satisfacția participării la festivaluri în rândul populației municipiului Brașov

<i>Pe o scală de la 1 la 5 (1 înseamnă „foarte puțin” și 5 înseamnă „foarte mult”), cât de mult v-a plăcut să luați parte la...</i>	1 = foarte puțin	2	3	4	5 = foarte mult	Total
JAZZ at Bran Castle	12,9%	3,9%	-	13%	70,2%	100%
Recitalul de la ora 5 „Ștafeta unei generații”	36,9%	-	-	49,7%	13,4%	100%
Festivalul Internațional de Muzică de Cameră și Arte „Vibrate! Festival”	11,5%	-	16,7%	42,9%	28,9%	100%
Festivalul Internațional de Operă, Operetă și Balet	8,2%	1,8%	10,2%	18,6%	61,2%	100%
Festivalul Internațional al Muzicii de Cameră – Brașov	12,8%	1,4%	2,4%	37,8%	45,6%	100%
Rockstadt Extreme Fest	8,4%	-	7%	16,1%	68,4%	100%
Târgul Babelor de martie	7,1%	-	7,5%	22,6%	62,8%	100%
Festivalul Internațional de Teatru pentru Copii „Arlechino 66 – Caravana Poveștilor”	9,3%	-	13,8%	24,9%	52%	100%
Festivalul de Dramaturgie Contemporană Brașov,	8%	-	14,4%	15%	62,6%	100%
Festivalul de Teatru “Săptămâna Comediei”	6,5%	-	2,0%	34,8%	56,7%	100%
Festivalul de Teatru pentru Liceeni “Amprente”	22,8%	-	14,3%	14,3%	48,6%	100%
Festivalul Național De Teatru Pentru Amatori “Am-Actor”	32,1%	-	10%	4,1%	54%	100%
Dracula Film: Horror and Fantasy	6,2%	-	3,7%	19,4%	70,7%	100%
BRIFF (Brașov International Film Festival)	11,5%	-	9,2%	19,9%	59,4%	100%
Festival „ANIM'EST BRAȘOV”	6,2%	2,8%	9,2%	18,1%	63,7%	100%
Festivalul Internațional de Foarte Scurt Metraj Très Court	18,8%	-	8,5%	37,2%	35,5%	100%
Festivalul Filmului de Dragoste – Love Story	11,8%	-	3,4%	12,8%	72%	100%
Târgului Internațional de Carte și Muzică	4,6%	1,9%	19%	28,9%	45,6%	100%
Festivalul de dans ROMANA	11,4%	-	11,4%	28,3%	48,9%	100%
Festivalul Internațional pentru Copii Și Tineret “Steaua Carpaților”	25,4%	-	16,4%	15,3%	42,9%	100%

³⁴ Prentice & Andersen

³⁵ Ibid., p. 17

și în cazul acestora, ele putând fi atribuite în mod logic celor mai mulți participanți la festivalurile internaționale.

Comparații cu situația întâlnită la nivelul altor orașe mari

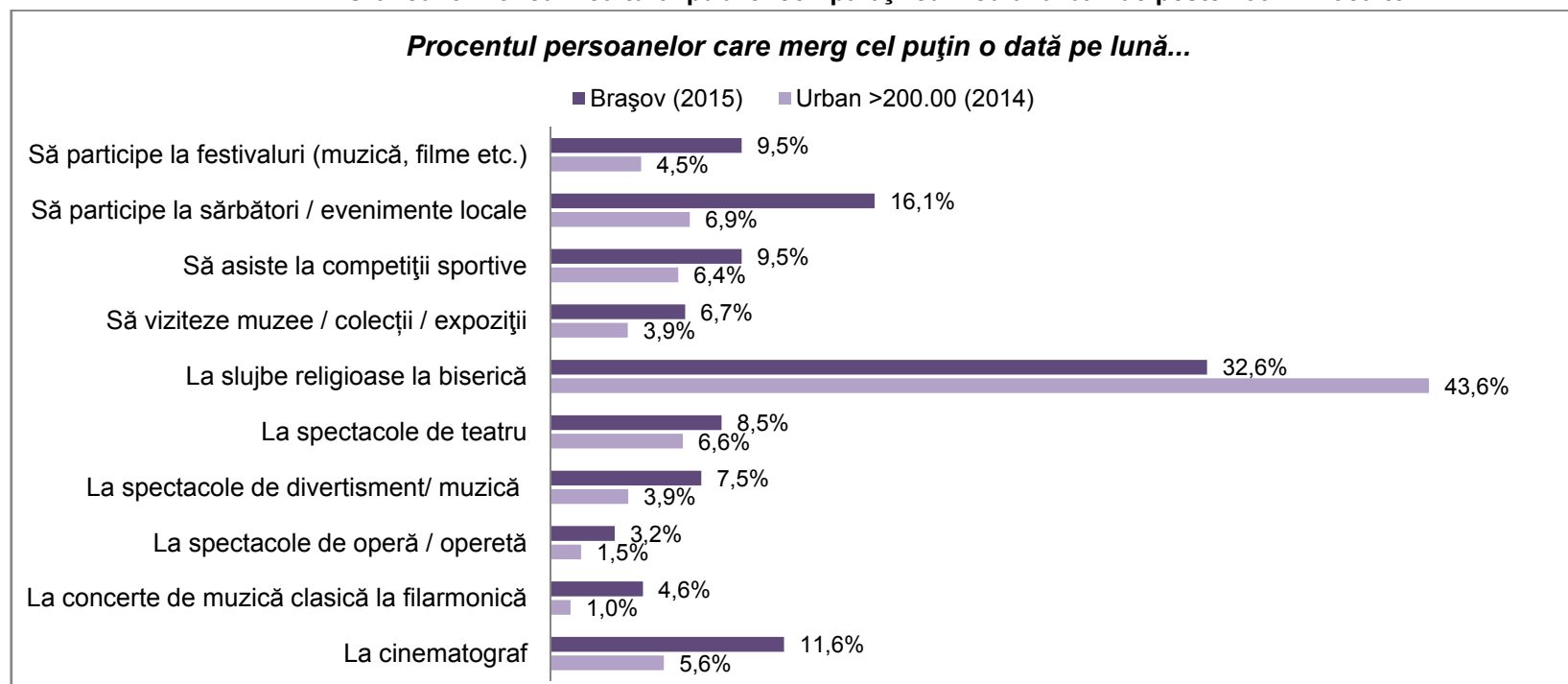
Efectuând o comparație cu nivelul de consum public înregistrat în 2014 pentru orașele din România de peste 200 mii locuitori³⁶, se observă în cazul municipiului Brașov praguri superioare în ceea ce privește mărimea segmentului celor care accesează lunar mai multe tipuri de bunuri culturale (graficul 6).

Corelând aceste informații cu cele referitoare la dimensiunea segmentului de non-consumatori (secțiunea 2), se observă o situație aparte pentru municipiul Brașov: segmentul non-consumatorilor este mai mare decât cel înregistrat la nivel național³⁷ (cu câteva excepții), însă segmentul celor care consumă „intens” (cel puțin o dată pe lună) este mai mare, de multe ori chiar decât în cazul altor orașe similare ca dimensiune.

³⁶ Conform datelor din Barometrul de Consum Cultural 2014, Institutul Național pentru Cercetare și Formare culturală. Bucureștiul nu este inclus în analiză.

³⁷ Chiar și luând în calcul mediul rural atunci când calculăm valorile naționale.

Graficul 6. Concurs cultural public: comparații cu mediul urban de peste 200 mii locuitori

Spațiul public și spațiul consumului social de cultură

Pentru nivelul general al satisfacției față de anumiți indicatori ai calității vieții (tabelul 17) a putut fi observată o orientare pozitivă în cadrul municipiului, deoarece, dintr-un maximum de 7, un scor ce depășește valoarea 3.5 prezintă o tendință către a fi mai degrabă satisfăcut de acel aspect, deși nu în totalitate. Cea mai mare valoare este reprezentată de 5.71 pentru categoria de răspuns „spațiile verzi și parcurile”, ele fiind și cele mai facile locuri pentru a petrece timp cu prietenii sau familia; pentru a desfășura activități sportive și hobby-uri într-un spațiu ce presupune în mare parte cheltuieli minime. O modalitate relevantă de grupare a răspunsurilor este în cazul categoriilor ce presupun evaluări în comparație cu centrul istoric. În momentul în care sunt puse să compare situația propriului cartier cu cea a centrului, gradul de satisfacție scade în rândul persoanelor chestionate. Spre exemplu, pentru categoriile de răspuns ce menționează evenimentele culturale a fost observat la nivel general un scor de 5.09, iar la nivel de cartier (în comparație cu centrul istoric) un scor de 4.57. Același lucru se întâmplă și atunci când sunt comparate răspunsurile ce evaluează elementele de infrastructură în general și în comparație cu centrul istoric. Astfel, poate fi avansată întrebarea dacă nu cumva

Tabelul 17. Calitatea vieții în municipiul Brașov

<i>În ce măsură sunteți satisfăcut de următoarele aspecte ale vieții din Municipiul Brașov? (notă de la 1 la 7 cu „1 = total nesatisfăcut”, iar „7 = total satisfăcut”)</i>	Scor mediu
Spațiile verzi și parcurile	5.71
Siguranța personală atunci când sunteți în afara casei (pe stradă, la cumpărături etc.)	5.17
Situația străzilor (întreținerea lor)	5.10
Diversitatea activităților sau evenimentelor culturale	5.09
Situația spațiilor publice (piețe publice, zone pietonale etc.)	5.09
Sistemul public de transport în comun	5.03
Facilitățile pentru activități culturale (muzee, biblioteci etc.)	5.03
Prețurile activităților sau evenimentelor culturale	4.94
Facilitățile de practicare a sportului și a activităților de recreere fizică	4.83
Situația clădirilor istorice (aspect, întreținere)	4.76
Situația clădirilor din afara centrului istoric (aspect, întreținere)	4.76
Sistemul public de învățământ	4.72
Numărul de evenimente culturale desfășurate în afara centrului istoric (în cartiere, de exemplu)	4.57
Situația serviciilor sociale (de exemplu: de îngrijire a persoanelor cu dizabilități, a persoanelor în vârstă etc.)	4.49
Sistemul medical (spitale, policlinici)	3.92

**non-răspunsurile nu au fost luate în considerare în calculul scorului mediu*

există un sentiment de excluziune în ceea ce privește atenția acordată de către administrație unor zone din municipiu, ce pot fi încadrate ca non-turistice.

Atunci când este comparat nivelul satisfacției față de aspecte ale municipiului Brașov în funcție de categoria de vârstă (Tabelul 94) se poate observa că există o oarecare linearitate între cele două caracteristici – odată cu înaintarea în vârstă crește și gradul de satisfacție cu aspectele urbane menționate. Pentru unele categorii de răspuns (exemplu „spațiile verzi și parcurile”) diferențele nu sunt foarte mari, ceea ce arată că importanța acestora depășește diferențele de vârstă. Însă în alte cazuri diferențele sunt observabile, ceea ce indică și o posibilă diferențiere semnificativă din punct de vedere statistic.

În ceea ce privește gradul de atractivitate al municipiului Brașov (tabelul 18), printre cele mai importante caracteristici menționate de către respondenți sunt tocmai acelea care, de obicei, nu sunt asociate cu spațiul urban: calitatea aerului și poluarea fonică. Cel mai mare acord a fost obținut pentru caracteristica „oraș curat” – scor mediu de 6.02, din maximum 7 (total acord), lucru ce poate influența și modalitatea de a privi celelalte caracteristici, precum calitatea aerului și a liniștii, întrucât la nivel cognitiv și semantic ele sunt puternic asociate. În direcția opusă – a dezacordului (și implicit a insatisfacției) – sunt plasate caracteristicile ce afectează indivizii, cel puțin ca percepție, în manieră mai directă decât cele menționate anterior și sunt reprezentate de aspecte de ordin socio-economic, și nu ecologic: găsirea unui loc de muncă și posibilitatea financiară de a cumpăra, sau cel puțin a închiria, o locuință prezintă cel mai mici niveluri de acord.

Modalitatea în care sunt distribuite răspunsurile legate de atractivitatea municipiului Braşov în funcţie de vârstă, indică faptul că acordul sau dezacordul cu afirmaţiile prezentate nu depind prea mult de vârstă.

În ceea ce priveşte distribuţia răspunsurilor, prin acord-dezacord, în funcţie de nivelul educaţional, tendinţa generală este caracterizată de faptul că persoanele din învăţământul superior sunt, în medie, mai în dezacord cu afirmaţiile prezentate. Astfel, se păstrează tendinţa prezentată în Tabelul 94 – mulţumirea faţă de aspecte urbane ce ţin de calitatea vieţii.

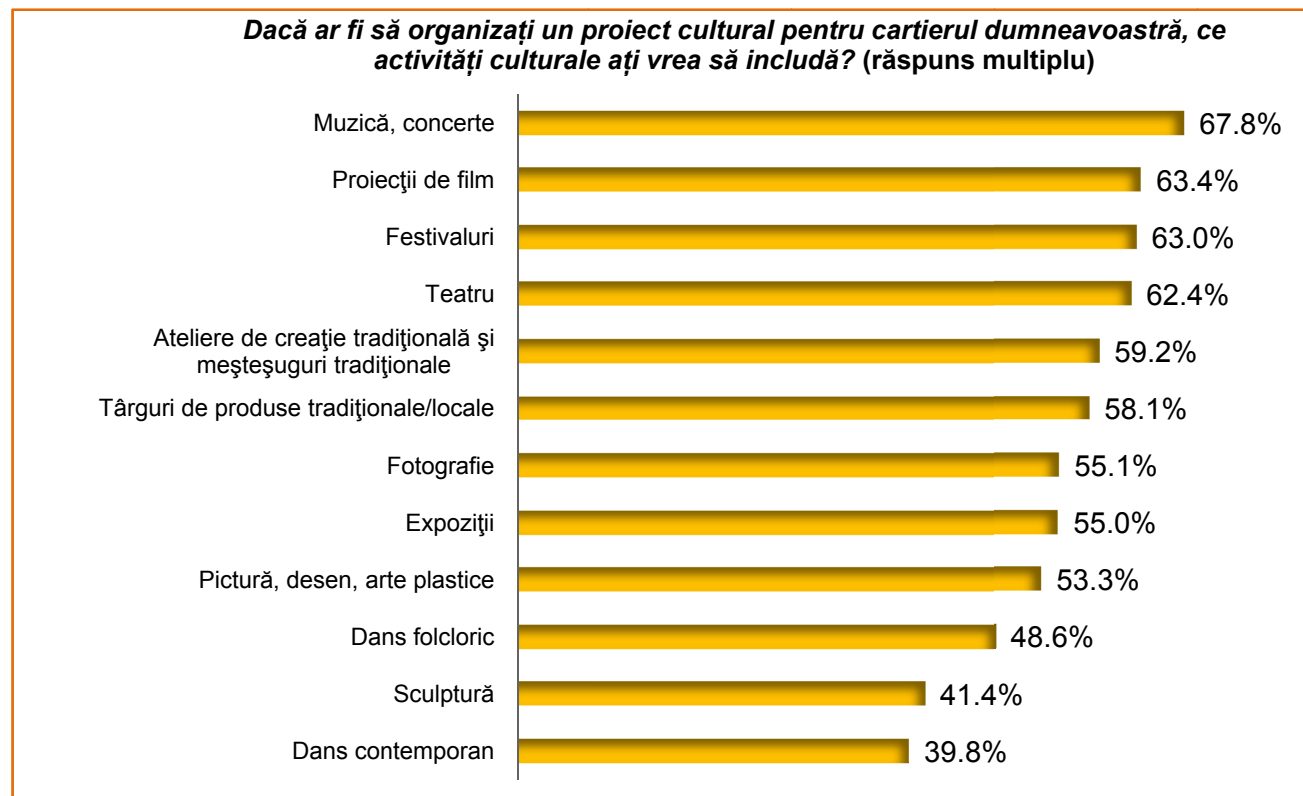
La nivelul cartierelor, cele mai apreciate activităţi de consum cultural, ce se vor a fi organizate, sunt concertele, proiecţiile de film, festivalurile şi teatrul. La o privire atentă se poate observa că aceste menţiuni, pe de o parte, prezintă un nivel mai mare de generalitate (e.g. categoria „muzică, concerte” poate include stiluri de la muzică populară, până la cea clasică), iar pe de altă parte sunt asociate şi unor instituţii de artă şi divertisment cu tradiţie şi pentru publicul larg – cinematografia sau teatrul (de orice fel). Lucru ce se datorează faptului că astfel de aprecieri sunt făcute în funcţie de familiaritatea oamenilor cu evenimentul respectiv – după cum se observă, activităţi mai specifice şi mai puţin prezente în percepţia publicului larg, precum sculptura şi dansul contemporan, prezintă scoruri mai mici decât restul.

Tabelul 18. Atractivitatea municipiului Braşov din perspectiva locuirii

<i>Acordând o notă de la 1 la 7, în ce măsură sunteţi de acord cu următoarele afirmaţii: Municipiul Braşovul...(notă de la 1 la 7 cu „1 = total dezacord”, iar „7 = total de acord”)</i>	Scor mediu
... este un oraş curat	6.02
... este un oraş în care calitatea aerului este foarte bună	5.68
... este un oraş în care nu te plictiseşti niciodată	5.51
... este un oraş cu puţină poluare fonică (zgomot)	5.44
...este un oraş tânăr, în care locuiesc mulţi tineri	5.30
...este un oraş în care poţi avea încredere în cei mai mulţi dintre locuitorii săi	4.95
... este un oraş în care tinerii vor să se stabilească după terminarea studiilor	4.40
... este un oraş în care îţi găseşti uşor un loc de muncă	4.09
... este un oraş în care tinerii îşi pot închiria o locuinţă la un preţ pe care şi-l permit	3.66
... este un oraş în care tinerii îşi pot cumpăra o locuinţă la un preţ pe care şi-l permit	3.33

**non-răspunsurile nu au fost luate în considerare în calculul scorului mediu*

Graficul 7. Preferințe privind organizarea de evenimente culturale la nivel de cartier

În funcție de categoria de vârstă pot fi observate tendințe de asociere a produselor culturale tradiționale cu persoanele mai în vârstă, pe când cele moderne sunt asociate, mai degrabă, persoanelor mai tinere. Activități precum „târguri de produse tradiționale”, „ateliere de creație tradițională” sau „dans folcloric” sunt asociate în special persoanelor cu o vârstă de minimum 50

de ani. În schimb, mențiuni precum „pictură, desen, arte plastice” sau „fotografia” se asociază mai degrabă categoriei de vârstă 18-34 ani.

*Crearea orizontului de așteptări cu privire la obținerea titlului de Capitală Europeană a Culturii 2021.
Activism și pasivism*

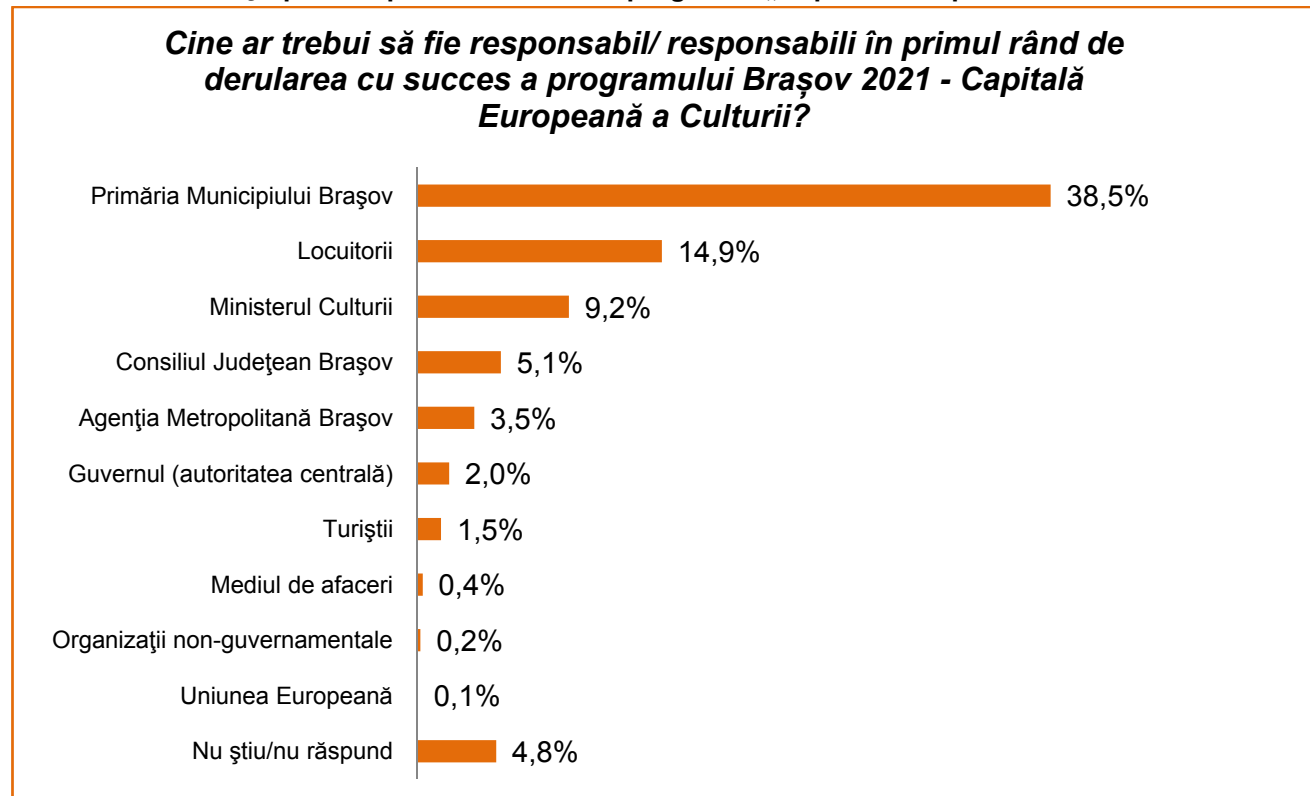
Pentru populația municipiului Brașov cel mai important impact al evenimentului de Capitală Europeană a Culturii este reprezentat de faptul că ar putea crește numărul de turiști – scor de acrod de aproximativ 6.1 din 7 (tabelul 19). Și, mai mult decât atât, prin acest soi de evenimente este prevăzută o creștere a turismului cultural, ce depășește statutul de oraș turistic cu specific montan sau de iarnă. Atât această primă mențiune, cât și cele ce urmează imediat ei plasează dorințele brașovenilor în direcția stabilită de Glasgow, Capitală Europeană a Culturii în 1990. Comparând între ele orașele ce au fost capitale culturale, precum și obiectivele propuse, unii autori³⁸ menționează că Glasgow a fost primul oraș ce a folosit acest eveniment pentru regenerare urbană pe baza industriilor creative, în comparație cu orașe precum Atena, Florența sau Paris, ce erau capitale culturale bine stabilite, cu o lungă tradiție europeană. Creșterea nivelului de notoritate, mai multe oportunități pentru tineri sau pentru oraș, reprezintă întocmai orientarea propusă de Glasgow și abordată în manieră diversă de către alte orașe aflate în aceeași situație.

În ceea ce privește responsabilitatea derulării programului de Capitală Europeană a Culturii, prima poziție este ocupată de către Primăria Municipiului Brașov (38,5%), iar cea de-a doua de către locuitorii municipiului – aproximativ 15% (graficul 8). În schimb, există așteptări foarte mici din partea mediului de afaceri, al organizațiilor non-guvernamentale, ce se poate traduce ca o lipsă de vizibilitate a acestora în domeniul culturii și creativității. Iar responsabilitatea altor organizații guvernamentale non-locale (Ministerul Culturii sau Guvernul României) este privită ca fiind mai scăzută decât cel al comunității locale. Fapt ce poate fi tradus în două moduri: fie există un grad ridicat de neîncredere față de aceste instituții, iar faptul că puterea este centralizată la București

³⁸G. Richards, 'The European Cultural Capital Event: Strategic Weapon in the Cultural Arms Race? ', *Journal of Cultural Policy*, vol.6, no. 2, 2000, pp. 159-181. C. O'Callaghan, 'Urban anxieties and creative tensions in the European Capital of Culture 2005: 'It couldn't just be about Cork, like'', *International Journal of Cultural Policy*, vol. 18, no. 2, 2012, pp. 185-204.

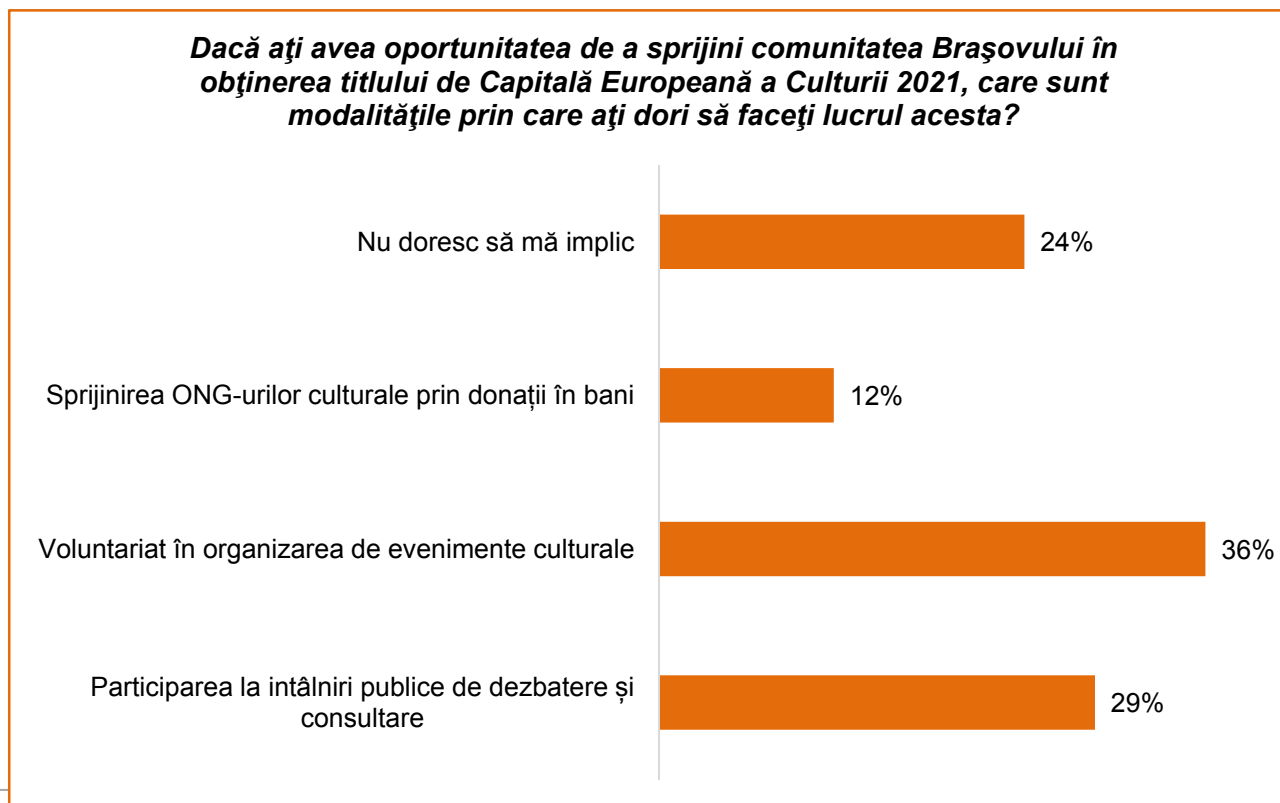
depărtează și mai mult interesul lor, fie există un sentiment de implicare activă la nivel comunitar. Bineînțeles, excluziunea este doar teoretică, iar posibilitatea de a exista o îmbinare între cele două elemente este ridicată.

Graficul 8. Așteptări cu privire la succesul programul „Capitală Europeană a Culturii – 2021”

Cea de-a doua poziție a percepției responsabilității pentru derularea programului de Capitală Europeană a Culturii (2021) – ocupată de către locuitorii municipiului Brașov – este susținută prin consecvență la răspunsurile legate de modalitatea în care aceștia și-ar dori să se implice. Conform rezultatelor prezentate în graficul 9, aproximativ un sfert dintre respondenți au declarat că nu doresc să se implice. În schimb, mai mult de o treime (35.9%) au declarat că ar dori să fie voluntari și aproximativ 29% au declarat că ar dori să aibă un cuvânt de spus în ceea ce privește politicile de organizare. În acest mod, aproape două treimi dintre respondenții din zona de municipiu (dacă însumăm cele două categorii) vor o implicare activă și directă în organizarea candidaturii și a activităților din perioada programului.

Graficul 9. Implicarea comunității locale în procesul de candidatură la titlul de „Capitală Europeană a Culturii - 2021”

Modele culturale

Profilul publicului și consumatorilor culturali din municipiul și zona metropolitană Brașov este caracterizat prin următoarele elemente:

- Din punct de vedere al valorilor la care aderă și care sunt foarte importante în înțelegerea practicilor sociale, brașovenii acordă cea mai mare importanță familiei, educației, timpului liber și relaxării, dar valorizează și munca și prietenii. De remarcat faptul că banii sunt prioritari culturii iar vecinii și comunitatea sunt mai puțin importanți decât religiei și credinței. Din punct de vedere sociologic al distincției dintre individualism versus colectivism, putem remarca o tendință spre centralitatea individului și a grupului social restrâns în comparație cu importanța acordată grupului social extins, reprezentat de comunitate sau societate în sens larg. Analiza zonei metropolitane relevă informații oarecum surprinzătoare în sensul în care tendința de individualism pare mai accentuată decât la nivelul orașului Brașov. De obicei zonele rurale au un grad mai mare de solidaritate socială și spirit comunitar iar aceste rezultate nu pot fi explicate decât prin apelul la condițiile istorice ale comunităților multietnice, în care gradul de cooperare socială și tendința spre individualism este mai accentuată. Această informație este utilă din perspectiva unei strategii de atragere a brașovenilor înspre comunitate și asumarea valorilor comunitare, inclusiv cele culturale pentru ca oferă o imagine a profilului cultural al locuitorilor din municipiul Brașov și zona metropolitană. Soluții de stimulare a coeziunii comunitare sunt organizarea unor evenimente culturale adresate unor grupuri sociale mai mari, la care oamenii să fie încurajați să vină împreună cu familia sau prietenii.
- În ceea ce privește bugetul de timp este important de făcut câteva precizări înainte de a discuta principalele rezultate. Conceptul de timp liber este o creație a modernității și este legat de diviziunea timpului și fragmentarea lui în raport cu procesul de producție. Apariția muncii salariate a dus la perceperea timpului liber ca fiind durată din afara muncii organizate, iar timpul liber este mai degrabă unul personal, decât unul social. De aceea în anumite comunități timpul liber presupune inclusiv activități domestice, nu doar cele aferente relaxării. Modernitatea recentă a adus cu ea o accelerare și o compresie a timpului, legată de interese economice și sociale individuale. Diviziunea timpului în raport cu activitățile evidențiază tendința brașovenilor spre consumul preponderent al acestuia pentru muncă, treburi în gospodărie sau vizionare de

programe TV, dacă excludem orele de somn. La nivelul zonei metropolitane, situația este asemănătoare cu un scor de timp mai mare acordat treburilor domestice, fapt explicabil prin complexitatea gospodăriilor din mediul rural. Aceste informații traduc un buget de timp limitat pentru activități de relaxare sau culturale. De remarcat este faptul că deși educația este poziționată pe locul doi în topul valorilor, totuși timpul alocat activităților specifice este foarte redus. De asemenea, vizitele la rude sau îngrijirea altor persoane înregistrează valori foarte scăzute, deși valoric familia este pe primul loc din punct de vedere al importanței. Aceste rezultate explică în mare măsură comportamentele și practicile sociale și subliniază tendința spre individualism a populației analizate. Pe de altă parte, această tendință poate să fie accentuată de lipsa unei oferte atractive de activități și petrecere a timpului în comunitate și în spațiul public. Cu alte cuvinte, tendința de individualizare se poate accentua sau menține în lipsa unor stimulente de comunitarianism. Inițiative de împărtășire a valorilor comune pot determina o schimbare a nivelului de individualism și o deschidere mai mare către comunitate.

- În spațiul domestic preferă mai degrabă să vizioneze programe TV, să asculte muzică sau radio și, nu de puține ori, să vizioneze filme (toate aceste activități sunt practicate zilnic, cu procente variind între 60% și peste 90% din totalul populației). Aceste preferințe indică o orientare (disponibilitate) mai mare pentru bunuri culturale de factură digitală, vizuală și este consecința proliferării noilor medii. Cultura consumului de TV este specifică tipului de consum de masă, care se referă la producția și consumul de bunuri culturale facile, cu un grad de complexitate și limbaj estetic simplificat, pentru a fi accesibil publicului larg. De asemenea, consumul mass-media este mai degrabă un consum individualizat decât unul de împărtășire de valori comune și se consumă mai degrabă produse uniformizate, cu un grad mic de diversitate culturală. Acest tip de consum pe termen lung poate afecta gustul pentru produse culturale, prin scăderea competențelor de descifrare a creațiilor specifice mai degrabă culturii înalte. Prin *cultura înaltă/elitistă (high brow culture)* ne referim mai degrabă la produse unicate, cu un grad înalt de conținut estetic și care necesită un nivel ridicat de educație. Prin comparație cu profilul publicului de la nivel național, locuitorii din municipiu prezintă șanse mai mari de a se îndeletnici cu lectura cărților (15,7% dintre brașoveni declară că nu citesc niciodată, prin comparație cu procentul de 36% înregistrat la nivel național); Această informație este utilă pentru a înțelege faptul că brașovenii au mai degrabă un de comportament de tip omnivorist, care combină diferite activități culturale pentru satisfacerea nevoilor pe mai multe nivele: de educație, de distracție, de distincție socială, etc.

- La nivelul municipiului, cuprinde un segment deloc neglijabil (7,4%) care obișnuiește să se angajeze zilnic în activități creative; Așadar potențialul creativ al populației este unul destul de mare ceea ce traduce preferința acestora de implicare în actul creativ nu doar din perspectiva consumului. Această informație este foarte utilă pentru organizatorii de evenimente culturale care ar trebui să se orienteze spre oferte culturale interactive, care să stimuleze imaginația și implicarea publicului.
- Preferă cel mai mult muzica ușoară românească, muzică populară și ușoară sau pop străină. Tinerii de până în 35 de ani aleg mai des muzica ușoară sau pop străină, muzica electronică, dar și rock sau jazz. Pentru persoanele de peste 50 de ani, se profilează două opțiuni majore: muzica clasică sau cea populară.
- În materie de filme, consumă mai degrabă comedii și filme de aventură, acțiune.
- Preferințele de genuri de muzică și filme evidențiază tendința de consum omnivorist de care vorbeam anterior, un bricolaj de genuri și stiluri specifice celor două domenii culturale. De asemenea, remarcăm tendința spre formele tradiționale, clasice și o diferențiere a gusturilor în funcție de vârstă și educație. Cu alte cuvinte, există două categorii distincte de consumatori cu un profil care se regăsește indiferent de produsele și oferta culturală. Unul este al consumatorilor de forme clasice, tradiționale și este specific categoriilor de vârstă înaintată sau cu nivel mediu de educație iar celălalt profil include amatorii de forme contemporane, de creații culturale de nișă și include preponderent persoane tinere cu studii superioare. În prezent cei din prima categorie sunt mai numeroși, iar explicațiile țin de contextul mai larg și au legătură cu structura socială și cu caracteristicile socio-demografice din județul Brașov dar sunt similare și cu rezultatele la nivel național. Faptul este explicabil prin transformările din societatea românească din ultimii 25 de ani, în care avem un clivaj al practicilor sociale și culturale, datorate diferențelor de socializare a unor generații de cetățeni în forme de organizare socială diferite.
- Consumul cultural în spațiul domestic are procente ridicate. Privitul la televizor este o activitate preferată atât pentru populația din municipiu, cât și pentru cei din zona metropolitană. aceste obiceiuri pot fi folosite în avantajul stimulării consumului în spațiul public, iar canalele media pot deveni foarte eficiente pentru comunicarea/ informarea despre ofertele culturale ale orașului.
- Consumul ridicat în spațiul domestic este determinat și menținut de dorința oamenilor de a-și individualiza timpul liber și practicile de consum, de a se bucura de experiența consumului într-un context individual.

- Oferta culturală a orașului concurează pentru timpul liber al oamenilor cu ceea ce oferă tehnologia și consumul media. De asemenea, cultura clasică, tradițională, alături de activitățile pe care le cuprinde, este supusă acestei concurențe.
- Ce anume aleg să consume oamenii ține de gusturi, educație, valori, statut social etc, însă creșterea nivelului de participare culturală se poate stimula și prin creșterea nivelului de atractivitate pentru cultura din spațiul public.
- Din punctul de vedere al infrastructurii și aparaturii tehnice folosite în procesul de consum în spațiul privat, populația municipiului și zonei metropolitane descrie un comportament de interacțiune cu bunurile culturale mai degrabă pasiv (sunt larg răspândite televizoarele și aparatele radio). Se remarcă o creștere a segmentului de public ce se înzestreaază cu elemente ce permit o interacțiune mai mare cu bunul cultural, respectiv aparatura de tip *inteligent* (telefoane, tablete sau laptopuri cu conexiune la internet, aparate foto digitale etc).
- În unul din cinci cazuri locuiește într-o gospodărie ce nu este conectată la internet.
- Atunci când folosesc internetul (indiferent de locație), principalele scopuri țin de locul de muncă sau activități de socializare;
- În afara spațiului domestic, preferă mai degrabă evenimentele desfășurate în aer liber, comparativ cu cele care au loc în instituții culturale (orientare mai degrabă spre petrecerea timpului liber în parcuri, efectuarea de excursii în afara localității sau practicarea unui sport).
- În ceea ce privește consumul public de bunuri culturale, se remarcă orientarea spre participarea la sărbători / evenimente locale, urmată de vizionarea de filme în cinematografe și de participarea la festivaluri de diferite feluri sau spectacole de divertisment și vizitarea muzeelor.
- Este important de evidențiat preferințele brașovenilor pentru evenimentele desfășurate în aer liber, comparativ cu cele care au loc în instituții culturale, fapt explicabil și prin preferințele de petrecere a timpului liber în parcuri, excursii în afara localității sau practicarea unui sport. Aceste rezultate sunt explicate pe de o parte de proximitatea cu atracțiile turistice naturale, iar pe de altă parte de accesibilitatea mai mare în termeni de timp și bani comparativ cu accesul în instituții culturale. Întrucât consumul cultural în spațiul public necesită un timp dedicat și este condiționat de un anumit program, pentru activitățile în aer liber timpul este nelimitat și controlat de individ, fără intervenție din exterior. De asemenea, accesul în parcuri, efectuarea de excursii sau practicarea unui sport sunt activități cu costuri limitate și implică beneficii ce țin nu doar de sfera loisirului ci și beneficii legate de un stil de viață sănătos. De aceea, potențialul natural și turistic al zonei ar

putea fi folosit cu succes de către organizatorii de evenimente culturale care se pot concentra pe o ofertă culturală de tip out-door, în spațiile naturale cu notorietate în zonă.

- Cea mai mare probabilitate de a participa la diferite forme de consum cultural public sau activități de petrecere a timpului liber în afara gospodăriei se întâlnește în cadrul categoriei demografice de până în 35 ani.
- Prin comparație cu profilul publicului de la nivel național, întâlnim probabilități mai mari de a consuma teatru (53,5% din brașoveni declară că nu merg niciodată la teatru, prin comparație cu 63,2% la nivel național). Cu toate acestea, nivelul de participare este scăzut. Spectacolele de teatru (8,5% cel puțin lunar), stand-up comedy (4,5% cel puțin lunar), cele de muzică pop/dance (3,7% cel puțin lunar), dar și cele de jazz / blues (2,8% cel puțin lunar) sau folclor (2,5% cel puțin lunar) se poziționează pe primele locuri în preferințele brașovenilor în materie de spectacole.
- Dacă nivelul de participare la spectacole este scăzut, modalitatea de combinare a acestora este mai degrabă eclectică. Cu alte cuvinte, locuitorul din municipiul Brașov merge mai degrabă rar la spectacole și în acele momente încearcă genuri diferite. Acest aspect sugerează, pe de o parte, un comportament emergent de tip *omnivor cultural* și, pe de altă parte, o relație directă cu nivelul ofertei culturale locale (de exemplu, în absența unei oferte satisfăcătoare în ceea ce privește un anumit tip de bun cultural, consumatorul se poate orienta de nevoie către alte tipuri, putându-se vorbi în acest sens de un *omnivor cultural de conjunctură*).
- Se folosește cel mai mult de mass-media locală, internet și afișe pentru a se informa cu privire la evenimentele culturale pe care le accesează.
- Deși apreciază că prețul билетelor la spectacole în Brașov este în prezent ieftin, tocmai ofertele promoționale de bilete sunt modalitățile menționate că ar putea atrage în direcția unei participări mai mari. Cele două aprecieri nu se află în contradicție: prețului unui bilet poate fi perceput ca fiind ieftin în contextul unei participări restrânse (o dată la două sau trei luni), însă în situația intensificării prezenței în spațiul de spectacole până la de două-trei ori pe lună, de exemplu, bugetul individual alocat culturii crește considerabil.
- O veste bună pentru organizatorii de evenimente culturale este și aprecierea prețului билетelor la spectacole ca fiind nici prea scumpe, nici prea ieftine dar și o preponderență a considerării lor ca fiind ieftine. O comparație simplă a prețurilor produselor și serviciilor culturale cu alte orașe relevă faptul că această percepție a respondenților la studiu este una corectă.

Aceasta lasă loc unor ajustări de prețuri în funcție de calitatea evenimentelor culturale. Dar această decalare a scalei înspre percepția de ieftin poate să traducă și o inatractivitate din perspectiva calității. Este relevant de evidențiat rezultatele analizelor din științele sociale care spun că atunci când un produs este apreciat ca ieftin poate fi considerat de cumpărători mai degrabă ca un produs de calitate inferioară. De aceea, raportul calitate-pret trebuie să primeze iar prețurile ar trebui să fie ajustate în urma unor studii de piață corespunzătoare. Recomandăm organizatorilor de evenimente introducerea de abonamente sau oferte promoționale pentru consum de grup (așa cum spuneam familia și prietenii sunt valorizate foarte mult de brașoveni).

- De asemenea, publicul mai poate fi stimulat în a participa la spectacole prin programarea acestora la ore accesibile sau îmbunătățirea accesului la informații (fapt ce sugerează un public oarecum nemulțumit cu privire la orarul instituțiilor culturale și la calitatea și dimensiunea promovării spectacolelor).
- Preferințele privind genul spectacolelor de teatru evidențiază un profil de consumator clasic, cu tendințe spre consumul de teatru în sens de distracție și contemplare. Preferințele pentru genul de teatru în funcție de educație evidențiază următoarele: comediile sunt preferate mai degrabă de cei cu studii medii, teatrul clasic de către cei cu studii scăzute, în timp ce teatrul contemporan este preferat în mai mare măsură de respondenții cu studii superioare.
- Dacă la evenimentele culturale tendința era de preferință de consum în aer liber, la consumul de spectacole publicul se orientează spre sala de spectacole. Această informație trebuie interpretată din perspectiva genurilor de teatru preferate, atât comediile, cât și teatrul clasic necesitând decoruri, recuzite și o întreaga scenografie mai potrivită unui mediu construit și artificial, care poate fi modelat mai ușor. În antiteză, spațiul în aer liber prezintă o serie de dezavantaje pentru producătorii de evenimente, dar procentul destul de mare al celor care și-au exprimat preferința pentru acest mediu și profilul general la consumatorului de evenimente în aer liber ar trebui să determine o deschidere mai mare pentru organizarea de spectacole outdoor.
- Distribuția preferințelor spațiilor în funcție de vârstă evidențiază faptul ca tinerii manifestă un interes mai mare pentru evenimentele în aer liber sau în cafenele/baruri, în timp ce preferința pentru sala de spectacole crește direct proporțional cu înaintarea în vârstă.

- Analiza consumului de evenimente culturale private evidențiază accesarea ofertei culturale în relație cu practicile de shopping. Mai mult poziționarea celor mai frecventate spații private în fostele zone industriale, reprezintă un model de succes pentru practicile de producție dar și de consum cultural din zonele dezindustrializate. Aceste locuri reprezintă un potențial de dezvoltare locală deopotrivă prin creativitate și afaceri și pot determina un efect de clusterizare a investițiilor și interesului publicului larg.
- Celelalte locuri poziționate în topul practicilor de participare sunt preponderent localizate în centrul istoric, fiind beneficiarele notorietății acestui spațiu de referință.
- Atracția centrului este pusă în relație cu tradiția și istoria orașului, care din perspectiva antropologiei culturale este marcator de identitate, iar apropierea de centru generează acces la putere, iar prin efectul de contaminare sau de poluare simbolică³⁹ în sens pozitiv, oferă grațitudine celor care intră în contact cu acest spațiu. Granițele care marchează delimitarea dintre centru și periferie sunt mai degrabă abstracte, sunt efectul imaginației și simbolului și prin aceasta se înscriu în sfera culturalului.
- Dacă vechile industrii producătoare erau concentrate la periferia orașelor, noile industrii legate de societatea cunoașterii sau economia semnelor păstrează centrul orașului ca simbol de putere și reușită economică. În acest sens, centrul este locul de concentrare a puterii, fie ea politică, economică, socială sau culturală.
- Putem remarca la nivelul zonei Brașov doi poli de concentrare a capitalului simbolic: unul în centrul vechi, în relație cu tradiția de sute de ani a spațiului și altul în zona industrială, în relație cu istoria recentă.
- Pe lângă potențialul natural, potențialul industrial este încă un motiv de mândrie locală mai ales din perspectiva structurii socio-demografice a populației iar simbolismul zonei industriale poate reprezenta un punct de plecare în dezvoltarea industriilor creative pe locul fostei industrii grele. De asemenea, spațiile dezindustrializate sunt foarte bune pentru desfășurarea de evenimente specifice formelor contemporane de artă iar proximitatea cu marile centre comerciale reprezintă un atu de care organizatorii de evenimente culturale ar trebui să țină cont.

- Topul practicilor de accesare a ofertei culturale evidențiază pe primele locuri vizitarea unor obiective de patrimoniu (restaurate recent), dar și consumul de oferte culturale din cele mai importante instituții publice de cultură.
- În ceea ce privește satisfacția cu privire la oferta instituțiilor publice de cultură topul acestora este diferit decât cel al practicilor de consum. Dacă urmărim aprecierile pozitive, putem observa că cele mai apreciate sunt instituțiile de spectacol și muzeele reprezentative, dar sunt menționate spații mai puțin cunoscute, cum ar fi Centrul Cultural Japonez sau Casa Memorială „Gheorghe Dima”. De aceea trebuie specificat faptul că există o diferență între notorietate, practici de consum și satisfacție. Excepțiile reprezentate de diferența între notorietate și practica de consum sunt determinate de variabile care sunt independente de natura ofertei (ca de exemplu lipsa de timp liber, sau probleme de sănătate). În cazul diferenței dintre practicile de consum, frecvența lor și satisfacție, aceasta poate fi determinată de un tip de disonanță cognitivă exprimată pe diferențele aprecierii intelectuale sau emoționale. Cu alte cuvinte, dacă un anumit loc oferă satisfacții de natură intelectuală, este posibil ca anumite aspecte negative (ex: infrastructura deficitară sau slaba calitate a serviciilor conexe) să influențeze în mod negativ gradul de satisfacție).
- Preferințele brașovenilor se îndreaptă preponderent spre oferta culturală locală și națională și mai puțin spre cea europeană sau internațională. Acest lucru evidențiază concentrarea pe comunitate și valorile asociate ei, dar nu exclude valorile universale. Este posibil ca pe fondul creșterii ofertei culturale europene și internaționale procentele aferente acestora să crească.
- Evaluarea calității ofertei culturale locale evidențiază scoruri foarte strânse între aprecierile pozitive și cele negative. Pe de o parte avem o categorie de persoane (59%) care consideră oferta actuală, diversă, antrenantă și un procent asemănător de persoane (52%) care o consideră repetitivă sau învechită. Explicațiile pentru rezultatele prezentate anterior rezidă în caracteristicile socio-demografice ale celor care evaluează. Astfel, putem observa tendința ca tinerii să evalueze negativ, iar cei mai în vârstă să aibă o evaluare pozitivă. În acest sens, oferta culturală locală poate fi descrisă ca mai puțin adaptată nevoilor și așteptărilor segmentelor tinere de populație.
- Domeniile pentru care ar dori cel mai mult să fie investiți banii suplimentari din bugetul public sunt, în cazul zonei metropolitane, repararea/modernizarea dispensarelor sau spitalelor din localitate (20,4% dintre respondenți), investiții în infrastructura de transport (16,8%) și organizarea de evenimente culturale (14,5%). La nivel de municipiu, primele trei

domenii numite sunt repararea/modernizarea dispensarelor sau spitalelor (44%), protejarea, prezervarea sau reabilitarea clădirilor istorice, monumentelor, siturilor arheologice, cetatilor (10,6%) și organizarea de evenimente culturale (7,7%).

- Este important de remarcat faptul că brașovenii și-ar dori alocarea banilor publici pentru protejarea, prezervarea sau reabilitarea clădirilor de patrimoniu, după repararea spitalelor. De asemenea, folosirea bugetului local pentru organizarea de evenimente culturale este pe locul patru în preferințele locuitorilor din Brașov, după programe de formare profesională pentru șomeri. Aceasta este o informație foarte importantă pentru administrația publică locală pentru că semnalizează existența unor nevoi superioare ce țin de identitatea și mândrie locală sau nevoi de loisir sau artistice care sunt prioritate uneori unor nevoi de bază de tipul celor legate de mobilitate sau confortul asociat infrastructurii.
- Așa cum am anticipat din gradul bun de cunoaștere al conceptului de patrimoniu, brașovenii au un nivel ridicat de conștientizare a importanței patrimoniului, indiferent de nivelul de educație al respondenților (cu diferențe nesemnificative statistic).
- Importanța patrimoniului cultural este considerată de brașoveni în relație strânsă cu dezvoltarea turismului și păstrarea identității și tradițiilor. Beneficiile culturale și economice sunt conștientizate de marea majoritate a respondenților și aceste rezultate ar trebui să încurajeze atât investitorii, cât și reprezentanții administrației publice locale pentru dezvoltarea unor proiecte în parteneriat public-privat pentru a pune mai mult în valoare obiectivele de patrimoniu, pentru includerea în circuitele turistice și pentru o exploatare financiară adecvată, în acord cu principiile de conservare și prezervare stabilite de specialiștii din domeniu.
- Dezideratele locuitorilor din Brașov cu privire la alocarea banilor se îndreaptă spre protejarea patrimoniului, folosirea lui în scop turistic și creșterea educației generațiilor viitoare pentru protejarea moștenirii culturale.
- În ceea ce privește evaluarea stării clădirilor de patrimoniu, brașovenii sunt nemulțumiți de starea în care se află acestea în prezent, o mare parte dintre respondenți considerând că obiectivele de patrimoniu din centrul istoric sunt într-o stare de degradare avansată.
- În funcție de categoriile de vârstă, se observă o cerere a segmentului populației tinere (18-34 ani) de investiții în infrastructura și serviciile culturale: la nivelul zonei metropolitane, de exemplu, 89% dintre aceștia vor investiții în

infrastructura culturală (muzee, expoziții, săli de spectacole), iar 66,4% optează pentru construirea unui centru cultural multifuncțional.

- În ceea ce privește tipurile de activități spre care populația ar dori să se îndrepte banii publici, cele mai mari procente s-au înregistrat pentru activități ce vizează protejarea și valorizarea patrimoniului cultural, respectiv dezvoltarea de programe educaționale în rândul elevilor cu privire la protecția patrimoniului cultural construit și activități de protejare, preservare sau reabilitare a patrimoniului aflat în stare de degradare.
- Importanța patrimoniului cultural este considerată de brașoveni în relație strânsă cu dezvoltarea turismului și păstrarea identității și tradițiilor. Beneficiile culturale și economice sunt conștientizate de marea majoritate a respondenților și aceste rezultate ar trebui să încurajeze atât investitorii, cât și reprezentanții administrației publice locale pentru dezvoltarea unor proiecte în parteneriat public-privat pentru a pune mai mult în valoare obiectivele de patrimoniu, pentru includerea în circuitele turistice și pentru o exploatare financiară adecvată, în acord cu principiile de conservare și preservare stabilite de specialiștii din domeniu.
- Dezideratele locuitorilor din Brașov cu privire la alocarea banilor se îndreaptă spre protejarea patrimoniului, folosirea lui în scop turistic și creșterea educației generațiilor viitoare pentru protejarea moștenirii culturale.
- În ceea ce privește evaluarea stării clădirilor de patrimoniu, brașovenii sunt nemulțumiți de starea în care se află acestea în prezent, o mare parte dintre respondenți considerând că obiectivele de patrimoniu din centrul istoric sunt într-o stare de degradare avansată.
- La nivelul general, autoritățile locale sunt percepute de public drept responsabile pentru îngrijirea, sprijinirea sau finanțarea obiectivelor de patrimoniu, iar Ministerul Culturii este văzut ca fiind responsabil pentru îngrijirea, sprijinirea sau finanțarea instituțiilor publice de cultură, dar și pentru sprijinirea sau finanțarea artiștilor liber profesioniști din diferite domenii. Pe de altă parte, din perspectiva publicului, mediul de afaceri ar trebui să fie responsabil de îngrijirea, sprijinirea sau finanțarea firmelor din domeniul cultural creativ.
- Brașovenii conștientizează importanța culturii pentru dezvoltarea personală și a educației culturale, precum și impactul activităților artistice asupra economiei locale și naționale. Potențialul creativ este așadar considerat un factor de dezvoltare

locală și aceasta este o informație utilă atât pentru administrația publică locală cât și pentru mediul de afaceri sau eventualii investitori.

- O altă informație utilă din perspectiva politicilor și strategiilor de dezvoltare locală prin intermediul stimulării creativității este gradul mare de vizibilitate al artiștilor la nivelul județului Brașov, ceea ce înseamnă că se conștientizează nu numai capacitatea creativă de producție, ci și importanța resurselor umane în procesul creativ.
- Gradul de vizibilitate al artiștilor este mai mare în rândul tinerilor și a persoanelor cu studii superioare și aceasta poate fi explicată prin prezența mai mare a acestor categorii în mediile culturale și creative, dar și rețeaua de prieteni și cunoscuți adiacentă consumului cultural.
- Se remarcă o deschidere relativă către culturi străine. Deschiderea spre interacțiuni sociale cu alți europeni este relativă, atracția fiind mai mare pentru bunuri culturale și nu neapărat pentru interacțiuni directe. Profilul persoanei deschise (foarte interesate) de interacțiunea cu oameni și elemente culturale europene este cel al tânărului (18-34 ani) cu studii superioare. Faptul că acest profil este consumator principal de creații artistice oferă o informație utilă organizatorilor de evenimente culturale pentru diversificarea ofertei cu o componentă europeană.
- Interacțiunea multiculturală înregistrează procente ridicate pe teme referitoare la migrație (rude apropiate locuiesc într-o țară UE), elemente de gastronomie tradiționale specifice altor țări, dar și la relații de prietenie dezvoltate în alte țări europene. Interacțiunea culturală europeană se realizează preponderent prin intermediul filmelor artistice sau serialelor, dar și prin vizionarea de emisiuni ale posturilor TV europene.
- Limbile străine sunt folosite preponderent în dezvoltarea sau menținerea relațiilor sociale și sunt mai puțin utilizate la locul de muncă, unde engleza este principala limbă internațională utilizată. De remarcat procentul ridicat al persoanelor care utilizează germana în scop didactic sau academic, fapt explicabil desigur de existența unei comunități locale germane. Gradul de satisfacție la calitatea vieții în municipiul Brașov este ridicat în ceea ce privește elemente de componente *soft* ale infrastructurii urbane (parcuri, străzi, viață culturală și securitate publică). Satisfația medie se manifestă în principal în relație cu componentele *hard* ale infrastructurii publice (situația clădirilor, facilitățile legate de practicarea sportului, accesul la oferta culturală sau calitatea sistemului de învățământ). Serviciile publice destinate grupurilor vulnerabile sunt aspecte urbane cu un grad mic de satisfacție.

- Ca și în cazul satisfacției referitoare la evenimentele culturale, profilul nemulțumiților include tinerii și persoanele cu studii superioare, în timp ce categoria mulțumiților cuprinde persoane mai în vârstă și cu mai puține studii.
- În ceea ce privește gradul de atractivitate, majoritatea respondenților au aprecieri pozitive despre orașul Brașov (oraș curat, cu fără multă poluare a aerului sau fonică, un oraș în care nu te plictisești, un oraș tânăr). Totuși aprecierile negative vizează în special bunăstarea și dezvoltarea economică exprimate prin dificultatea găsirii unui loc de muncă și rezidență pe termen lung, prin chirie sau achiziții imobiliare.
- Raportat la viața culturală a cartierelor, majoritatea respondenților preferă evenimente muzicale sau concerte, proiecții de film, festivaluri sau teatru. Formele culturale tradiționale de proximitate sunt pe următoarele locuri, cele mai puțin atractive fiind evenimentele din zona artelor vizuale sau dansului.
- Candidatura orașului la titlul de „Capitală Europeană a Culturii 2021” este considerată în general de mare importanță pentru regiune sau oraș, și relativ importantă în plan personal, fără diferențe majore din perspectiva caracteristicilor socio-demografice.
- Impactul preconizat al obținerii de către municipiul Brașov a titlului de „Capitală Europeană a Culturii - 2021” evidențiază efecte la nivelul sectorului turistic, la nivelul notorietății, la nivelul implicării civice și culturale a zonei. Impactul în plan personal este perceput și în acest caz ca fiind unul mediu spre ridicat.
- Numele preferate de respondenți cu privire la conceptele folosite pentru campania „Capitală Europeană a Culturii - 2021” reliefează ideea de restart al orașului prin cultură, poziționarea pe harta culturală europeană și transformarea identitară în raport cu istoria și tradițiile.
- Gradul de implicare al comunității municipiului în procesul de candidatură la titlul de „Capitală Europeană a Culturii - 2021” este foarte mare, populația fiind dispusă să facă activități de voluntariat sau să sprijine cu bani un astfel de demers.

Analiza răspunsurilor de evaluare a satisfacției: menținerea în zona de confort

Analiza răspunsurilor pentru diferite scale de evaluare folosite în cadrul studiului relevă, dincolo de aspecte ce țin de acordul sau dezacordul cu anumite afirmații, aprecieri privind satisfacția ș.a.m.d., relevă un public mai degrabă ezitant în a-și exprima convingător o opțiune în detrimentul alteia. Cu alte cuvinte, publicul se prezintă ca evitând să aleagă pentru una din limitele scalelor (foarte puțin – foarte mult, de exemplu) și se situează de multe ori în zona de mijloc („nici-nici”). Lucrul acesta se întâmplă de obicei în situația în care populația nu are o opinie bine cristalizată cu privire la un subiect, dar poate fi corelată și cu alte cauze, precum obișnuința / saturația de a participa la sondaje de opinie⁴⁰.

Această situație sugerează faptul că populația municipiului și zonei metropolitane Brașov este mai degrabă puțin obișnuită în a-și evalua comunitatea sau orașul (în multiplele lor dimensiuni), evenimentele care le marchează existența, propriile așteptări ș.a.m.d.. Ori, pentru a vorbi de o comunitate activă, cu potențial sporit de a se implica decisiv în viața culturală a orașului, este nevoie tocmai de cetățeni cu așteptări și orizonturi bine cristalizate, care pot fundamenta acțiuni de organizare și transformare ce necesită o bună canalizare a resurselor.

⁴⁰ Choi, Bernard CK, and Anita WP Pak. "A catalog of biases in questionnaires." *Prev Chronic Dis* 2.1 (2005): A13.

2. Studiul de consum și practici culturale

2.4. Concluzii și recomandări

- Din punct de vedere al valorilor la care aderă și care sunt foarte importante în înțelegerea practicilor sociale, brașovenii acordă cea mai mare importanță familiei, educației, timpului liber și relaxării, dar valorizează și munca și prietenii. De remarcat faptul că banii sunt prioritari culturii iar vecinii și comunitatea sunt mai puțin importanți decât religiei și credinței.
- Analiza zonei metropolitane relevă informații oarecum surprinzătoare în sensul în care tendința de individualism pare mai accentuată decât la nivelul orașului Brașov.
- Această informație este utilă din perspectiva unei strategii de atragere a brașovenilor înspre comunitate și asumarea valorilor comunitare, inclusiv cele culturale pentru ca oferă o imagine a profilului cultural al locuitorilor din municipiul Brașov și zona metropolitană.
- Soluții de stimulare a coeziunii comunitare sunt organizarea unor evenimente culturale adresate unor grupuri sociale mai mare, la care oamenii să fie încurajați să vină împreună cu familia sau prietenii.
- Diviziunea timpului în raport cu activitățile evidențiază tendința brașovenilor spre consumul preponderent al acestuia pentru muncă, treburi în gospodărie sau vizionare de programe TV, dacă excludem orele de somn.
- La nivelul zonei metropolitane, situația este asemănătoare cu un scor de timp mai mare acordat treburilor domestice, fapt explicabil prin complexitatea gospodăriilor din mediul rural. Aceste informații traduc un buget de timp limitat pentru activități de relaxare sau culturale.
- De remarcat faptul că deși educația este poziționată pe locul doi în topul valorilor, totuși timpul alocat activităților specifice este foarte redus.
- De asemenea, vizitele la rude sau îngrijirea altor persoane înregistrează valori foarte scăzute, deși valoric familia este pe primul loc din punct de vedere al importanței. Aceste rezultate explică în mare măsură comportamentele și practicile sociale și subliniază tendința spre individualism a populației analizate.
- Pe de altă parte, această tendință poate să fie accentuată de lipsa unei oferte atractive de activități și petrecere a timpului în comunitate și în spațiul public. Cu alte cuvinte, tendința de individualizare se poate accentua sau menține în lipsa unor stimulente de comunitarianism. Inițiative de împărtășire a valorilor comune pot determina o schimbare a nivelului de individualism și o deschidere mai mare către comunitate.

- În spațiul domestic preferă mai degrabă să vizioneze programe TV, să asculte muzică sau radio și, nu de puține ori, să vizioneze filme (toate aceste activități sunt practicate zilnic, cu procente variind între 60% și peste 90% din totalul populației).
- Aceste preferințe indică o orientare (disponibilitate) mai mare pentru bunuri culturale de factură digitală, vizuală și este consecința proliferării noilor medii. Cultura consumului de TV este specifică tipul de consum de masă, care se referă în schimbul producția și consumul de bunuri culturale facile, cu un grad de complexitate și limbaj estetic simplificat, pentru a fi accesibil publicului larg.
- De asemenea, consumul mass-media este mai degrabă un consum individualizat decât unul de împărtășire de valori comune și se consumă mai degrabă produse uniformizate, cu un grad mic de diversitate culturală. Acest tip de consum pe termen lung poate afecta gustul pentru produse culturale, prin scăderea competențelor de descifrare a creațiilor specifice mai degrabă culturii înalte.
- Brașovenii au mai degrabă un de comportament de tip omnivorist, care combină diferite activități culturale pentru satisfacerea nevoilor pe mai multe nivele: de educație, de distracție, de distincție socială, etc.
- La nivelul municipiului, cuprinde un segment deloc neglijabil (7,4%) care obișnuiește să se angajeze zilnic în activități creative. Așadar potențialul creativ al populației este unul destul de mare ceea ce traduce preferința acestora de implicare în actul creativ nu doar din perspectiva consumului.
- Această informație este foarte utilă pentru organizatorii de evenimente culturale care ar trebui să se orienteze spre oferte culturale interactive, care să stimuleze imaginația și implicarea publicului.
- Marea majoritate a brașovenilor preferă cel mai mult muzica ușoară românească, muzică populară și ușoară sau pop străină. Tinerii de până în 35 de ani aleg mai des muzica ușoară sau pop străină, muzica electronică, dar și rock sau jazz. Pentru persoanele de peste 50 de ani, se profilează două opțiuni majore: muzica clasică sau cea populară;
- În materie de filme, brașovenii consumă mai degrabă comedii și filme de aventură, acțiune. Preferințele de genuri de muzică și filme evidențiază tendința de consum omnivorist de care vorbeam anterior, un bricolaj de genuri și stiluri specifice celor două domenii culturale.

- De asemenea, remarcăm tendința spre formele tradiționale, clasice și o diferențiere a gusturilor în funcție de vârstă și educație. Cu alte cuvinte, există două categorii distincte de consumatori cu un profil care se regăsește indiferent de produsele și oferta culturală.
- Unul este al consumatorilor de forme clasice, tradiționale și este specific categoriilor de vârstă înaintată sau cu nivel mediu de educație iar celălalt profil include amatorii de forme contemporane, de creații culturale de nișă și include preponderent persoane tinere cu studii superioare.
- În prezent cei din prima categorie sunt mai numeroși, iar explicațiile țin de contextul mai larg și au legătură cu structura socială și cu caracteristicile socio-demografice din județul Brașov, dar sunt similare și cu rezultatele la nivel național.
- Consumul cultural în spațiul domestic are procente ridicate. Privitul la televizor este o activitate preferată atât pentru populația din municipiu, cât și pentru cei din zona metropolitană. aceste obiceiuri pot fi folosite în avantajul stimulării consumului în spațiul public, iar canalele media pot deveni foarte eficiente pentru comunicarea/ informarea despre ofertele culturale ale orașului.
- Oferta culturală a orașului concurează pentru timpul liber al oamenilor cu ceea ce oferă tehnologia și conumul media. De asemenea, cultura clasică, tradițională, alături de activitățile pe care le cuprinde, este supusă acestei concurențe.
- Ce anume aleg să consume oamenii țin de gusturi, educație, valori, statut social etc, însă creșterea nivelului de participare culturală se poate stimula și prin creșterea nivelului de atractivitate pentru cultura din spațiul public.
- Din punctul de vedere al infrastructurii și aparaturii tehnice folosite în procesul de consum în spațiul privat, populația municipiului și zonei metropolitane descrie un comportament de interacțiune cu bunurile culturale mai degrabă pasiv (sunt larg răspândite televizoare și aparatele radio).
- Se remarcă o creștere a segmentului de public ce se înzestreaază cu elemente ce permit o interacțiune mai mare cu bunul cultural, respectiv aparatura de tip *intelligent* (telefoane, tablete sau laptopuri cu conexiune la internet, aparate foto digitale etc);
- În afara spațiului domestic, preferă mai degrabă evenimentele desfășurate în aer liber, comparativ cu cele care au loc în instituții culturale (orientare mai degrabă spre petrecerea timpului liber în parcuri, efectuarea de excursii în afara localității sau practicarea unui sport);

- În ceea ce privește consumul public de bunuri culturale, se remarcă orientarea spre participarea la sărbători/evenimente locale, urmată de vizionarea de filme în cinematografe și de participarea la festivaluri de diferite feluri sau spectacole de divertisment și vizitarea muzeelor;
- Este important de evidențiat preferințele brașovenilor pentru evenimentele desfășurate în aer liber, comparativ cu cele care au loc în instituții culturale, fapt explicabil și prin preferințele de petrecere a timpului liber în parcuri, excursii în afara localității sau practicarea unui sport.
- Aceste rezultate sunt explicate pe de o parte de proximitatea cu atracțiile turistice naturale, iar pe de altă parte de accesibilitatea mai mare în termeni de timp și bani comparativ cu accesul în instituții culturale. Dacă consumul cultural în spațiul public necesită un timp dedicat și este condiționat de un anumit program, pentru activitățile în aer liber timpul este nelimitat și controlat de individ, fără intervenție din exterior.
- De asemenea, accesul în parcuri, efectuarea de excursii sau practicarea unui sport sunt activități dar cu costuri limitate și implică beneficii ce țin nu doar de sfera loisirului ci și beneficii legate de un stil de viață sănătos. De aceea, potențialul natural și turistic al zonei ar putea fi folosit cu succes de către organizatorii de evenimente culturale care se pot concentra pe o ofertă culturală de tip outdoor, în spațiile naturale cu notorietate în zonă.
- Cea mai mare probabilitate de a participa la diferite forme de consum cultural public sau activități de petrecere a timpului liber în afara gospodăriei se întâlnește în cadrul categoriei demografice de până în 35 ani;
- Prin comparație cu profilul publicului de la nivel național, întâlnim probabilități mai mari de a consuma teatru (53,5% din brașoveni declară că nu merg niciodată la teatru, prin comparație cu 63,2% la nivel național).
- Cu toate acestea, nivelul de participare este scăzut. Spectacolele de teatru (8,5% cel puțin lunar), stand-up comedy (4,5% cel puțin lunar), cele de muzică pop/dance (3,7% cel puțin lunar), dar și cele de jazz / blues (2,8% cel puțin lunar) sau folclor (2,5% cel puțin lunar) se poziționează pe primele locuri în preferințele brașovenilor în materie de spectacole;
- Dacă nivelul de participare la spectacole este scăzut, modalitatea de combinare a acestora este mai degrabă eclectică. Cu alte cuvinte, locuitorul din municipiul Brașov merge mai degrabă rar la spectacole și în acele momente încearcă genuri diferite.

- Acest aspect sugerează, pe de o parte, un comportament emergent de tip *omnivor cultural* și, pe de altă parte, o relație directă cu nivelul ofertei culturale locale (de exemplu, în absența unei oferte satisfăcătoare în ceea ce privește un anumit tip de bun cultural, consumatorul se poate orienta de nevoie către alte tipuri, putându-se vorbi în acest sens de un *omnivor cultural de conjunctură*);
- Brașovenii folosesc cel mai mult de mass-media locală, internet și afișe pentru a se informa cu privire la evenimentele culturale pe care le accesează.
- Deși apreciază că prețul билетelor la spectacole în Brașov este în prezent ieftin, tocmai ofertele promoționale de bilete sunt modalitățile menționate că ar putea atrage în direcția unei participări mai mari.
- O veste bună pentru organizatorii de evenimente culturale este și aprecierea prețului билетelor la spectacole ca fiind nici prea scumpe, nici prea ieftine dar și un preponderență a considerării lor ca fiind ieftine. O comparație simplă a prețurilor produselor și serviciilor culturale cu alte orașe relevă faptul că această percepție a respondenților la studiu este una corectă. Aceasta lasă loc unor ajustări de prețuri în funcție de calitatea evenimentelor culturale. Dar această decalare a scalei în spre percepția de ieftin poate să traducă și o inatractivitate din perspectiva calității.
- Este relevant de evidențiat rezultatele analizelor din științele sociale care spun că atunci când un produs este apreciat ca ieftin poate fi considerat de cumpărători mai degrabă ca un produs de calitate inferioară. De aceea, raportul calitate-preț trebuie să primeze, iar prețurile ar trebui să fie ajustate în urma unor studii de piață corespunzătoare. Recomandăm organizatorilor de evenimente introducerea de abonamente sau oferte promoționale pentru consum de grup (așa cum spuneam familia și prietenii sunt valorizate foarte mult de brașoveni).
- De asemenea, publicul mai poate fi stimulat în a participa la spectacole prin programarea acestora la ore accesibile sau îmbunătățirea accesului la informații (fapt ce sugerează un public oarecum nemulțumit cu privire la orarul instituțiilor culturale și la calitatea și dimensiunea promovării spectacolelor).
- Preferințele privind genul spectacolelor de teatru evidențiază un profil de consumator clasic, cu tendințe spre consumul de teatru în sens de distracție și contemplare. Preferințele pentru genul de teatru în funcție de educație evidențiază următoarele: comediile sunt preferate mai degrabă de cei cu studii medii, teatrul clasic de către cei cu studii scăzute, în timp ce teatrul contemporan este preferat în mai mare măsură de respondenții cu studii superioare.

- Dacă la evenimentele culturale tendința era de preferință de consum în aer liber, la consumul de spectacole publicul se orientează spre sala de spectacole. Această informație trebuie interpretată din perspectiva genurilor de teatru preferate, atât comediile, cât și teatrul clasic necesitând decoruri, recuzite și o întreaga scenografie mai potrivită unui mediu construit și artificial, care poate fi modelat mai ușor.
- În antiteză, spațiul în aer liber prezintă o serie de dezavantaje pentru producătorii de evenimente, dar procentul destul de mare al celor care și-au exprimat preferința pentru acest mediu și profilul general al consumatorului de evenimente în aer liber ar trebui să determine o deschidere mai mare pentru organizarea de spectacole outdoor.
- Analiza consumului de evenimente culturale private evidențiază accesarea ofertei culturale în relație cu practicile de shopping. Mai mult poziționarea celor mai frecventate spații private în fostele zone industriale, reprezintă un model de succes pentru practicile de producție dar și de consum cultural din zonele dezindustrializate. Aceste locuri reprezintă un potențial de dezvoltare locală deopotrivă prin creativitate și afaceri și pot determina un efect de clusterizare a investițiilor și interesului publicului larg.
- Celelalte locuri poziționate în topul practicilor de participare sunt preponderent localizate în centrul istoric, fiind beneficiarele notorietății acestui spațiu de referință.
- Atracția centrului este pusă în relație cu tradiția și istoria orașului, care din perspectiva antropologiei culturale este marcator de identitate, iar apropierea de centru generează acces la putere, iar prin efectul de contaminare sau de poluare simbolică⁴¹ în sens pozitiv, oferă gratitudine celor care intră în contact cu acest spațiu.
- Dacă vechile industrii producătoare erau concentrate la periferia orașelor, noile industrii legate de societatea cunoașterii sau economia semnelor păstrează centrul orașului ca simbol de putere și reușită economică. În acest sens, centrul este locul de concentrare a puterii, fie ea politică, economică, socială sau culturală.
- Putem remarca la nivelul zonei Brașov doi poli de concentrare a capitalului simbolic: unul în centrul vechi, în relație cu tradiția de sute de ani a spațiului și altul în zona industrială, în relație cu istoria recentă.

- Pe lângă potențialul natural, potențialul industrial este încă motiv de mândrie locală mai ales din perspectiva structurii socio-demografice a populației iar simbolismul zonei industriale poate reprezenta un punct de plecare în dezvoltarea industriilor creative pe locul fostei industrii grele.
- De asemenea, spațiile dezindustrializate sunt foarte bune pentru desfășurarea de evenimente specifice formelor contemporane de artă iar proximitatea cu marile centre comerciale reprezintă un atu de care organizatorii de evenimente culturale ar trebui să țină cont.
- Topul practicilor de accesare a ofertei culturale evidențiază pe primele locuri vizitarea unor obiective de patrimoniu (restaurate recent), dar și consumul de oferte culturale din cele mai importante instituții publice de cultură;
- În ceea ce privește satisfacția cu privire la oferta instituțiilor publice de cultură topul acestora este diferit decât cel al practicilor de consum. De aceea trebuie specificat faptul că există o diferență între notorietate, practici de consum și satisfacție. Excepțiile reprezentate de diferența între notorietate și practica de consum sunt determinate de variabile care sunt independente de natura ofertei (ca de exemplu lipsa de timp liber, sau probleme de sănătate).
- În cazul diferenței dintre practicile de consum, frecvența lor și satisfacție, aceasta poate fi determinată de un tip de disonanță cognitivă exprimată pe diferențele aprecierii intelectuale sau emoționale. Cu alte cuvinte, dacă un anumit loc oferă satisfacții de natură intelectuală, este posibil ca anumite aspecte negative (ex: infrastructura deficitară sau slaba calitate a serviciilor conexe) să influențeze în mod negativ gradul de satisfacție.
- Preferințele brașovenilor se îndreaptă preponderent spre oferta culturală locală și națională și mai puțin spre cea europeană sau internațională. Acest lucru evidențiază concentrare pe comunitate și valorile asociate ei, dar nu exclude valorile universale. Este posibil ca pe fondul creșterii ofertei culturale europene și internaționale procentele aferente acestora să crească.
- Evaluarea calității ofertei culturale locale evidențiază scoruri foarte strânse între aprecierile pozitive și cele negative. Pe de o parte avem o categorie de persoane (59%) care consideră oferta actuală, diversă, antrenantă și un procent asemănător de persoane (52%) care o consideră repetitivă sau învechită. Explicațiile pentru rezultatele prezentate anterior rezidă în caracteristicile socio-demografice ale celor care evaluează.

- Astfel, putem observa tendința ca tinerii să evalueze negativ, iar cei mai în vârstă să aibă o evaluare pozitivă. În acest sens, oferta culturală locală poate fi descrisă ca mai puțin adaptată nevoilor și așteptărilor segmentelor tinere de populație.
- Domeniile pentru care ar dori cel mai mult să fie investiți banii suplimentari din bugetul public sunt, în cazul zonei metropolitane, repararea/modernizarea dispensarelor sau spitalelor din localitate (20,4% dintre respondenți), investiții în infrastructura de transport (16,8%) și organizarea de evenimente culturale (14,5%).
- La nivel de municipiu, primele trei domenii numite sunt repararea/modernizarea dispensarelor sau spitalelor (44%), protejarea, prezervarea sau reabilitarea clădirilor istorice, monumentelor, siturilor arheologice, cetăților (10,6%) și organizarea de evenimente culturale (7,7%).
- Este important de remarcat faptul că brașovenii și-ar dori alocarea banilor publici pentru protejarea, prezervarea sau reabilitarea, după repararea spitalelor. De asemenea folosirea bugetului local pentru organizarea de evenimente culturale este pe locul patru în preferințele locuitorilor din Brașov, după programe de formare profesională pentru șomerii.
- Aceasta este o informație foarte importantă pentru administrația publică locală pentru că semnalizează existența unor nevoi superioare ce țin de identitatea și mândrie locală sau nevoi de loisir sau artistice care sunt prioritate uneori unor nevoi de bază de tipul celor legate de mobilitate sau confortul asociat infrastructurii.
- Așa cum am anticipat din gradul bun de cunoaștere al conceptului de patrimoniu, brașovenii au un nivel ridicat de conștientizare a importanței patrimoniului, indiferent de nivelul de educație al respondenților (cu diferențe nesemnificative statistic).
- Importanța patrimoniului cultural este considerată de brașovenii în relație strânsă cu dezvoltarea turismului și păstrarea identității și tradițiilor. Beneficiile culturale și economice sunt conștientizate de marea majoritate a respondenților și aceste rezultate ar trebui să încurajeze atât investitorii, cât și reprezentanții administrației publice locale pentru dezvoltarea unor proiecte în parteneriat public-privat pentru a pune mai mult în valoare obiectivele de patrimoniu, pentru includerea în circuitele turistice și pentru o exploatare financiară adecvată, în acord cu principiile de conservare și prezervare stabilite de specialiștii din domeniu.
- În funcție de categoriile de vârstă, se observă o cerere a segmentului populației tinere (18-34 ani) de investiții în infrastructura și serviciile culturale: la nivelul zonei metropolitane, de exemplu, 89% dintre aceștia vor investiții în

infrastructura culturală (muzee, expoziții, săli de spectacole), iar 66,4% optează pentru construirea unui centru cultural multifuncțional.

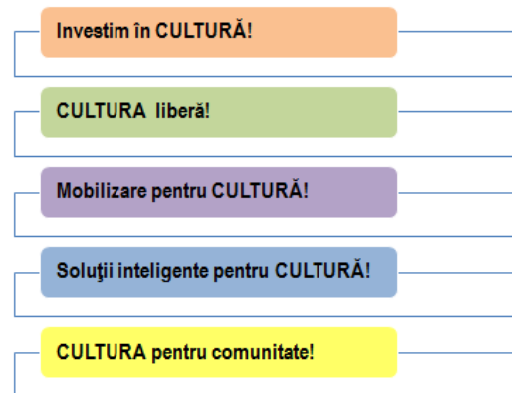
- În ceea ce privește tipurile de activități spre care populația ar dori să se îndrepte banii publici, cele mai mari procente s-au înregistrat pentru activități ce vizează protejarea și valorizarea patrimoniului cultural, respectiv dezvoltarea de programe educaționale în rândul elevilor cu privire la protecția patrimoniului cultural construit și activități de protejare, preservare sau reabilitare a patrimoniului aflat în stare de degradare.
- Importanța patrimoniului cultural este considerată de brașoveni în relație strânsă cu dezvoltarea turismului și păstrarea identității și tradițiilor. Beneficiile culturale și economice sunt conștientizate de marea majoritate a respondenților și aceste rezultate ar trebui să încurajeze atât investitorii, cât și reprezentanții administrației publice locale pentru dezvoltarea unor proiecte în parteneriat public-privat pentru a pune mai mult în valoare obiectivele de patrimoniu, pentru includerea în circuitele turistice și pentru o exploatare financiară adecvată, în acord cu principiile de conservare și preservare stabilite de specialiștii din domeniu.
- Dezideratele locuitorilor din Brașov cu privire la alocarea banilor se îndreaptă spre protejarea patrimoniului, folosirea lui în scop turistic și creșterea educației generațiilor viitoare pentru protejarea moștenirii culturale.
- În ceea ce privește evaluarea stării clădirilor de patrimoniu, brașovenii sunt nemulțumiți de starea în care se află acestea în prezent, o mare parte dintre respondenți considerând că obiectivele de patrimoniu din centrul istoric sunt într-o stare de degradare avansată.
- La nivelul general, autoritățile locale sunt percepute de public drept responsabile pentru îngrijirea, sprijinirea sau finanțarea obiectivelor de patrimoniu, iar Ministerul Culturii este văzut ca fiind responsabil pentru îngrijirea, sprijinirea sau finanțarea instituțiilor publice de cultură, dar și pentru sprijinirea sau finanțarea artiștilor liber profesioniști din diferite domenii. Pe de altă parte, din perspectiva publicului, mediul de afaceri ar trebui să fie responsabil de îngrijirea, sprijinirea sau finanțarea firmelor din domeniul cultural creativ.
- Brașovenii conștientizează importanța culturii pentru dezvoltarea personală și a educației culturale, precum și impactul activităților artistice asupra economiei locale și naționale. Potențialul creativ este așadar considerat un factor de dezvoltare

locală și aceasta este o informație utilă atât pentru administrația publică locală, cât și pentru mediul de afaceri sau eventualii investitori;

- O altă informație utilă din perspectiva politicilor și strategiilor de dezvoltare locală prin intermediul stimulării creativității este gradul mare de vizibilitate al artiștilor la nivelul județului Brașov, ceea ce înseamnă că se conștientizează nu numai capacitatea creativă de producție, ci și importanța resurselor umane în procesul creativ;
- Gradul de vizibilitate al artiștilor este mai mare în rândul tinerilor și a persoanelor cu studii superioare și aceasta poate fi explicată prin prezența mai mare a acestor categorii în mediile culturale și creative, dar și rețeaua de prieteni și cunoscuți adiacentă consumului cultural;
- Se remarcă o deschidere relativă către culturi străine. Deschiderea spre interacțiuni sociale cu alți europeni este relativă, atracția fiind mai mare pentru bunuri culturale și nu neapărat pentru interacțiuni directe. Profilul persoanei deschise (foarte interesate) de interacțiunea cu oameni și elemente culturale europene este cel al tânărului (18-34 ani) cu studii superioare.
- Faptul că acest profil este consumator principal de creații artistice oferă o informație utilă organizatorilor de evenimente culturale pentru diversificarea ofertei cu o componentă europeană;
- Interacțiunea multiculturală înregistrează procente ridicate pe teme referitoare la migrație (rude apropiate locuiesc într-o țară UE), elemente de gastronomie tradiționale specifice altor țări, dar și la relații de prietenie dezvoltate în alte țări europene. Interacțiunea culturală europeană se realizează preponderent prin intermediul filmelor artistice sau serialelor, dar și prin vizionarea de emisiuni ale posturilor TV europene.
- Limbile străine sunt folosite preponderent în dezvoltarea sau menținerea relațiilor sociale și sunt mai puțin utilizate la locul de muncă, unde engleza este principala limbă internațională utilizată. De remarcat procentul ridicat al persoanelor care utilizează germana în scop didactic sau academic, fapt explicabil desigur de existența unei comunități locale germane.
- Gradul de satisfacție la calitatea vieții în municipiul Brașov este ridicat în ceea ce privește elemente de componentele *soft* ale infrastructurii urbane (parcuri, străzi, viață culturală și securitate publică).
- Satisfacție medie se manifestă în principal în relație cu componentele *hard* ale infrastructurii publice (situația clădirilor, facilitățile legate de practicarea sportului, accesul la oferta culturală sau calitatea sistemului de învățământ). Serviciile publice destinate grupurilor vulnerabile sunt aspecte urbane cu un grad mic de satisfacție.

- Ca și în cazul satisfacției referitoare la evenimentele culturale, profilul nemulțumiților include tinerii și persoanele cu studii superioare, în cel ce categoria mulțumiților cuprinde persoane mai în vârstă și cu mai puține studii.
- În ceea ce privește gradul de atractivitate, majoritatea respondenților au aprecieri pozitive despre orașul Brașov (oraș curat, cu fără multă poluare a aerului sau fonică, un oraș în care nu te plictisești, un oraș tânăr). Totuși aprecierile negative vizează în special bunăstarea și dezvoltarea economică exprimate prin dificultatea găsirii unui loc de muncă și rezidență pe termen lung, prin chirie sau achiziții imobiliare.
- Raportat la viața culturală a cartierelor, majoritatea respondenților preferă evenimente muzicale sau concerte, proiecții de film, festivaluri sau teatru. Formele culturale tradiționale de proximitate sunt pe următoarele locuri, cele mai puțin atractive fiind evenimentele din zona artelor vizuale sau dansului.
- Candidatura orașului la titlul de „Capitală Europeană a Culturii 2021” este considerată în general de mare importanță pentru regiune sau oraș, și relativ important în plan personal, fără diferențe majore din perspectiva caracteristicilor socio-demografice.
- Impactul preconizat al obținerii de către municipiul Brașov a titlului de „Capitală Europeană a Culturii - 2021” evidențiază efecte la nivelul sectorului turistic, la nivelul notorietății, la nivelul implicării civice și culturale a zonei. Impactul în plan personal este perceput și în acest caz ca fiind unul mediu spre ridicat.
- Numele preferate de respondenți cu privire la conceptele folosite pentru campania „Capitală Europeană a Culturii - 2021” reliefează ideea de restart al orașului prin cultură, poziționarea pe harta culturală europeană și transformarea identitară în raport cu istoria și tradițiile;
- Gradul de implicare al comunității municipiului în procesul de candidatură la titlul de „Capitală Europeană a Culturii - 2021” este foarte mare, populația fiind dispusă să facă activități de voluntariat sau să sprijine cu bani un astfel de demers.

Conceptul de **"oraș cultural"** ca parte integrantă a Strategiei pentru Dezvoltare Durabilă Brașov 2030 a fost proiectat prin intermediul a cinci direcții de acțiune, din care se vor dezvolta axele prioritare de programare. Responsabilitatea implementării acestor direcții și axe aparțin deopotrivă administrației publice și societății civile într-un efort comun susținut, un parteneriat pe termen mediu și lung asumat pentru și în folosul culturii, respectiv:

Direcțiile de acțiune determină îndeplinirea obiectivelor specifice pentru 2015-2030, respectiv:

Axe de acțiune (SDD Brașov2030)	Transpunere obiective specifice	Transpunere obiective operaționale
Investim în CULTURĂ!	<p>→ Îmbunătățirea gamei, a diversității și a dimensiunii europene ale ofertei culturale în orașe, inclusiv prin intermediul cooperării transnaționale</p> <p>→ Conturarea mai fermă a profilului internațional al orașului prin intermediul culturii</p>	Stimularea unor programe culturale extinse de o calitate artistică deosebită
		Asigurarea existenței unei dimensiuni europene puternice a programelor culturale și a cooperării transnaționale
		Promovarea orașului și a programului său cultural
		Îmbunătățirea perspectivei internaționale a rezidenților
		Dezvoltarea infrastructurii culturale
CULTURA pentru comunitate!	<p>→ Extinderea accesului și a participării la cultură</p>	Implicarea unor categorii largi de public și de părți interesate în pregătirea și punerea în aplicare a programului cultural
CULTURA liberă!		Crearea unor noi oportunități pentru o gamă largă de cetățeni de a asista sau de a participa la evenimente culturale
Mobilizare pentru CULTURĂ!	<p>→ Consolidarea capacității sectorului cultural și a legăturilor sale cu alte sectoare</p>	Dezvoltarea competențelor, a capacității și a guvernancei sectorului cultural
Soluții inteligente pentru CULTURĂ!		Stimularea parteneriatelor și a cooperării cu alte sectoare

Oportunitatea participării în competiția Capitală Europeană a Culturii 2021 a determinat definirea unei strategii pentru cultură care să răspundă cerințelor și tendințelor comunității europene.

Direcțiile și axele strategice de acțiune și de programare care promovează activități și manifestări culturale la nivelul unei capitale europene a culturii, deschid oportunitatea pregătirii de către Municipiul Brașov a Strategiei pentru cultură, și a unui document integrat care își propune să refacă în Municipiul Brașov un agent dinamic de exprimare culturală, indiferent de rezultatele acestei competiții.

Strategia reprezintă un angajament asumat, o declarație de susținere și implicare voluntară, fără presiunea câștigării competiției mai sus menționate, fiind primul act major de responsabilizare pentru cultură demonstrat de autorități.

În cadrul direcțiilor și axelor strategice de programare particularizate pentru Brașov ECOC 2021 au fost înglobate acțiuni, programe și proiecte culturale pentru perioada 2015-2030, facilitând îndeplinirea unor obiective specifice demne de o capitală europeană a culturii.

Asociația "Brașov2021" împreună cu Consorțiul Cultural Corona și alți actori publici sau privați care activează în domeniul cultural vor îndeplini prezenta Strategie, mai ales că anul 2021 reprezintă finalizarea unui exercițiu de finanțare europeană nerambursabilă 2014-2020 și va determina o evaluare a eficienței măsurilor asumate prin documentele programatice integrate de dezvoltare durabilă la nivel local și regional și care au stat la baza prezentei Strategii.

CREȘTEM PRIN CULTURĂ !

brasov2021.ro
facebook.com/brasov2021
#brasov2021

Obiective strategice

Instituțiile publice de cultură trebuie să aibe în vedere următoarele obiective strategice:

- Cunoașterea nevoilor, preferințelor, așteptărilor și a practicilor de consum specifice diverselor segmente ale populației
- Proiectarea ofertei culturale în funcție de acești indicatori de consum
- Identificarea celor mai adecvate și eficiente căi de difuzare a bunurilor și serviciilor culturale
- Stimularea comunicării dintre creatori și publicul consumator
- Promovarea creativității artistice
- Realizarea unor programe și proiecte cu impact direct în Brașov și Zona Metropolitană

Axele strategice propuse pentru conținuturile culturale au avut ca punct de pornire analizele desfășurate asupra programelor desfășurate până și în prezent la Brașov. Pentru unele segmente s-au făcut estimări de continuare, iar altele au fost considerate ca fiind necesar de a fi implementate în perioada următoare.

Cele mai multe dintre propuneri au venit în urma consultărilor, focus-grupurilor și ședințelor de brainstorming desfășurate în perioada 2014– 2015 cu luarea în considerare a aprecierilor pozitive, sau mai puțin pozitive față de anumite categorii de evenimente.

Evaluarea calității ofertei culturale locale (distribuție pe categorii de vârstă)

<i>Cum apreciați calitatea ofertei culturale a instituțiilor locale din Municipiul Brașov? (răspuns multiplu)</i>	18-34 ani	35-49 ani	50-64 ani	65 ani și peste
Este actuală, diversă	37,7%	37,4%	43,1%	50,3%
Este antrenantă	17,9%	28,1%	21,8%	18,9%
Este repetitivă	40%	29,3%	35,3%	28,9%
Este învechită, nu ține pasul cu tendințele	23,6%	17,8%	15,6%	12,2%
TOTAL	100%	100%	100%	100%

Studiul de consum a fost principalul instrument de evaluare a gradului de impact a programelor și proiectelor desfășurate până în prezent, constituind totodată un reper pentru propunerile care nu au fost încă puse în practică. Din tabelul de mai sus se poate observa cum opiniile se diferențiază radical funcție de grupele de vârstă. În timp ce categoriile 18-34 de ani consideră oferta culturală actuală "repetitivă", cei de 50 de ani și peste, o consideră actuală și diversă. Aceste cifre trebuie corelate și cu cele ale frecvenței de participare întrucât vârstele 50+ au o practică de consum moderată spre foarte rară. Așa cum era de așteptat, cele mai scăzute valori de apreciere de "învechit" se înregistrează la categoriile de vârstă 65 de ani și peste, justificate de modurile nostalgice de consum activate de motoare de rememorare.

S-a pornit de asemenea de la ideea că programele culturale dezvoltate pentru Capitala Europeană a Culturii 2021 reprezintă o oportunitate extraordinară pentru Brașov de a-și construi legături mai puternice cu Europa și de a susține sentimentul de apartenență a locuitorilor la spațiul și cultura europeană prin re poziționarea sa pe harta culturală europeană.

Propunerile pentru aceste axe au pornit de la decizia autorităților de asumarea a centralității culturii și a dialogului intercultural, prin diversificarea ofertei culturale, accentuarea dimensiunii participative a acesteia și prin dezvoltarea unei oferte spațial descentralizate, policentrică și incluzivă. Aceasta va permite nu numai regândirea și reconfigurarea modului de relaționare interumană, la nivel individual, comunitar și societal, dar va determina și o nouă paradigmă de guvernare culturală.

Patrimoniul și diversitatea tradițiilor care reprezintă esența moștenirii culturale și identitate a Brașovului și care de altfel, reprezintă **una din caracteristicile semnificative ale culturii locale**, se vor îmbina cu ofertele creative și artistice contemporane pentru a configura împreună o moștenire de durată, care să celebreze în egală măsură permanențele și inovarea.

O provocare importantă în configurarea axelor principale de acțiune pentru programele culturale menite să susțină Capitala Europeană a Culturii 2021a fost aceea de a evita elitismele de orice natură, care ar putea să creeze fragmentări, izolări sau excluziuni. Brașov 2021 trebuie să fie rezultatul convergenței eforturilor și programelor anilor precedenți meniți să creeze un *"ecosistem creativ local"* în care inovarea, experimentul, cercetarea de noi forme de expresie artistică se îmbină cu prezervarea și valorizarea moștenirii culturale, inclusiv prin noi modalități de abordare a acesteia.

Astfel, contextul și capacitățile culturale și creative locale cultural sunt reunite pentru a deveni un instrument funcțional, un element central în arhitectura de dezvoltare și transformare a orașului – un oraș **care își asumă, își respectă și valorifică moștenirea multiculturală dar care îmbrățișează viitorul și evoluția.**

Axele de acțiune sunt concepute astfel încât să determine o participare activă a locuitorilor în configurarea și asumarea apartenenței nu la un spațiu geografic, ci la un spațiu cultural și creativ, dinamic și divers, în care nu numai se locuiește, ci se **trăiește – plenar, creativ, în armonie cu patrimoniul cultural și natural.**

Propunerile au fost grupate pe acronimul B.R.A.Ș.O.V. pentru a pune în evidență mai ușor ordinea conceptuală și pentru a facilita procesul de comunicare și promovare publică, dar și pentru a da câteva elemente constructive de bază pentru o strategie Marketing.

Abordarea MARKETING va fi esențială în procesul de viitoare implementare a prezentei Strategii, întrucât modul și mijloacele vor trebui să fie de natură CULTURALĂ, evitându-se cu obstinație un marketing superficial de tip comercial.

Finanțarea proiectelor prin aceste axe de programare se va realiza prin **constituirea de fonduri dedicate**, ce vor fi alimentate atât din bugetele autorităților locale (inclusiv de la bugetul de stat) cât și prin contribuții voluntare și sponsorizări.

În acest sens, **autoritățile responsabile vor adopta un cadru normativ specific**, care să aibă în vedere principiile de transparență, predictibilitate, egalitate de acces și tratament și deschidere către noii actori din domeniu.

Orientarea către atingerea obiectivelor stabilite pentru Brașov – ECOC 2021 precum și a priorităților transversale specifice este esențială și în acest context trebuie să se aibă în vedere atât diversificarea ofertei culturale pentru atragerea de noi categorii de publicuri și creșterea consumului cultural cât și satisfacerea nevoilor culturale ale rezidenților.

Finanțarea în regim de "*matching funds*" va fi preponderentă, în acest fel asigurându-se nu numai responsabilizarea actorilor culturali care derulează proiectele ci și, mai ales, implicarea mai largă a actorilor economici și a comunității. În acest sens, intervenția autorităților se va concentra pe încurajarea solicitanților de a-și construi campanii de *crowdfunding* și, acolo unde este posibil, și de *crowdsourcing*, care ar putea astfel impulsiona o participare mai activă și mai implicată a comunității și ar reprezenta și un indicator al interesului publicului.

Metodologia finanțărilor (i.e. calendarul sesiunilor de finanțare, criteriile de selecție, categoriile de solicitanți eligibili) pentru fiecare sesiune programare se vor stabili și comunica public cu cel puțin 4 luni înainte de începerea fiecărui exercițiu financiar.

Întreaga metodologie și cu precădere criteriile de selecție vor fi elaborate cu participarea tuturor stakeholderilor, pentru a se asigura atât o reală guvernare democratică cât și o implicare reală a stakeholderilor și o creștere a interesului și motivării locuitorilor de a participa nu numai la procesul decizional, ci și la oferta culturală dezvoltată pe aceste baze.

Selectarea proiectelor se va face pe bază de competiție deschisă, accesibilă în condiții de egalitate de tratament tuturor solicitanților eligibili.

Procesul de selectare va fi încredințat unor experți independenți, în sistem de peer-review, pe baza criteriilor elaborate.

Axele strategice de acțiune și de programare pentru Strategia Culturală Brașov sunt sintetizate prin acronimul B.R.A.S.O.V. care încapsulează astfel liniile de forță pe care se va articula dezvoltarea.

Așadar **B.R.A.S.O.V.** :

B – Bridging → crearea de punți de legătură între trecut și viitor, între generații, între sectorul public și sectorul privat, între dimensiunea națională și dimensiunea europeană/ internațională

R – Revealing → aducerea în prim plan a istoriei și patrimoniului care susțin dezvoltarea potențialului cultural și creativ local

A – Activating → activarea participării tuturor locuitorilor și a actorilor schimbării

S – Sharing → împărtășirea valorilor și creativității între membrii comunităților și de asemenea, transmiterea de cunoștințe peste generații prin soluții inteligente, prin digitizare

O – Occupying → ocuparea orașului și a zonei metropolitane prinși pentru cultură dar și deschiderea oportunităților pentru crearea de locuri de muncă în sectorul cultural; creatorii și profesioniștii culturii vor fi antrenați în programele de formare culturală și implicați în toate formele de învățământ vocațional

V – Valuing/Voices → valorizarea și prețuirea vocilor trecutului și prezentului, ale locuitorilor și artiștilor și încurajarea inițiativelor creative pe toate palierele de acțiune culturală

Continuând demersurile Brașovului privind dezvoltarea unei imagini solide ca destinație culturală și turistică la nivel internațional prin intermediul strategiei de brand și în corelație cu identitatea verbală turistică a județului "**BRAȘOV BE.LIVE IT**" axele strategice de acțiune și de programare sunt concepute pentru a fi adresate și audienței internaționale, subliniind multiculturalismul unui oraș clădit pe această valoare datorită influențelor istoriei înlesnind cooperarea în cadrul proiectelor care puntează dimensiunea europeană a Brașovului.

Brandul turistic existent al Brașovului relevă o atitudine existențială prin folosirea "a fi" (BE), completată de o dimensiune interactivă a sintagmei "a trăi" (LIVE IT). Sintagma "BE.LIVE IT" s-ar putea traduce prin "**Fii și Trăiește Brașovul**". Secundar, jocul de cuvinte astfel creat (BE.LIVE IT), devine fonetic "Believe it", care stabilește astfel promisiunea făcută turistului "**Crede în Brașov**".

Direcțiile de acțiune culturală vor îngloba și vor orienta de fapt programele și proiectele destinate să illustreze și să pună în practică obiectivele generale ale Strategiei, fortificând promisiunea într-un **Brașov-experiență culturală**.

Așadar:

	ACTION	RESULTS	DESCRIPTION
B	bridging	onds & between&for culture ridges	Bridging between: → past & future → public & private sector → national & international
R	revealing	oots* & for future culture resource s	Revealing the past that supports the future: → history and cultural heritage → resources → local cultural and creative potential
A	ctivating	ctors & for cultural evolution actions	Action by all cultural actors fostering: → change → regeneration through culture → mobilization
S	haring	hares & for digital culture solutions	Share responsibility for culture: → smart solutions → digital archive and heritage

O	Occupying	Organic	Cultural development	Occupying through culture: → all spaces → all professionals
V	Valuing/Voices	Voices	from&for culture	Valuing culture: → echoes of the past → testimonies for present

*Brasov's emblem has 13 silver roots leading back to "Țara Bârsei"

Bridging → bonds & bridges

Axa strategică de acțiune **Bridging** are în vedere potențarea dimensiunii coezive și transfrontieră a culturii și, în același timp realizarea unui nou model de guvernare culturală, prin configurarea unei alte paradigme a relațiilor cu toți *stakeholderii* și cu celelalte sectoare socio-economice.

Astfel, în cadrul acestei axe se vor avea în vedere proiectele care au relevanță pentru realizarea de legături durabile între sectoarele culturale și creative și sectoarele educaționale astfel încât să se susțină direcții esențiale precum educația culturală și artistică atât pentru copii și tineri, cât și pentru adulți prin proiecte dedicate de educație non-formală și life-long learning, care să permită atragerea de noi categorii de publicuri către consumuri culturale.

Vor fi de asemenea susținute proiectele care vor stabili legături cu sectoarele economice, pentru dezvoltarea de abordări creative trans-disciplinare prin care SCC pot contribui la dezvoltarea inteligentă (*smart development*) a orașului.

Parteneriatul cu autoritățile locale și comunitatea sunt esențiale în configurarea unui nou model de guvernare culturală, astfel încât locuitorii să participe activ la formularea politicilor culturale și la configurarea ofertei culturale care să le satisfacă nevoile explicite sau estimate și care să contribuie la creșterea calității vieții și a locuirii în Brașov și în zona metropolitană. Astfel, vor fi

susținute proiectele care au în vedere conștientizarea la nivel individual în această direcție și care promovează dimensiunile participative ale relației dintre "guvernantul local" și "guvernăt".

Punțile sunt cele care permit ieșirea din enclave, stabilirea de legături în afara "cetății". Asemenea punți trebuie stabilite și / sau consolidate între centrul orașului și cartierele sale – cartiere dormitor, între Brașov și zona metropolitană, între Brașov și orașul partener Capitală Europeană a Culturii din 2021, între Brașov și orașele europene.

Vor fi astfel sprijinite acele proiecte care susțin această abordare, prin care Brașovul cultural și creativ își deschide "porțile cetății" dar își trimite și emisari pentru a strânge legăturile culturale și artistice inter-comunitare locale, pentru a dezvolta cooperarea transnațională și pentru a intra într-un circuit european de schimburi de valori culturale, de cunoaștere și de respect mutual.

Pierderea, prin expatriere, a unei părți semnificative a minorităților care locuiau în mod tradițional în Brașov s-a conjugat cu un efect important de "*brain-drain*" prin care populația activă, tânără a părăsit și părăsește în continuare orașul.

A fost astfel fragilizată trama socială a Brașovului, construită de-a lungul secolelor pe baza valorilor împărtășite, a interculturalității trăite simplu, ca fapt de viață cotidian. Axa strategică de acțiune va susține proiectele care vizează activarea sinergiilor inter- și intra- comunitare și crearea de legături între acestea (*bonding*).

Ca atare, axa strategică **Bridging** își propune să susțină proiectele de natură să revigoreze comunicarea intra- și mai ales inter-comunitară, între diversele minorități dar și între cartierele/orașele dormitor prin susținerea unei oferte culturale diversificate și descentralizate, în care cultura, valorile, creativitatea sunt împărtășite nu numai prin raportare la centru ci prin realizarea unui model relațional policentric. Astfel, se vor putea crea/recrea legăturile între comunități și se vor susține relațiile interculturale cu orașele și regiunile europene, relații care au fost, în mod tradițional, unul din elementele de marcă ale Brașovului.

Revealing → roots & resurces

Axa strategică **Revealing** are în vedere aducerea în prim plan a patrimoniului și a potențialului cultural și creativ local și a legăturilor europene ale acestuia. Este un demers cu o puternică dimensiune participativă, care își propune să potențeze valorile coezive ale culturii, patrimoniului și creativității.

Astfel, vor fi susținute proiecte culturale care prezintă aspecte inedite sau uitate ori aparent lipsite de strălucire sau specifice unui grup din istoria, tradițiile și cultura trecută și prezentă, inclusiv experimentele culturale, creativitatea de nișă abordările multi- și trans- disciplinare.

În egală măsură în cadrul acestei direcții vor fi susținute proiectele care vizează dimensiunea europeană și transfrontieră a patrimoniului cultural brașovean.

În acest context vor fi susținute **și proiectele de cercetare sociologică, culturală** sau de altă natură inclusiv documentarea audiovizuală și inventarierea patrimoniului cultural intangibil.

Vor fi de asemenea sprijinite proiectele care exprimă abordările creative contemporane ale artiștilor și creatorilor aflați la început de drum (**debuturile**), a celor deja consacrați sau amatori. Activarea potențialului cultural și creativ al artiștilor se va putea realiza, de asemenea, prin configurarea unui **sistem de burse, granturi și rezidențe artistice**.

În egală măsură, vor fi susținute proiectele care vizează pregătirea și/sau susținerea antreprenoriatului în sectoarele industriilor culturale și creative.

Patrimoniul natural reprezintă un avantaj competitiv prin facilitarea diversității culturale și manifestări complexe care îmbină sportul, mișcarea și cultura.

Fiind un "oraș verde" prin excelență se va încuraja dezvoltarea de **trasee culturale** realizate prin intermediul drumețiilor, mountain biking ș.a. Îmbinarea culturii cu manifestări sportive va crește atractivitatea orașului și a zonei metropolitane, participând totodată la promovarea unui stil de viață sănătos.

Activating → actors & actions

Axa strategică **Activating** vizează, pe de o parte, activarea locuitorilor și a actorilor schimbării și, pe de altă parte, susținerea explorării de către aceștia a experimentelor artistice, a inovării, a noilor forme și modalități de interacțiune cu locuitorii, cu alte cuvinte o participare activă la viața culturală și, pe cale de consecință, la viața "cetății". Această axă strategică de acțiune este fundamentată pe rezultatele Studiului de Consum și Practici Culturale realizat în perioada iulie-august 2015 care evidențiază dorința tinerilor (18-34 ani) pentru diversitate și reconstrucție culturală, **aceștia reprezentând în fapt, eșantionul cel mai reprezentativ pentru anul 2021.**

Actorii schimbării sunt locuitorii Brașovului, indiferent dacă viața profesională îi pune sau nu în postura de decident public. **Trecerea de la o acceptare pasivă la o participare activă** și în cunoștință de cauză (*informed*) este un pas esențial în configurarea unei noi paradigme de guvernare culturală iar această activare este esențială pentru orașul Brașov în care locuitorii și-au pierdut treptat sentimentul de apartenență la oraș și la semnificațiile sale culturale, fie ele istorice fie contemporane.

Proiectele care vor fi finanțate prin această axă strategică de acțiune și de programare își vor circumscrie obiectivele acestui demers, în care cultura, sub diferitele sale forme, activează și potențează actorii schimbării și, evident, schimbările de abordare și perspectivă în ceea ce privește valorizarea capitalului cultural și uman pentru noua viziune a Brașovului:

- **Cetățeni/rezidenți**
- **Actori culturali ai schimbării**
- **Experimente și explorări de noi forme de expresie și comunicare culturală și artistică**
- **Tradițiile ca factor de înțelegere și potențare a schimbării către o nouă identitate culturală**
- **Regenerare prin cultură**

Pe de altă parte, situația specifică a Brașovului impune cu necesitate acordarea unei atenții sporite categoriei **tinerilor adulți** – cei care consideră orașul ca "o rampă de lansare", ca "*un loc din care se pleacă după terminarea studiilor*" nu numai din lipsă de oportunități, dar și din cauza relativei îmbătrâniri a ofertei culturale. Activarea lor ca actori ai schimbării este nu numai de dorit, ci o necesitate vitală. Ca atare, vor fi susținute proiectele care vizează această abordare.

Se vor avea de asemenea în vedere, în cadrul acestei direcții de acțiune, inclusiv proiecte de cercetare vocațională, organizarea de conferințe, seminarii, workshop-uri și proiecte de formare/reconversie profesională (e.g. pentru animatori culturali ca actori ai schimbării).

În același timp, axa de programare **Activating** va finanța proiecte care vor susține laboratoare de cercetare și ateliere de creativitate, care să activeze și să potențeze creativitatea și spiritul artistic al rezidenților și care să contribuie astfel la educația culturală a acestora și la creșterea participării lor la viața culturală. Formele variate și inovatoare de mobilizare pentru cultură vor fi eligibile spre finanțare și încurajate prin toate formele de educare continuă.

Sharing → shares & solutions

O direcție de acțiune care vorbește despre împărtășirea valorilor și creativității prin soluții inteligente, transmiterea de cunoștințe peste generații prin digitizare.

Sharing are în vedere comunicarea și sinergiile dintre comunități și împărtășirea valorilor și creativității, interculturalitate, transmiterea de cunoștințe și crearea de legături prin intermediul tehnologiei actuale și în pas cu evoluția acesteia. "**Share**" este simbolul momentului datorită impactului rețelelor de socializare în viața noastră, prin intermediul acestuia fiind instrumentat procesul de a "**împărtăși**" **instantaneu impresie estetică la nivel virtual**.

Transmiterea de cunoștințe, explorarea creativității, schimburile de experiență, au, toate, nu numai o dimensiune locală ci și o puternică dimensiune trans-națională, europeană.

Se va acorda o atenție deosebită evoluției suportului inteligent și instrumentelor aferente manifestărilor culturale, crearea unor punți între generații prin intermediul tehnologiei, prin proiecte inovatoare care îmbină tehnologia și cultura. Astfel, prin stimularea creativității culturale prin tehnologie și inovare, direcția **Sharing** implică activități educative.

Municipiul Brașov a demonstrat de-a lungul istoriei preocupări pentru inovare și pentru utilizarea responsabilă a resurselor. Este un care a îmbrățișat tehnologia adoptând soluții eficiente și optimizând consumul la nivelul infrastructurii prin ample lucrări de reconfigurare a rețelelor de electricitate, apă și agent termic, transport ș.a.

În contextul de mai sus, Municipiul Brașov își asumă responsabilitatea implementării de soluții inteligente pentru cultură și pentru utilizarea responsabilă a resurselor culturale, prin:

- **DIGITIZARE:** responsabilitate pentru conservarea patrimoniului și facilitarea educării culturale prin instrumente moderne, atractive prin interfețe prietenoase și interactivitate, instrumente frecvent utilizate în societatea actuală (ex. aplicații Android)
- soluții de utilizare *smart* a resurselor, reducerea costurilor și protejarea mediului (ex. soluțiile de iluminat pentru monumente respectă normele de protecția mediului incluzând soluții de captare de "energie verde" -solară și eoliană)
- încurajarea experimentului și manifestărilor neconvenționale care permit reciclarea anumitor deșeuri prin prelucrarea artistică
- conectare prin cultură
- promovare exponențială a culturii prin mediul www.

Pentru toate aceste proiecte se va impune însă, cu necesitate, utilizarea noilor tehnologii de informare și comunicare și diseminarea conținuturilor și a rezultatelor în **formate digitale** accesibile tuturor categoriilor de publicuri.

Un rezultat subsidiar dar important va fi realizarea unei contribuții substanțiale, constante și coerente a Brașovului și a zonei metropolitane la portalul național *e-cultura (culturalia.ro)* și la portalul *europena.eu.*, participându-se astfel la împlinirea uneia din prioritățile transversale la nivel național pentru cultură – "*O agendă digitală pentru România*".

Occupying → organic cultural development

Axa strategică de acțiune **Occupying** are în vedere **ocuparea prin și pentru cultură** a Brașovului și a zonei metropolitane printr-un proces de dezvoltare organic, etapizat.

În configurarea acestei axe s-a pornit de la constatarea că populația actuală a Brașovului a suferit mutații importante în perioada de după al doilea război mondial, ceea ce a dus la o anume înstrăinare a unei părți a cetățenilor în raport cu valorile și tradițiile culturale și istorice ale orașului și ale zonei. Relieful montan a fost un alt factor care a contribuit la insuficiența căilor de acces și la izolarea fizică. În același timp, dezvoltarea industrială și economică a determinat un model de dezvoltare urbană de tipul cartiere/orașe – dormitor, izolate între ele și rupte de ansamblul inefabil care constituia "sufletul" Brașovului.

Astfel, prin proiectele ce vor fi susținute în cadrul acestei axe strategice de acțiune și programare se dorește ca locul/locurile "*în care nu se întâmplă nimic*" să devină locuri de celebrare a creativității, inovării și talentului artistic, locuri de revalorificare a tradițiilor și patrimoniului și, mai ales, locuri pline de energie socială, care astfel să contribuie la creșterea calității locuirii și la dezvoltarea apetenței pentru cultură a rezidenților și deci, a unui consum cultural diversificat.

În susținerea acestei axe strategice de acțiune și de programare, autoritățile locale își propun dezvoltarea infrastructurii culturale a Brașovului așa cum este precizat în cadrul obiectivelor operaționale din Insertul Cultură din cadrul SDD 2030, atât prin reabilitarea unor monumente istorice și modernizarea actualei infrastructuri cât și prin realizarea unor noi incinte culturale multifuncționale în foste spații industriale dezafectate.

Oferta găzduită în aceste noi spații se va conjuga cu ofertele găzduite de infrastructura culturală deja existentă precum și cu ofertele care vor avea în vedere spații alternative, neconvenționale și o nouă relaționare cu publicul. În acest sens, printre proiectele care vor fi susținute vor fi:

- evenimente în spații neconvenționale în care publicul va lua contact cu experimente artistice, noi forme de expresie și care vor fi susținute prin noi abordări ale relației artist - public
- evenimente în aer liber beneficiind de patrimoniul natural (munte, peșteri, lac ș.a.) și patrimoniul cultural (cetăți)
- evenimente de tip "*street art*"
- caravane literare și cinematografice
- organizarea de tabere de creație – arte vizuale – și amplasarea lucrărilor realizate, pe perioade determinate, în spațiile publice ale orașului și ale zonei metropolitane (***Brașovul este unul din orașele cele mai lipsite de monumente de for public!***)
- organizarea de trasee culturale pietonale sau cu bicicleta pentru a explora părți cunoscute și mai puțin cunoscute ale patrimoniului cultural și natural al Brașovului și zonei metropolitane

Se au de asemenea în vedere concursuri de soluții, ateliere/rezidențe de creație, colocvii etc., care să antreneze artiștii pentru ca, împreună cu locuitorii să identifice și să propună cele mai interesante soluții pentru animarea și ambientarea culturală a cartierelor. Propunerile artistice astfel rezultate vor fi incluse în finanțarea oferită, în funcție de tematicile respective.

În esență, axa strategică de acțiune **Occupying** își propune ca, prin proiectele pe care le va finanța, să schimbe spațiul public, nu numai ca aspect, ci și ca parte a unei noi viziuni în ceea ce privește relația rezidenților cu orașul, calitatea locuirii și diversificarea ofertei culturale.

"Revărsarea" culturii către marginea orașului și zona metropolitană va implica evenimente care să stimuleze creativitatea inclusiv la nivelul periferiei, să înfrumusețeze orașul (cartierele), să dezvolte empatii de apartenență urbană la copiii și tinerii brașoveni prin potențarea simțului artistic și estetic (*street dance, street fashion, street drawing*). Competiții care să ducă la descoperirea talentelor, evenimente și care oferă o alternativă pentru reinventarea personală, pentru recalibrarea destinului și combaterea violenței și delicvenței în rândul copiilor și adolescenților.

Proiectarea unui **oraș policentric al culturii** este ilustrată grafic prin hărțile cartierelor actuale în care au fost evidențiate zonele de extindere a manifestărilor culturale. Acestea sunt anexate prezentei strategii, elaborarea acestora constituind un proces complex care implică într-o primă etapă, realizarea unei inventarieri a infrastructurii culturale existente.

Axa strategică de acțiune **Occupying** reprezintă ocuparea orașului și a zonei metropolitane prin și pentru cultură dar și deschiderea oportunităților pentru crearea de locuri de muncă în sectorul cultural. Creatorii și profesioniștii culturii vor fi antrenați în programele de formare culturală și implicați în toate formele de învățământ vocațional. Totodată **Occupying** are în vedere garantarea liberului acces la cultură inclusiv de către cei aflați în risc de excluziune socială sau în situații de risc, respectând și protejând demnitatea umană. Printre acestea, categoria persoanelor în vârstă, mai ales a celor din mediul peri-urban /rural necesită o atenție deosebită și se vor susține cu prioritate proiecte care se adresează în mod explicit acestei categorii.

Așadar, proiectele care vor fi finanțate prin axa de programare **Occupying** vor avea în vedere cu prioritate:

- Dimensiunea participativă: se vor încuraja colaborările interdisciplinare și se vor susține programe de cercetare care vor monitoriza beneficiile manifestărilor culturale în ameliorarea unor stări de fapt.
- Programe culturale pentru integrarea persoanelor cu dizabilități, persoane de vârstă a treia, persoanelor private de libertate și pentru copii și tinerii aflați în situații deosebite conform cauzisticii identificate în cadrul capitolului destinat **Priorităților transversale**.

Valuing→Voices

Axa strategică de acțiune **Valuing→Voices** și propune să ofere o platformă de exprimare pentru rezidenți, minorități precum și alți actori culturali. **Valorizarea și prețuirea vocilor trecutului și prezentului, ale locuitorilor și artiștilor și încurajarea inițiativelor creative pe toate palierele de acțiune culturală sunt importante în contextul prezentei Strategii pentru a construi veriga lipsă în modul în care acțiunile autorităților ajung la cetățeni iar aceștia pot oferi un feed-back util.**

Poveștile necunoscute ale comunităților, tradițiile mai puțin cunoscute, mai puțin utilizate sau uitate vor putea fi astfel cunoscute prin culegerea, repertorierea și valorizarea patrimoniului intangibil al acestor comunități precum și prin proiecte care să se adreseze direct oamenilor.

Axa de programare **Valuing→Voices** propune totodată și înțelegerea diversității culturale, a dialogului, nu numai ca un scop de atins ci și ca un proces continuu, ce trebuie integrat în cotidianul organizațiilor și instituțiilor și prin care sunt aduse la lumină narațiuni și înțelegeri împărtășite care pot genera, la rândul lor, noi conținuturi care să îmbogățească viața culturală.

Această axa strategică de acțiune va susține recuperarea memoriei zonei și sentimentul de apartenență comunitară avînd astfel puternice valențe coezive dar, mai ales, va permite noilor locuitori ai Brașovului **să-și cunoască și să-și înțeleagă orașul în care au ales să trăiască**, să-și definească și să-și asume apartenența la cultura și istoria Brașovului, ca parte a culturii și istoriei europene.

O altă direcție de egală importanță este aceea de a susține exprimarea în spațiul public a creatorilor și artiștilor contemporani, a experimentului, inovării și căutării de noi forme de expresie artistică. **Vocile** lor sunt esențiale pentru dezvoltarea culturală armonioasă a Brașovului și, în acest context, nevoia de relaționare cu publicul este evidentă.

Astfel, **Valuing→Voices** va da voce atât nevoilor și aspirațiilor cetățenilor cât și celor ale actorilor culturali.

Vor fi susținute atât proiecte de cercetare antropologică, etnologică, artistică, cât și proiecte menite să aducă publicului, printr-o varietate de platforme și modalități de comunicare (cu precădere din domeniul noilor media), poveștile și patrimoniul tradițiilor al bunicilor și aspirațiile creative ale nepoților.

În esență, axa strategică de acțiune **Valuing→Voices** își propune să contribuie la realizarea unei societăți coezive și, în egală măsură, să "*întărească*" comunitatea în (re)descoperirea și asumarea propriei identități locale în extraordinara sa diversitate, între vechi și nou, între tradiție și experiment.

În această secțiune sunt prezentate pe scurt acele abordări strategice identificate ca fiind prioritare pentru orașul Brașov în contextul candidaturii acestuia la titlul de Capitală Europeană a Culturii pentru anul 2021 și care prin însăși natura lor, trebuie să se regăsească, explicit sau implicit, ca priorități în toate axele de programare culturală prezentate în capitolul precedent. Astfel, dacă axele de programare identifică anumite aspecte esențiale care derivă din obiectivele generale și specifice proprii programului CEAC și circumscriu acestora prioritățile de finanțare a proiectelor culturale, prioritățile transversale sunt comune tuturor axelor de programare și vor trebui avute în vedere la stabilirea criteriilor de evaluare și selecție a proiectelor culturale.

Tinerii – cu, pentru și despre ei

În cele ce urmează vom utiliza termenul de "tineri" pentru a desemna nu numai strict această categorie demografică așa cum este ea definită în mod tradițional (tineri – "tineri adulți" cu vârsta cuprinsă între 14 și 25 de ani și "tineri de vârstă mijlocie" cu vârsta între 26 și 35 de ani), ci extinzându-l și la copiii sub 14 ani.

Din perspectiva noastră, tinerii sunt una din cele mai importante părți ale capitalului uman al Brașovului, componentă esențială în trama societală și în (re)definirea identității acestui oraș.

- Rata de ocupare a tinerilor este în jurul valorii medii a ratei de ocupare pe țară
 - Participarea tinerilor la activitatea economică se caracterizează prin vulnerabilitate și marginalizare (majoritatea lor sunt salariați sau lucrători în propriile familii)
 - Peste 70% din populația tânără ocupată se regăsește în ramuri economice precum agricultură, industrie prelucrătoare și comerț și mult mai puțin în ramuri bine plătite (sistem bancar, telecomunicații etc.)
 - Implicarea tinerilor în afaceri este nesemnificativă, sunt 1% dintre ei sunt patroni, ceilalți neavând acces la decizie
- Spre deosebire de celelalte categorii sociale, tinerii se disting prin caracteristici precum:
- dețin ponderea cea mai importantă în migrația creierelor
 - se confruntă cu probleme de locuire și mobilitate foarte acute

- deși sunt deținătorii unui capital educațional satisfăcător, în ultimul deceniu gradul de cuprindere în învățământ a tinerilor s-a diminuat, îndeosebi în învățământul post-gimnazial
 - deși învățământul superior a înregistrat o creștere fără precedent, cuprinderea tinerilor în acest nivel este sub nivelul țărilor europene
 - tinerii absolvenți de învățământ superior întâmpină mari dificultăți de integrare profesională, datorită necorelării structurii de specialități oferite de învățământ și cerințele de pe piața muncii
 - tinerii se confruntă mai mult decât alte categorii sociale cu lipsa structurilor informaționale și de consultanță privind cariera
- Prin achiziții de cunoștințe și modele culturale se pot rezolva multe din problemele economice și de integrare a tinerilor în parametrii societății moderne.

A avea ca reper tinerii în procesul de creație și difuzare a culturii înseamnă însă nu numai a lucra pentru tineri [a le da informații, a le dezvolta capacitatea, a răspunde opțiunilor de consum cultural etc.], ci și a lucra cu tinerii, adică a le stimula creativitatea și comportamentul participativ, a le garanta exprimarea liberă a opiniilor, aptitudinilor și talentelor ș.a.

Atitudinile pentru creație ale tinerilor sunt o certitudine. Depinde însă de managementul social în general și de oferta instituțiilor culturale și de învățământ ca potențialul lor creativ să se afirme în continuare sau să înregistreze refluxul propriu mediocrizării și scepticismului

Deși se cunoaște faptul că tinerii sunt principalii consumatori ai unor bunuri culturale purtătoare de noi expresii creatoare (filme, muzică, modă, produse TIC ș.a.), practic nu există domeniu de creație și acțiune culturală care să nu dobândească un plus de valoare prin participarea tinerilor.

Aceasta presupune ca strategiile culturale sectoriale să considere tinerii un grup țintă în funcție de care să se modeleze oferta culturală.

Datele statistice pe grupe de vârstă pentru Brașov și zona metropolitană arată astfel:

Grupe de varsta	Localitati	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014
0- 4 ani	Total Judet	34021	33798	33107	32470
	Brasov	12809	12776	12620	12381
5- 9 ani	Total Judet	30658	31514	32442	33017
	Brasov	10516	11007	11657	12067
10-14 ani	Total Judet	28354	28648	28914	29460
	Brasov	9341	9396	9406	9613
15-19 ani	Total Judet	29403	28050	27625	27432
	Brasov	10713	9847	9442	9158
20-24 ani	Total Judet	46980	43029	39249	35462
	Brasov	19974	17975	16000	14064
25-29 ani	Total Judet	50500	50354	50834	51039
	Brasov	24832	24098	24042	23577
30-34 ani	Total Judet	59003	58446	56504	54305
	Brasov	29564	29483	28502	27382
35-39 ani	Total Judet	49592	51761	54337	56704
	Brasov	22996	24273	25981	27534
40-44 ani	Total Judet	52413	54274	48965	47388
	Brasov	25390	25962	22626	21570
45-49 ani	Total Judet	35449	34988	41711	45648
	Brasov	17767	17212	20570	22203

50-54 ani	Total Judet	46509	43559	40512	38226
	Brasov	24687	22921	21019	19719
55-59 ani	Total Judet	49163	50238	50433	49822
	Brasov	26536	27072	27042	26573
60-64 ani	Total Judet	35221	38100	41299	42658
	Brasov	17855	19522	21501	22398
65-69 ani	Total Judet	22821	23083	24073	26589
	Brasov	11461	11528	11972	13211
70-74 ani	Total Judet	22530	22206	21315	20511
	Brasov	11460	11260	10833	10450
75-79 ani	Total Judet	17379	17649	18159	18750
	Brasov	8588	8837	9207	9562
80-84 ani	Total Judet	11170	11604	11925	12153
	Brasov	5386	5615	5889	5999
85 ani si peste	Total Judet	6791	7297	7755	8180
	Brasov	3284	3553	3762	4029

Un aspect îngrijorător este acela că, pe fundalul crizei economice din anii trecuți, numărul celor care urmau cursurile oferite de instituțiile de învățământ superior a scăzut în anul școlar 2013/14 la mai puțin de jumătate față de anul școlar 2010/11.

Tabelul de mai jos sintetizează numărul de tineri înregistrați în sistemul de învățământ la nivelul Brașovului și a zonei metropolitane⁴²

Nivel de instruire	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013
Copii inscriși în grădinițe	7800	7354	7722
Elevi inscriși în învățământul preuniversitar	28830	29303	30054
Elevi inscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	14359	15917	16772
Elevi inscriși în învățământul primar (inclusiv învățământul special)	7263	8992	9619
Elevi inscriși în învățământul gimnazial (inclusiv învățământul special)	7096	6925	7153
Elevi inscriși în învățământul primar și gimnazial			16654

⁴² Sursa – date statistice furnizate de Agenția metropolitană

Elevi inscrisi in invatamantul primar			9565
Elevi inscrisi in invatamantul gimnazial			7089
Elevi inscrisi in invatamantul special primar si gimnazial			118
Elevi inscrisi in invatamantul special primar			54
Elevi inscrisi in invatamantul special gimnazial			64
Elevi inscrisi in invatamantul liceal	12548	11101	10780
Elevi inscrisi in invatamantul profesional	53	363	529
Elevi inscrisi in invatamantul postliceal	1766	1835	1866
Elevi inscrisi in invatamantul de maistri	104	87	107
Studenti inscrisi	26267	20782	18123
Studenti inscrisi - invatamant public	17340	16179	15530
Studenti inscrisi - invatamant privat	8927	4603	2593

Această scădere semnificativă se conjugă cu fenomenul evocat anterior de părăsire a orașului după terminarea studiilor, sau chiar înainte, pe fondul percepției generale despre numărul redus de oportunități de dezvoltare profesională și despre relativa îmbătrânire care califică Brașovul ca "oraș de lansare/trambulină", "de studii/temporare", dar nu ca oraș în care să te stabilești.

Or, pierderea acestei categorii are efecte negative și de lungă durată atât în plan social și economic (efecte analizate pe larg de literatura de specialitate și cunoscute de toți decidenții publici) cât și în ceea ce privește sectorul cultural și creativ.

Tinerii nu sunt numai consumatori de cultură ci și creatori ai acesteia, de la simplele forme de amatori, până la cele profesioniste, de la formele tradiționale de exprimare a creativității până la cele inovatoare sau experimentale. Tinerii sunt un motor de consum cultural și sunt în același timp categoria preponderentă de creatori de conținuturi digitale inclusiv din ipostaza de utilizatori (ne referim la conținuturile generate de utilizatori – *user generated content*).

Astfel, orice strategie de dezvoltare a sectoarelor culturale și creative trebuie să aibă în vedere problematica tinerilor. Este vorba, pe de o parte, de participarea la viața culturală cu scopul de a facilita accesul tinerilor la oferta de calitate a anumitor organizații culturale (muzee, operă etc.) la care participarea lor este de regulă scăzută iar pe de altă parte, este necesară sinergia programelor culturale cu cele educaționale pentru stimularea formelor amatoriale de artă, pentru creșterea calității învățământului vocațional și pentru dezvoltarea formelor și ariei de cuprindere a educației culturale.

În același timp, este necesară implicarea tinerilor în configurarea ofertei culturale, astfel încât participarea lor la viața cetății și, implicit, la viața culturală, să nu mai fie **reactivă** și să devină angajat **pro-activă**.

Stimularea valențelor și capacităților creative ale tinerilor prin abordări programatice coerente este în același timp de natură să le susțină spiritul antreprenorial și intrarea pe piața muncii în sectorul industriilor culturale și creative.

Astfel, tinerii, în calitate de beneficiari ai programelor culturale ce vor fi dezvoltate, vor trebui implicați atât în configurarea lor cât și în elaborarea proiectelor subsumate axelor de programare. Asumându-și această dublă calitate de consumatori ai ofertei culturale dar și de furnizori ai unei părți a acesteia, tinerii sunt ideal poziționați pentru a participa activ la dezvoltarea capacităților și a

governanței sectorului cultural și în același timp, pentru a contribui la viața "cetății" și la implementarea principiilor bune guvernante.

Proiectele ce vor fi susținute trebuie să contribuie, direct sau indirect, la creșterea atractivității pentru tineri a orașului - ca spațiu de locuire și de dezvoltare personală și profesională. Astfel, în toate axele de programare vor fi susținute pe baza unor criterii explicite proiectele cu, pentru și despre tineri, în multiplele lor ipostaze.

Considerăm că în acest context se înscriu, *inter alia*, proiecte care vizează:

- creșterea participării active a tinerilor la viața culturală inclusiv la elaborarea și implementarea de proiecte culturale
- educația culturală și dezvoltarea abilităților creative, inclusiv digitale
- susținerea practicilor de arte amatoriale
- educația vocațională
- dezvoltarea competențelor antreprenoriale
- susținerea de forme de formare/reconversie profesională pentru ocupații din sectoarele culturale și creative

Educația culturală

Conștientizarea unor lipsuri semnificative în educația culturală și artistică, factori care contribuie mai rapid și mai evident la schimbarea mentalităților

Strategia Națională pentru Cultură (proiect) cuprinde o viziune explicită pentru acest segment considerat esențial în dezvoltarea creativității. În documentele programatice sunt identificate patru obiective strategice pe termen lung:

- A face o realitate din învățarea pe tot parcursul vieții și din mobilitate.
- Îmbunătățirea calității și eficienței educației și formării.
- Promovarea echității, coeziunii sociale și cetățeniei active.
- Dezvoltarea creativității și inovării, inclusiv a abilităților antreprenoriale la toate nivelele de educație și formare.

Pe lângă inducerea împlinirii pe plan personal, creativitatea constituie o sursă primordială pentru inovare care, la rândul ei, este recunoscută ca fiind unul dintre vectorii-cheie ai dezvoltării economice durabile. Creativitatea și inovarea sunt esențiale pentru dezvoltarea întreprinderilor și pentru capacitatea Europei de a concura pe plan internațional.

O primă provocare constă în promovarea dobândirii de către toți cetățenii a unor competențe transversale fundamentale, cum ar fi competențe în mediul digital, „a învăța să înveți”, spiritul de inițiativă și spiritul antreprenorial, precum și cunoștințe culturale. O a doua provocare este de a garanta o bună funcționare a triunghiului cunoașterii: educație-cercetare-inovare.

Parteneriatele între comunitatea de afaceri și diferitele niveluri și sectoare ale educației, formării și cercetării pot contribui la asigurarea unei mai bune concentrări asupra aptitudinilor și competențelor necesare pe piața muncii și asupra încurajării inovării și spiritului întreprinzător în toate formele de învățământ. Comunitățile mai largi de cursanți, implicând reprezentanți ai societății civile

și alte părți interesate, ar trebui să fie promovate în vederea creării unui climat favorabil creativității și a mai buneii reconcilierii a necesităților profesionale și sociale, precum și a bunăstării indivizilor.”

Încă din 2009, Parlamentul European a introdus o rezoluție cu privire la Studiile Artistice în Uniunea Europeană, printre recomandările importante ale acesteia numărându-se următoarele:

- educația artistică ar trebui să fie obligatorie la toate nivelele școlii;
- predarea artelor ar trebui să folosească cele mai noi tehnologii de informare și comunicare;
- predarea istoriei artei trebuie să implice întâlnirile cu artiștii și vizitele la lăcașurile de cultură; scopurile explicite ale programelor de învățământ artistic din România – care sunt de altfel și cele care se întâlnesc cu prioritate în toate celelalte țări studiate

Competențele pe care autoritățile locale și oamenii de cultură din Brașov le estimează ca fiind esențiale pentru dezvoltarea educației culturale se vor concretiza în proiecte pilot care vor urmări să ofere:

- Deprinderi, cunoștințe și înțelegere artistică.
- Aprecieri critică (judecată estetică).
- Moștenire culturală (identitate națională).
- Exprimare/identitate/dezvoltare individuală.
- Diversitate culturală (identitate europeană/conștientizare mondială).
- Creativitate (imaginație, rezolvare de probleme, asumarea riscului).
- Abilități de comunicare.

Se constată, din analiza datelor furnizate de studiu, existența unor legături transcureculare importante între arte și alte arii ale curriculum-ului. Astfel, multe planuri de învățământ artistic includ scopuri pentru dezvoltarea deprinderilor cheie, cum ar fi “dezvoltarea de deprinderi sociale /lucru în grup/ socializare/ lucru cooperativ” în timp ce unele au anumite scopuri specifice, de încurajare a legăturilor dintre disciplinele artistice și cele non-artistice.

Educația artistică este cea care pregătește copiii și tinerii pentru înțelegerea, aprecierea și consumul ofertei culturale ca și pentru viitoare profesii artistice. De asemenea, ea reprezintă un debușeu de ocupare pentru artiști și creatori, în diferite ipostaze – de la educatori/profesori la artiști invitați pentru rezidențe, ateliere, clase speciale, etc.

Cu alte cuvinte, educația artistică este elementul de bază pentru:

- **construirea audienței;**
- **facilitarea accesului la cultură;**
- **dezvoltarea participării la viața culturală;**
- **educația de specialitate/vocațională pentru artiști și pentru profesii și meserii înrudite;**
- **dezvoltarea unei oferte de ocupare pentru artiști.**
- **mai mare supraveghere și coordonare a educației artistice la nivel european, incluzând monitorizarea impactului predării artelor asupra competențelor elevilor.**

Diversele proiecte desfășurate în domeniul educației artistice, unele beneficiind și de un important transfer de *know-how* din partea partenerilor au demonstrat valoarea-adăugată a unor asemenea abordări integrate. Un alt mijloc utilizat prin parteneriate ad-hoc sau de mai lungă durată între diverse instituții școlare și instituții sau organizații culturale o reprezintă programele de tipul "Școala altfel", în cadrul cărora activitățile au inclus și oferte de "alfabetizare" culturală.

În acest sens, sinergiile dintre sectoarele culturii și educației se cer potențate, ele depinzând însă de întărirea statutului educației artistice și culturale în educația formală, non-formală și informală ca și în recunoașterea și susținerea dreptului la educație culturală și artistică pe tot parcursul vieții.

În prezent, în România se constată încă o lipsă de înțelegere, la nivelul sectorului educației formale, a valențelor de dezvoltare pentru societate pe care educația culturală și artistică le are. Acesta face ca în continuare educația culturală și artistică furnizată să nu beneficieze de, și să nu internalizeze, abordările creative și novatoare în ceea ce privește conținutul și metodică predării, lucru

ce are repercusiuni imediate și mai ales pe termen mediu și lung în ceea ce privește competențele culturale ale tinerilor, competențele și abilitățile lor creative și inovative, ca și asupra calității, cantității și diversității consumurilor lor culturale.

Radiografia sistemului indică existența unui formalism în ceea ce privește tratarea educației artistice și culturale, atât din perspectiva planurilor de învățământ cât și, mai ales, în ceea ce privește instrumentele utilizate. Sunt prea puține cazurile în care se utilizează metode participative sau cele care integrează comunitatea artistică din localitate în procesul de "alfabetizare" culturală, de decriptare și de înțelegere a diverselor forme de expresie artistică, care să determine curiozitatea, participarea, aprecierea și pe cale de consecință, consumul independent de bunuri și servicii culturale.

De egal interes pentru sectoarele culturale și creative este și **subsectorul formării profesionale culturale și artistice.**

Brașovul nu beneficiază încă de centre specializate în acest sens dar își propune ca etapizat, începând încă din 2016 să înceapă programe pilot de formare profesională culturală. Într-o altă etapă estimată în perioada 2017 - 2019—se vor demara în paralele cu programele menționate mai sus și programe de perfecționare profesională continuă la nivelul personalului actual ocupat în sectorul cultural, programe care vor fi în egală măsură deschise și organizațiilor nonguvernamentale aflate într-o puternică urgență în acest moment la Brașov. De altfel, paradoxul principal în dinamica pe piața ocupațională din cultură, caracteristic atât Brașovului cât și zonei Metropolitane este că sectorul privat și non-profit asociat cu sectorul de intervenție socială deține o resursă umană superioară numeric, celei publice.

Firește că aceste trend-uri particulare nu vor fi alterate artificial, ci se vor încerca ajustări corespunzătoare, menite să stimuleze piața de muncă în cultură și domeniile tangente dar și să recupereze personal de specialitate pentru activități ocupaționale esențiale.

Această acțiune ar trebui să fie corelată pe cele două planuri: pe de o parte, reforma instituțională internă locală (la nivelul fiecărei autorități și instituții) pentru a regândi raporturile sale cu publicul și modalitățile proprii de comunicare cu acesta și de satisfacere a nevoilor sale și, pe de altă parte, abordarea inter-sectorială, prin care factorii decisivi în formarea gusturilor și apetențelor de consum cultural conștientizează și activează concertat în acest sens.

În prezenta strategie, obiectivele specifice sectorului cultural și creativ – de creștere a audienței prin educație culturală și artistică, - se intersectează prin toate programele propuse cu cele proprii sectorului educațional – de promovarea echității, coeziunii sociale și cetățeniei active, de creștere a calității vieții și de formare a unor indivizi care să să-și poată dezvolta și aplica capacitățile creative și inovative.

O altă țintă importantă a Strategiei pe termen lung pentru cultura Brașovului. **Copiii de astăzi, tinerii de mâine**, trebuie să beneficieze de impactul și exemplele culturii.

Resursa umană specializată în cultură reprezintă una din principalele probleme ale Brașovului întrucât s-a aflat pe un trend descendent permanent până în 2014. Diminuarea constantă a numărului de angajați în sectorul cultural s-a datorat fie restructurărilor din domeniul public la nivel național, fie prin ieșirea la pensie a personalului calificat din instituții, iar specializările nu au mai putut fi acoperite.

În anul 2010 Brașovul se afla pe ultimul loc în privința numărului de persoane specializate în domeniile de acțiune culturală. Din acest punct de vedere, considerăm că lipsa personalului calificat atât pentru actul artistic cât și pentru cercetare sau educație culturală reprezintă una din țintele majore de recuperare.

Investiția se va structura în jurul unor programe de educație permanentă, prin sprijinirea deschiderii unor specializări de tip universitar, prin alocarea de bugete dedicate tinerilor artiști, prin stabilirea unor programe de rezidențe artistice care să aducă (și eventual să păstreze) resursă umană artistică, prin deschiderea unor spații dedicate artelor pentru care tinerii să nu fie nevoiți să suporte cheltuieli de întreținere și funcționare, prin deschiderea unor burse artistice și comisionarea de lucrări de cercetare în domeniul culturii, proiecte artistice pentru oraș sau programe pentru sprijinirea industriilor culturale și creative.

Acces și accesibilitate

Accesul la cultură este unul din drepturile culturale fundamentale, recunoscut ca atare prin *Pactul Internațional privind drepturile economice, sociale și culturale*.

În configurarea priorităților transversale ale programării culturale, accesul la cultură este subiacent tuturor axelor de programare, acestea fiind concepute tocmai pentru a răspunde acestui drept fundamental. Astfel, lărgirea accesului la cultură către noi categorii de populație, diversificarea ofertei culturale pentru a răspunde așteptărilor tot mai diverse ale rezidenților sunt elemente constitutive ale întregului demers programatic.

În acest context însă considerăm că se impune o atenție specială și măsuri pro-active specifice pentru a susține accesul persoanelor în vârstă la viața culturală, drept fundamental recunoscut acestora prin însăși Carta UE a drepturilor fundamentale.

Bătrânețea este vârsta la care apar în mod frecvent schimbări drastice și frustrante în majoritatea dimensiunilor vieții unei persoane. Modul de viață al bătrânului se schimbă ca urmare a schimbărilor fiziologice care apar datorită înaintării în vârstă. Astfel, vârstnicul se retrage din majoritatea activităților care îi dădeau sens vieții și îl obligă să aducă noi ajustări în direcțiile vieții sale, ceea ce îi poate crea multă durere și frustrare în viață, accentuate de sentimentul de marginalizare resimțit din partea societății.

Numarul mediu trimestrial / anual al pensionarilor pe tipuri de asigurari sociale, macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete

Tipuri de asigurari sociale	Județ	Perioade					
		Trimestrul I 2014	Trimestrul II 2014	Trimestrul III 2014	Trimestrul IV 2014	Trimestrul I 2015	Trimestrul II 2015
		UM: Numar persoane					
		Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
De asigurari sociale de stat	Brasov	140.625	140.762	141.260	141.801	141.903	141.846
Agricultori		3.002	2.912	2.826	2.771	2.694	2.598

© 1998 - 2015 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Brașovul, este, din această perspectivă, și pe fondul general al îmbătrânirii populației, un oraș în care o parte importantă a populației este în vârstă. Faptul este relevat de datele statistice la nivel național și se oglindește proporțional în tipologia de consum care este distorsionată în mod direct de preponderența categoriilor de vârstă 50+.

Dreptul acestora de a duce o viață activă și independentă, de a avea acces la cultură și de a participa la viața culturală reprezintă, în cadrul programării culturale prevăzute pentru 2021, este o prioritate care trebu se extinde tangențial pe toate axele de programare. Aceasta este de altfel rațiunea pentru care această dimensiune specifică a dreptului general de acces la cultură ne preocupă în mod deosebit și determină o accentuare în cadrul priorităților, a importanței luării în considerare, în configurarea proiectelor culturale, a tiparelor de consum cultural și a așteptărilor acestei categorii demografice speciale.

Dar persoanele în vârstă nu sunt numai receptori/consumatori pasivi ai unor oferte culturale configurate special pentru ele. Aceste persoane sunt în continuare active, sunt păstrătoare ale unor tradiții culturale și comunitare esențiale pentru prezervarea identităților comunitare. Acesta este de altfel unul din motivele pentru care una din axele de programare, **Valuing → Voices**, are în vedere participarea directă a persoanelor în vârstă la dezvoltarea și implementarea unor proiecte culturale speciale. Persoanele în vârstă sunt vocile narrative ale tradițiilor după cum sunt, în egală măsură, și creatoare și participante la configurarea ofertelor

culturale. Ca atare, preocuparea pentru această categorie se regăsește și în celelalte axe de programare, constituindu-se într-o grijă explicit asumată la nivel de programare. Astfel, din această dublă ipostază, de beneficiari și de participanți direcți la proiecte culturale, considerăm că persoanele în vârstă se vor putea bucura plener de o viață activă și independentă.

În urma Studiului de consum și practice culturale realizat la nivelul Municipiului Brașov și a zonei metropolitan, s-a evidențiat apetitul ridicat pentru consum cultural al persoanelor în vârstă, dar care trebuie susținut prin măsuri active, în general de natură economică.

Pensia medie lunara de asigurari sociale de stat si agricultori, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete, pe trimestre si ani

Tipuri de asigurari sociale	Judet	Perioade					
		Trimestrul I 2014	Trimestrul II 2014	Trimestrul III 2014	Trimestrul IV 2014	Trimestrul I 2015	Trimestrul II 2015
		UM: Lei, lei RON (incepand cu 2005)					
		Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
De asigurari sociale de stat	Brasov	1.014	1.013	1.012	1.011	1.061	1.061
Agricultori		338	339	339	339	356	357

© 1998 - 2015 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Corelarea datelor statistice privind numărul mediu al pensionarilor și pensia medie lunară de care aceștia beneficiază denotă necesitatea unor măsuri economice pentru susținerea consumului cultural al persoanelor în vârstă de tipul subvențiilor, abonamentelor la instituții publice de cultură ș.a., măsuri care sunt asumate în cadrul strategiei pentru cultură 2015-2030.

În plus, programele culturale dezvoltate cu ocazia asumării candidaturii Municipiului Brașov în competiția Capitală Europeană a Culturii 2021, implică participarea activă a persoanelor vârstnice alături de tineri, prin activități comune care combat sentimentul de marginalizare a acestora și care asigură o punte între trecut și viitor.

O agendă digitală pentru Braşov

Accesibilitatea este un concept suficient de cunoscut pentru a nu mai fi nevoie de explicitarea sa. Deşi reglementată în România încă din 2006, problematica accesibilităţii este încă insuficient avută în vedere, mai ales atunci când nu ne mai referim la accesul fizic al persoanelor cu handicap în instituţiile publice de cultură ci la accesul acestora la însuşi conţinutul ofertei culturale.

Drepturile culturale ale persoanelor cu dizabilităţi trebuie respectate şi susţinute la fel ca drepturile celorlalte persoane iar obligaţia revine nu numai furnizorului ofertei culturale respective dar şi autorităţilor.

În acest scop au fost dezvoltate în majoritatea Statelor Membre ale Uniunii Europene, numeroase soluţii tehnice şi umane precum: semnalizări tactile, limbajul semnelor, imagini tactile, audiodescrieri, vizio-ghiduri utilizând limbajul semnelor sau subtitrări etc.

Este evident că toate aceste soluţii sunt oneroase şi reprezintă o sarcină suplimentară uneori dificil de susţinut din bugetul propriu al entităţii furnizoare de servicii culturale. Cu toate acestea, aşa cum am menţionat deja, este vorba nu numai de respectarea drepturilor de acces la cultură şi de participare la viaţa culturală a comunităţii ale acestor persoane, dar, în egală măsură, este vorba de dorinţa firească a artiştilor şi a furnizorilor de bunuri şi servicii culturale de a interacţiona cu toate categoriile de publicuri, chiar dacă procesul comunicării este mediat de dispozitivele sau soluţiile tehnico-umane de care am amintit mai sus.

Importanţa unei abordări concertate şi coerente în acest sens este evidentă şi Braşovul consideră că îşi poate asuma rolul de pionier în România în asigurarea treptată a accesului persoanelor cu handicap la conţinutul programelor şi proiectelor culturale.

Aşadar, una dintre priorităţile transversale ale axelor de programare culturală propuse pentru Braşov va fi susţinerea creşterii gradului de acces a persoanelor cu handicap. Pe de o parte, este vorba de asigurarea accesibilităţii fizice în spaţiile nou amenajate sau în spaţiile neconvenţionale ce vor găzdui evenimente culturale iar, pe de altă parte, ne referim la accesibilitatea conţinuturilor. Astfel, aceasta va fi avută în vedere în procesul de evaluare şi selecţie a proiectelor culturale ce vor fi susţinute. Această abordare se va putea realiza etapizat şi se va circumscrie acelor proiecte care, prin tematică şi modalităţile de comunicare cu publicul, sunt în măsură să ofere această facilitate. Întrucât fiecare proiect este diferit de celelalte se estimează că va fi nevoie

să se facă apel la specialiști, probabil din spațiul comunitar, pentru fiecare dintre acestea pentru a se realiza o îmbunătățire a accesibilității pentru persoanele cu diferite tipuri și grade de handicap.

Un alt aspect important și pe care ne propunem să-l susținem încă din procesul de evaluare este îmbunătățirea accesării la paginile web care vor fi create în cadrul unor proiecte culturale finanțate prin axele de programare, în sensul de a permite accesul persoanelor cu handicap vizual la cel puțin o parte din acele conținuturi. Soluțiile nu sunt facile, cu atât mai mult cu cât standardele elaborate în diferite țări sunt nuanțate diferit și definesc uneori cu un mare grad de flexibilitate nivelele de prioritate și nivelele de conformitate.

Programul de digitizare a resurselor culturale nu mai este unul de noutate în România. Suntem într-o epocă în care din ce în ce mai mult accesul la conținuturile culturale este dematerializat și în care din ce în ce mai mult conținuturile culturale se nasc în format digital și sunt consumate exclusiv în acest format. Cu toate acestea și în Brașov, ca și în multe alte orașe și zone din România, se constată un clivaj generațional, spațial-geografic (urban-rural) și de nivel de instrucție între *haves* și *have-nots*, adică între cei care au acces fizic și pecuniar la formatele digitale și competențe de utilizare a noilor mijloace de comunicare și cei care nu au.

Până în acest moment Brașovul poate lista următoarele acțiuni și proiecte digitale:

1. Muzeul de artă:

<http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/id.asp?k=146&-Muzeul-de-Arta-BRASOV>

Tur virtual:

http://www.vrbrasov.ro/culturabrasov/muzeebbrasov/muzeuldeartabrasov/index.html?keepThis=true&TB_iframe=true

2. Muzeul de istorie:

<http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/id.asp?k=147&-Muzeul-Judetean-de-Istorie-BRASOV>

La <http://www.istoriebv.ro/main.htm> ..CD de prezentare a Muzeului Județean de Istorie Brașov, Brașov, 2002

3. Muzeul de Etnografie:

<http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/id.asp?k=152&-Muzeul-de-Etnografie-BRASOV>

La http://www.etnobrasov.ro/index.php?option=com_sobi2&catid=2&Itemid=11 afli:

CD - Repertoriul muzical la Coetus Honteri și Comanda Șagunistă
CD - Profesorul Dimitrie Gusti în memoria Drăgușului

4. Muzeul „Casa Mureșenilor”

<http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/id.asp?k=159&-Muzeul-Casa-Muresenilor-BRASOV>

„Gazeta de Transilvania” (1838 - 1847) online:

<http://muzeulmuresenilor.ro/2012/02/01/gazeta-de-transilvania-1840-1846/>

Tur virtual:

<http://www.vrbrasov.ro/culturabrasov/muzeebrasov/muzeulcasamuresenilorbrasov/>

5. Colecția muzeală a Casei Parohiale Evanghelice Brașov

<http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/id.asp?k=158&-Casa-Parohiala-Evanghelica.-Colectia-muzeala-de-argintarie-BRASOV>

Tur virtual:

<http://turism.brasovcity.ro/index.php/tururi/detail/12>

7. Biblioteca Județeană

<http://www.bjbv.ro/default.php>

Catalogul online:

<http://86.125.112.199/liberty3/gateway/gateway.exe?application=Liberty3&displayform=opac/main>

Biblioteca digitală:

<http://www.bjbv.ro/scan/scan.php>

8. BIBLIOTECA UNIVERSITATII TRANSILVANIA, BRASOV

<http://but.unitbv.ro/index.html>

„Biblioteca virtuală”:

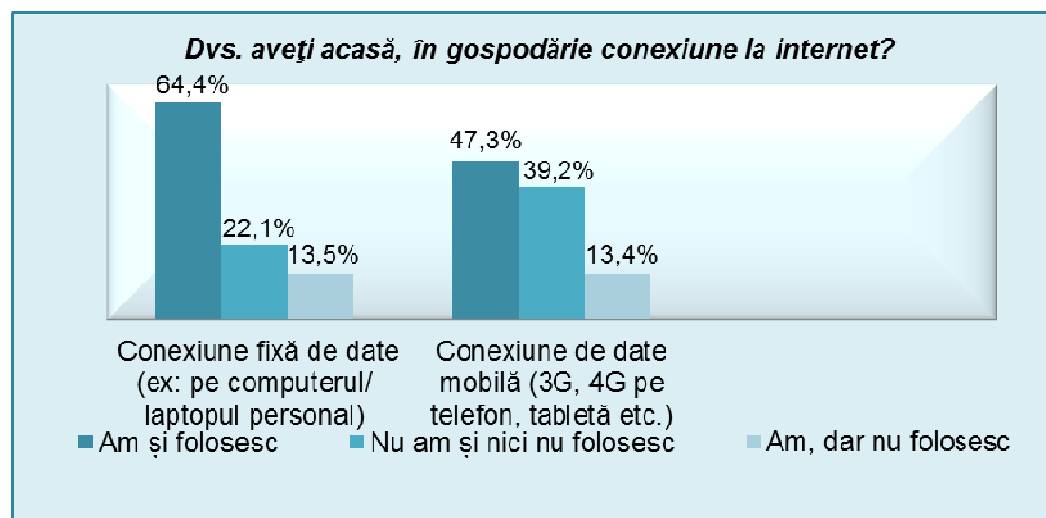
<http://but.unitbv.ro/index.html>

În acest context una din prioritățile transversale identificate vizează tocmai reducerea fracturii digitale (*digital divide*), cu scopul de a asigura accesul la cultură prin intermediul noilor mijloace de comunicare pentru cât mai mulți consumatori. În acest sens, se vor susține prin axele de programare acele inițiative care vizează facilitarea accesului publicului la ofertele culturale în format digital, mai ales a conținuturilor la cerere (*Video on Demand*). Brașovul își propune să potențeze sinergiile cu sectorul educațional și cu cel de afaceri din domeniul IT, pentru a oferi publicului o paletă cât mai largă de servicii de acces prin instituțiile și așezămintele de cultură, dublate de servicii de asistență și de *media literacy*.

În egală măsură, se are în vedere redimensionarea activităților culturale a instituțiilor publice de cultură din Brașov în sensul includerii printre programele minimale ale acestora a unor proiecte de punere la dispoziția publicului (*making available*) prin propriile pagini web a cel puțin unei părți din oferta culturală proprie, fie ca *VoD* fie în *streaming*.

De asemenea se are în vedere susținerea cu prioritate, în cadrul axelor de programare propuse pentru Strategia culturală a Brașovului, a acelor proiecte care propun fixarea digitală și comunicarea prin noile media a conținuturilor culturale și artistice pe care le vor dezvolta. Această abordare vizează, pe de o parte, creșterea gradului de acces și de consum al respectivelor conținuturi culturale și, de pe altă parte, diversificarea publicurilor care nu vor mai fi determinate de prezența fizică la locul comunicării.

Accesul on-line la conținuturile dezvoltate în cadrul proiectelor culturale va permite astfel racordarea la circuitul european de valori și îmbunătățirea vizibilității europene a acestora în paralel cu dezvoltarea profilului internațional al Brașovului.

Considerăm că una din preocupările permanente în toată această perioadă va fi alimentarea constantă cu conținuturi digitale nu numai a platformei naționale *ecultura (culturalia.ro)*, în curs de construcție, dar și a platformei *europena.eu*. Ca atare, una din cerințele de bază va fi utilizarea standardelor dezvoltate de *europena.eu* pentru a se asigura compatibilitatea cu această platformă. Participarea constantă la *europena.eu* va fi de natură să pună în valoare caracteristicile comune europene, tranfrontieră ale culturii brașovene și să susțină sentimentul de apartenență al rezidenților la spațiul cultural european.

Proiectele ce vor fi susținute trebuie să contribuie, direct sau indirect, la creșterea consumului digital al respectivelor oferte culturale. Astfel, în toate axele de programare vor fi susținute pe baza unor criterii explicite proiectele care vor avea în vedere problematica digitizării ofertei culturale și extinderea accesului la aceasta în întregul spațiu european, indiferent de axa de

programare sau de tematică ori domeniul artistic. De asemenea, se vor avea în vedere dezvoltarea de proiecte de digitizare / prezervare în format digital a patrimoniului, inclusiv a elementelor de patrimoniu cultural imaterial.

Aceste abordări vor permite nu numai îndeplinirea obiectivelor directe, dar și, prin efectele de *spill-over*, o reducere substanțială a fracturii digitale, prin acceptarea și utilizarea de diversele categorii de public a serviciilor și tehnologiilor de comunicare și informare, o creștere a inovării, nu numai în ceea ce privește sectorul cultural și creativ, dar și celelalte sectoare socio-economice. În același timp, considerăm că va avea loc o dezvoltare și/sau utilizare de noi modele de consum care să răspundă specificului noii economii a cunoașterii, în paralel cu un "re-branding" al orașului și zonei, cu modernizarea serviciilor publice precum și, nu în ultimul rând, cu creșterea gradului de satisfacție în rândul cetățenilor și a calității vieții acestora.

Cultura pentru persoane cu dizabilități

***Demnitatea umană este inviolabilă. Aceasta trebuie respectată și protejată
(Carta Drepturilor Fundamentale a UE, Titlul I, Articolul 1)***

Legislația europeană în domeniul dizabilității acoperă o gamă largă de servicii, de la eradicarea discriminării, la transport și telecomunicații. Uniunea Europeană promovează incluziunea activă, participarea deplină, drepturile egale ale persoanelor cu dizabilități, într-o societate înaltă și comprehensivă.

Pornind de la motto-ul european "Nimic despre persoanele cu dizabilități fără persoanele cu dizabilități" la nivelul Municipiului Brașov și zonei metropolitane limitrofe s-a identificat necesitatea intensificării acțiunilor de susținere în scopul îmbunătățirii accesibilității și vieții independente a persoanelor cu dizabilități, a incluziunii și participării depline a acestora la viața socială.

Analizând evoluția modelului suedez privind procesul evoluției politicilor sociale pentru persoanele cu dizabilități în ultimii 50 de ani, s-a constatat un model de bune practici prin care Suedia a parcurs într-un ritm propriu procesul de introducere a principiului normalizării, prin închiderea graduală a instituțiilor rezidențiale, implementarea formelor alternative de rezidență și emiterea actelor

legislative care să reglementeze drepturile și îndatoririle persoanelor cu dizabilități. Faptul că în prezent Suedia nu mai are copii cu dizabilități instituționalizați se datorează muncii de peste 50 de ani în domeniul promovării drepturilor egale ale acestora cu cele ale celorlalți membri ai comunității.

Tradițional, persoanele cu dizabilități sunt tratate dintr-o perspectivă medicală. Trecerea de la sistemul instituțional la cel comunitar este un deziderent pentru Brașovul anului 2030, astfel că se va accentua dezvoltarea politicilor sociale pentru a asigura necondiționat dreptul la cultură, sport, turism, transport ș.a. pentru persoanele cu dizabilități, în parteneriat cu instituții și organizații locale, naționale și europene.

Situația actuală: facilități pentru persoane cu dizabilități pentru accesul la cultură

Incluziunea socială este unul dintre cele mai importante obiective asumat de către toți actorii comunitari: autorități și instituții publice, mediul economic și mediul neguvernamental. Implicarea activă în viața comunității și contribuția la dezvoltarea ei pot îmbrăca diverse forme, iar cultura este una dintre acestea. În acest context, accesul neîngrădit la cultură și educație culturală pentru toate segmentele de populație - indiferent de etnie, confesiune, caracteristici fizice, sex și orientare sexuală etc. – reprezintă o condiție sine qua non.

Instituțiile de cultură din municipiul Brașov și zona metropolitană s-au preocupat, în limita bugetelor alocate și a situației particulare în care își desfășoară activitatea (organizarea spațiului, legislația specifică etc.), în principal de asigurarea accesului persoanelor cu diferite dizabilități la serviciile culturale. Astfel, marea lor majoritate dețin soluții tehnice ce permit accesul persoanelor cu handicap locomotor în spațiile expoziționale însă, fiind localizate în edificii ce fac parte din patrimoniul național, nu pot asigura accesul corespunzător și în incinta toaletelor (numai Muzeul de Artă Brașov deține și un grup sanitar amenajat conform standardelor).

În ceea ce privește nevăzătorii, singura instituție care deține replici tactile ale unor obiecte este Muzeul Imnului Național „Casa Mureșenilor”. Biblioteca Județeană „George Barițiu” deține aproape 200 de cărți audio în sistem Daisy, sistem internațional special conceput și folosit pe scară largă pentru publicul nevăzător și cu probleme de vedere (în special vârstnici). Aceste cărți se împrumută împreună cu aparatul de citire și ascultare, special adaptat pentru nevoile acestor persoane.

Pentru seniori Biblioteca Județeană oferă periodic cursuri de inițiere în folosirea computerului, navigarea pe internet, utilizarea mesageriei și a corespondenței electronice. În acest sens, instituția colaborează cu Căminul pentru Vârstnici cu care derulează diferite proiecte culturale.

O atenție specială este acordată de către instituțiile de cultură și persoanelor cu venituri reduse, copiilor proveniți din familii vulnerabile și comunităților de romi. Persoanele cu dizabilități (și însoțitorii lor, dacă este cazul) beneficiază de acces subvenționat (total sau parțial) atât la expozițiile permanente cât și la cele temporare, în majoritatea instituțiilor de cultură. Pentru a asigura accesul persoanelor cu venituri reduse (vârstnici, comunități defavorizate) la servicii culturale, Școala Populară de Arte și Meserii oferă scutiri de taxe pentru categoriile defavorizate. Biblioteca Județeană asigură acces gratuit la internet, inclusiv în cadrul filialelor din cartierele orașului sau zona metropolitană, tinerilor proveniți din centrele de plasament, vârstnicilor și persoanelor fără ocupație și venituri. În aceste sens, există o continuitate în colaborarea cu diferite ONG-uri locale pentru derularea unor proiecte cultural-educative. Astfel, una dintre filialele de cartier ale Bibliotecii Județene acordă asistență educațională și cursuri de alfabetizare fetelor de etnie romă, ignorate de familie și care nu pot frecventa regulat cursurile școlare. Un alt exemplu de succes este proiectul derulat de Biblioteca Municipală „Victor Tudoran” din Săcele care a conceput un kit de informare pentru membrii comunității de romi în vederea accesului și permanenței pe piața muncii. De asemenea, aici s-a desfășurat și un proiect cultural intitulat „Festivalul interetnic 7 sate”, ce s-a desfășurat în colaborare cu Muzeul de Etnografie și cu asociații comunitare locale, în cadrul cărora au fost promovate valorile culturale ale celor trei comunități etnice din Săcele și Târlungeni: români, maghiari, romi.

În perspectiva anului 2021 sunt preconizate o serie de investiții și inițiative care să faciliteze accesul tuturor cetățenilor la cultură și care să îi implice într-o măsură mult mai mare în acțiuni culturale. Astfel, Muzeul Județean de Istorie își propune instalarea unor

covoare tactile pentru deplasarea în siguranță a nevăzătorilor în incinta spațiilor expoziționale precum și prezentări în Braille a materialelor informative. De asemenea, se dorește cooptarea unui interpret mimico-gestual precum și instruirea unui muzeograf în acest limbaj pentru organizarea de ghidaje în expoziții. Asociațiile ce lucrează în sprijinul persoanelor cu dizabilități propun beneficiarilor lor proiecte culturale, adaptate nevoilor acestora, ce se vor desfășura în colaborare cu instituții consacrate de cultură.

Plecând de la caracterul multicultural al comunității brașovene, proiectele și inițiativele culturale propuse sunt gândite astfel încât diversele comunități etnice prezente în regiune să participe activ la viața culturală. În acest sens, construirea Centrului Cultural ce va regenera zona urbană a Centrului civic al Brașovului sau Centrul multicultural și educațional de la Săcele (ce se va inaugura în 2016) sau Centrul comunitar din comuna Vulcan (inaugurat în 2015) sunt doar câteva exemple prin care cetățenii pot utiliza infrastructura urbană pentru a participa la animarea comunității prin cultură.

Mai mult, evenimentele culturale ce se vor organiza în perioada următoare vor avea în vedere nu numai asigurarea accesului gratuit al tuturor persoanelor și grija pentru persoanele cu dizabilități, ci sunt gândite astfel încât ele să fie organizate în spații cât mai diverse, neconvenționale, în toate localitățile limitrofe Brașovului, astfel încât aria de acoperire culturală să fie cât mai largă. În acest fel vor fi atrase și implicate în viața culturală comunități rurale izolate, comunități în care vârstnicii sunt cea mai numeroasă grupă de populație, localități în care ponderea comunității rrom este mare etc, fapt ce este de natură să le valorizeze și să contribuie la revitalizarea acestora.

Cultura pentru copii și tineri aflați în situații deosebite

Cu ocazia candidaturii pentru Capitală Europeană a Culturii 2021, la nivelul municipiului Brașov și a zonei metropolitane limitrofe s-a organizat o diagnoză completă și complexă a sectorului și ofertei culturale existente, cu scopul îmbunătățirii accesului, calității și responsabilității factorilor decizionali.

Acțiunile și obiectivele asumate au fost proiectate pentru a îndeplini viziunea Brașovului anului 2025 prin strategia culturală și mai departe, Brașovul anului 2030 prin strategia integrată de dezvoltare.

Brașovul va fi un oraș cu capacitatea de a se regenera și reconsidera odată cu tinerii lui, astfel că strategia pentru cultură pentru perioada 2016-2025 include **o axă transversală de acțiune dedicată în totalitate tinerilor** care vor beneficia de programe culturale în toate cele cinci axe de acțiune reunite sub acronimul "BRASOV".

O atenție deosebită va fi acordată copiilor și tinerilor aflați în sistemul de protecție socială și celor cu situații deosebite, care necesită măsuri suport de asistență psihosocială, respectiv cei cu părinți plecați la muncă în străinătate și cei care săvârșesc fapte penale cu/fără răspundere penală.

Potrivit psihologilor, lipsa de afectivitate, dar și de supraveghere, precum și sumele importante de bani pe care le au de multe ori la dispoziție îi maturizează pe copii înainte de vreme, făcându-i uneori să recurgă la fapte reprobabile. Puține sunt însă excepțiile, când adolescenții maturizați devreme acceptă situația și se zbat pentru a deveni ceva în viață.

La nivel național, ne confruntăm cu o situație social generalizată și persistent cauzată de nivelul scăzut de trai care determină părinții să plece la muncă în străinătate, lăsând în urmă familii destabilizate emoțional, social și chiar economic.

Se cunoaște faptul că, adolescența este o perioadă de conflicte și stres, caracterizată de o dispoziție schimbătoare, conflicte interioare și rebeliune. Multi adolescenți experimentează comportamente îngrijorătoare sau periculoase, iar cei care manifestă probleme grave comportamentale sau emoționale tind să aibă o istorie de viață plină de probleme similare începând din copilărie.

Creșterea numărului de probleme în adolescență poate fi legată de efecte personale și sociale ale schimbărilor fizice și mai important, de momentul apariției acestor schimbări, impactul afectiv pe care îl are o familie destramată în viața unui adolescent putând fi devastator.

Deși statistica înregistrată la nivelul județului Brașov nu ilustrează date alarmante, aceste categorii nu sunt omise în cadrul strategiei pentru cultură, **cultura și educația fiind singurele domenii care pot preîntâmpina și după caz, corecta, deviațiile rezultate ca urmare realității sociale.**

**NUMĂR COPII AFLAȚI ÎN SISTEMUL DE PROTECȚIE SPECIALĂ
31 DECEMBRIE 2014**

Regiuni/Județe	Copii în servicii de tip familial			Copii în servicii rezidențiale publice	Copii în servicii rezidențiale private	TOTAL
	la asistenți maternali profesioniști	la rude până la gradul IV	la alte familii/persoane			
TOTAL din care:	18.798	13.819	4.021	17.453	4.087	58.178
Centru din care:	1.912	1.628	533	2.818	717	7.608
Alba	162	263	57	490	70	1.042
Brașov	265	361	124	588	100	1.438
Covasna	291	248	44	324	12	919
Harghita	417	140	39	606	95	1297
Mures	458	507	175	459	215	1814
Sibiu	319	109	94	351	225	1098

Sursa: Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului

Datele înregistrate la nivelul județului Brașov ilustrează o pondere de 18,90% din totalul cazurilor înregistrate la nivelul regiunii Centru și 2,74% din totalul cazurilor înregistrate la nivel național.

**COPII CU PĂRINȚI PLECAȚI LA MUNCĂ ÎN STRĂINĂTATE
31 DECEMBRIE 2014**

Regiune/Județ	COPII CU PĂRINȚI PLECAȚI LA MUNCĂ ÎN STRĂINĂTATE, din care:			
	cu ambii părinți plecați	cu un singur părinte	cu părinte unic susținător	Total
TOTAL din care:	22.050	49.855	10.434	82.339
Reg. Centru din care:	1.634	4.486	1.035	7.155
Alba	412	1.007	232	1.651
Brasov	268	572	179	1.019
Covasna	168	562	45	775
Harghita	236	965	242	1443
Mures	265	564	157	986
Sibiu	285	816	180	1281

Sursa: Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului

Datele înregistrate la nivelul județului Brașov ilustrează o pondere de 14,24% din totalul cazurilor înregistrate la nivelul regiunii Centru și 1,24% din totalul cazurilor înregistrate la nivel național.

**COPII CARE SĂVÂRȘESC FAPTE PENALE ȘI NU RĂSPUND PENAL
1 IANUARIE 2014 - 31 DECEMBRIE 2014**

Regiune/Județ	COPII CARE AU SĂVÂRȘIT O FAPTĂ PENALĂ ȘI NU RĂSPUND PENAL, din care:							Total
	furt	omor	prostituție	tălărie	vătămare corporală	viol	altele	
TOTAL din care:	1.629	1	1	76	40	37	420	2.204
Reg. Centru din care:	184	0	0	2	0	7	63	256
Alba	41	0	0	0	0	0	16	57
Brasov	23	0	0	0	0	1	29	53
Covasna	32	0	0	0	0	0	6	38
Harghita	0	0	0	0	0	0	0	0
Mures	19	0	0	0	0	0	1	20
Sibiu	69	0	0	2	0	6	11	88

Sursa: Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului

Regiune/Județ	COPII CARE AU SĂVÂRȘIT O FAPTĂ PENALĂ ȘI RĂSPUND PENAL 01.01.2014 - 31.12.2014, din care:							Total
	furt	omor	prostituție	tălărie	vătămare corporală	viol	altele	
TOTAL din care:	1.243	12	0	87	18	16	209	1.585
Reg. Centru din care:	214	0	0	12	1	2	78	307
Alba	96	0	0	5	1	2	48	152
Brasov	0	0	0	0	0	0	0	0
Covasna	4	0	0	0	0	0	4	8
Harghita	0	0	0	0	0	0	0	0
Mures	16	0	0	0	0	0	6	22
Sibiu	98	0	0	7	0	0	20	125

Sursa: Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului

Datele înregistrate la nivelul județului Brașov cu privire la situația copiilor care au savârșit o faptă penală fără răspundere ilustrează o pondere de 20,70% din totalul cazurilor înregistrate la nivelul regiunii Centru și 2,40% din totalul cazurilor înregistrate la nivel național.

Conform statisticii, nu s-au înregistrat cazuri de copii care au săvârșit o faptă penală cu răspundere.

Cultura pentru persoane private de libertate

În județul Brașov, respectiv în zona metropolitană, există **Penitenciarul Codlea** unde, la data de 31.12.2013 erau în custodie un număr de 820 persoane private de libertate, din care: regim deschis: – 111 (14%); regim semideschis:- 607 (74%); regim închis:- 8 (1%); arestați preventiv: – 66 (8%); neincluși în regimuri: – 28 (3%).

Cultura pentru comunitate garantează liberul acces, indiferent de situația socială, preocupările factorilor decizionali fiind de a evidenția rolul și beneficiile culturii cu atât mai mult în situații deosebite și extreme determinate de limitări și incapațităților de exprimare și manifestare.

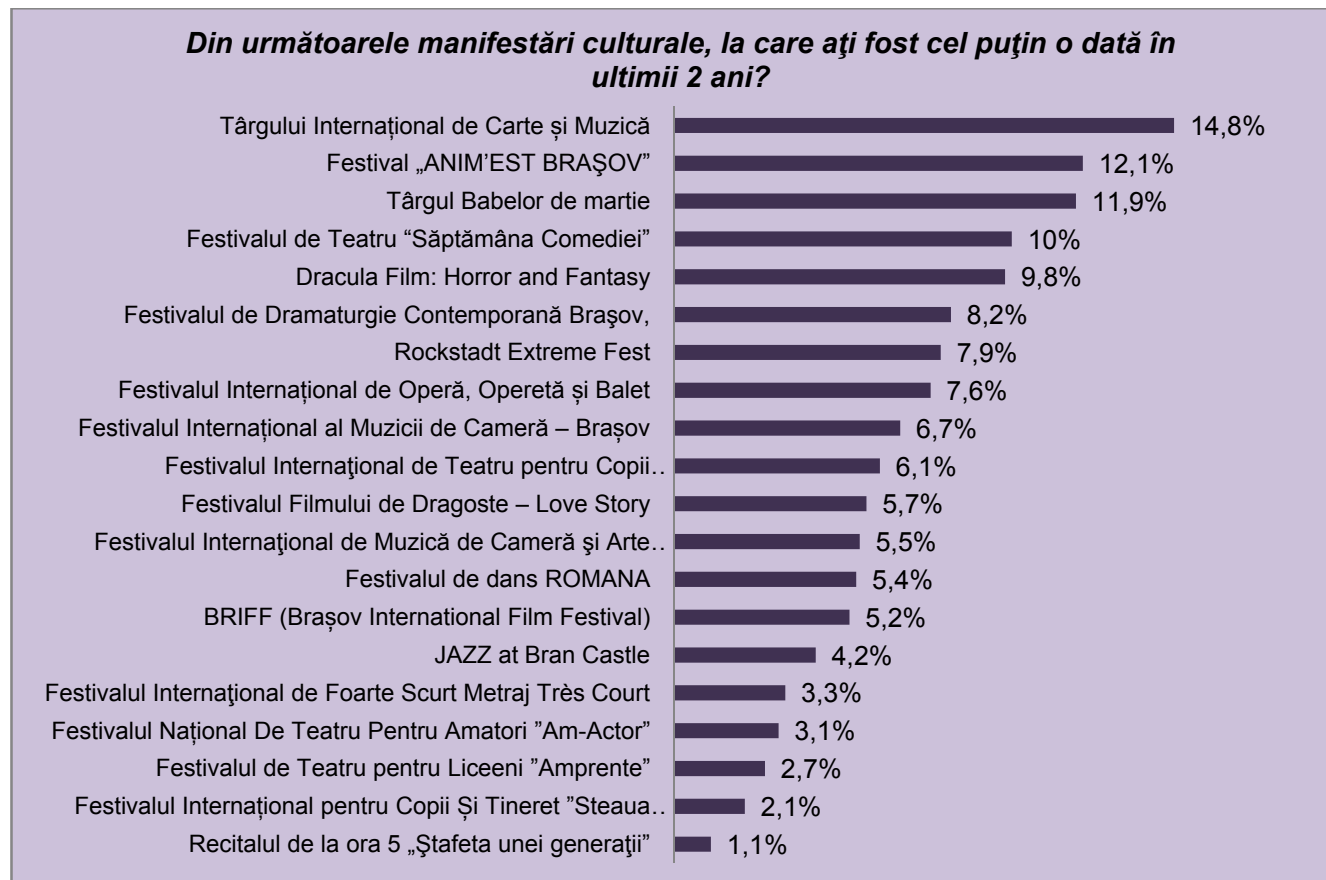
În anul 2013, la Penitenciarul Codlea s-au derulat 14 concursuri tematice de cultură generală cu participarea a 489 persoane și 5 competiții sportive la care au participat 219 persoane private de libertate. S-au organizat 10 ieșiri în comunitate, la instituții de cultură, sportive sau în natură cu aproximativ 60 persoane private de libertate.

Au fost implementate: proiectul **ABC Digital**, proiectul **Sfintele sărbători de Paști**, proiectul de **Crăciun**, proiectul **Personalități locale**, proiectul **"Fii un deținut pregătit!"**, proiectul **Festivalul de Teatru pentru Deținuți 2013 (a V-a ediție)**, la care au participat în total **635** persoane private de libertate. În cadrul Festivalului de Teatru pentru Deținuți, pentru a 5-a oară trupa de teatru a Penitenciarului Codlea, sub coordonarea actorului Gabriel Costea, s-a calificat în finală, având o prestație excelentă.

Au fost realizate proiectele **Personalități locale, Parteneriatul extern – premisa a creșterii șanselor de reintegrare sociala a persoanelor private de libertate** în colaborare cu reprezentanți ai instituțiilor publice și asociațiilor neguvernamentale.

Prin strategia pentru cultură 2015-2030, se va asigura continuarea proiectelor dedicate persoanelor private de libertate și susținerea cooperării interinstituționale pentru manifestări culturale și educaționale alături de Penitenciarul Codlea.

Graficul 27. Accesarea festivalurilor culturale de către populația municipiului Brașov

Tabelul 32. Satisfacția participării la festivaluri în rândul populației municipiului Brașov

<i>Pe o scală de la 1 la 5 (1 înseamnă „foarte puțin” și 5 înseamnă „foarte mult”), cât de mult v-a plăcut să luați parte la...</i>	1 = foarte puțin	2	3	4	5 = foarte mult	Total
JAZZ at Bran Castle	12,9%	3,9%	-	13%	70,2%	100%
Recitalul de la ora 5 „Ștafeta unei generații”	36,9%	-	-	49,7%	13,4%	100%
Festivalul Internațional de Muzică de Cameră și Arte „Vibrate! Festival”	11,5%	-	16,7%	42,9%	28,9%	100%
Festivalul Internațional de Operă, Operetă și Balet	8,2%	1,8%	10,2%	18,6%	61,2%	100%
Festivalul Internațional al Muzicii de Cameră – Brașov	12,8%	1,4%	2,4%	37,8%	45,6%	100%
Rockstadt Extreme Fest	8,4%	-	7%	16,1%	68,4%	100%
Târgul Babelor de martie	7,1%	-	7,5%	22,6%	62,8%	100%
Festivalul Internațional de Teatru pentru Copii „Arlechino 66 – Caravana Poveștilor”	9,3%	-	13,8%	24,9%	52%	100%
Festivalul de Dramaturgie Contemporană Brașov,	8%	-	14,4%	15%	62,6%	100%
Festivalul de Teatru “Săptămâna Comediei”	6,5%	-	2,0%	34,8%	56,7%	100%
Festivalul de Teatru pentru Liceeni ”Amprente”	22,8%	-	14,3%	14,3%	48,6%	100%
Festivalul Național De Teatru Pentru Amatori ”Am-Actor”	32,1%	-	10%	4,1%	54%	100%
Dracula Film: Horror and Fantasy	6,2%	-	3,7%	19,4%	70,7%	100%
BRIFF (Brașov International Film Festival)	11,5%	-	9,2%	19,9%	59,4%	100%
Festival „ANIM’EST BRAȘOV”	6,2%	2,8%	9,2%	18,1%	63,7%	100%
Festivalul Internațional de Foarte Scurt Metraj Très Court	18,8%	-	8,5%	37,2%	35,5%	100%
Festivalul Filmului de Dragoste – Love Story	11,8%	-	3,4%	12,8%	72%	100%
Târgului Internațional de Carte și Muzică	4,6%	1,9%	19%	28,9%	45,6%	100%
Festivalul de dans ROMANA	11,4%	-	11,4%	28,3%	48,9%	100%
Festivalul Internațional pentru Copii Și Tineret ”Steaua Carpaților”	25,4%	-	16,4%	15,3%	42,9%	100%

Concursul de artă plastică „ORAȘUL MEU, BRAȘOV” – Muzeul de Artă Brașov

Cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, în 2015, a fost organizată a XV-a ediție a concursului de artă plastică ce a avut ca temă „Brașovul istoric” (case vechi și noi, curți interioare, străzi, cetatea, bastioane, monumente istorice, biserici și case memoriale) la care au participat 302 elevi de gimnaziu din 16 școli brașovene. Concursul este deja un eveniment de tradiție pentru copii din Brașov și reprezintă o oportunitate de îmbinare a istoriei orașului cu educația culturală și artistică. 58% dintre vizitatorii Muzeului de Artă apreciază experiența ca fiind una foarte plăcută, fapt ce reprezintă un avantaj pentru viitoarea dezvoltare culturală și creativă. Următoarele ediții pot aborda teme precum „Brașovul imaginat” sau „Brașovul tehnologic” până în anul 2018. Copii ar putea beneficia de ateliere de artă plastică predate de artiști contemporani, tabere creative și cursuri de istoria artei până în anul 2020. Începând cu anul 2021 ei vor face parte din creatorii contemporani urmând ca până în 2030 să contribuie la reconfigurarea peisajului cultural brașovean prin expoziții, restaurări ale monumentelor, construcții de instalații artistice sau design interior și exterior.

Concurs de poezie hip hop „Concurs pentru rimari” – Muzeul Casa Mureșenilor Brașov

Casa „Ștefan Baciș” organizează de patru ani un concurs inedit, care se adresează tinerilor brașoveni interesați de promovarea muzicii hip hop, mișcare culturală cu caracter preponderent urban. Conform preferințelor muzicale ale tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 34, muzica hip hop este între primele trei alegeri pentru 22,9% dintre ei. Cultura muzicii „de cartier” este extrem de populară în creația contemporană, iar concursul contribuie la libera exprimare și la stimularea creativității tinerilor. Pe termen mediu, 2016 – 2021, concursul poate fi asociat cu manifestări muzicale la care vor participa artiști naționali și internaționali, unde tinerii remarcabili vor putea debuta. Începând cu anul 2021, în funcție de impactul măsurat al evenimentelor cu componentă hip hop, va fi luată în considerare posibilitatea organizării unui festival dedicat.

Festival ALT Fest – Clusterul pentru Inovare și Tehnologie – ALT BRAȘOV

În contextul unei societăți hiper-tehnologizate, Clusterul pentru Inovare și Tehnologie se poziționează ca un actor cheie în dezvoltarea industriilor culturale și creative din Brașov prin misiunea sa de a transforma orașul într-un centru economic și tehnologic vital pentru regiunea Transilvaniei. Festivalul de tehnologie dedicat tinerilor a conectat companiile și studenții interesați de domeniul tehnic. Brașovul a devenit principalul loc de întâlnire pentru antreprenori, investitori, dezvoltatori, programatori, inventatori, creativi, profesori și studenți din România. Prin conferințe, ateliere, expoziții, concerte și sesiuni de networking AltFest este deja un eveniment care facilitează valorificarea creativității în domeniul noilor tehnologii. Continuarea festivalului prin adaptarea permanentă la cele mai noi tendințe și provocări, precum și prin includerea unor evenimente dedicate creației artistice contemporane până în 2030 va favoriza crearea unui ecosistem cultural performant.

Festival Braşov Jazz & Blues – Asociaţia Culturală FANZIN

Festivalul reuneşte pe parcursul a trei zile mai mult de 800 de spectatori ce se bucură de o experienţă muzicală live de excepţie. Acest eveniment răspunde aşteptărilor unui public de nişă, dar cu un profil cultural ridicat şi este unicul eveniment major din oraşul Braşov dedicat jazz-ului. Deşi nivelul de consum al concertelor de jazz este scăzut în Braşov, consumatorii apreciază acest gen de muzică, iar 10% dintre tinerii cu vârste cuprinse între 18 şi 34 de ani îl plasează în topul preferinţelor. Pentru valorificarea acestor experienţe muzicale de calitate acest festival de nişă trebuie transformat până în 2021 într-o secţiune a Festivalului JAZZ at Bran Castle, la care participă 4,2% dintre locuitorii Braşovului şi care este foarte apreciat de 70% dintre aceştia. În funcţie de valorile de consum înregistrate după această fuziune, se poate lua o decizie cu privire la desfăşurarea festivalului până în 2030.

Festival Braşov 48 Hour Film Project – Asociaţia KunSTadt

Organizat în peste 100 de oraşe din întreaga lume, festivalul, aflat la ediţia a V-a, este o competiţie de creaţie de film contracronometru, care stimulează creativitatea, munca în echipă şi îi provoacă pe participanţi să dezvolte o producţie de calitate şi originală într-un timp foarte scurt – doar 48 de ore. 64% dintre braşoveni vizionează filme zilnic ceea ce denotă faptul că industria cinematografică are potenţial de dezvoltare. Educaţia cinematografică este, în schimb, o componentă absentă din peisajul cultural al oraşului. Acest eveniment este o oportunitate pentru organizarea în perioada 2016 – 2021 unor ateliere de regie, scenaristică şi producţie de film, precum şi a unor rezidenţe artistice la nivel local. 2021 va fi un prag în care echipele vor

avea ca temă crearea unor filme pornind de la poveștile orașului. Tot atunci organizatorii festivalului vor putea înființa o școală alternativă de film avându-i ca formatori pe participanții la ateliere și rezidențe din anii trecuți.

Festival Caravana cinematografică Metropolis – Asociația Metropolis

Eveniment național, Caravana Metropolis poposește anual în Piața Sfatului din Brașov. Deși se regăsește și în alte orașe ale țării, acesta răspunde așteptărilor publicului brașovean, unul dovedit ca fiind interesat de producția cinematografică în proporție de 60%. Caravana, deja cunoscută la nivel național, reprezintă o oportunitate de atragere a zonei metropolitane la acest gen de manifestări prin stabilirea unei locații și în afara orașului pentru edițiile din anii următori, până în 2030.

Festival Caravana Next – Asociația KunSTadt

După opt ediții ale Festivalului Internațional de Film Next la București, caravana Next a poposit și la Brașov, Alba-Iulia, Oradea, Deva, Târgu-Mureș, Piatra-Neamț, Iași și Galați. Prezența pe harta acestui festival este o necesitate în contextul unui oraș cu o strategie culturală asumată. Brașovul poate deveni un partener de tradiție al evenimentului, iar Aleea de sub Tâmpa locul de întâlnire al cinefililor brașoveni. În fiecare an până în 2030, Brașovul poate găzdui și sesiuni de întrebări și răspunsuri cu reprezentanți ai echipelor care semnează filmele de scurt-metraj prezentate. Începând cu anul 2016 poate fi demarat un proiect pilot pentru susținerea participării tinerilor pasionați de film la evenimentul din București în calitate de voluntari.

Festivalul Concurs de interpretare „ART BRAȘOV ESTIVAL” – Masterclass Entertainment Debut – Școala Populară de Arte și Meserii „Tiberiu Brediceanu”

Aflată în 2015 la a cincea ediție, manifestarea dorește să stimuleze interesul copiilor și tinerilor pentru muzica vocală și instrumentală, să descopere și să promoveze tinere talente, să introducă în circuitul valorilor creații artistice noi sau mai puțin cunoscute. Concursul se adresează tuturor copiilor, tinerilor profesioniști sau amatori, care studiază și iubesc muzica. Muzica ușoară românească se află în topul preferințelor brașovenilor cu o pondere de 53%, caracteristică așteptată a unui public obișnuit cu festivaluri precum „Cerbul de Aur”. Concursul poate deveni o platformă educațională permanentă pentru promovarea artiștilor locali și a potențialului creativ brașovean.

Festivalul internațional „Transilvania CorFest“ – Facultatea de Muzică a Universității „Transilvania“

Dedicat muzicii corale, festivalul a cuprins activități pe șase ateliere (coruri pe voci egale, bijuterii ale creației corale românești, muzică românească religioasă ortodoxă, descoperind muzica elvețiană, studiul lucrării „Gloria“ de Antonio Vivaldi și muzică spaniolă și universală- repertoriu vocal-simfonic), dar și o serie de concerte corale susținute de corurile participante care s-au desfășurat atât la Aula Universității, cât și la Catedrala din Piața Sfatului, la Biserica Greco-catolică și la Biserica Romano-catolică. Alături de corurile din Brașov au participat coruri din Sighișoara și Iași, dar și din Belgia, Spania și Elveția. Dimensiunea europeană deja exploatată a evenimentului poate fi extinsă, acesta devenind o marcă de sine stătătoare a Brașovului prin implicarea activă a operatorilor culturali și economici locali. Perioada 2016 – 2030 va aduce îmbunătățiri în termeni de educație muzicală prin ateliere dedicate tinerilor, iar festivalului i se vor alătura evenimente de mici dimensiuni pe același profil.

Festival Internațional de Carte și Muzică – Asociația „Libris Cultural”

În 2015, pentru al patrulea an consecutiv, lectura a venit în întâmpinarea brașovenilor într-unul dintre cele mai îndrăgite locuri de promenadă, Piața Sfatului. Cele mai mari case de discuri și edituri au fost în centrul vechi al Brașovului cu o ofertă bogată și variată, cu CD-uri și cărți potrivite pentru evadări în ficțiune și muzică, pentru dublarea experiențelor de vacanță. Pe lângă lansările de carte și întâlnirile cu scriitori, după amiezele sunt animate de artiști cunoscuți pe plan local și național. 34,3% dintre brașoveni citesc, iar 83,4% ascultă muzică zilnic în timpul liber. Această manifestare este o inițiativă de susținere a acestor activități recreative și poate contribui la îmbunătățirea calității vieții din Brașov, fiind prima alegere a brașovenilor în topul evenimentelor culturale. Continuarea anuală și susținerea locală a evenimentului se conturează ca o necesitate, dar și ca răspuns la preferințele de consum cultural ale rezidenților.

Festivalul de Cultură Urbană „Bohemian Square” – Asociația Bohemian

Aflat deja la a III-a ediție, Bohemian Square este un eveniment cultural – artistic ambițios, ce oferă o alternativă de calitate pentru petrecerea timpului liber în mod interactiv. În cadrul acestei inițiative, spațiile urbane ale Pieței Sfatului și Pieței Enescu au fost reinterpretate într-un stil creativ și boem, îmbinând activități care aduc plus valoare – cu scopul de a lărgi orizonturile comunității către posibilitățile incredibile de exprimare prin artă. Acest eveniment experimental este necesar în peisajul cultural al Brașovului prin deschiderea pe care o oferă către arta contemporană și modalitățile de utilizare ale acesteia în contextul unui oraș care își propune o reconfigurare prin cultură. În acord cu strategia orașului pentru cultură până în anul 2030, spațiile reinterpretate pot fi extinse în toată zona metropolitană pentru a urmări modelul policentric de propagare a valorilor culturale. Locuitorii vor fi implicați activ în dezvoltarea proiectului participând la redecorarea propriilor cartiere, iar anumite spații reconfigurate vor lua forma unor instalații de artă contemporană permanente.

Festivalul de Dans „ROMANA” - Muzeul „Casa Mureșenilor” Brașov

Proiectul își propune diversificarea ofertei cultural-turistice din orașul Brașov prin permanentizarea unui eveniment de tip festival comunitar, desfășurat pe parcursul a două zile, menit să valorifice moștenirea culturală europeană de tip imaterial: dansurile istorice și cele contemporane. Festivalul conține o secțiune pentru profesioniști și una pentru amatori, instruiți în prealabil de către organizatori. De la a doua ediție festivalul are caracter internațional. 48,9% dintre locuitorii Brașovului apreciază foarte mult evenimentul ceea ce impune organizarea permanentă a acestuia. Pentru atragerea unui număr cât mai mare de participanți vor fi sprijinite inițiative private de cursuri de dans care se vor desfășura pe tot parcursul anului.

Festivalul de Dramaturgie Contemporană - Teatrul Dramatic „Sică Alexandrescu”

Singurul festival din România dedicat exclusiv dramaturgiei contemporane are loc la Brașov. Cele mai importante spectacole pornind de la texte contemporane (realizate în stagiunea ce precede festivalul) sunt invitate să participe, acestea fiind însoțite de dezbateri teoretice, lansări de carte și alte evenimente care au drept scop aducerea în prim-plan a tot ceea ce înseamnă preocupări, tendințe, problematici ale lumii contemporane, reflectate prin textul și spectacolul de teatru. Acest eveniment are un potențial de creștere deosebit fiind plasat de locuitori pe locul doi în topul preferințelor de consum cultural, dar și din punct de vedere al deschiderii manifestate către noile practici din teatrul contemporan. În materie de artele spectacolului, brașovenii participă cel mai des la manifestări teatrale, segmentul de non-consumatori fiind de 53,5% - mai mic cu aproximativ 10% față de

nivelul național. 10% este și procentul de consumatori care preferă teatrul contemporan, segment ce poate fi exploatat prin manifestări culturale susținute. De aceea, la nivelul orașului este recomandabil un program dedicat dramaturgiei contemporane materializat într-o microstagion anuală de spectacole prezentate în spații neconvenționale. O altă abordare strategică în perioada 2016-2030 este extinderea festivalului printr-o secțiune internațională, dar și organizarea unor rezidențe de scriere dramatică în fiecare an pentru stimularea creației și promovarea dramaturgiei contemporane la nivel european.

Festivalul de film cu licență liberă BVCC - Asociația Laborazon

BVCC - Festival de cultură liberă a prezentat la jumătatea lunii iunie 2015 în Brașov, printr-o selecție de filme, muzică sau proiecte interactive, felul în care platformele open-source și licențele libere stimulează creativitatea și colaborarea. 64% dintre brașoveni vizionează filme zilnic în timpul liber. De aceea, în contextul modernizării și diversificării ofertei culturale, evenimentul este o oportunitate de atragere a unui public care să înțeleagă potențialul creativ pe care îl generează în viața profesională astfel de activități.

Festivalul de film de dragoste Love Story - Asociația Fanzin

În perioada 9 – 15 februarie 2015, la Cinemateca Patria din Brașov, a avut loc prima ediție a Festivalului Filmului de Dragoste – Love Story. În cadrul festivalului au rulat 9 lungmetraje, printre care și celebrul film al lui Arthur Miller, Love Story (SUA, 1970), de la a cărui premieră se aniversează 45 de ani. Proiecțiile sunt în perioada zilei de 14 februarie, cunoscută ca Valentine's Day. 72% dintre participanții la festival au apreciat foarte mult evenimentul. Festivalul poate fi dezvoltat prin realizarea unor secțiuni de: filme celebre, filme românești, filme contemporane și prin stabilirea unui comitet de selecție relevant la nivel internațional. De asemenea, pot fi organizate evenimente conexe pentru copii având ca subiect istoria filmului și ateliere pentru adolescenți de producție, regie și scenaristică de film. Prin aceste activități festivalul se va deplasa din zona comercialului într-o zonă educativ-culturală și chiar spre cea a filmului de artă fără modificarea genului de film prezentat, având în vedere că, la nivelul orașului, 31% dintre locuitori preferă filmele romantice.

Festivalul DOC AND ROLL - Asociația Fanzin

Doc and Roll este un festival de filme documentare despre muzică și muzicieni, despre rock și rockeri. În plus, oferă concerte live la clubul Rockstadt. DOC AND ROLL este primul și singurul festival de acest gen din România. Cinemateca Patria găzduiește proiecțiile din cadrul acestui eveniment cu intrare liberă, în baza locurilor disponibile (72 locuri). Festivalul este un foarte bun prilej de promovare a industriei muzicale recunoscute pe plan internațional. Aceștia îi poate fi asociat un program educativ de realizare a filmelor documentare cu tematică locală, dedicat tinerilor. Filmele realizate vor putea fi prezentate într-o secțiune specială a festivalului.

Festivalul Ecvestru Râșnov - Primăria Râșnov

Festivalul Național Ecvestru, aflat la ediția a XIII-a, are loc în zona bazei de biatlon de pe Valea Cetății. Programul cuprinde parada trăsurilor, demonstrații de cascadorie, concursul de tracțiune și parada participanților. Iubitorii cailor sunt invitați să urmărească „parada Doamnelor”, concursul de frumusețe cabalină pe rase de cai, show-uri de dresaj ecvestru, sărituri peste obstacole și demonstrații de cascadorie cu cai. Este cel mai important eveniment al comunității râșnovene și unul dintre cele mai importante din zona metropolitană Brașov. Festivalul va avea în vedere atragerea unui public național și internațional, Râșnovul fiind deja cunoscut ca loc de antrenament pentru iubitorii de cai. Acesta va fi corelat cu evenimente conexe culturale și creative din zona artei contemporane.

Festivalul internațional de animație Anim'Est - Este'N'Est

Festivalul Internațional de Film de Animație Anim'est este cel mai mare festival de film de animație din București și unul dintre cele mai importante din Europa. Celor șase secțiuni competitive ale festivalului (lung metraj internațional, scurt metraj internațional, film românesc, film studentesc, videoclip, Minimest) și secțiunii Animash (ex-Mozaic) (rezervate celor mai populare filme de animație ale momentului, premiate la festivaluri de film importante din lume) li se adaugă în fiecare an secțiuni speciale, dedicate unor școli de film de animație renumite în întreaga lume, unor studiouri care au realizat filme multi-premiat, unor festivaluri de profil celebre din Europa, precum și unor animatori consacrați. Din 2011, festivalul are loc și la Chișinău, iar din 2014 Animest organizează și o ediție la Brașov. 12,1% dintre locuitorii brașovului au participat în ultimii doi ani la acest eveniment, iar 63,7% dintre ei l-au apreciat foarte mult. Festivalul trebuie să devină o constantă a ofertei culturale brașovene, iar conținutul festivalului să îl depășească pe cel de la București pentru a fi recunoscut la nivel național ca cea mai importantă manifestare culturală dedicată filmului de animație.

Festivalul Internațional „Garofița Pietrei Craiului” - Centrul Cultural Reduta

Festivalul de folclor „Garofița Pietrei Craiului” este la a IX-a ediție. Scopul festivalului este acela de a promova cultura tradițională a țărilor participante, de a crea o punte de legătură și un schimb cultural între ansamblurile invitate, integrarea culturii tradiționale a poporului nostru în spațiul european, dar și de a prezenta oaspeților istoria, cultura și frumusețile naturale ale Brașovului. În anul 2015, reprezentațiile festivalului s-au desfășurat și la Făgăraș și Predeal, nu doar la Brașov. Trupele participante au fost din Ungaria, Serbia, Bosnia și Herțegovina, Grecia, România și Ucraina. Conservarea tradițiilor se plasează ca element de bază pentru o strategie culturală sustenabilă. De aceea, festivalul trebuie să devină o constantă a ofertei culturale și chiar să inițieze programe culturale permanente de-a lungul anului pentru promovarea folclorului național.

Festivalul Marile Serate Muzicale - Centrul Cultural Reduta

Având patru ediții până în 2014, Festivalul Internațional de Muzică de cameră „Marile Serate Muzicale” se desfășoară în luna noiembrie la Centrul Cultural „Reduta” din Brașov, și aduce publicului valori universale ale muzicii clasice de cameră. Este un festival de un înalt nivel și prestigiu, care aduce împreună muzicieni consacrați, soliști de nivel european și mondial de pe trei continente. 6,7% dintre brașoveni au participat la acest eveniment în ultimii doi ani, iar 83,4% dintre aceștia l-au apreciat mult și foarte mult. Având în vedere rata destul de redusă de participare, festivalul va avea loc o dată la doi ani și va fi valorificat printr-un parteneriat cu Festivalul Internațional „George Enescu”. Acest tip de manifestare presupune existența unui spațiu corespunzător în oraș și zona metropolitană, aspect ce trebuie avut în vedere în dezvoltarea infrastructurii culturale.

Festivalul Internațional de Operă, Operetă și Balet - Opera Brașov

S-a desfășurat timp de 12 ediții până în anul 2014, iar la el se reunesc timp de o lună interpreți, dirijori, coregrafi și regizori, în cadrul unui eveniment major pentru viața culturală din Brașov și din țară. 7,6% dintre brașoveni au participat în ultimii doi ani la acest eveniment care are un foarte mare potențial de dezvoltare. Prezentarea unor producții internaționale de calitate va contribui la educarea publicului și la stimularea participării specialiștilor, plasând Brașovul pe harta culturală a Europei în termeni de operă, operetă și balet. Și desfășurarea acestui eveniment este condiționată de existența unui spațiu adecvat în termeni de infrastructură culturală.

Festivalul de Film Istoric din Râșnov

Festivalul de Film Istoric de la Râșnov (FFIR) a apărut în anul 2009 din dorința valorificării unui capitol important al cinematografului local și mondial, dar și din nevoia de a produce în spațiul public românesc discuții despre teme al căror impact temporal depășește efemeritatea clipei. S-a născut astfel un eveniment unic pe piața culturală românească în care Istoria și Filmul Istoric stârnesc gânduri și pasiuni, informează și emoționează, ridică întrebări și dezbate răspunsuri. O întâmplare proaspătă și relaxată, care înțelege să mixeze în chip firesc rigoarea și umorul. Cu șase ediții la activ, FFIR face deja parte din identitatea culturală a Râșnovului, marcând spectaculoasa ascensiune a orașului transilvan în topul național al destinațiilor cultural-turistice (peste 200.000 vizitatori pe an). FFIR este recunoscut ca o manifestare culturală importantă de către comunitatea locală și sprijină dezvoltarea zonei metropolitane. Prin specificitatea temei și potențialul de atragere a unui public numeros, festivalul se impune în peisajul cultural ca un eveniment obligatoriu.

Festivalul Etnovember - Universitatea Transilvania Braşov

Cea de-a 16 ediție a Festivalului multicultural și medieval Etnovember s-a desfășurat la Braşov în perioada 15-17 noiembrie 2014. În cadrul evenimentului au avut loc expoziții de arhitectură, design, grafică, pictură și ceramică, piese de teatru, concerte și un târg medieval. Festivalul este o oportunitate de explorare a noilor mijloace de expresie prezente în arta contemporană, dar acest fapt presupune organizarea unor ateliere și cursuri conexe pentru sprijinirea participării tinerilor. Artele vizuale ocupă un loc important în strategia de reconfigurare a ofertei culturale pentru că pot contribui semnificativ la redecorarea spațiului urban. De asemenea, această inițiativă are în vedere și reconversia profesională către industriile creative și culturale.

Festivalul de Film Dracula Fantastic - Asociația FANZIN

Festivalul de Film Dracula aduce „sânge proaspăt” într-un domeniu în care acest personaj simbolic a fost folosit până acum doar ca un pretext pentru capcane turistice kitsch. Este un loc comun atât pentru filme horror cât și pentru filme din specia fantasy sau Science Fiction. Mitul lui Dracula s-a născut la Braşov. „Legende despre sângeerosul principe valah Drakulya” au fost scrise la inițiativa negustorilor sași braşoveni și primele imagini simbol despre prințul vampir sunt originare la Braşov. Castelul Bran, aflat la 30 de km de Braşov, a fost consacrat de Bram Stoker ca fiind reședința prințului nopții. Fortăreața a devenit astăzi capitala mondială a „vampirologilor”. Numai în anul 2014 a fost principala destinație a României cu peste 540 000 de vizitatori plătitori de bilet. Pentru a celebra acest simbol mondial se va desfășura programul multianual „Dracula” care include o serie de evenimente

și manifestări culturale: Dracul-Tours, Dracula Film Festival, Iluminația – Ziua Morților, Conferințe, Documentare, Publicații, Dracula Carnaval, Terror cross, Halloween Art, Expoziție la Bastionul Țesătorilor, Casa Groazei, dar și Festivalul de Film Dracula Fantastic. Anumite proiecte vor fi alocate prin concurs operatorilor economici care vor să investească în sectorul cultural.

Festivalul de Cultură Cristian - Primăria Comunei Cristian

Unul dintre cele mai „tinere” festivaluri culturale din zona metropolitană a Brașovului, acest eveniment este organizat într-una din cele mai mici localități din zonă, dar totodată una dintre cele mai bogate. Începând cu ediția din anul 2015 evenimentul se bucură de participarea unora dintre cele mai cunoscute nume ale scenei și artei românești, cu o agendă foarte bogată în spectacole, lansări de carte, conferințe, concerte, expoziții. În contextul strategiei pentru cultură a Brașovului și zonei metropolitane, festivalul se încadrează în direcția de acțiune ocupare prin cultură. Continuarea acestei inițiative va aduce oamenii din zona metropolitană, și nu numai, mai aproape de manifestările culturale, iar susținerea acestui eveniment este o dovadă a accesibilizării culturii.

Festivalul Internațional de Magie Magic Fest - Pro Art

În perioada 04 – 06 iulie 2014 Brașovul a găzduit festivalul internațional de magie și iluzionism Brașov International Magic Fest, cel mai mare festival de magie organizat vreodată în România. Festivalul este organizat de Pro Art Entertainment, în cadrul Aro Palace, și are ca scop să ofere publicului brașovean, și nu numai, o introspecție în lumea magiei și în toate ramurile ei cu ajutorul celor mai cunoscuți și apreciați magicieni din România. Caracterul atractiv al evenimentului va mobiliza un public larg și variat, brașovenii având o înclinație către consumul de divertisment. În anii următori festivalul își poate extinde zona de desfășurare, devenind până în 2030 o manifestare prezentă sub diverse forme în tot orașul, inclusiv în foste hale industriale sau cartiere-dormitor.

Festivalul AMURAL - grupul informal AMURAL

Amural a pornit ca o formă de manifestare post-modernă ce aspiră să dea sens conceptual și practic relației dintre tehnologie și artă, dintre real și virtual, dintre om și creația lui. Amural este despre Brașov și despre depășirea lui, despre idee și depășirea ei, despre ziduri și depășirea lor. Amural oferă un spațiu pentru vagabondaj artei între zidurile orașului nostru și posibilitatea de a-și găsi un loc permanent în comunitatea noastră, în viața fiecărui brașovean. De la prima ediție, festivalul este ancorat în tehnologia modernă, oferind un spațiu alternativ pentru creația alternativă. În perioada 2016-2030, proiectului i se poate adăuga și o secțiune intitulată *Brașov: work in progress* de video-mapping progresiv. Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural sunt activități necesare pentru dezvoltarea sustenabilă a oricărei societăți. Noua secțiune va sprijini acțiunile de refacere a clădirilor de patrimoniu din peisajul urban demarate în Brașov, devenind suport creativ pe durata lucrărilor. Specialiști internaționali în video-mapping vor realiza proiecții interactive pentru clădirile selectate urmând ca an de an acestea să se diminueze, o dată cu înaintarea lucrărilor. În final, fiecare clădire va fi luminată de o singură lumină decorativă care va evidenția unicitatea arhitecturală a orașului.

Festivalul Joc Mania - Primăria Municipiului Râșnov

Râșnov a fost, pentru a șasea oară în anul 2015, timp de 8 zile, un loc de joacă pentru copii și părinți deopotrivă. Joc Mania înseamnă ateliere creative de dimineața până seara, spectacole haioase de teatru de păpuși, lumi incredibile în filme de animație, povești istorice interpretate prin benzi desenate, jocuri și surprize de neuitat. Acestui eveniment i se va adăuga proiectul internațional *Chemnitz is Romanian*. În Europa există un singur muzeu dedicat jocurilor, Deutsche Spiele Museum, care se află la Chemnitz și deține 35 000 de jocuri, iar 600 dintre ele au ajuns la Brașov în 2015. Chemnitz se va muta la Râșnov prin acest proiect care vizează dezvoltarea capacităților creative și colaborative în rândul copiilor prin jocuri, fiind un foarte bun antidot la însingurarea provocată de computer. Copii se vor juca singuri, împreună și alături de adulți în cadrul unei serii de evenimente dedicate jocurilor pentru diferite categorii de vârstă. Având deschidere internațională, proiectul va contribui la formarea viitorilor profesioniști în industrii culturale și creative.

Festivalul Musica Barcensis - Forum Arte

Musica Barcensis, ajuns la a VI-a ediție, a avut 19 concerte de muzică sacră în 10 biserici fortificate din Brașov și împrejurimi: Hălchiu, Cristian, Sânpetru, Râșnov, Bartolomeu, Prejmer, Ghimbav, Sf. Martin, Codlea și Hărman, fiind un veritabil eveniment metropolitan. La ediția din 2015 au participat soliști, coruri, orchestre și formații de muzică de cameră, aproximativ 250 de

muzicieni din țară și străinătate. După tradiția ultimelor ediții, concertul de deschidere a fost completat de o acțiune cultural-recreativă, prin participarea membrilor Asociației Brașovul Pedalează, sub egida „Brașovul pedalează... la concert!”. Evenimentul va fi continuat prin adăugarea unor secțiuni atractive și apreciate de publicul internațional precum: *Noaptea albă a concertelor* sau *Trasee culturale*.

Festival de Teatru pentru Tineret „De-a Râsu Plânsu” – Școala Populară de Arte și Meserii Tiberiu Brediceanu

Aflat la a V-a ediție festivalul se desfășoară în regim de concurs și se adresează tinerilor cu aspirații spre actorie, regie și dramaturgie (arta scrierii dramatice). Momentele de teatru sunt organizate pe trei secțiuni – teatru, teatru de păpuși și text dramatic. Cu sprijinul operatorilor culturali și economici, festivalul se poate transforma în *Olimpiada de Artele Spectacolului pentru Tineret* deoarece Brașovul se identifică la nivel național cu un oraș turistic unde se practică sporturi de iarnă, în special datorită poziției sale geografice. Proiectul Olimpiada de Artele Spectacolului este inspirat în esență de jocurile olimpice, dar înlocuiește tradiționalele sporturi cu manifestări culturale și creative din zona artelor spectacolului. Astfel, vor intra în competiție tineri pasionați de teatru, dans, operă, operetă, muzică sau dramaturgie. Proiectul își propune reconfigurarea orașului într-un spațiu cultural și creativ. Olimpiada va contribui la educația culturală și artistică a tinerilor din zonă și din România care fac deja parte din publicurile artelor spectacolului și care pot genera noi categorii de public. Evenimentul se conturează ca răspuns la preferințele de consum cultural ale brașovenilor care, în proporție de 8,5%, aleg teatrul în favoarea altor manifestări încadrate în categoria artelor spectacolului.

Festival Oktoberfest – Asociația pentru Dezvoltarea Turismului Brașov

O tradiție germană adoptată de Brașov după modelul autentic bavarez, râuri de bere, muzică germană, fanfară, specialități culinare bavareze, jocuri reprezintă rețeta de succes a festivalului care în 2014 a atins un număr de aproximativ 300.000 de vizitatori. Este un eveniment care, deși a pornit de la a duce un plus pentru comunitatea săsească din Brașov a ajuns să fie un plus de valoare pentru oraș și să promoveze tradițiile sașilor din Transilvania. Argumentul cel mai puternic pentru continuarea acestui eveniment este caracterul său internațional, precum și capacitatea de a atrage turiști. Festivalul poate găzdui și evenimente conexe dedicate tradițiilor sașilor brașoveni pentru evidențierea specificului local.

Open Park Festival – Asociația Colors

Aflat la a III-a ediție, este singurul festival cultural outdoor de tineret care are loc într-un parc din Braşov și care promovează jocurile, arta și sportul în special în rândul copiilor și tinerilor. Secțiuni: jocuri, sport, ateliere artistice, ateliere creative, expoziții, spectacole. Până în anul 2030, această inițiativă se poate extinde în toate parcurile din Braşov și în zona metropolitană. În plus, la fiecare doi ani îi poate fi asociat un *Festival de artă de stradă*. Braşovul poate dovedi deschidere către noi tipuri de artă practică deja de mult timp la nivel internațional. Festivalul de artă de stradă este un manifest care promovează dialogul intercultural și accentuează dimensiunea participativă a culturii opunându-se elitismelor culturale de orice gen. Printre activitățile creative defăşurate se numără concerte, concursuri de *grafitti*, amenajarea și utilizarea unor *skate parks*, spectacole și ateliere de *street dance*. Contribuind la dezvoltarea potențialului creativ local, festivalul este un îndemn către inovație, spontaneitate, experiment și gândire creativă adresat în special tinerilor. Proiectul aparține comunității urbane braşovene care are astfel oportunitatea de a sublinia specificul local prin activități culturale și creative.

Festival Rockstadt Extreme Fest – Asociația Rockstadt

Festival Rockstadt Extreme Fest este unul dintre cele mai importante evenimente de profil din România, cu o organizare impecabilă, cu voci autentice și nu generate de computer, cu trupe participante din multe țări, de pe toate continentele. 7,9% dintre locuitorii Brașovului declară că au participat în ultimii doi ani la această manifestare care a fost apreciată ca foarte bună de 68,4% dintre aceștia. Prin angrenarea operatorilor economici din zonă, următorii ani îi pot aduce festivalului trupe de categoria A din industria muzicii rock.

Festival Săptămâna Comediei – Asociația Culturală FANZIN

Este unul dintre cele mai importante festivaluri de teatru din România și singurul festival de teatru de comedie din Brașov. Se dorește ca festivalul să genereze un trafic consistent de turiști, care pot îmbina plăcerea de a vizita Brașovul cu participarea la un festival de teatru ce oferă un program consistent pentru toate gusturile. Instituția organizatoare a festivalului, Teatrul „Sică Alexandrescu” este preferat de 20,2% dintre brașoveni ca loc de recreere și petrecere a timpului liber, iar comediiile ocupă primul loc în categoriile de spectacol consumate. Festivalul se află deja în topul preferințelor brașovenilor ca manifestare culturală ceea ce îi oferă un potențial mare de dezvoltare, iar în perioada următoare poate contribui la educarea gustului pentru teatru al locuitorilor orașului și a zonei metropolitane. În plus, festivalul poate deveni un reper pe harta culturală națională și internațională printr-o selecție specializată a creațiilor prezentate.

Festival Science & Fiction – Primăria Râșnov

Organizat cu participarea celor mai meritoși contributory ai fenomenului Science Fiction din România: artiști plastici, scriitori, critici de film, jurnaliști, festivalul reprezintă o oportunitate de dezvoltare a zonei metropolitane prin mijloace de exprimare creativă. Proiecțiile de film S.F., cadrul natural montan, ambientul citadin rustic, cetatea așezată pe culme și caracterul turistic al întregii zone evidențiază forma unică a evenimentului – o vacanță la munte, în compania unor persoane apropiate de aceleași preocupări și idei.

Festival Stand Up Fest – Asociația Culturală FANZIN

Primul festival de stand-up comedy din România are loc la Brașov. Evenimentul are caracter competitiv, iar concurenții cu cele mai bune glume se întrec pentru câștigarea marelui premiu. În plus, ulterior cei mai renumiți standuperi din România susțin spectacole. Mii de spectatori se bucură de umor, comedianți și spectacole de stand-up comedy de calitate în fiecare an. Acest gen de divertisment se bucură de o apreciere pozitivă în rândul populației din Brașov și zona metropolitană și poate fi asociat cu programe educative pentru copii și tineri pentru stimularea creativității și a dezvoltării personale. Festivalul poate fi extins în anii următori cu reprezentații în toată zona metropolitană.

Festival Strada dell'Arte – Asociația Culturală Museion

Desfășurat pe parcursul unui weekend festivalul dorește mutarea a tot ceea ce înseamnă interes pentru arta stradală și urbană în parcul unuia dintre cele mai mari cartiere din Brașov: Tractorul. Muzică, teatru, dans, arte plastice, expoziții foto, expuneri literare, jocuri interactive, ateliere sunt prezentate publicului brașovean. Festivalul este o manifestare culturală care contribuie la potențialul cultural și creativ al zonei și poate fi dezvoltat prin înființarea unor programe de rezidențe artistice cu participanți naționali și internaționali. O abordare strategică a evenimentului, recomandată în contextul re poziționării Brașovului ca oraș cultural, este asocierea cu Festivalul Open Park.

Festivalul Studentesc al Muzicii de Cameră - Universitatea Transilvania Brașov

Festivalul se desfășoară în Aula Universității Transilvania și alături de studenții brașoveni au concertat, la prima ediție din anul 2014, studenți de la Universitatea Națională de Muzică București, Academia de Muzică „Gheorghe Dima” Cluj-Napoca, Universitatea de Arte Iași și Universitatea de Vest Timișoara. Acest festival poate deveni în perioada 2016-2030 o secțiune educativă a Festivalului Marile Searate Muzicale aflat în ascensiune și apreciat de publicul brașovean. Parteneriatul va oferi studenților oportunitatea de a intra în contact cu artiști internaționali ceea ce va contribui la dezvoltarea lor viitoare.

Festivalul Vibrate! - Asociația Culturală Paul Constantinescu

Tinere vedete ale scenei muzicale clasice europene, laureați la zeci de competiții din întreaga lume, câștigători ai Concursului Internațional George Enescu, care performează la instrumente extraordinare, de la viori Stradivarius la claviaturi istorice locale, participă la Festivalul Vibrate!. Timp de o săptămână, prima ediție a acestui festival a găzduit concerte de muzică de cameră, în spații alternative: Biserica Sf. Petru și Pavel, Sinagoga, Aula Universității Transilvania, Bistro de l'Arte, Muzeul Casa Mureșenilor, Sala Festivă a Colegiului Andrei Șaguna, Bastionul Țesătorilor, Piața George Enescu. Brașovenii au apreciat mult și foarte mult în proporție de 71,8% această manifestare culturală. Reacțiile pozitive sunt un îndemn la continuarea și dezvoltarea evenimentului în cât mai multe spații din Brașov și zona metropolitană pentru formarea unui public fidel, deja obișnuit cu astfel de manifestări. Caracterul neconvențional al festivalului este cadrul propice pentru asocierea unor activități culturale și creative conexe precum ateliere educative sau workshop-uri creative din zona artelor vizuale.

Zilele Filmului German și Francez - Centrul Cultural German, Alianța Franceză

Acest eveniment este organizat de instituțiile dedicate promovării culturilor germană și franceză și constă în proiecția filmelor recente, premiate la festivaluri europene. Proiecțiile au loc la Centrul Cultural Reduta, iar intrarea este liberă. Faptul că 64% dintre brașoveni vizionează filme zilnic reprezintă un avantaj în dezvoltarea evenimentului, dar acesta trebuie extins și către zona metropolitană prin organizarea unei caravane cinematografice.

Zilele Internaționale ale Francofoniei - Alianța Franceză

În fiecare an, pe 20 martie, este sărbătorită Ziua internațională a francofoniei, dedicată milioaneilor de oameni din întreaga lume, care vorbesc sau folosesc în mod regulat limba franceză. Evenimentul reprezintă un prilej de a face cunoscute valorile culturale ale acestei limbi, solidaritatea și deschiderea spre dialog ce îi caracterizează pe vorbitori. În Brașov, evenimentul este găzduit în Mansarda Casei Baiulescu și în anul 2015 a avut ca temă o serată muzicală Georges Brassens. Cu această ocazie se proiectează filme, au loc expoziții de carte și reviste, programe educaționale pentru copii, recitaluri muzicale cu artiști brașoveni și francezi. Evenimentul va continua în perioada 2016-2030 pentru întărirea și valorificarea relațiilor diplomatice culturale cu Franța și în vederea stabilirii unor parteneriate internaționale pentru promovarea culturii franceze în România. De asemenea, Brașovul poate iniția demersuri pentru înfrățirea cu orașe francofone care pot aduce plus valoare tuturor manifestărilor culturale la nivel metropolitan.

Festivalul Clătitelor - Primăria Prejmer

Peste 20.000 clătite de toate felurile, făcute după rețete secrete, tineri costumați care mai de care mai interesant și un bal mascat unde petrecerea ține până în zori, sunt doar câteva din ingredientele unei zile de neuitat pe care o puteți petrece într-o zi de duminică a lunii februarie la Prejmer. Evenimentul a avut a VIII-a ediție în anul 2015 și este o sărbătoare gastronomică inedită care contribuie la dezvoltarea comunității din zona Prejmer. Prin investiție strategică, festivalul poate dobândi caracter internațional și pot fi organizate evenimente conexe educative.

Gala pentru Supervoluntari - Asociația Colors

Acesta este un proiect de promovare a voluntariatului și premiere a celor mai activi voluntari implicați în proiecte comunitare. Ca în fiecare an, 5 decembrie, Ziua Mondială a Voluntariatului ne oferă prilejul de a mulțumi tuturor celor care s-au implicat, în mod voluntar, în multitudinea de proiecte comunitare locale. Început ca un eveniment dedicat voluntarilor din Sibiu, Gala pentru Supervoluntari s-a extins din anul 2009 și în Braşov. Continuarea acestui demers reprezintă angajamentul comunității față de cei care contribuie la dezvoltarea sa și în același timp evidențiază cooperarea dintre Braşov și Sibiu, acesta din urmă fiind recunoscut pentru angajamentul pe termen lung în domeniul cultural.

Gala Premiile Anului în Cultură - Consorțiul Cultural Corona

Cea mai importantă organizație culturală strategică din Braşov organizează Gala Premiilor Anului în Cultură la Braşov din ianuarie 2015. Pe baza propunerilor venite din mediul cultural sunt premiate cele mai bune proiecte sau personalități culturale nominalizate la categoriile: Cartea Anului, Proiectul muzical al anului, Expoziția anului, Proiectul cultural al anului, Concertul Anului, Spectacolul teatral al anului, Festivalul Anului, Organizația culturală a anului, Personalitatea culturală a anului. Evenimentul poate fi dezvoltat prin implicarea organizațiilor economice din Braşov și Zona Metropolitană care pot oferi ca premii experiențe internaționale: rezidențe artistice, participarea la festivaluri sau burse de spectacole, workshop-uri sau conferințe.

Maratonul de poezie și proză - Facultatea de Litere Brașov

Maratonul de poezie și proză se desfășoară în cadrul festivalului Etnovember, și se află la XIV-a ediție în anul 2014. Este mărturia vie că poezia citită încontinuu câteva ore bune nu „omoară”. Se desfășoară sub deviza „Intră cine vrea, rămâne cine poate!” și se dorește a fi o rampă de lansare pentru tinerii poeți. Continuarea acestui eveniment este importantă pentru tinerii creatorii care au nevoie de susținere și de un loc dedicat lor. Maratonului îi pot fi asociate ateliere pentru tineri sau conferințe internaționale de scriere creativă. De asemenea, organizatorii pot publica anual creațiile participanților printr-un parteneriat cu o editură de prestigiu.

Sesiunea de comunicări „Țara Bârsei” - Muzeul „Casa Mureșenilor” Brașov

Organizate începând cu anul 2001, aceste sesiuni de comunicări anuale sunt cele mai longevive și constante evenimente dedicate valorificării cercetărilor științifice din spațiul public brașovean. Conferința se bucură de participare din partea reprezentanților din întreaga țară a muzeelor, universităților și institutelor de cercetare cu profil socio-uman. Toate comunicările sunt publicate în anuarul „Țara Bârsei”. Conferința merită acum și o dimensiune internațională deoarece poate plasa Brașovul pe harta culturală a Europei, cercetarea științifică fiind prioritară la momentul actual în peisajul cultural din întreaga lume.

Parada Ziua de Călări - Uniunea Junilor din Șcheii Brașovului

Evenimentul are scopul de a menține și promova cea mai veche și mai frumoasă tradiție a Brașovului, obiceiul defilării călare a Junilor. În fiecare an, în Duminica Tomii, Junii din cele șapte societăți din Șcheii și Brașovechi pornesc din Piața Unirii în tradiționala lor paradă călare spre Cetatea Brașovului, de unde se vor întoarce în cartier, pentru a urca la locurile lor de la Pietrele lui Solomon, unde are loc o mare petrecere câmpenească. La procesiune participă peste 200 bărbați călare, în costume tradiționale specifice fiecărui grup, cărora li se alătură partenerile Junite la petrecerea câmpenească. Evenimentul marchează un ritual de trecere de la adolescență la maturitate pentru bărbați, respectiv debutul oficial al primăverii. Brașovenii consideră, în proporție de 59,3%, acest eveniment ca cea mai importantă sărbătoare de tradiție locală cu care orașul se identifică. Parada a devenit o tradiție recunoscută chiar și la nivel național, iar în perioada 2016-2030 prioritatea va fi atragerea unui public european cât mai numeros.

Aruncarea în țol - Uniunea Junilor din Șcheii Brașovului

Aflat în strânsă legătură cu parada din „Ziua de călări”, aruncatul la înălțime a tinerilor Juni în țol (covor), reprezintă de asemenea un ritual de trecere de la adolescență la maturitate pentru bărbați, și precede parada călare. Evenimentul este dublat de un alt ritual, „Aruncarea buzduganului”, în timpul căruia fiecare participant își demonstrează îndemânarea la aruncarea și prinderea unui obiect greu de fier. Pe toată durata demonstrației au loc dansuri în horă (cerc), practicate exclusiv de bărbați. Și acest eveniment se înscrie în direcția strategică de atragere a unui public național și internațional cât mai numeros în perioada 2016-2030 prin valorificarea tradițiilor locale.

Brașovul Pedalează - Asociația Brașovul Pedalează

De câțiva ani buni bicicliștii brașoveni sunt solidari și prezenți în spațiul public prin această paradă lunară, menită să atragă atenția asupra condițiilor de trafic, România ocupând un loc nedorit în topul țărilor cu prea multe accidente rutiere. Această asociație are un rol activ în plan social, fiind prezentă la numeroase campanii de conștientizare în diverse domenii de interes comunitar. Activitățile realizate de asociație pot fi corelate cu evenimente culturale din Brașov și zona metropolitană în anii următori. În contextul acestui oraș care încearcă să își redescopere identitatea, un proiect ce poate fi demarat presupune dezvoltarea unor trasee cultural-educative pe bicicletă care vor evidenția istoria și bogăția culturală a Brașovului. Gândite ca drumuri inițiatice dedicate patrimoniului cultural imobil, traseele vor contribui la conștientizarea și promovarea identității Brașovului căutând să definească un spațiu cultural comun tuturor locuitorilor. Orașul va deschide astfel „porțile cetății” dezvoltând o colecție de locuri unice care l-au format.

Stagiune Bastionul Baroc - Centrul Cultural Reduta

Organizat pentru trei ani consecutivi (2013-2015), spectacolul de muzică barocă găzduit de Bastionul Țesătorilor și organizat de Centrul Cultural Reduta s-a bucurat de un mare succes. La a treia ediție a fost realizat un program mai dinamic, pe lângă muzică instrumentală fiind incluse și o reprezentație de dans, inspirată din petrecerile medievale italiene, iar în pauze au fost momente

interactive de grafică de benzi desenate, realizate de artistul Phillippe Govin. Ediția din 2015 a fost realizată în parteneriat cu Centrul de Muzică Veche București. Bastionul Țesătorilor ocupă locul doi în topul obiectivelor culturale cele mai vizitate, cu un procent de 27,3% la nivelul municipiului Brașov. În anii care urmează acest festival va deveni o tradiție permanentă a valorificării patrimoniului baroc, atât prin monumentele folosite pentru reprezentații, cât și prin repertoriul ales.

Stagiunea de concerte de Crăciun și de Paște - Biserica Neagră

Realizate de Biserica Evanghelică CA din România - Parohia Brașov, aceste concerte tematice sunt foarte bine primite de publicul localnic și de turiști, reprezentând o interpretare clasică a unui patrimoniu veșnic tânăr, totul în interiorul celei mai cunoscute biserici din țară, Biserica Neagră. Având zeci de ediții la activ, aceste spectacole eveniment se încadrează în calendarul cultural consacrat la Brașov și vor continua în perioada 2016-2030.

Stagiunea concertelor estivale de orgă - Biserica Neagră

Poate printre cele mai cunoscute evenimente artistice de la Brașov din perioada verii, concertele estivale de orgă oferă un program extrem de variat și complex de recitaluri la cea mai mare orgă din România, aflată în Biserica Neagră. În fiecare marți, miercuri și joi, brașovenii și turiștii aflați în oraș au ocazia să asiste la un spectacol impresionant de sunet. Acest eveniment are în fiecare an invitați din întreaga lume, cei mai buni instrumentiști de orgă din țară și străinătate dorind să performeze pe claviatura orgii din Biserica Neagră. Aproximativ 35% dintre locuitorii Brașovului participă la concerte în bisericile orașului, iar acest procent poate fi valorificat în sensul dezvoltării unor astfel de manifestări. În completarea stagiunii de concerte, pot fi organizate cursuri de istorie muzicală și ateliere pentru copii, iar pentru valorificarea patrimoniului cultural imobil al Brașovului poate fi demarat un proiect inedit: *Perpetuum FEST - Festivalul operelor neterminate*. Clădirea Bisericii Neagre, simbol al Brașovului, nu este terminată. Planul inițial prevedea două turnuri, însă proiectul nu a fost finalizat. Perpetuum FEST reprezintă un îndemn la adresa artiștilor și persoanelor creative să propună scenarii pentru operele ce nu au fost terminate de autorii lor. Vor fi organizate concursuri și ateliere pentru toate segmentele de vârstă pornind de la creații consacrate la nivel european din muzică, sculptură, arhitectură, literatură, dramaturgie etc.

Stagiunea permanentă a Filarmonicii Braşov

În fiecare zi de joi din săptămână (cu excepția lunilor de vacanță), braşovenii ştiau că la Casa Armatei are loc tradiționalul concert din stagiunea permanentă a Filarmonicii braşovene. După mutarea în noua casă, Sala Patria, seara fiecărei zile de joi înseamnă pentru melomani un singur eveniment: spectacolul Filarmonicii Braşov. Cu toate acestea, se remarcă necesitatea educării unor noi categorii de public din cauza faptului că braşovenii se situează sub nivelul național de participare la evenimente de filarmonică. Numeroasele festivaluri organizate la nivel local vor contribui pe termen lung la procesul educativ, iar instituțiile publice de cultură vor beneficia de pe urma acestora. De aceea, este important ca Filarmonica Braşov să inițieze parteneriate cu diverse evenimente culturale care pot aduce plus valoare reputației sale.

Stagiunea permanentă a Operei Braşov

De zeci de ani se cunoaște între melomanii braşoveni, mai ales între cei care simpatizează teatrul liric, opera și opereta, că sâmbătă seara are loc spectacolul regulat din stagiunea permanentă a Operei Braşov. Montări deosebite din repertoriul național și internațional oferă publicului amator ocazia să își petreacă o seară de sâmbătă excepțională, în compania artiștilor, soliști și interpreți. Este necesar în peisajul cultural actual ca opera și opereta să fie sprijinite de activități educative conexe pentru creșterea nivelului de consum. Opera Braşov poate găzdui spectacole invitate din țară sau străinătate și poate participa ca partener la alte manifestări culturale pentru a fi prezentă în comunitatea braşoveană și a răspunde nevoilor actuale ale publicului.

Stagiunea permanentă a Teatrului Dramatic „Sică Alexandrescu” Braşov

Poate una dintre cele mai prolifere instituții culturale din oraș, Teatrul Dramatic „Sică Alexandrescu” îi invită pe braşoveni la teatru de marți până duminică, în afara lunilor de vacanță. Cu un repertoriu diversificat, care îmbină clasicul și contemporanul, tragedia și comedia, artiștii și regizorii oferă reprezentații atât în sala mare cât și în sala studio, aproape în fiecare zi a săptămânii. Ca instituție publică de cultură apreciată la nivel local, teatrul are datoria de a se impune ca actor social și educativ în viața comunității. Festivalurile deja inițiate pot fi valorificate în toată zona metropolitană pentru dezvoltarea noilor categorii de public.

Stagiunea de concerte a Universității Transilvania Brașov

Lansat relativ recent, acest nou concept artistic a prins foarte repede la public. Oferind spectacole cel puțin o dată pe lună, într-una din cele mai generoase săli de spectacol din oraș - Aula D. Chiriacescu -, cu instrumente extrem de performante, studenții și profesorii Facultății de Muzică Brașov aduc prospețime și calitate în economia vieții cultural artistice din oraș.

Recitalul de la ora 5 - Muzeul „Casa Mureșenilor” Brașov

Aflat la a 11-a stagiune, acest eveniment sincretic oferă o ocazie unică publicului brașovean, și anume să asiste la un recital cameral de muzică clasică într-un muzeu. Parteneriatul dintre Opera Brașov și Muzeul „Casa Mureșenilor” a oferit peste 200 de spectacole, în fiecare zi de miercuri, de la ora 17.00, cu excepția lunilor de vară. În ultimii ani acest eveniment a început să fie apreciat și de turiști ceea ce semnalează o nevoie certă de permanentizare.

Târgul de carte și muzică - Asociația Libris Cultural

Alături de marile târguri de carte de la București sau Iași, și Brașovul are un asemenea eveniment, realizat sub patronajul Asociației Libris Cultural. Ajuns în anul 2015 la a XII-a ediție, evenimentul are un caracter internațional. Prin adăugarea componentei muzicale, acest eveniment are un specific aparte în peisajul evenimentelor de profil din țară. Lansările de carte, conferințele și concertele live permit publicului brașovean să ia contact direct cu autorii și artiștii participanți.

Târg de design românesc contemporan NOD - Form Function

Prima ediție NOD a legat 14 designeri români de oricine căuta o alternativă la febra cumpărăturilor de Crăciun și la toate produsele lipsite de mesaj care o încununează. Deschis la Simone, acest local a devenit un spațiu al libertății de creație, conceput din pasiune pentru cei ce știu să se inventeze și reinventeze. Inițiativa poate reprezenta un prim pas în dezvoltarea orașului ca punct creativ prin organizarea *Săptămânii Modei la Brașov*. Design-ul vestimentar românesc contemporan a luat amploare în ultimii ani, iar Brașovul își va asuma rolul de gazdă al unui eveniment de talie națională care va exporta talente la cele mai importante săptămâni ale modei din lume. În același timp vor avea loc ateliere de modă pentru impulsivarea artiștilor aflați la început de drum sau a tinerilor care își doresc să urmeze o carieră în domeniu.

Târgul de voluntariat - Asociația Colors Brașov

Organizat patru ani consecutiv (2011-2014), acest eveniment realizat de Asociația Colors s-a dorit a fi un eveniment de promovare a voluntariatului, care oferea posibilitatea de a cunoaște organizațiile neguvernamentale și instituțiile publice care lucrează cu voluntari, de descoperire a proiectelor și de implicare ca voluntar în cauzele preferate. A devenit în timp principalul instrument de recrutare de voluntari de la Brașov, vector extrem de necesar în perspectiva unei strategii culturale asumate și va fi continuat în perioada 2016-2030.

Târgul Meșteșugarilor - Asociația Meșterilor Populari

Realizat în weekend-urile estivale, Târgul Meșteșugarilor reprezintă o alternativă la piața de desfacere a obiectelor de artizanat. Acest fenomen este foarte bine reprezentat la Brașov, sub influența benefică a numărului mare de turiști români și străini. Târgul poate fi dezvoltat în perioada 2016-2030 printr-un program intitulat *Artizanii orașului*. Există meșteșuguri cu o mare tradiție în Brașov care pot fi revitalizate datorită sustenabilității activităților și produselor generate: tâmplărie, dulgherie, fenerie, lăcătușerie sau arta ceramicii. Transmiterea cunoștințelor către generațiile tinere va avea un efect benefic asupra pieței muncii din Brașov contribuind la fenomenul de reconversie profesională. Astfel, vor fi organizate cursuri pentru meșteșugurile vechi și acțiuni de restaurare a patrimoniului cultural imobil din oraș și zona metropolitană, acestea din urmă fiind realizate de absolvenții cursurilor. Existența unor astfel de meșteri la nivel local va genera, pe termen lung, și o creștere economică datorată unor potențiali investitori în căutare de specialiști pe domenii de nișă.

Dacă vrei să produci o schimbare fundamentală în părerile și comportamentul oamenilor... trebuie să crezi o comunitate în jurul lor, unde noile convingeri pot fi practicate, exprimate și educate. – Malcolm Gladwell, *The tipping point*

REZULTAT AȘTEPTAT

- Construirea unei comunități creative, deschisă dialogului, care împarte aceleași valori și convingeri; o comunitate dornică să evolueze prin cultură.

OBIECTIVE SPECIFICE

- **Conturarea mai fermă a profilului internațional al orașelor prin intermediul culturii**

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

- **„Promovarea orașului și a programului său cultural”**
- **„Îmbunătățirea perspectivei internaționale a rezidenților”**
- Transformarea atitudinilor și a percepțiilor față de cultură la nivelul orașului Brașov și a Zonei Metropolitane prin asumarea centralității culturii și a dialogului intercultural.
- Atragerea unor noi categorii de public prin crearea unei oferte culturale diversificate cu o puternică dimensiune participativă.
- Creșterea sentimentului de apartenență a locuitorilor la spațiul și cultura europeană prin poziționarea strategică a orașului pe harta culturală a Europei.

PRINCIPII CHEIE

1. **Segmentarea publicului țintă.** Categoriile largi de public cărora li se adresează strategia culturală necesită o împărțire atentă în vederea transmiterii unor mesaje adresate oamenilor potriviți, la momentul și locul potrivit. Percepția publicului general față de activitățile culturale ale orașului a fost identificată cu ajutorul studiului de consum cultural, care reprezintă punctul de plecare în identificarea tacticilor ce trebuie urmate pentru stimularea participării la viața culturală și schimbarea mentalităților. Comunicarea excesivă va fi evitată, iar furnizarea informațiilor relevante se va realiza într-un mod flexibil și eficient.
2. **Transparența informației furnizate și comunicare proactivă.** Pentru creșterea gradului de încredere a cetățenilor în dezvoltarea culturală a orașului, comunicarea se va realiza transparent și proactiv. În societatea actuală, manipularea publicului prin mesaje aduce beneficii doar pe termen scurt, pe când relațiile construite pe încredere și prietenie conduc la potențarea procesului comunicațional pe termen lung. Astfel, un cetățean informat corect este motivat și devine actor al schimbării.
3. **Abordarea bidirecțională, deschiderea către dialog.** Activitățile de comunicare vor funcționa bidirecțional bazându-se pe schimb de informații, comentarii și aprecieri critice. Comunicarea este un proces dinamic reglat de impresiile exprimate ale comunității care poate deveni un indicator de monitorizare și evaluare al strategiei culturale. Gândirea critică și implicarea comunității sunt aspecte cheie în dezvoltarea conținuturilor culturale sustenabile.
4. **Creativitatea și implicarea comunității.** Activitățile de comunicare vor avea o dimensiune participativă, iar cetățenii vor avea posibilitatea de a contribui creativ la credibilitatea campaniilor generate la nivelul comunității. Procesul de comunicare va deveni parte din viața culturală a orașului facilitând implicarea tuturor părților interesate.
5. **Adresabilitate europeană.** Dimensiunea europeană a strategiei de comunicare se va contura, în primul rând, pornind de la conținutul artistic și creativ al programelor culturale, precum și de la mijloacele de exprimare utilizate. Cooperarea transnațională este o prioritate menționată explicit în strategia culturală, în care procesul de comunicare joacă un rol important.

PUBLICUL ȚINTĂ

SEGMENTE GENERALE

1. Segmente teritoriale:

- Cetățeni ai orașului și zonei metropolitane Brașov
- Cetățeni ai României
- Cetățeni ai Europei
- Imigranți care locuiesc temporar în oraș și zona metropolitană

2. Segmente sociale:

- Tinerii
- Seniorii
- Minoritățile etnice
- Persoane cu handicap
- Turisți

SEGMENTE SPECIALIZATE:

1. Segmente profesionale:

- Antreprenori
- Specialiști în domenii conexe culturii
- Reprezentanți ai industriilor culturale și creative

2. Segmente instituționale:

- Autorități publice locale și centrale
- Instituții publice
- Operatori culturali
- Mass media

Procesul de comunicare va urmări o abordare transversală a segmentelor identificate în baza obiectivelor specifice și operaționale stabilite de strategia culturală. Scopul principal, în cazul segmentelor generale, este creșterea gradului de conștientizare a importanței asumării unei strategii culturale la nivelul comunității și participării la evenimente pentru a produce un impact pozitiv în societate pe termen lung. Segmentele specializate se află de partea persoanelor decidente sau inițiatoare de proiecte, fiind generatoare de conținut comunicațional. Rolul lor este să participe activ la strategia de comunicare în vederea creării unui spațiu cultural divers și dinamic, determinând în același timp o nouă paradigmă de guvernare culturală.

Instrumente de comunicare

Instrumente de comunicare tradiționale:

Instrumente	Exemple
Materiale tipărite	Afișe, flyere, Publicații, Reviste
Comunicare Online	Website-uri, Rețele de socializare, Bloguri, Portaluri culturale din România și Uniunea Europeană
Comunicare outdoor și indoor	Iluminare stradală, Panouri exterioare și interioare, Instalații de artă contemporană
Canale de informare pentru turiști	Centre de informații, Agenții de turism
Materiale promoționale	Obiecte, Suveniruri

Evenimente	Activități culturale, dezbateri, conferințe, ateliere și discuții cu publicul
Mass-media	Diseminarea informației prin posturi de radio și televiziune

Instrumente de comunicare neconvenționale:

- 1. Post de radio CEaC** – înființarea unui post de radio online dedicat celor mai importante știri din Capitalele Europene ale Culturii difuzate în limba română și limba engleză și deschiderea unui site de știri traduse în alte limbi utilizate frecvent la nivelul UE.
- 2. ART EXPRESS – Acțiunea Trenul. Acțiunea Autobuzul** – o serie de trenuri vor avea câte un vagon ambientat în sensul promovării ofertei CEaC pentru îmbunătățirea timpului de călătorie: Trenul Muzeu, Trenul Bibliotecă, Trenul Teatral, Trenul Dansator, Trenul Cinema. Gara va deveni un hub cultural – gazdă pentru expoziții, concerte performance-uri, proiecții de film. Brașovul este una dintre stațiile de oprire a singurului tren care leagă Parisul de Istanbul – Orient Express, care poate deveni un vector de promovare a CEaC 2021.
- 3. Retrospectiva digitală CEaC** – un proiect dedicat programului CEaC care presupune organizarea unei expoziții digitale dedicată conceptelor promovate de fiecare oraș. Retrospectiva digitală CEaC va contribui la înțelegerea conceptului, precum și a importanței și rolului candidaturii.

În analiza condițiilor necesare pentru susținerea evenimentelor și acțiunilor care vor fi derulate sub egida conceptului de Capitală Europeană a Culturii, trebuie luate în considerare aspecte multiple care includ, alături de starea infrastructurii culturale, și gradul de dezvoltare și calitatea infrastructurii de acces și mobilitate. Nu în ultimul rând, o infrastructură de primire turistică dimensionată în mod corespunzător și care să acopere nivelul de așteptări și cerințe al tuturor categoriilor de turiști, este o cerință esențială pentru succesul acțiunilor propuse.

Primirea titlaturii de Capitală Europeană a Culturii și derularea evenimentelor propuse sub egida acesteia va genera o creștere semnificativă a interesului vizitatorilor și, implicit, a fluxurilor turistice. Din această perspectivă, existența unei infrastructuri de primire corespunzător dimensionate, care să ofere servicii diverse și de calitate adaptate la cerințele și puterea de cumpărare a tuturor categoriilor de turiști este esențială. Și din această perspectivă, Brașovul beneficiază de avantajul localizării și de caracterul pronunțat turistic al zonei, ceea ce a generat o dezvoltare propunțată, mai ales în ultimii ani, a infrastructurii de cazare. De altfel, Brașovul este lider regional și național din perspectiva gradului de dezvoltare al acestei infrastructuri dar și din punct de vedere al numărului de sosiri, fapt demonstrat de analiza realizată într-unul din capitolele subsecvente.

Brașovul a pornit mai târziu în cursa pentru EcoC pentru că nu a dorit să adopte un sistem formal în candidatură.

S-au făcut astfel analize profunde de conținut și structură încă din 2014, s-au demarat primele sondaje de opinie menite să evalueze disponibilitatea și deschiderea cetățenilor către un demers care prin natura lui, implică toate straturile sociale active.

Au fost cântărite obiectiv posibilitățile și gradul de asumare, iar abia după ce autoritățile s-au pus ÎN UNANIMITATE de acord asupra modului în care acest demers va fi susținut, și-a anunțat (ultimul de altfel) intenția de a participa la competiția ECOC 2021.

Lansarea s-a făcut doar după ce autoritatea locală a avut dovezile relevante privind capacitatea de susținere publică, de asumare la nivelul populației locale și numai după ce a avut prin vot unanim acordul decidenților politici atât la nivelul orașului cât și la nivelul Consiliului Județean, precum și sprijinul și angajarea Agenției Metropolitane.

Pregătirea candidaturii a urmat un parcurs coerent – de la studii și sondaje de opinie cu privire la oportunitatea și interesul unui asemenea demers la creionarea unor posibile axe de forță ale viitorului program cultural, la consultările publice și cu categorii de stakeholderi pe marginea acestor prime orientări, la participarea stakeholderilor în formularea și nuanțarea abordărilor conceptuale și programatice și, în fine, la definitivarea acestui program prin incorporarea rezultatelor studiului de consum cultural și prin consultări extinse.

Proiectul Brașov 2021 - Capitală Europeană a Culturii va contribui la o și mai bună integrare a comunităților care formează Zona Metropolitană Brașov. Acest proces are două sensuri: pe de o parte o mai bună iradiere dinspre „centru” spre „periferie” a valorilor și calității actului cultural, respectiv o mai bună cunoaștere la „centru” a legăturilor istorice, sociale, economice și culturale cu localitățile din zona metropolitană.

Unul din obiectivele majore ale acestei candidaturi îl reprezintă „transferul” de cunoștințe, de moduri de a face lucrurile. Limitarea disparităților între localitățile zonei va fi unul dintre cele mai importante beneficii ale întregului proiect. Creșterea sentimentului apartenenței la o comunitate mai mare, regională, va duce la întărirea coeziunii sociale. Generarea unei agende culturale comune pentru întreaga zonă, care să pună localnicul sau turistul în fața unei oferte cât mai generoase de petrecere a timpului liber, este un alt obiectiv major.

**Tabelul 99. Importanța candidaturii la titlul de „Capitală Europeană a Culturii - 2021”
(distribuție pe categorii de vârstă și nivel de educație)**

<i>Cât de importantă este candidatura Brașovului la titlul de Capitală Europeană a Culturii în anul 2021 pentru... (notă de la 1 la 7 cu „1 = deloc important”, iar „7 = foarte important”)</i>	Populația generală	18-34 ani	35-49 ani	50-64 ani	65 ani și peste	≤ 10 clase / profesională	Liceu / post-liceală	Învățământ superior
... Județul Brașov	6.40	5.39	5.45	5.64	5.75	5.64	5.56	5.54
... Întregul oraș	6.29	5.28	5.65	5.85	5.94	5.87	5.64	5.54

... Localitățile din jurul Brașovului	6.18	6.23	6.19	6.40	6.51	6.43	6.28	6.36
... Cartierul în care locuiți	5.61	5.96	6.12	6.38	6.35	6.32	6.14	6.21
... Dvs. personal	5.49	6.34	6.33	6.46	6.62	6.55	6.43	6.43

**non-răspunsurile nu au fost luate în considerare în calculul scorului mediu. Datele se citesc pe coloane*

Pentru pregătirea candidaturii au fost realizate studii de consum cultural și multiple consultări publice menite să pună în evidență așteptările rezidenților precum și cele specifice ale diferitelor categorii de stakeholderi și care astfel, să permită o fundamentare realistă a programului cultural.

Trebuie precizat că implicarea stakeholderilor s-a realizat încă din faza de concepție a proiectului, prin constituirea, la inițiativa acestora, a Consorțiului Corona încă din anul 2014.

Tabelul 111. Importanța candidaturii municipiului Brașov la titlul de „Capitală Europeană a Culturii - 2021” (populația generală, distribuție pe categorii de vârstă și nivel de educație, scor mediu)

<i>Cât de importantă este candidatura Brașovului la titlul de Capitală Europeană a Culturii în anul 2021 pentru... (notă de la 1 la 7 cu „1 = deloc important”, iar „7 = foarte important”)</i>	Populația generală	18-34 ani	35-49 ani	50-64 ani	65 ani și peste	≤ 10 clase / profesională	Liceu / post-liceală	Învățământ superior
... Județul Brașov	6,2	6,1	6,1	6,3	5,7	6,0	6,3	6,0
... Localitățile din jurul Brașovului (zona metropolitană)	5,8	5,8	5,6	6,0	4,6	5,6	5,8	5,6
... Localitatea dvs.	5,6	5,6	5,4	5,9	4,2	5,6	5,5	5,2
... Dvs. personal	5,0	4,8	5,0	5,3	4,5	4,9	5,0	4,5

**non-răspunsurile nu au fost luate în considerare în calculul scorului mediu*

În același stil ponderat, locuitorii Brașovului și cei ai zonei Metropolitane nu au răspuns entuziasmant pozitiv la întrebarea legată de importanța candidaturii orașului la titlul de Capitală Europeană a Culturii. Aproape toate categoriile, indiferent de nivelul de educație sau de grupa de vârstă au evitat să afirme cu certitudine că titlul de Capitală Europeană a Culturii este foarte important.

Estimăm că parte din prudența răspunsurilor este rezultatul faptului că oamenii nu au fost destul de bine informați despre avantajele, particularitățile sau deschiderea pe care o astfel de nominalizare o poate aduce orașului.

Atât autoritățile cât și decidenții culturali și-au propus să pună accent pe diversitatea evenimentelor culturale dar analizele diagnostic au relevat că integrarea acestora în direcții de acțiune, structurate pe axe de dezvoltare, vor fi mai ușor de gestionat și manageriat la nivel local.

Idei pentru formularea conceptului final Brașov ECOC2021

Ideile care s-au cristalizat în urma întâlnirilor, grupurilor de lucru, consultărilor și brainstorming-urilor desfășurate timp de cinci luni la Brașov au fost supuse unui amplu proces de dezbatere publică. La acest proces și-au adus contribuția oameni de cultură, organizații nonguvernamentale care activează în sectorul cultural, manageri și directori de instituții culturale, cadre universitare precum și aproape toți cetățenii care și-au exprimat părerea pe site-urile deschise special pentru aceste consultări.

Cele șase propuneri de concepte prezentate mai jos au fost descrise de autori, argumentând valoarea fiecărei abordări și posibilitățile lor de valorizare din punct de vedere strategic în competiția în care Municipiul Brașov s-a angajat.

„Multiculturalismul oraşului celor 10 nume”

Dr. Dan Nazare

Să ne închipuim un cerc în care apare scris numele Braşov, iar din el pornesc, spre toate punctele cardinale, 9 linii. Numele românesc şi actual al oraşului, atestat din evul mediu, trimite la o comunitate românească harnică, nici pe departe fără chef de muncă şi fără curaj, şi care, prin negustorii ei dădea, încă din secolul XV, cel mai bogat contribuabil al urbei.

Din cercul mai sus menţionat porneşte spre nord-est o altă linie pe care putem nota numele Brassó, ce trimite tot la o comunitate veche a oraşului (a doua ca mărime în prezent), ce a crescut spectaculos prin afluirea dinspre arealul secuiesc la final de secol XIX, odată cu prima industrializare. Cea mai importantă personalitate maghiară a oraşului, celebrul fotograf Brassai, a luat chiar numele oraşului ca pseudonim şi i-a dus faima spre toate zărilor, deşi considera că a plecat din „ultimul oraş al Occidentului”, dincolo de care începe „Orientul”.

A doua linie poate şoca fiindcă merge spre est şi are numele Stalin, unul ce trimite la perioada dintre 1950-1960, când oraşul s-a numit aşa, când s-a produs a doua industrializare. „Oraşul Stalin” era „oraşul roşu”, însă nu pentru culoarea ţiglelor de pe case, ca în evul mediu, ci pentru că, cu preţul unor traume vizibile şi astăzi, a căutat să se transforme în ceva ce în prezent putem recupera spectaculos sub forma spaţiilor industriale reconvertite. Aşadar, o moştenire ce nu trebuie uitată, ci asumată şi valorificată şi cultural şi turistic.

Următoarea linie, tot în sensul acelor de ceasornic, are la capăt numele de Perşava, numele turcesc al Braşovului. Moştenirea aceasta este una dintre cele mai interesante, fiindcă nu luăm în calcul doar că la Biserica Neagră se afla o mare colecţie de covoare anatoliene, ci că până în zorii modernităţii burgul era perceput ca unul „schismatic”, chiar „turcesc”, dacă drumeţul venea dinspre vest. De altfel, un englez, într-o carte apărută în 1855 semnală în oraş „luleaua de chihlimbar, ciubucul lung, tutunul bine mirositor, splendida dulceaţă şi multe alte dulciuri din bucătăria cofetarului turc, cafeaua gen chioşc, bazarul şi alte specialităţi”.

O linie ce are la capăt numele Stefanopolis pleacă din cerc spre sud-est și ne duce cu gândul la moștenirea grecească a Brașovului. Numele orașului, tradus din greacă, însemna orașul lui Ștefan („cel încoronat”), ce ne duce cu gândul la mult mai cunoscutul Corona. Negustorii „greci”, nume generic sub care se puteau ascunde nu doar români, ci și alți balcanici, au fost primii ce au pătruns în orașul săsesc, prin casele cumpărate, iar capacitățile lor intelectuale și spiritul comercial îi fac destoinici, bunăstarea le asigură libertate și strălucire, reciprocul lor sprijin negustoresc înseamnă spirit comunitar, tenacitate și stăruință în întreprinderi.

Următoarea linie merge spre sud și are la capăt numele bulgăresc al orașului, Brashiev, fiindcă constructorii bulgari au participat la edificarea Bisericii Negre și au locuit alături de români în cartierul ce purta numele Bolgarszek. Călătorii străini, care treceau prin Brașov, făceau confuzii și îi numeau aproape invariabil pe românii din Șchei „bulgari”, iar acest soi de ambiguitate cu reverberații și în limba liturgică și cărțile de cult păstrate, ne face să evidențiem, în trecutul multicultural al Brașovului și componenta bulgară și, în sens mai larg, slavă.

Cu trimitere la stema orașului ne putem imagina la capătul următoarei linii, orientată spre sud-vest, numele Corona, denumirea latină a orașului ce duce pe linia catolicismului spre Roma, iar această moștenire latină ascunde o bogată cultură, ce ne apropie, poate cel mai tare, de nucleul vechii Europe. Goticul ne-a lăsat moștenire cel mai mare edificiu de cult dintre Viena și Istanbul, Biserica Neagră, iar salba de biserici, unele fortificate, din Țara Bârsei, ne-au plasat, prin cea din Prejmer, pe lista UNESCO.

O altă linie ce merge spre vest are la capătul ei denumirea de Brașovia, sub care e cunoscută cetatea de pe Tâmpa, dărâmată din rațiuni militare, dar sub acest nume generic se poate ascunde orice loc dispărut din oraș, fie că este vorba de un bastion, o casă, un parc, o piață sau o statuie.

Următoarea linie este îndreptată spre nord-vest și ne duce cu gândul la numele de Krunen, numele dialectal săsesc al Brașovului, cu trimitere la coloniștii numiți generic sași de pe teritoriul Imperiului German, din zona Luxemburgului, dar acoperind și alte arii

geografice, fiindcă printre ei se aflau și flamanzi, valoni și chiar italieni. Așadar, un creuzet etnic, având leagănul în ceea ce numim vechea Europă, primul nucleu al Uniunii Europene actuale.

Ultima linie ce merge spre nord are la capătul ei numele german Kronstadt, ce vine în completarea dimensiunii săsești și care poate fi cultivată și completată cu extensii, fie protestante, fie mai ales catolice, nu doar spre spațiul Germaniei, Austriei și Elveției, ci chiar și al Poloniei și Cehiei, foste și actuale zone ale germanității, unde celebrul reformator brașovean Honterus s-a format și creat. Însă nu doar el, ci și alți gânditori, ce au renunțat la perspectiva unei frumoase cariere acolo pentru a se întoarce la Brașov. Reveneau și anonimele calfe ce făceau călătoria inițiativă obligatorie, la fel cum și destule calfe germane se inițiau la Brașov. Orașul a adăpostit și evrei, armeni, romi, italieni și alte neamuri, cu poveștile lor fascinante, un emigrant danez fiind primul care a împodobit la Brașov un brad de Crăciun.

Am încercat să comprim cât am putut această descriere, ce poate fi mult amplificată și umplută cu evenimente culturale, pornind de la această moștenire unică în felul ei în spațiul românesc. „Orașul celor 10 nume” poate fi ortografiat cu mai multe caractere de litere diferite și este mult ajutat prin recenta și încă nu prea bine asimilata schimbare de titulatură, de la „capitala culturală a Europei” la „capitala europeană a culturii”. Accentul nu mai cade numai pe ce avem diferit și specific, ci și pe ceea ce avem în comun, pe „dimensiunea europeană”, fiindcă va trebui să aducem, printr-o diversitate de evenimente culturale de ținută, Europa din toate punctele cardinale, aici la Brașov, deși, prin istoria trecută, deja am adus-o. Conceputul descris mai sus ni-l dă orașul, nu trebuie să inventăm ceva, să mergem spre abstractizări, să forțăm lucruri pe care să le demonstrăm cu argumente raționale, ci doar să invităm alături de noi în 2021, dar și în anii premergători, artiști și public european, ce în mare măsură are legătura cu orașul, prin simplul fapt că strămoșii lor au lăsat urme aici. De fapt, pentru Brașov, „Europa este aici!”, dacă e să fim și mai ambițioși și nu neapărat prea aroganți și orgolioși, „Toată/întreaga Europă a fost/ încă (mai) este aici!”

Opera Prima – prima carte, prima școală, prima gramatică în limba română, prima tiparniță...

Dr. Vasile Oltean

”Ați mai văzut un oraș mai patriot ca Brașovul?” – exclama Eminescu. Primul care vedea Brașovul Capitală Europeană a Culturii a fost Nicolae Titulescu, care în testamentul din anul 1939 preciza spre cunoaștere și împlinire: ”Să mă înmormântați la poalele Tâmppei, pe o alee între brazi, undeva mai deoparte. Prietenii mei de la Brașov îmi vor găsi locul. Tache Ionescu, la poalele Bucegilor, eu la picioarele lui, la poalele Tâmppei...”.

Poate vreun oraș din țara aceasta să așeze în calendarul existenței sale mărturii definitive ale culturii naționale ca Brașovul? Diaconul Coresi edita aici, sub egida Bisericii Sf. Nicolae, primele cărți de circulație în limba română, așezând definitiv biruința scrisului în limbă română și fixând pentru totdeauna normele limbii literare, dovedind că ”Întru biserică mai bine e a grăi cinci cuvinte în limbă română decât întinericu de cuvinte în limbă striină” (Tâlcul vangheliilor – 1564). Dimitrie Eustatievici Brașoveanul la 1757 și apoi Radu Tempea la 1797 realizează primele două gramatici ale limbii române în Șcheii Brașovului. Dascălul Costea și apoi familiile de cărturari: Duma, Hoban, Baran, Tempea, Grid ș.a. formează o veritabilă școală de copiiști, copiind, traducând și realizând cărți de mare interes național pentru ființa poporului nostru.

Cunoaște cineva că puțin cunoscutul dascăl din Șcheii Brașovului, Nicola Nicolau, a scris primele trei cărți din Europa despre Napoleon, aflate în arhiva din Șcheii?: ”Întâmplările războiului franțozilor și întoarcerea lor de la Moscova”; ”Napoleon Bonaparte, ce au fost și ce este”; ”Vrednica de pomenire Biruință ce în vremea noastră s-au făcut. Piramida cea din tunuri înălțată în marea cetate Moscova”. După ce slujise școala din Șcheii și cea de la Golești, însoțise pe Dinicu Golescu în Europa în călătoria sa și scria, nu numai cărțile despre Napoleon, ci și alte cărți de interes național și internațional: ”Geografia sau scrierea pământului”; ”Descoperirea Americii”; ”Plutarh nou sau pe scurt scrierea vieții celor mai vestiți bărbați” ș.a., fiind ales membru al ”Societății filosoficești a neamului românesc”.

Aflat la întâlnirea tuturor drumurilor care duceau spre Muntenia și Moldova, dar înzestrat și cu dreptul de "etapă și depozit", Brașovul devine nu numai un construct comercial-economic dar mai ales cultural în conjunctura creată în relația pe care a avut-o cu populația săsească a cetății. Ați mai întâlnit undeva în lume ca cetatea săsească medievală a Brașovului să fie slujită ca "scriitor la cetate" de protopopii Bisericii din Șchei (Iane, Mihai, Bratu – sec. XVI, Ioan Barac – sec. XVIII), ca să dăm doar câteva exemple? Aceștia alcătuiau documentele oficiale ale cetății, fiind răsplătiți financiar, dar și moral în relațiile cu românii din Șchei, fiind folosiți și ca mesageri în legăturile cu Moldova și Muntenia, aducând de acolo privilegiile de comerț, dar și cărți.

Impresionantă este concurența loială și constantă la Brașov dintre populația românească și cea săsească. Sașii înființează tipografia honteriană prin Johanes Honterus (1539), românii cea coresiană prin Diaconul Coresi (1556), sașii fac cronici, românii fac cronici, sașii alcătuiesc catastife, românii protocoale-catastif (sunt peste 800 în arhiva din Șchei), ei traduc cărți, același lucru fac și românii. Când la școala din Șchei se introduce la 1559 primul manual de limbă română, cel care face gestul oficial de predare a manualului a fost judele brașovean Michael Weiss. Este impresionant acest dialog de interferență culturală între două etnii.

Brașovul își cere dreptul de capitală europeană a culturii și prin alte două sectoare culturale: școala și biserica. Atât școala gimnazială honteriană și prima școală românească, cât și Biserica Sf. Nicolae și Biserica Neagră, care au concentrat în jurul lor valori de cultură națională și universală. Mărturii stau colecțiile de carte veche din zestrea acestor instituții.

Orașul policentric al culturii

Dr. Adrian Lăcătuș

Acum o sută de ani, Brașovul era un oraș în care trăiau, în proporții relativ egale, trei grupuri mari de cetățeni, definite etnic: germani, români, maghiari. Lor li se adăugau comunități sensibil mai mici de evrei, greci, italieni, slavi, romi.

Dar, deși toți acești oameni trăiau pașnic împreună și aveau relații sociale, politice și, mai ales economice, și învățau foarte multe unii de la alții, culturile lor se exprimau în universuri paralele, în cărțile și revistele lor trăia Kronstadt-ul, Brassó-ul sau Brașovul imaginar al fiecărui grup, viața se desfășura ca și cum ar fi fost coridoare, trotuare sau străzi paralele. Brașovul acestei epoci, care avea frumusețea ei, era policentric într-un sens cantitativ, numeric, literal: avea mai multe centre de cultură care ocupau același spațiu, dar care nu comunicau semnificativ.

Între timp, istoria Europei s-a precipitat, s-a radicalizat în mișcările ei și asta a schimbat fața acestei părți de lume, inclusiv a Brașovului. Proporțiile popoarelor care o locuiesc și simetria demografică au dispărut demult. Dar, așa cum se întâmplă întotdeauna, oamenii ajung să iubească ceea ce le lipsește. Legăturile se reafirmă acum, și sunt ușor de făcut, pentru că toți le doresc, în mod natural.

Policentrismul există astăzi ca dinamism, ca rețea dinamică de centre aflate în legătură, într-o relație de schimburi reciproce, de stimulare, în evervescență, o atmosferă de deschidere către alte culturi și forme de viață. Există un cosmopolitism constitutiv al Brașovului și al brașoveanului, care se opune etnocentrismului. În acest sens Brașovul este un model de conviețuire și, în perioada recentă, de colaborare, de integrare a dimensiunilor culturale și tradițiilor specifice, fie ele mai vechi sau mai noi, într-un nou întreg.

Policentrism înseamnă și schimbarea raporturilor dintre centru și periferie, centru și provincie, centru și margine, care devin, cel puțin temporar, și spre beneficiul comun, interșanjabile. Asta este deja o realitate, dar și un proiect, un deziderat. Ești în centru

dacă te simți în centru, dacă ceea ce ai de exprimat, în orice formă civică, artistică sau intelectuală este original, curajos și clar. Această mobilitate a centrului este premisa esențială a unei culturi democratice.

Există la Brașov și un pluralism sau policentrism al tradițiilor, care nu sunt doar etnice și culturale. Avem aici un raport neconflictual între tradițional și modern, între cultura pământului/a naturii și industrie, a căror integrare sau coabitare are o istorie la Brașov care nu merită să fie uitată.

De la Medieval la contemporan – o redefinire a identității culturale ***Mara Oprișiu***

Arta contemporană este arta de astăzi. Ea oglindește cultura și societatea contemporană, oferind atât specialiștilor cât și publicului larg o resursă prețioasă prin care să ia în considerare ideile actuale și regândirea familiarului. Într-o lume influențată global, diversă cultural și avansată tehnologic, artiștii contemporani dau glas peisajului cultural variat, schimbării de identitate, valori și credințe. Publicul contemporan joacă un rol activ în construirea sensului operelor de artă. Privitorul contribuie sau chiar completează opera de artă prin reflecții personale, experiențe, opinii și interpretări.

Creația artiștilor contemporani este o combinație dinamică de materiale, metode, concepte și subiecte care provoacă granițele tradiționale. Adesea se referă sau însușește elemente din mai multe discipline și surse: cultura populară (film, televiziune, muzică), mass-media (publicitate, știri, comunicații, design grafic, media digitale), științe umaniste (literatura, istorie, istorie intelectuală, istorie naturală) și istoria artei (artă, arhitectură). Integrează adesea noile tehnologii (digital media, calculatoare, internet) sau materiale neconvenționale (obiecte găsite, natura, corpul). Artiștii de astăzi explorează idei, concepte, întrebări și practici care să examineze trecutul, să descrie prezentul și să imagineze viitorul. În mod constant se referă la trecut, construind pe teme atemporale, criticând modele demodate, cercetând istorii uitate sau împrumutând metode și tehnici tradiționale pentru a realiza idei

noi. Artă poate servi ca o formă de critică – reîncadrând, redefinind sau întrerupând ideile tradiționale și așteptările cu privire la artă și / sau societate, cum ar fi frumusețe, originalitate, reprezentare sau autoritate.

Ea estompează adesea granițele dintre artă și viață de zi cu zi. Adesea, o operă de artă va intersecta intenționat cu un mediu, cum ar fi casa, locul de muncă, școala, politica și divertismentul. Artă poate exista în afara forumurilor de expunere și este adesea prezentată în moduri inovatoare, ca o instalație, un eveniment, un spectacol, on-line, sau ca documentație a unei munci efemere. Artă se poate desfășura în timp. Acesta poate fi pe baza de proces (performativ, colaborare, spontan), experiențial sau interactiv (video, bazat pe Web, multimedia, angajat social), sau poate răspunde la mediul său (artă publică, street art, artă de mediu).

Așadar artă contemporană este parte activă a vieții comunității. Ea poate acționa ca un catalizator pentru creșterea organizațiilor de artă contemporană gestionate la nivel local și durabil în Brașov. Artiștii primesc suportul necesar care îi încurajează să rămână, să creeze și să expună local. Asta presupune alocarea către cultură de spații prin reconstrucție sau restaurarea patrimoniului local. O operă de artă este produsă folosind numeroase metode de lucru și procese diferite. Aceasta poate fi creată în mod izolat sau în colaborare cu asistenți, specialiști, prelucrători sau chiar publicul. Astfel se creează colaborări, schimburi între medii profesionale artistice, economice, administrative, implică locuri de muncă. Accesul la artă este democratizat, publicul local are șansa să fie implicat activ, impactul creator colectiv lărgeste înțelegerea rezidenților asupra ce e posibil pentru oraș, spune povestea orașului altora din întreaga lume (turiști) și facilitează o re-gândire imaginativă despre cum ar putea cetățenii să contribuie la locul pe care îl numesc acasă.

Istoria din Brașov subliniază importanța implicării artiștilor direct în revitalizarea orașului și de a nu-i lăsa pe margine, ca decor. Vorbim despre o comunitate de arte în schimbare, ce schimbă cu sine orașul.

Poveștile Brașovului – o nouă geografie culturală

Dr. Alexandru Stănescu

Poveștile Brașovului reprezintă un concept menit să situeze orașul pe o nouă hartă culturală a Europei, o hartă a comunităților vechi, simpatice și interesante. Geografic, Brașovul nu este o așezare oarecare, prin urmare nu-și poate alege un concept de genul “Estul Vestului” sau “Vestul Estului”, pentru că orașul înseamnă mult mai mult, faima sa ajungând în evul mediu și în epoca modernă până în Constantinopol, Petersburg, Halle, Paris, Jaffa, Rajahstan, prin intermediul unor fii iluștri, și al harnicilor săi locuitori sași, români și unguri. Orașul, cu Țara Bârsei, reprezintă “o mică Transilvanie” atât din punctul de vedere a așezării geografice, fiind amplasat pe un platou de presionări între patru munți, cât și din punct de vedere demografic, fiind locuit de membri a șase etnii (români, sași, maghiari, greci, evrei sau romi).

Brașovul însuși este de poveste, o poveste frumoasă despre măreția tradiției, despre multiculturalitate, despre valori ca toleranța, prietenia, hărnicia, spiritul întreprinzător, curajul și libertatea, adică despre acele valori care stau la baza Uniunii Europene.

Poveștile Brașovului ne introduc în viața și moștenirea culturală a orașului oferind povești frumoase cu înțelesuri profunde, care pot alătura Brașovul celor mai de seamă comunități din Europa. Dacă la baza oricărei idei de marketing de succes stă o idee generoasă și o poveste frumoasă, poveștile Brașovului pot contribui la patrimoniul cultural european cu moștenire culturală însemnată care aduce în atenția opiniei publice: monumente, oameni, fapte și locuri memorabile.

Prin etalarea poveștilor locale în cadrul manifestărilor din anul 2021, comunitatea brașoveană invită toate națiunile europene să se împărtășească din frumusețea și înțelepciunea faptelor săvârșite de brașoveni în trecut, dar și în prezent, pentru că povestea continuă, iar comunitatea dovedește că are în permanență resurse pentru a oferi exemple de bună practică în ceea ce privește multiculturalismul, excelența în cultură și spiritul antreprenorial.

Poveștile Brașovului pot asigura cadrul în care moștenirea culturală brașoveană să fie pusă în valoare în mod adecvat și adaptat la așteptările și nevoile culturale ale vechilor comunități, reprezentând naționalitățile conlocuitoare (Românii în Șchei, Sașii, Grecii, Evreii din Cetate, Maghiarii din Blumăna). Prin intermediul poveștilor, brașovenii și publicul european ar afla despre personalități exemplare, care au făcut faima Brașovului, ca Honterus, Coresi, Michael Weiss, von Hermann, Honigberger, Brassai, Pitiș, Prunariu, dar în spatele acestor povești se află alte mici istorii care așează Brașovul la locul pe care-l merită pe o hartă culturală a Europei. Poveștile oamenilor se împletesc cu poveștile locurilor, povestea lui Honterus este totodată și povestea modului în care Brașovul era racordat la marele curent cultural al Umanismului și la spiritul Reformei. Povestea lui Coresi oferă informații despre începuturile scrisului în limba română, despre harnica și aleasa comunitate românească din Șchei, despre prima moară de hârtie din bazinul Carpatic. În spatele poveștii lui Honigberger se ascund informații despre un medic brașovean, ajuns medicul personal al Sultanului, apoi medic al un rajah din Kasmirsi Gandahar, dar și despre brașoveanul Honigberg, arheolog amator, care a pus bazele științei orientalistice la nivel mondial prin colecția de obiecte orientale pe care a donat-o Academiei Franceze.

Povestea preoților cărturari din familia Grid ar permite publicului să ia cunoștință cu personalități ca Dimitrie Gridovici, autorul primei gramatici a limbii române, cunoscut încă din Marea Enciclopedie Franceză sub pseudonimul de "Brașoveanul". Povestea Judelui Michael Weiss este la rândul său o poveste frumoasă despre cavalerism, implicare în lupta pentru libertate și sacrificiu.

Povestea lui Brassai este povestea unui mare fotograf al vieții de noapte din Paris, continuator al tradiției marilor fotografi brașoveni (Adler și Lang), devenit cunoscut datorită talentului și cercului său de prieteni care au marcat cultura franceză din secolul al XX-lea, dar care a preferat să ajungă cunoscut sub pseudonimul de "Brașoveanul", în limba maghiară. Povestea arhitectului Halasz, fratele lui Brassai, arată cât de sincron era Brașovul interbelic cu marile curente din arhitectura secolului al XX-lea și ar readuce stilul cubist în atenția brașovenilor și a europenilor. O expoziție Matthis Teutsch ar putea arăta brașovenilor și lumii întregi exemplul unui alt fiu ilustru, adept al unui curent artistic de avangardă, care a făcut faima orașului său.

Povestea profesorului Gh. I. Pitiș aduce în fața publicului măreția tradiției Junilor și a șcheienilor, pe care acest mare etnograf i-a studiat și popularizat într-o manieră perfect racordată cerințelor studiilor etnografice și folclorice la nivel european din secolele XIX –XX.

Poveștile Brașovului pot continua și cu expoziții și evenimente dedicate lui Dumitru Prunariu, singurul român care a participat la aventura spațială, fiind cosmonaut într-un echipaj sovietic, eveniment care arată și el modul în care brașovenii au reușit mereu să fie în pas cu marile curente de gândire, cu noutățile din știință și artă.

De fapt poveștile ar fi pretextul care va putea genera o suită de evenimente care să ridice personalitățile și patrimoniul cultural imobil, mobil și imaterial, la locul pe care-l merită în conștiința brașovenilor, dar și în conștiința publicului național și european. Brașovenii ar putea arăta lumii întregi cum prin așa-numitul “localism creator” o pleiadă de cetățeni ai Brașovului au reușit să fie sincronizați perfect cu omologii lor din alte țări europene și să răspândească luminile culturii și valorile comune europenilor în rândul comunității brașovene, dar și să ducă o parte din moștenirea culturală brașoveană în alte spații culturale.

Brașovul ar putea fi așezat pe o hartă culturală a Europei, ca oraș cultural, ca orașul primelor școli și gimnazii, ca oraș al primelor tipărituri în limba vernaculară, oraș ale primelor manuale, oraș al Reformei, ca oraș al restaurării ortodoxiei ardelenene, oraș simbol al luptei pentru libertate (1612, 1916, 1987, 1989), orașul dialogului intercultural, orașul fără academii și institute de cercetare, dar cu numeroși intelectuali și artiști, care în activitățile lor curente așează viața culturală la un nivel comparabil și perfect sincronizat cu ceea ce se întâmplă în capitalele culturale din Occident.

În cadrul evenimentelor dedicate capitalei europene a culturii, comunitatea brașoveană ar putea oferi publicului național și celui european numeroase exemple despre stăruința în bine, despre implicare și participarea locale la conservarea tradițiilor, despre promovarea artiștilor și artei moderne în concordanță cu evoluțiile artistice din Europa contemporană.

Regenerare prin cultură

Dr. Valer Rus

Brașovul s-a transformat acum câteva generații dintr-o comunitate multiethnică într-o aglomerație urbană. Dacă la începutul secolului al XX-lea orașul avea 3 comunități dominante, cu un număr apropiat de locuitori, reprezentând câte o treime fiecare, adică români, germani și maghiari, după al doilea război mondial începe un fenomen specific societății comuniste, și anume industrializarea forțată dublată de mutații masive de populație prin imigrație. Urmarea a fost că în decurs de 30 ani Brașovul avea mai mult de 300.000 locuitori, la care se adăugau alte câteva zeci de mii de locuitori în zona periurbană sau metropolitană.

Acest nou corp social nu era și nu este integrat din punct de vedere comunitar, singurul element de legătură fiind limba comună vorbită și apartenența la câteva mari platforme industriale. Mult prea puțin pentru ceea ce a urmat.

După anul 1989 a urmat un proces accelerat de dezindustrializare, prin falimentarea mării industrii brașovene. La puțin timp după aceasta începe prima etapă a depopulării orașului. La aceasta s-a adăugat aderarea României la Uniunea Europeană în anul 2007, care a dus la un nou val de emigrare din oraș prin schimbarea locului de muncă și a țării de rezidență. Din fericire, din punct de vedere economic, asistăm la o nouă renaștere a industriei brașovene, care însă trebuie dublată de un alt proces obligatoriu, reconstrucția comunității.

Știm din trecutul recent că Brașovul și-a pierdut identitatea istorică prin fenomenul imigrației masive din alte regiuni istorice. Practic, 9 locuitori din 10 ai Brașovului nu erau născuți aici, ci în altă parte a țării. Copii noilor veniți își petreceau vacanțele în localitățile de origine ale părinților, și, mai grav, veneau în centrul istoric al orașului de reședință aproape ca turiști.

Singurul element care poate duce la reintegrarea brașovenilor cu propria lor comunitate este **cultura**. Ea este elementul de identitate comună într-un amalgam de diversități de cele mai diferite origini: locul de naștere, accentul limbii vorbite, obiceiurile și

tradițiile proprii, dezrădăcinarea primei generații, lipsa de identificare cu noul oraș și noua comunitate, cultura internă a locului de muncă etc.

Cultura brașoveană și noua ei viziune, care să îmbine armonios patrimoniul și tradițiile istorice cu noua creativitate contemporană, prin democratizarea accesului la cultură în toate cartierele dormitor, inventarea de noi evenimente și tradiții comunitare poate duce în final la reconstrucția și solidarizarea comunității brașovene.

Regenerarea urbană prin cultură poate, și trebuie, să însemne noi puncte de iradiere culturală în cartierele orașului, noi festivaluri și evenimente comunitare care să aparțină cartierelor, cetățeni mai educați și mai informați, activi și parte a fenomenului vieții publice, indiferent de trecutul personal și cultural. Viitori cetățeni ai Brașovului trebuie să cunoască istoria și trecutul orașului în care trăiesc, trebuie să fie mândri că au ocazia să contribuie la noua identitate locală prin participarea la acte de cultură și creație contemporană și generarea unora noi, care să se adauge la identitatea originară.

Aceste povești care particularizează aspecte identitare și de dialog intercultural deosebite au supuse votului populației locale. În urma voturilor s-au situat pe primele locuri propunerile privind "Poveștile Brașovului", "De la medieval la contemporan" și "Regenerare prin cultură". Aceste opinii au fost reafirmate parțial și prin măsurătorile pe cele 1115 chestionare ale Studiului de Consum și Practici Culturale efectuat.

Campania "**Alegeți conceptul potrivit pentru Brașov 2021 - Capitală Europeană a Culturii**" s-a derulat atât prin intermediul rețelei de socializare facebook, cât și în cadrul Studiului de consum și practici culturale realizat cu Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală.

Consultarea cetățenilor brașoveni a avut ca scop implicarea acestora în pregătirea candidaturii pentru Capitală Europeană a Culturii. În plus, conceptul și axele de programare strategică pentru perioada 2015-2030 nu puteau decât să rezulte din preferințele cetățenilor, **capitala europeană a culturii fiind un proiect prin excelență comunitar pentru comunitate.**

În cadrul campaniei pe facebook, la data de 17.09.2015, erau exprimate un număr de 1.342 voturi repartizate conform tabelului de mai jos:

CONCEPT	Votare facebook	%
„Multiculturalismul orașului celor 10 nume”	360	26,83%
„Opera prima – prima carte, prima școală, prima gramatică în limba română, prima tiparniță...”	230	17,14%
„Orașul policentric al culturii”	68	5,07%
„De la Medieval la Contemporan – o redefinire a identității culturale”	341	25,41%
„Poveștile Brașovului – o nouă geografie culturală”	201	14,98%
„Regenerare prin Cultură”	142	10,57%
TOTAL VOTURI EXPRIMATE	1.342	100%

Se constată că preferințele votanților s-au orientat către:

1. „Multiculturalismul orașului celor 10 nume”
2. „De la Medieval la Contemporan – o redefinire a identității culturale”
3. „Opera prima – prima carte, prima școală, prima gramatică în limba română, prima tiparniță...”

Rezultatele Studiului de consum și practici culturale realizat în perioada iulie-august 2015 pe un eșantion de 800 de persoane din Municipiul Brașov și 315 persoane din zona metropolitană, au evidențiat următoarele preferințe:

Studiu de consum și practici culturale 2015:

Tabelul 114. Evaluarea conceptelor de nume propuse pentru „Brașov 2021 - Capitală Europeană a Culturii”

<i>Vă rog să apreciați cât de potrivite vi se par acestea, acordând o notă de la 1 la 10, pentru fiecare nume propus pentru Brașov 2021 - Capitală Europeană a Culturii</i>	Scor mediu
„Poveștile Brașovului – o nouă geografie culturală”	7,5
„Regenerare prin Cultură”	6,7
„De la Medieval la Contemporan – o redefinire a identității culturale”	6,6
„Orașul policentric al culturii”	6,2
„Opera prima – prima carte, prima școală, prima gramatică în limba română, prima tiparniță”	6,1
„Multiculturalismul orașului celor 10 nume”	5,7

**non-răspunsurile nu au fost luate în considerare în calculul scorului mediu*

Rezultatele mai sus prezentate denotă orientarea către o nouă geografie culturală, către regenerare prin cultură și o nouă definire a identității culturale, fapt care poate fi fundamentat pe rezultatele evaluării ofertei culturale locale, rezultatele pozitive (oferta culturală este actuală, diversă, antrenantă) fiind alocate persoanelor adulte și în vârstă, iar rezultatele negative (oferta actuală este repetitivă, învechită, nu ține pasul cu tendințele) fiind eminentemente alocate persoanelor tinere (18-34 ani).

Studiu de consum și practici culturale 2015:
Tabelul 33. Evaluarea calității ofertei culturale locale

<i>Cum apreciați calitatea ofertei culturale a instituțiilor locale din Municipiul Brașov? (răspuns multiplu)</i>	%
Este actuală, diversă	41,3%
Este repetitivă	33,9%
Este antrenantă	21,7%
Este învechită, nu ține pasul cu tendințele	18,1%
Altfel	1%

Studiu de consum și practici culturale 2015:
Tabelul 34. Evaluarea calității ofertei culturale locale (distribuție pe categorii de vârstă)

<i>Cum apreciați calitatea ofertei culturale a instituțiilor locale din Municipiul Brașov? (răspuns multiplu)</i>	18-34 ani	35-49 ani	50-64 ani	65 ani și peste
Este actuală, diversă	37,7%	37,4%	43,1%	50,3%
Este antrenantă	17,9%	28,1%	21,8%	18,9%
Este repetitivă	40%	29,3%	35,3%	28,9%
Este învechită, nu ține pasul cu tendințele	23,6%	17,8%	15,6%	12,2%
TOTAL	100%	100%	100%	100%

Studiu de consum și practici culturale 2015:

Tabelul 35. Evaluarea calității ofertei culturale locale (distribuție pe nivel de educație)

<i>Cum apreciați calitatea ofertei culturale a instituțiilor locale din Municipiul Brașov? (răspuns multiplu)</i>	≤ 10 clase / profesională	Liceu / post-liceală	Învățământ superior
Este actuală, diversă	51,6%	42,2%	35,8%
Este antrenantă	20,5%	18,4%	25,6%
Este repetitivă	22,4%	38,2%	35,9%
Este învechită, nu ține pasul cu tendințele	17,3%	16,7%	19,6%
TOTAL	100%	100%	100%

Mulțumirea față de oferta culturală existentă scade proporțional cu completarea ciclului academic de studii, astfel că rezultatele negative se înregistrează la persoane cu un nivel de studii minimal de liceu.

Notarea celor șase concepte lansate în dezbatere publică reiterează faptul că tinerii (18-34 ani) doresc un proces de regenerare prin cultură și un oraș policentric al culturii, cu manifestări și activități culturale extinse la nivelul cartierelor de locuit, zonelor neconvenționale ș.a.

O nouă redefinire a identității culturale și o nouă geografie culturală reprezintă deziderente pentru populația matură (50-64 ani), populație care în perioada comunistă alcătuia populația tânără și ocupată (25-39 ani) și care a fost martoră la o schimbare majoră în istoria națională. Acest fapt precum și evoluțiile recente, au determinat conștientizarea acestui eșantion reprezentativ cu privire la necesitatea unei evoluții culturale la nivelul Brașovului.

Persoanele în vârstă (65 ani și peste) sunt orientate spre istoria Brașovului, fiind familiare cu importanța acestuia în evoluția națională.

Studiu de consum și practici culturale 2015:
Tabelul 115. Evaluarea conceptelor de nume propuse pentru „Brașov 2021 - Capitală Europeană a Culturii”
(distribuție pe categorii de vârstă)

<i>Vă rog să apreciați cât de potrivite vi se par acestea, acordând o notă de la 1 la 10, pentru fiecare nume propus pentru Brașov 2021 - Capitală Europeană a Culturii</i>	18-34 ani	35-49 ani	50-64 ani	65 ani și peste
„Multiculturalismul orașului celor 10 nume”	5,9	5,3	5,4	6,6
„Opera prima – prima carte, prima școală, prima gramatică în limba română, prima tiparniță”	6,2	6,1	5,7	7,5
„Orașul policentric al culturii”	6,6	5,5	6,4	6,0
„De la Medieval la Contemporan – o redefinire a identității culturale”	6,7	6,4	6,9	5,4
„Poveștile Brașovului – o nouă geografie culturală”	7,4	7,3	7,7	5,2
„Regenerare prin Cultură”	7,0	6,3	6,7	3,6

**non-răspunsurile nu au fost luate în considerare în calculul scorului mediu*

În ceea ce privește dimensiunea de gen, rezultatele sunt echilibrate în cadrul rezultatelor aferente fiecărui concept neexistând diferențe semnificative în procesul de punctare.

Studiu de consum și practici culturale 2015:

Tabelul 117. Evaluarea conceptelor de nume propuse pentru „Brașov 2021 – Capitală Europeană a Culturii” (distribuție pe dimensiunea de gen)

<i>Vă rog să apreciați cât de potrivite vi se par acestea, acordând o notă de la 1 la 10, pentru fiecare nume propus pentru Brașov 2021 – Capitală Europeană a Culturii</i>	Masculin	Feminin
„Multiculturalismul orașului celor 10 nume”	5,8	5,6
„Opera prima – prima carte, prima școală, prima gramatică în limba română, prima tiparniță”	6,2	6,1
„Orașul policentric al culturii”	6,2	6,3
„De la Medieval la Contemporan – o redefinire a identității culturale”	6,4	6,9
„Poveștile Brașovului – o nouă geografie culturală”	7,4	7,6
„Regenerare prin Cultură”	6,5	6,8

**non-răspunsurile nu au fost luate în considerare în calculul scorului mediu*

TRADIȚIE versus CONTEMPORANEITATE, idee multiplu înglobată în propunerile de concepte enunțate și votate de cetățenii Brașovului, este strâns legată de respectul pentru tradiție dar cu dorința afirmării unei culturi proprii, contemporane, consonante cu mersul înainte european de care brașovenii (mai ales tinerii) sunt conștienți.

Aparenta luptă între tradiția Junilor, cu toată suita lor de semnificații istorice și contemporaneitatea unui demers de prefacere urbană este cheia în care se vor desfășura manifestările și proiectele următorilor ani.

Trăsătura comună caracteristică celor două atitudini culturale este doar unul din elementele identitare ale Brașovului, într-un alt plan, trebuie să plasăm libertatea de gândire și manifestare care este o altă caracteristică a spiritualității acestui oraș. O libertate care s-a manifestat și s-a afirmat istoric și care i-a făcut pe brașoveni mai circumspecți în raport cu preluarea formală a unor modele culturale.

Dezirentul candidaturii Braşovului la titlul de Capitală Europeană a Culturii 2021 sintetizează aceste abordări pe care le subsumează ideii generoase de raliere a valenţelor culturale ale oraşului construit în epoca medievală cu cele ale construirii unui oraş contemporan care se regenerează prin cultură şi, astfel, îşi regăseşte "sufletul", se re-conectează la nevoile cetăţenilor şi îşi re-capătă dimensiunea europeană. Ca atare, conceptul candidaturii oraşului la titlul de Capitală Europeană a Culturii 2021 este:

"De la medieval la contemporan – regenerare prin cultură"

Rădăcinile medievale ale Braşovului sunt esenţiale pentru a înţelege atât existenţa sa iniţială cât şi, mai ales, caracterul său multicultural, caracter care i-a lăsat o amprentă indelebilă şi care a influenţat toată dezvoltarea sa ulterioară.

O parte semnificativă a patrimoniului cultural, tangibil şi intangibil, din Braşov şi din zona metropolitană a fost constituită în acea perioadă sau face referire, direct sau indirect, la tradiţiile şi valorile care s-au dezvoltat atunci şi care şi-au găsit o exprimare unică în interculturalitatea proprie acestei zone şi în celebrarea în cotidian a diversităţii sale culturale, religioase şi lingvistice. Cetatea Brasovia, turnurile şi zidul cetăţii din oraş, bisericile cu inestimabilul lor patrimoniu, din care nu putem să nu scoatem în evidenţă cele 18 orgi, clădirile oraşului vechi, tradiţiile Junilor şi tot patrimoniul din oraşele şi satele ce compun zona metropolitană sunt tot atâtea repere culturale şi istorice, care marchează evoluţia comunităţilor de români, germani, maghiari, evrei etc.şi a relaţiilor dintre acestea de-a lungul secolelor. Valoarea lor culturală, istorică sau documentară este excepţională dar ea păleşte în raport cu valoarea lor de referenţiale identitare comunitare.

Poziţionarea oraşului medieval la intersecţia drumurilor comerciale majore care făceau legătura cu toate punctele cardinale a determinat o extraordinară dezvoltare în plan economic, susţinută în acelaşi timp de o cultură a respectului reciproc şi a rectitudinii în relaţiile cu partenerii comerciali. Astfel, pe fondul încercărilor de contrafacere a mărfurilor de calitate oferite de neguţătorii braşoveni a apărut şi expresia, încetăţenită în tot spaţiul românesc până în ziua de azi, "a vinde braşoave" (a vinde mărfuri contrafăcute ca să semene cu cele oferite de braşoveni). Acelaşi respect al partenerului, al interlocutorului se regăseşte în însăşi trama relaţiilor inter-comunitare care au făcut ca, timp de secole, Braşovul să fie un loc al toleranţei, al respectului reciproc şi al dialogului intercultural şi interetnic.

Aceste valori au suferit o masivă pierdere de consistență, până aproape de dispariție, în epoca modernă, mai ales ca urmare a dezvoltării artificiale a orașului în perioada comunistă și a industrializării sale destul de brutale, conjugate cu o urbanizare forțată și nepregătită a unei populații rurale aduse din alte zone ale țării.

Brașovul este un oraș în care ideea de cultură trebuie mutată din registrul nostalgic în cel contemporan. Din anume puncte de vedere, cultura Brașovului trebuie practică, RENĂSCUTĂ. Evoluția naturală a orașului, echilibrată și perfect racordată la tendințele europene, a fost influențată artificial după anul 1945. Prin demararea unui proces rapid de industrializare, dublat de o creștere demografică necontrolată - motivată de nevoia de forță de muncă pentru noile platforme industriale -, orașul și-a pierdut sistemul propriu de valori și principii istorice, prin excelență urbane, în care consumul și accesul la cultură, urmate de creație, erau subînțelese.

Istoria postmodernă a orașului aduce sub lupă o fostă comunitate multiculturală omogenă distrusă de comunism prin dizlocări și repopulări forțate, special pentru a-i aliena identitatea. Distrugerea unui spirit civic istoric, pe care n-au reușit-o secole întregi de ocupații, s-a înlăptuit prin repopulare forțată în perioada comunistă. Spiritul orașului trebuie REGĂSIT. Perioadele istorice în care toți brașovenii se identificau cu orașul ca loc de naștere au fost urmate de vremurile în care noii locuitori ai săi îl vizitau în calitate de turiști. Este important ca tinerele generații să învețe de la bun început specificul istoric și cultural al Brașovului, respectiv brașovenii la primă sau a doua generație să accepte aceste valori odată și pentru totdeauna. Enclavele de brașoveni „adevărați”, (microcomunitățile din Șcheii Brașovului, *brașovechenii*, micuța comunitate săsească, maghiarii din Blumăna etc.) trebuie să facă eforturi reale de acceptare a noilor veniți și să trăiască în conștiința diversității culturale.

Orașul în care s-a compus imnul României a devenit un oraș postindustrial în care s-au construit cartiere – dormitor. Aceste cartiere se pot REDEȘTEPTA prin cultură. Absența unor programe publice menite să ofere locuitorilor marilor cartiere o alternativă de petrecere a timpului liber (mai ales în perioada de după 1989) a dus la scăderea dramatică a calității vieții în aceste zone urbane. Abandonarea unor întregi microcomunități, precum cartierele Steagul, Tractorul, Noua, Bartolomeu Nord, la cheremul

subculturii de „cartier” sau al „educației” prin televiziune a dus la lipsa de identificare a sute de mii de oameni cu propriul lor oraș. Cultura poate fi instrumentul care să ducă la redeșteptarea comunității.

Brașovul va face eforturi să-și REDESCOPERE esența, și să o valorifice. Semnele personalității pierdute se regăsesc în tot orașul. Concepția și implementarea de programe menite să ducă la o mai bună cunoaștere a propriului oraș de către generațiile și cartierele noi trebuie să devină o prioritate absolută. Schimburile interculturale între cartierele vechi și noi pot duce la o mai bună integrare a diverselor țesuturi sociale.

Cultura poate crea valoare și REVALORIFICA actul de creație. Contribuția culturii tradiționale la bunăstarea comunității brașovene a fost evidentă. Ceea ce poate fi adăugat la ceea ce există poate fi reinterpretarea în limbaj modern/contemporan, mai racordat la valorile tinerelor generații.

Imobilitatea culturală este efectul unei identități sociale pierdute. Identitatea socială se poate REFACE prin cultură. Amestecul brutal al comunității mai vechi și mai mici cu grupul eterogen și mult mai mare de nou veniți a avut ca cel mai grav rezultat dispariția sentimentului de apartenență la aceeași comunitate. Cultura, și lecțiile ei de istorie și de civilizație locală, respectiv asumarea de către toate părțile a părților negative și pozitive, poate duce la apariția unui noi spirit identitar propriu și comun întregului grup.

Sunt create condițiile materiale, dar lipsește creativitatea. Inclusiv din economie. Creativitatea trebuie REÎNVIATĂ. Fără false așteptări. Brașovul nu va exploda de energie numai fiindcă se vor face spectacole de stradă, dar vitalitatea culturală va impulsiona și va dinamiza ritmul actual. Creatorii, organizațiile culturale, publice sau private, trebuie încurajate să iasă din paradigma conservatoare și puțin prea tradiționalistă de astăzi. Generarea de evenimente sau platforme colaborative noi, finanțarea și încurajarea acestora, vor duce în final la idei noi, produse culturale noi, artiști noi, la noi și diversificate consumuri culturale.

Orașul în care s-a tipărit prima carte în limba română și prima gramatică este azi, un oraș din România unde se assemblează tablete electronice. Brașovul a fost un oraș cu o viață culturală activă. Trebuie doar să-și REAMINTEASCĂ. Apelul la memorie este necesar și la îndemână, istoria și tradițiile fiind puternice la Brașov. Specificul locului nu trebuie ignorat în evoluția comunității, el este cel care a modelat parcursul acesteia, dar calmul uneori placid al locuitorilor aparent mulțumiți, ascunde o nelămurită dezorientare...

Fiecare a cincea casă, fiecare clădire care găzduiește o instituție, fiecare loc din centrul vechi al orașului are o poveste de patrimoniu, sau este subiect de patrimoniu. Brașovul are miros, are culoare, are muzică, dar parte din simțuri îi sunt mătuite. Trebuie doar RECONSTITUITE.

Brașovul face parte din orașele României care și-au pierdut aerul de falsă bunăstare dată de efervescenta industrială și se confruntă cu agonia RESTRUCTURĂRILOR economice în încercarea de a se re poziționa pe harta turistică. După mai bine de o generație de la dispariția regimului comunist, orașul începe să-și regăsească parcursul, care a moștenit practic ce era mai bun de la fiecare dintre resursele originare: reindustrializare la o scară mai mică datorită unei forțe de muncă cu propensiune și educație în zona tehnologică și industrială, și destinație turistică de excelență datorită poziționării geografice în arcul intracarpatic și conservării într-un procent semnificativ a principalelor situri arhitecturale și a monumentelor istorice.

Arta pentru public va stârni interes și pentru turism, iar acest interes, la rândul lui va REGENERA activități și servicii benefice pentru public. Turismul, în formula actuală se bazează exclusiv pe resurse finite, cadrul natural și cadrul arhitectural. Cea mai importantă resursă însă, cea umană, nu a avut cadrele adecvate de dezvoltare, motiv pentru care în acest moment turistul venit la Brașov poate consuma artă pentru public doar sub forma concertelor și expozițiilor din localurile orașului, instituțiile publice și chiar ong-urile fiind mai puțin orientate către turiști.

RECLĂDIRIA culturală pe care și-o propune prin intrarea în rândul capitalelor culturale este un proiect de RECONSTRUIRE urbană. Diferențele vizuale și vizibile dintre centrul istoric și marile cartiere de blocuri pot fi atenuate prin cultură.

Justiția și democrația s-au sintetizat ca principii în orașele – cetate ale lumii. Brașovul a fost un loc al dreptății, al echilibrului, al echității care a știut să-și asume acest rol social. Cetatea Coroanei s-a aflat sub semnul *ius gladii* încă din Evul Mediu. Momentele de nedreptate socială, indiferent de secolul sau deceniul în care au avut loc, trebuie să redevină doar o filă de istorie. Și nu trebuie uitat niciun moment că la Brașov, în secolul al XIX-lea, s-a ajuns la raportul aproape egal între cele trei comunități istorice transilvănene, care au putut coexista aici pașnic, reprezentând un veritabil model precoce de civilizație europeană bazată pe respect și dialog. Pe scurt, o RENAȘTERE.

Argumentele de mai sus vin să fundamenteze și să susțină nevoia racordării tradițiilor și patrimoniului de sute de ani al orașului la arta și cultura contemporană care să revalorizeze acest patrimoniu și să-l reinterpreteze pentru publicul actual și care să susțină exprimarea creativității celor de azi și de mâine.

Legătura dintre moștenirea culturală și prezentul creativ și artistic este linia de forță a construcției unui Brașov regenerat, oraș al secolului XXI, parte a Europei și contributor la diversitatea culturală a acesteia.

Pentru a se dezvolta, Brașovul are nevoie de o regenerare profundă, în care valorizarea patrimoniului său și cultura și creația contemporană sub toate formele sale de exprimare se potențează reciproc pentru a deveni elementele esențiale ale parcursului orașului către o metropolă europeană.

O metropolă care și-a vindecat rănilor și suferințele epocii anterioare și care este orientată către cetățean.

O metropolă coezivă, în care fiecare rezident și fiecare comunitate este "acasă", în care se trăiește nu doar se locuiește.

O metropolă în care tinerii vor să rămână să-și construiască viața și cariera, dar în care, în egală măsură, persoanele în vârstă îmbătrânesc activ, cu susținerea și în respectul comunității.

O metropolă a egalității de șanse.

O metropolă care își valorifică potențialul cultural și creativ pentru o creștere inteligentă și durabilă, în acord cu excepționalul mediu natural în jurul căruia orașul se articulează.

O metropolă care poate deveni un model de dezvoltare prin potențarea aportului economic și social al industriilor culturale și creative.

O metropolă în care dialogul intercultural și diversitatea de practici și oferte culturale întăresc nu numai legăturile inter-comunitare ci și pe cele cu orașele din întregul spațiu european.

Pe scurt, DE LA MEDIEVAL LA CONTEMPORAN – O REGENERARE PRIN CULTURĂ. REZULTATE AȘTEPTATE

De-a lungul timpului, Brașovul a suferit multiple transformări, s-a regândit și s-a transformat, utilizând în acest sens valențele speciale ale interculturalității sale funciare, interculturalitate care este un dat încă de la înființarea orașului și care a funcționat permanent ca principiu de dezvoltare a acestei societăți multietnice.

Transformările suferite de Brașov au fost atât de natură geo-politică – din oraș de graniță a devenit un oraș situat în centrul țării -, de natură economică – din nod al drumurilor comerciale a devenit oraș industrial – cât și de natură demografică – din oraș cu o comunitate germană /săsească importantă a devenit un oraș cu o populație majoritar românească, delocalizată din toate regiunile țării și din oraș cu o importantă populație tânără a experimentat reducerea drastică a acestei categorii, atât prin scăderea sub 50% a populației studențești cât și prin exodul către alte orașe și/sau țări a tinerilor localnici -.

Viitorul Brașovului poate fi definit în funcție de problemele cărora acest oraș, împreună cu zona sa metropolitană, trebuie să le răspundă și de oportunitățile pe care le poate fructifica. Problemele sunt complicate și nu ușor de rezolvat, ele demonstrând fragilitatea unei dezvoltări economice nesuținută suficient de o creștere a calității vieții locuitorilor. Astfel, în pofida rezultatelor economice obținute, Brașovul este un oraș care nu se mai situează în topul orașelor în care e bine să locuiești, așa cum se întâmpla în urmă cu câțiva ani. Poate tocmai situarea sa în top în anii 2000 și dezvoltarea sa economică au fost cele care au creat un fals sentiment de automulțumire ce a determinat neglijarea aspectelor care țin de confortul social și de mediul cultural și educațional al rezidenților.

În considerarea elementelor strategice prezentate în cuprinsul prezentului document pot fi formulate și axele principale ale rezultatelor pe care Brașovul le așteaptă ca urmare a ansamblului de măsuri care vor fi duse la îndeplinire în scopul atingerii obiectivelor stabilite.

Braşov – un oraş re poziţionat pe harta culturală a Europei

Noua viziune despre Braşov în perspectiva anului 2021 și a desemnării sale drept Capitală Europeană a Culturii este exprimată prin obiectivele generale, specifice și operaționale descrise și care urmează a fi puse în operă prin proiectele ce vor fi susținute prin axele de programare stabilite. Ca rezultat al acestora, în 2021 Braşovul se va re poziționa pe harta culturală a Europei, ca un oraş european de importanță majoră. Prin întregul complex de măsuri avute în vedere, până în 2021 Braşovul își va fi reclădit punțile de legătură cu Europa și va fi reluat, la o altă dimensiune, mai consistentă și mai profundă, legăturile culturale cu celelalte orașe europene. În acest fel va contribui, cu vocea sa unică, la concertul european de valori.

Impactul preconizat al obținerii de către municipiul Braşov a titlului de „Capitală Europeană a Culturii - 2021”

**non-răspunsurile nu au fost luate în considerare în calculul scorului mediu*

<i>Apreciați cu o notă de la 1 la 7 gradul în care titlul de „Capitală Europeană a Culturii” va ajuta municipiul Braşov în ceea ce privește...(notă de la 1 la 7 cu „1 = total dezacord”, iar „7 = total de acord”)</i>	Scor mediu
Creșterea numărului de turiști străini care vin să cunoască orașul (și nu vin neapărat la munte, la ski etc.)	6.09
Creșterea notorietății la nivel european	5.95
Creșterea oportunităților de voluntariat pentru tineri	5.91
Diversificarea tipurilor și manifestărilor culturale disponibile pentru comunitatea locală	5.76
Creșterea activității instituțiilor publice de cultură (muzee, teatre, biblioteci etc.)	5.82
Refacerea / modernizarea clădirilor și spațiilor în care funcționează instituțiile publice de cultură (muzee, teatre, biblioteci etc.)	5.81
Creșterea numărului celor care iau parte la evenimente culturale	5.73
Diversificarea locurilor din oraș în care se organizează evenimente culturale (în afara centrului istoric)	5.67
Dezvoltarea spiritului civic și responsabilizarea locuitorilor	5.71
Restaurarea clădirilor istorice	5.59

Creșterea activității ONG-urilor culturale	5.62
Creșterea activității ONG-urilor din domeniul educației	5.57
Creșterea numărului de locuri de muncă	5.47
Creșterea numărului de tineri care vor să se stabilească aici după terminarea studiilor	5.32

În același timp, legăturile între sectoarele culturale și creative din Brașov și România și din celelalte țări europene se vor dezvolta pe multiple paliere, îmbinând cunoașterea reciprocă și celebrarea valorilor și tradițiilor specifice cu dezvoltarea în comun și cooperarea transnațională pentru susținerea explorării de noi forme și modalități artistice de expresie, de noi conținuturi și semnificații și de noi relaționări cu publicurile, îmbogățindu-se astfel reciproc.

Brașovul, orașul care timp de secole s-a aflat la întretăierea unor importante drumuri comerciale, se va afla acum la întretăierea drumurilor culturale europene, ca loc de întâlnire și de concentrare a energiilor creative care să radieze în Europa.

Brașov – oraș policentric al culturii și creativității

Cultura poate surprinde și poate fi atractivă prin diversitate, activarea componentei dinamice a culturii libere manifestată de către comunitate pentru comunitate fiind unul din rezultatele importante așteptate.

Noua infrastructură culturală care va fi dezvoltată este axată pe ideea delocalizării spațiale a actului de cultură, pentru a-l apropia în mod real de comunitate și pentru sporirea gradului de acces și condițiile de accesibilitate ale rezidenților la viața culturală.

Astfel orașul împreună cu zona sa metropolitană va deveni o platformă extinsă care va genera multiple oportunități pentru vocile independente ale tinerelor generații de creatori și artiști, pentru a susține creativitatea, inovarea, interdisciplinaritatea, căutările artistice și libertatea de expresie și de creație artistică.

Brașovul devine astfel un spațiu conceput coerent cu multiple facilități de practică și consum cultural și de educație culturală care, prin diversitatea acestora, îmbie rezidenții la o participare pro-activă la viața culturală.

Industria culturale și creative au devenit, în această perspectivă, un vector important de dezvoltare economică, iar măsurile de susținere și de potențare a contribuției lor sunt deja consolidate.

Instituțiile publice de cultură ale Brașovului anului 2021 s-au deschis deja inovării, noilor forme de comunicare cu publicul, sunt transparente și orientate către susținerea creativității locale alături de cea națională și europeană.

Brașov – oraș al unei identități redefinite și al diversității împărtășite

Identitatea culturală a unui oraș nu se construiește sau redefiniște doar în câțiva ani după cum nici comunitatea brașoveană nu a reușit să se coaguleze cu repeziciune în jurul unui singur concept.

Brașovul anului 2021 va fi un oraș al celebrării diversității și multiplelor apartenențe, care va susține dialogul între comunități și se va redefini identitar prin reconectarea cetățenilor la patrimoniul și poveștile orașului și ale zonei, dar el va trebui să supraviețuiască în același fel și după momentul 2021. Se are în vedere în acest sens susținerea unei renașteri culturale incluzive, orientate către cetățean care respinge orice fel de enclavizări sau atitudini monoculturale și asigură egalitatea de șanse.

Creșterea atractivității Brașovului și a atașamentului cetățeanul brașovean pentru oraș și pentru ceea ce acesta reprezintă - din trecut până în viitor – va contribui la recrearea unei identități momentan prea vag definită, sau chiar pierdută.

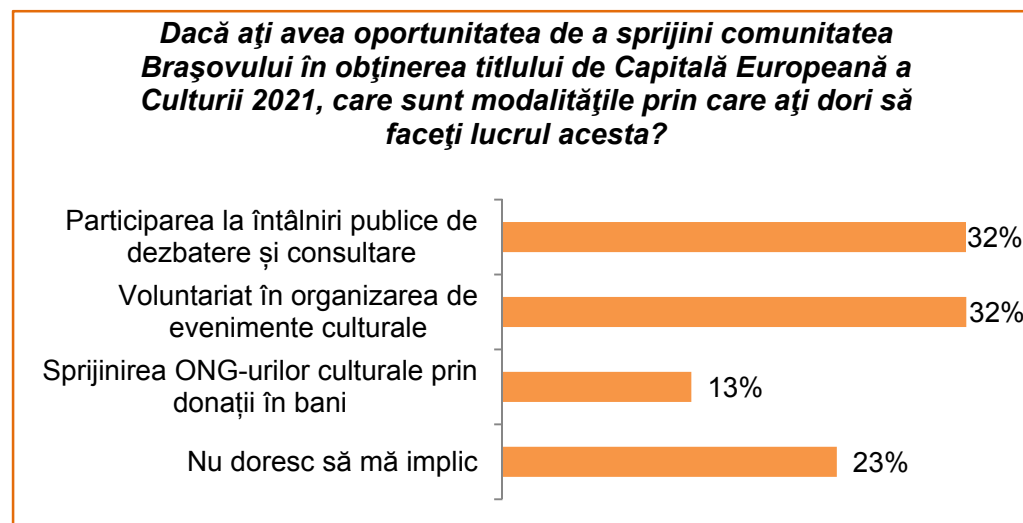
Brașov – un oraș în care vrei să trăiești, care se dezvoltă *prin și împreună cu locuitorii săi*

Brașovul se construiește în jurul necesității de regenerare și renaștere civică prin cultură și a combaterii fenomenului de migrare a tinerilor și de percepție a Brașovului ca "oraș de lansare".

Prin dezvoltarea infrastructurii sale culturale, prin diversificarea ofertei culturale, prin reconectarea cetățeanului la valorile și tradițiile culturale ale orașului, ca și prin potențarea contribuției industriilor culturale și creative la dezvoltarea durabilă, inteligentă și incluzivă a orașului, Brașovul anului 2021 se va fi transformat deja în oraș de trăit, nu doar de locuit, cu o calitate a vieții - economică, socială și culturală - notabilă. Brașovul va reveni astfel acolo unde s-a aflat, în topul preferințelor cetățenilor români (și nu numai) în ceea ce privește alegerea orașului de reședință.

Braşov va fi un oraş în care guvernarea sectorului cultural va fi asigurată printr-o largă implicare şi participare a stakeholderilor ca şi a rezidenţilor care astfel vor putea să-şi descopere, să-şi dezvolte şi să-şi exprime abilităţile lor creative şi să-şi satisfacă plener nevoile de consum, de participare la viaţa culturală şi de autoîmplinire.

Graficul 98. Modalităţi prin care locuitorii zonei metropolitane ar sprijini municipiul pentru obţinerea titlului de „Capitală Europeană a Culturii - 2021”

Anul 2021 este însă numai o etapă, definitivă pe parcursul pe care Braşovul şi-l propune pentru renaşterea şi reinventarea sa ca oraş ale cărui origini medievale şi tradiţii seculare l-au pregătit pentru ca, împreună şi pentru cetăţenii săi, să deschidă noi drumuri în modernitatea secolului XXI.

Proiectul 2021 este un proiect de revalorificare culturală, de reconstruire urbană şi de dezvoltare locală dar, mai ales este un proiect de recapturare a sufletului oraşului şi a acelor valenţe perene ale sale care îl poziţionează ideal pentru a face faţă provocărilor societale actuale şi pentru a alege calea deloc facilă a regenerării, prin şi pentru cetăţean.

Intervenția culturală

Acest set de acțiuni reprezintă mecanismele pe care sistemul cultural le pune la dispoziția societății pentru a susține adresabilitatea acestui sector către domenii conexe ale vieții comunităților pe de o parte, dar și pentru a veni în întâmpinarea propriilor provocări create de modificările succesive ale vieții comunitare în ansamblul ei.

Dacă Intervenția culturală se poate adresa în general vorbind oricărui domeniu al activității sociale și economice a individului, poate cel mai evident ea va fi de natură să producă efecte – utilizată corespunzător – următoarelor:

- Dezvoltarea accesului la manifestările culturii, dar mai ales a dimensiunii participative
- Îmbunătățirea condiției și calității vieții
- Diversificarea ofertei formatorii a individului
- Ameliorarea situației persoanelor aparținând categoriilor dezavantajate

Managementul Cultural

O meserie aproape inexistentă la Brașov. Din analizele, anchetele și interviurile efectuate a reieșit în mod constant că la intersecția tuturor problemelor nerezolvate în plan cultural se afla o cauză managerială. Abandonarea organizării, conducerii și conceptualizării culturii în sarcina exclusivă a administrației publice este poate una dintre cele mai eronate decizii la nivel local dar și din partea profesioniștilor culturii din Brașov.

Un management cultural performant care să îmbine o cunoaștere profundă a culturii cu tehnicile, metodele și aplicațiile manageriale va scoate în primul rând instituțiile din anonimatul linear în care evoluează. Implementarea managementului cultural este condiționată de o etapizare echilibrată pe parcursul a mai multor ani în care e nevoie de includerea:

- Unor etape de analize pentru identificarea celor susceptibili de a fi antrenați în acest proces
- Unor etape de training cu profesioniști din țară (cursuri modulare de scurtă durată desfășurate prin Universitatea Transilvania) pentru asimilarea: legislației culturale, specificității sectoarelor culturale, structurilor organizaționale,

managementului resurselor umane din domeniul culturii, managementului conflictelor și a crizelor, managementului financiar al organizațiilor culturale, ș.a.

- Unor etape de proiecte pilot de verificare a validității unor soluții managerial-organizatorice și training pentru managementul proiectelor culturale
Fiecare etapă va selecta manageri culturali de diverse nivele și specializări care vor trebui stimulați să nu părăsească Brașovul fără a exploata abilitățile dobândite.

În același timp, la nivelul administrațiilor locale va fi necesară dezvoltarea unor structuri de evaluare și control pregătite la rândul lor prin aceleași mijloace.

Una din cele mai importante măsuri ar putea fi înființarea la nivelul municipalității a unei direcții dedicate administrației și managementului cultural. Această direcție va putea fi responsabilizată cu stimularea, monitorizarea și evaluarea periodică a proiectelor și planurilor de management precum și cu organizarea anuală a unor licitații de proiecte culturale în care se vor finanța cele mai relevante proiecte pentru oraș.

Una din condițiile esențiale pentru succesul acestor demersuri este pregătirea și implicarea profesioniștilor culturii pentru a evita confuziile legate de natura sau autenticitatea actului de cultură.

Indicatori pentru monitorizarea și evaluarea impactului

Pentru realizarea studiului de impact al programului „Brașov 2021 - Capitală Europeană a Culturii” este nevoie de expertiza unor echipe independente și interdisciplinare, formate din specialiști în științe sociale și umaniste, deopotrivă membrii din mediu academic și practicieni : sociologi, antropologi, economiști, experți în management și politici publice, experți din sectoarele culturale și creative, experți din societatea civilă.

Principalele teme pentru monitorizare și evaluare:

Impactul strategiei culturale și a planurilor activităților culturale

- Studiu de consum cultural periodic (anual) de tip sondaj de opinie pentru a identifica modificări ale practicilor culturale și profilului de consumatori culturali, pentru a identifica modificări ale gradului de satisfacție referitor la oferta culturală, pentru a explica și prognoza tendințele de consum pe o termen mediu și lung.
- Studii calitative (bazate pe interviuri și focus grupuri) pentru a aprofunda principalele rezultate ale analizelor cantitative privind consumul cultural, pentru a identifica motivații de consum și instrumente de stimulare a consumului cultural și creativității, pentru a explica rezultatele aparent surprinzătoare sau contradictorii ale analizelor statistice și cantitative.

Impactul asupra sectoarelor culturale și creative

- O analiză a sectoarelor culturale și creative la nivelul orașului Brașov și a contribuției lor la dezvoltarea economică și socială a orașului pe baze de date oficiale de la Registrul Comerțului, Ministerul Finanțelor bazată pe comparația perioadei ante și post program, etc.

Impactul asupra dezvoltării urbane din punct de vedere cultural, social și economic.

- Un studiu de impact cultural, social și economic al programului asupra dezvoltării urbane, cercetare la nivel de firme, profil, resurse umane, bazat pe chestionar distribuit principalilor actori locali. Prelucrare de date statistice la nivel local, analize comparative și predicții.

Impactul asupra diversității culturale

- O analiză a dimensiunii diversității culturale și a multiculturalității (a nivelului de dialog intercultural) orașului Brașov pe baza unei secțiuni pe tema multiculturalității de tip sondaj de opinie.
- O analiză a gradului de cooperare multiculturală pe date oficiale (documente oficiale, statistici).

Impactul asupra nivelului de europenizare (în sens de sistem valoric european și interacțiune inter-europeană)

- Un studiu despre aspectele comune ale culturilor, patrimoniului și istoriei europene și a modului în care temele europene actuale se reflectă la nivelul vieții culturale și sociale din oraș de tip sondaj de opinie.

- Studii calitative (bazate pe interviuri și focus grupuri) pentru a aprofunda tematica europenizării și cosmopolitanismului orașului.

- O analiză cantitativă și calitativă a potențialului de atragere a interesului publicului larg european și internațional, care ar putea include analiza ofertei turistice, analiza datelor de turism, interviuri cu agenții și pensiuni, hoteluri, chestionare aplicate turiștilor străini.

Impactul asupra calității vieții artistice

- O analiză de cantitativă și calitativă a ofertei culturale existente la nivelul orașului și a gradului de coerență pe plan local, din punct de vedere al diversității și calității artistic.

- O analiză cantitativă și calitativă a capacității orașului de a îmbina patrimoniul cultural local și formele de artă tradiționale cu expresiile culturale noi, inovatoare și experimentale. Anchete, analize diagnostic, evaluări.

- *La aceste studii se pot adăuga chestionare periodice și anchete, focus-grupuri reprezentive.*

Impactul asupra gradului de implicare a comunității în cultura locală

- O analiză cantitativă și calitativă a modului în care artiștii locali și societatea civilă se pot implica elaborarea și punerea în aplicare a programului cultural.

- O analiză cantitativă și calitativă a potențialului de implicarea populației locale și a societății civile în pregătirea candidaturii și în punerea în aplicare a acțiunilor specifice programului

- O analiză cantitativă și calitativă a adecvării ofertei culturale la nevoile special de consum ale grupurilor vulnerabile, cu atenție deosebită pe tineri și persoane în vârstă.

- O analiză cantitativă și calitativă a potențialului de implicare a instituțiilor de educație în programele și proiectele culturale, studii de caz, interviuri, focus-grupuri. Evaluări și analize pe proiect.

Impactul asupra infrastructurii și capacității administrației publice locale

- O analiză ex ante și ex post a nivelului și calității infrastructurii publice, inclusiv cea culturală și a adecvării ei la cerințele de

implementare a programului, inclusive adaptarea la nevoile speciale ale grupurilor vulnerabile. Evaluări pentru managementul organizațiilor; elaborarea unor criterii de performanță.

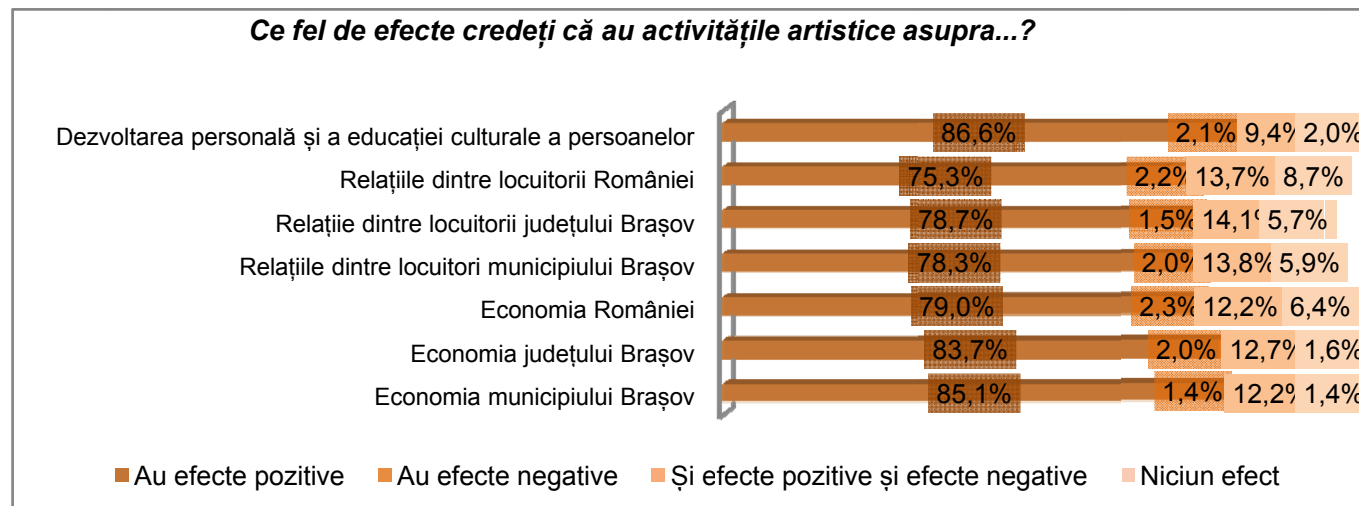
- O analiză cantitativă și calitativă a gradului de satisfacție a populației orașului cu privire la nivelul și calitatea infrastructurii publice, inclusiv cea culturală și a adecvării ei la cerințele de implementare a programului, inclusive adaptarea la nevoile speciale ale grupurilor vulnerabile.
- O analiză ex ante și ex post a capacității administrației publice locale precum și a capacității manageriale de a gestiona/administra resursele alocate.

Impactul asupra capacității de programe similare

- O analiză a ex ante și ex post sustenabilității programului pe termen lung din perspectiva capacității administrative, a resurselor umane și financiare implicate. Auditări manageriale.

Vizibilitatea programului la nivel local, regional, național și internațional

- O analiză cantitativă și calitativă a notorietății programului și activităților derulate la nivel local, regional, național și internațional

Construirea audienței

Așa cum am arătat pe tot parcursul acestei strategii, problematica educației culturale și artistice, ca și cea a formării profesionale, este de un interes major pentru întregul sector cultural și creativ întrucât prin aceste instrumente se crează canalele de comunicare biunivocă cu publicul consumator, se construiește audiența generală pentru întreg spectrul de oferte ale sectorului și în același timp, se construiește audiența specifică și fidelă unor oferte instituționale specifice.

Printre factorii care influențează *calitatea construirii audienței* se numără:

- Educația.
- Accesibilitatea și intervenția de proximitate (outreach).
- Parteneriatele intersectoriale (sectorul educațional, sectorul de afaceri, etc).
- Participarea utilizatorilor.
- Segmentarea audienței.
- Politica de prețuri
- Locația și accesibilitatea ei fizică.

Toți acești factori descriși amply pe parcursul materialului, vor reprezenta în egală măsură criteriile esențiale de monitorizare și constantă evaluare pe parcursul următorilor ani.

Descrierea planurilor de monitorizare și de evaluare a impactului titlului asupra orașului și de diseminare a rezultatelor evaluării

Designul planului de monitorizare și evaluare a impactului titlului de Capitală Europeană a Culturii 2021 a fost pregătit la nivel local pe măsură ce au fost dezvoltate strategia locală în domeniul culturii și dosarul de candidatură. Această modalitate de lucru a favorizat, pe de o parte, rafinarea și validarea relațiilor existente între obiectivele generale, specifice și operaționale și, pe de altă parte, o pretestare a tehnicilor sau instrumentelor de metodologie propuse pentru colectarea, analiza și interpretarea datelor. În crearea planului de monitorizare și evaluare a impactului s-a ținut cont de următoarele principii generale:

- a. Utilizarea cât mai eficientă a recomandărilor din liniile directe stabilite de Comisia Europeană pentru evaluările realizate de orașe, în special prin: includerea de indicatori care pot favoriza comparații cu alte orașe, prin formularea unor orizonturi de timp, prin stabilirea profilului ideal al furnizorului extern care va fi însărcinat cu realizarea evaluării;
- b. Necesitatea dezvoltării colaborărilor pe termen lung cu deținătorii și furnizorii locali, regionali sau naționali de date statistice (instituții publice locale de cultură, asociații profesionale, filiala județeană a Institutului Național de Statistică, centre sau institute de cercetare de la nivel național, centre universitare șamd);
- c. Necesitatea completării indicatorilor și surselor de date disponibile prin intermediul punctelor a și b cu acele măsurători de factură calitativă sau cantitativă care prezintă cel mai mare potențial de a evalua cu acuratețe specificitatea și particularitatea impactului titlului de Capitală Europeană a Culturii 2021 pentru Brașov;
- d. Necesitatea includerii în planul de monitorizare și evaluare a întregii zone metropolitane pentru o mai bună înțelegere a efectelor pe care titlul de Capitală Europeană a Culturii le are la nivel regional;
- e. Necesitatea dezvoltării de parteneriate cu factori interesați la nivel local, național și european pentru diseminarea rezultatelor evaluării;

Luând în considerare punctele de mai sus, planul de monitorizare și evaluare a impactului prevede următoarele:

I. Entitatea însărcinată cu aplicarea planului de monitorizare și evaluare se va încadra în următorul profil:

- deține recunoaștere națională și internațională în domeniul cercetării și politicilor culturale (cuantificabilă prin apartenența la rețele profesionale, participarea la programe și proiecte specifice, deținerea unor parteneriate strategice cu organizații și instituții relevante pentru domeniul vizat);
- deține expertiză în domeniul cercetării și politicilor culturale (măsurabilă prin expertiza și experiența fiecărui membru al echipei);
- deține capacitatea de a implementa planuri de evaluare de anvergură medie și mare (de exemplu: resurse logistice, umane, administrative, juridice);
- deține capacitatea de a colecta, gestiona și prelucra date de diferite facturi (ex: date de sondaj, date statistice, date calitative);
- deține capacitatea de a disemina rezultatele la nivel local, național și european;
- deține capacitatea de a utiliza o abordare independentă și multidisciplinară (ex: implicarea unei echipe formate din specialiști în științe sociale și umaniste, deopotrivă membrii din mediul academic și practicieni: sociologi, antropologi, economiști, experți în management și politici publice, experți din sectoarele culturale și creative, experți din societatea civilă);

II. Obiectivele incluse în planul de evaluare sunt operaționalizate pe baza celor două obiective generale și patru obiective specifice ale programului Capitală Europeană a Culturii, respectiv:

- a. evaluarea impactului titlului în ceea ce privește protejarea și promovarea diversității culturilor Europei, sublinierea moștenirii comune și dezvoltarea sentimentului de apartenență la un spațiu cultural comun;
- b. evaluarea impactului titlului în ceea ce privește contribuția culturii la dezvoltarea pe termen lung a municipiului și zonei metropolitane Brașov;

- c. evaluarea impactului titlului în ceea ce privește creșterea dimensiunii europene a ofertei culturale din al municipiul și zona metropolitană Brașov; evaluarea impactului titlului în ceea ce privește creșterea accesului și participării la cultură;
- d. evaluarea impactului titlului în ceea ce privește întărirea capacității sectorului cultural de a crea conexiuni cu alte sectoare; evaluarea impactului titlului în ceea ce privește creșterea caracterului internațional al municipiului și zonei metropolitane Brașov prin intermediul culturii;

În ceea ce privește etapele majore de implementare a planului: în preambulul candidaturii au fost culese date de factură calitativă (prin intermediul consultărilor publice sau focus-grupurilor), date de sondaj (atât pentru municipiu, cât și pentru zona metropolitană) și au fost centralizate și prelucrate date statistice. Plecând de la aceste date, prima etapă a planului de evaluare va fi realizată în anul ulterior nominalizării (T0: 2017). A doua etapă se va desfășura în anul premergător titlului (T1: 2020) și una în anul imediat următor (T2: 2022);

III. Vor fi folosite următoarele tipuri de studii și analize:

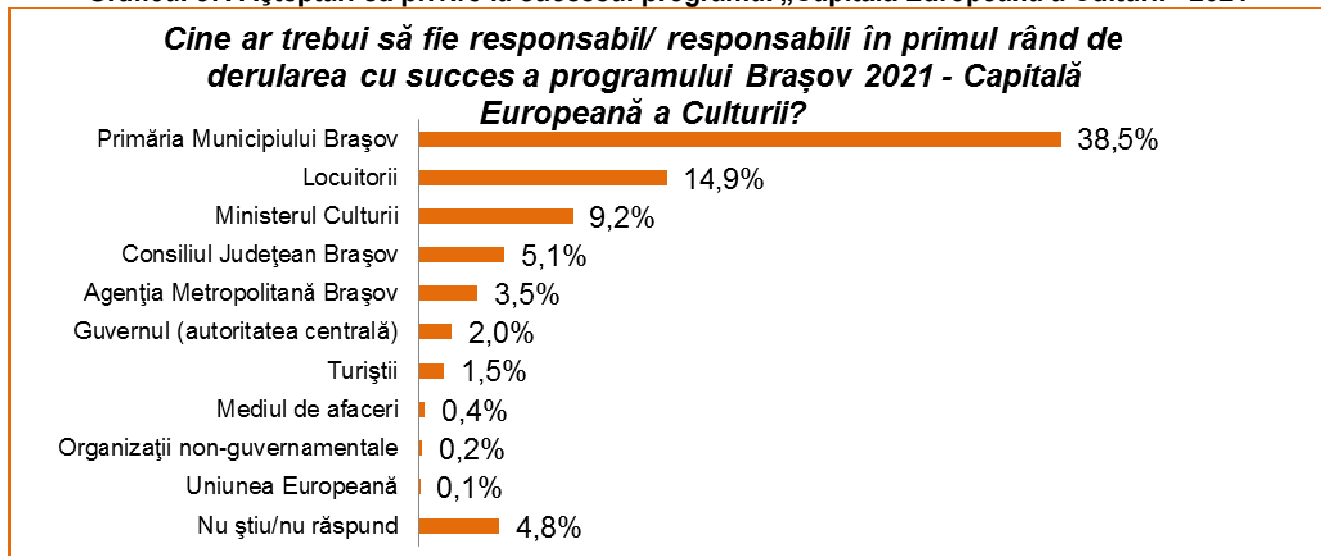
- Măsurarea și evaluarea impactului strategiei culturale și a planurilor activităților culturale prin studii de tip sondaj de opinie (monitorizarea practicilor culturale și a profilului de consumatori culturali, pentru a identifica modificări ale gradului de satisfacție referitor la oferta culturală, pentru a explica și prognoza tendințele de consum pe o termen mediu și lung) și prin studii calitative (bazate pe interviuri și focus grupuri, pentru a aprofunda principalele rezultate ale analizelor cantitative privind consumul cultural, pentru a identifica motivații de consum și instrumente de stimulare a consumului cultural și creativității);
- Măsurarea și evaluarea asupra sectoarelor culturale și creative (o analiză a sectoarelor culturale și creative la nivelul orașului Brașov și a contribuției lor la dezvoltarea economică și socială a orașului pe baze de date statistice oficiale de la Registrul Comerțului, Ministerul Finanțelor bazată pe comparația perioadei ante și post program, etc);

- Măsurarea și evaluarea impactului asupra dezvoltării urbane din punct de vedere cultural, social și economic (un studiu de impact cultural, social și economic al programului asupra dezvoltării urbane, cercetare la nivel de firme, profil, resurse umane: date statistice și de sondaj);
- Măsurarea și evaluarea impactului asupra diversității culturale (o analiză a dimensiunii diversității culturale și a multiculturalității la nivel local: date de sondaj și o analiză a gradului de cooperare multiculturală: date statistice oficiale);
- Măsurarea și evaluarea impactului asupra nivelului de europenizare (în sens de sistem valoric european și interacțiune inter-europeană, printr-o analiză privind aspectele comune ale culturilor, patrimoniului și istoriei europene și a modului în care temele europene actuale se reflectă la nivelul vieții culturale și sociale din oraș de tip sondaj de opinie, precum și printr-o analiză privind potențialul de atragere a interesului publicului larg european și internațional: date statistice și date de sondaj);
- Măsurarea și evaluarea impactului asupra calității vieții artistice (printr-o analiză cantitativă și calitativă a ofertei culturale existente la nivelul orașului și a gradului de coerență pe plan local, din punct de vedere al diversității și calității artistice și printr-o analiză cantitativă și calitativă a capacității orașului de a îmbina patrimoniul cultural local și formele de artă tradiționale cu expresiile culturale noi, inovatoare și experimentale);
- Măsurarea și evaluarea impactului asupra implicării comunității în cultura locală (printr-o analiză cantitativă și calitativă a modului în care artiștii locali și societatea civilă se pot implica în elaborarea și punerea în aplicare a programului cultural; printr-o analiză cantitativă și calitativă a potențialului de implicarea populației locale, voluntarilor și a societății civile în pregătirea candidaturii și în punerea în aplicare a acțiunilor specifice programului, printr-o analiză cantitativă și calitativă a adecvării ofertei culturale la nevoile speciale de consum ale grupurilor vulnerabile, cu atenție deosebită pe tineri și persoanelor în vârstă; printr-o analiză cantitativă și calitativă a potențialului de implicare a instituțiilor de educație în programele și proiectele culturale. Vor fi folosite date calitative, statistici oficiale și date de sondaj);

- Măsurarea și evaluarea impactului asupra infrastructurii și capacității administrației publice locale (printr-o analiză ex ante și ex post a nivelului și calității infrastructurii publice, inclusiv cea culturală și a adecvării ei la cerințele de implementare a programului, inclusive adaptarea la nevoile speciale ale grupurilor vulnerabile; printr-o analiză cantitativă și calitativă a gradului de satisfacție a populației orașului cu privire la nivelul și calitatea infrastructurii publice, inclusiv cea culturală și a adecvării ei la cerințele de implementare a programului, inclusive adaptarea la nevoile speciale ale grupurilor vulnerabile; printr-o analiză ex ante și ex post a capacității administrației publice locale; analize ex ante și post a managementului aplicat);
- Măsurarea și evaluarea impactului asupra capacității de a derula programe similare (o analiză a ex ante și ex post sustenabilității programului pe termen lung din perspectiva capacității administrative, capacității manageriale a resurselor umane și financiare implicate);
- Măsurarea și evaluarea impactului în ceea ce privește vizibilitatea programului la nivel local, regional, național și internațional (printr-o analiză cantitativă și calitativă a notorietății programului și activităților derulate la nivel local, regional, național și internațional);

IV. Cum definiți „reșita”?

Graficul 87. Așteptări cu privire la succesul programul „Capitală Europeană a Culturii - 2021”

Reușita se va regăsi în cifrele crescute pe toate segmentele de consum și în numărul de spații recuperate, create sau construite pentru a deveni locuri culturale, în gradul de vizitare al instituțiilor tradiționale și în crearea unor automatisme pozitive în căutarea evenimentelor de artă contemporană.

Reușita se va regăsi în felul în care va arăta progresiv orașul, în numărul de repere culturale din spațiile publice, în numărul de evenimente, în numărul de turiști români și străini care asistă la aceste evenimente, și nu în ultimul rând, în felul în care brașovenii își vor asuma orașul.

V. Cele trei etape majore de evaluare (T0, T1, T2) se vor desfășura pe parcursul a 6 ani, fiecare dintre acestea fiind divizată în sub-etape de:

- pregătire,
- implementare,
- diseminare.

- Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru I , Ministerul Federal pentru Economie și Tehnologie.2012. *Profilul județului Brașov. Oportunități de dezvoltare și afaceri*, pp. 9-12.
- Bourdieu, P. 1977. *Outline of a Theory of Practice*. Vol. 16. Cambridge University Press.
- Chan, T. W. & J. H. Goldthorpe. 2007. „Class and status: The conceptual distinction and its empirical relevance.” *American sociological review* 72.4 (2007): 512-532.
- Choi, B.C.K. &A.W.P. Pak. „A catalog of biases in questionnaires.” *Preventing Chronic Diseases* 2(1):A13.
- Dewar, K. 2005. „Climate (and weather)” în John M. Jenkins & John J. Pigram (editori) *Encyclopedia of Leisure and Outdoor Recreation*, Taylor & Francis e-Library, 2005.
- Direcția Județeană de Statistică. URL: <http://www.brasov.insse.ro/main.php?id=405>. Data ultimei accesări: 23.09.2015.
- Hirschman, E.C. & M.B. Holbrook. 1982. „Hedonic consumption: emerging concepts, methods and propositions”, în *Journal of Marketing*, 46, pp. 92-101.
- I.N.C.F.C. 2015. *Barometrul de consum cultural 2014. Cultura între global și local*. Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală, Editura Pro Universitaria.
- Kay, P.L., E. Wong & M. J. Polonsky. 2009. „Marketing cultural attractions: understanding non-attendance and visitation barriers.” *Marketing Intelligence & Planning* 27.6 (2009): 833-854.
- O’Callaghan, C. 2012 „Urban anxieties and creative tensions in the European Capital of Culture 2005: ‘It couldn’t just be about Cork, like.” *International Journal of Cultural Policy*, 18(2), 185-204.
- Peterson, R. A. 1992. „Understanding audience segmentation: From elite and mass to omnivore and univore.” *Poetics* 21.4 (1992): 243-258.
- Pigram, J.J. 2005. „Decision-Making” în John M. Jenkins & John J. Pigram (editori) *Encyclopedia of Leisure and Outdoor Recreation*, Taylor & Francis e-Library, 2005.
- Prentice, R., V. Andersen. 2003. „Festival as creative destination.” *Annals of Tourism Research*, Vol. 30, No. 1, pp. 7-30, 2003.
- Richards, G. 2000 „The European Cultural Capital Event: Strategic Weapon in the Cultural Arms Race?” *Journal of Cultural Policy*, vol.6, no. 2, 2000, pp. 159-181.
- Wakefield, K.L. & J.J. Inman. 2003 „Situational price sensitivity: the role of consumption occasion, social context and income.”, în *Journal of Retailing*, 79(4), 199-212.
- Walmsley, B. 2011. „Why people go to the theatre: a qualitative study of audience motivation.” *Journal of Customer Behaviour* 10.4 (2011): 335-351.
- Wearing, S. 2005. „Conservation” în John M. Jenkins & John J. Pigram (editori) *Encyclopedia of Leisure and Outdoor Recreation*, Taylor & Francis e-Library, 2005